

Kallelse/Ärendelista

Sammanträde med Socialnämnden,

torsdag 18 december 2025

Tid: Kl 08:30

Plats: Kommunhuset, konferensrum Vänersborg

Dan Nyberg
Ordförande

Zana Savic
Sekreterare

Förhinder för ledamot och ersättare att delta vid sammanträdet anmäls i sammanträdesapplikationen eller till Zana Savic, 0521-72 17 30, zana.savic@vanersborg.se
Beräknad sluttid: kl. 16

Ledamöter

Socialdemokraterna

Dan Nyberg (S), ordf.
Kenneth Borgmalm (S)
Reidar Eriksson (S)
Taym Albaghdadi (S)

Sverigedemokraterna

Jennifer Strand (SD)
Lena Mjörnell (SD)

Moderaterna

Henrik Josten (M), 2:e vice ordf.
Sofia Jakobsson Blixt (M)
Gunnel Ymefors (M)

Vänsterpartiet

Ida Hildingsson (V)

Centerpartiet

Daniel Tesfay (C)

Kristdemokraterna

Magnus Ekström (KD), 1:e vice ordf.

Medborgarpartiet

Göran Svensson (MBP)

Ersättare

Eva Andersen (S)
Jörgen Zander (S)

Kalle Lundgren (SD)
Viktoria Tengelin (SD)

Robin Skenhede (M)
Christina Mattelin (M)

Johan Olsson (V)

Marie Robertsson (C)
Birgit Lindquist (C)
Anette Taimory (KD)

Eva Bodén-Johansson (MBP)

Cecilia Prins (L)
Marika Isetorp (MP)

2025-12-18

Övriga närvarande

Karin Hallberg, förvaltningschef

Kristina Wallstedt, kvalitetschef

Anette Karlsson, verksamhetschef vård, stöd och utredning

Anna Cederlund, verksamhetschef vård och omsorg – hemtjänst

Maria Sundvall Möller, verksamhetschef vård och omsorg – särskilt boende

Peter Martinsson, verksamhetschef personligt stöd och omsorg

Ulrika Gardtman, verksamhetschef arbete, sysselsättning och integration

Åsa Turesson, verksamhetschef individ- och familjeomsorg

Lena Tegenfeldt, kommundirektör

Ewa Peterson, socialt ansvarig samordnare, ärende 1

Maria Klamas, utvecklingsledare, ärende 1

Anders Lundberg, ekonom, ärende 2-6

Anne Elfving, utvecklingsledare, ärende 7

Veronica Wallin, nämndsekreterare

Zana Savic, nämndsekreterare

Stefan Hansson, personalföreträdare. Ersättare: Christina Jansson.

Robert Wendel, personalföreträdare.

Annette Blidsell, personalföreträdare. Ersättare: Maria Larsen

2025-12-18

Inledande formalia

- Mötets öppnande
- Upprop
- Val av justerare *förslag Gunnel Ymefors*
- Anmälan om jäv
- Godkännande av dagordning

Ärendelista		Dnr	Sida
1	Information inför beslut om insatser utan behovsprövning enligt socialtjänstlagen (IUB)	2025/135	5 - 23
2	Månadsuppföljning november 2025	2025/29	24 - 39
3	Återkopplande utredning utifrån initiativärende Sörbygårdens framtid	2025/256	40 - 58
4	Åtgärdsplan för att nå budget mot tilldelad budgetram	2025/276	59 - 83
5	Verksamhetsplan socialnämnden 2026-2028	2025/279	84 - 101
6	Verksamhetsplan Socialförvaltningen 2026-2028	2025/319	102 - 117
7	Digital färdplan	2025/304	118 - 131
8	Avgifter för tillsyn och prövning enligt alkohollagen år 2026	2025/317	132 - 138
9	Yttrande avseende revisionsrapport/granskningsrapport - granskning av systematiskt arbetsmiljöarbete och sjukfrånvaro	2025/240	139 - 190
10	Remissvar- Motion om en särskild kontrolltjänst i Vänersborg för att stoppa bidragsfusk och säkerställa rättvis och rättssäker fördelning av ekonomiskt bistånd	2025/181	191 - 197
11	Utredning gällande ungdomsanställningar	2025/318	198 - 210
12	Föreningsbidrag för sociala föreningar för år 2026	2025/252	211 - 217
13	Avskrivning av hyresfordringar 2025	2025/153	218
14	Socialnämndens delegeringsordning- revidering	2025/1	219 - 278
15	Meddelandelista till socialnämnden 2025-12-18	2025/10	279 - 280
16	Anmälan av delegeringsbeslut till socialnämndens sammanträde 2025-12-18	2025/9	281 - 282
17	Information från ordförande, förvaltningschef och rådsorgan vid socialnämndens sammanträde 2025-12-18	2025/18	

2025-12-18

Tänk på allergiker och använd inte produkter som ger upphov till stark doft, t.ex. parfym eller rakvatten.

2025-12-10

Dnr: SOC 2025/135

Handläggare

Ewa Peterson

ewa.peterson@vanersborg.se

Maria Klamas

Maria.klamas@vanersborg.se

Mottagare

Socialnämnden

Information om förslag på nya insatser som socialtjänsten kan erbjuda utan individuell behovsprövning

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att notera informationen.

Sammanfattning av ärendet

Enligt socialtjänstlagen (2025:400) kan socialnämnden tillhandahålla insatser för personliga behov till enskilda utan någon individuell behovsprövning. Det syftar till att ge socialtjänsten bättre förutsättningar för att erbjuda tidiga och förebyggande insatser. Genom att kunna tillhandahålla insatser till enskilda på ett förenklat sätt är tanken att socialtjänsten ska nå invånare tidigt och därigenom motverka behov av mer omfattande insatser. Möjligheten att erbjuda insatser utan behovsprövning begränsar inte den enskildes rätt att ansöka om insatser eller socialnämndens skyldighet att utreda sådana ansökningar

Inför att den nya socialtjänstlagen trädde i kraft fattade socialnämnden beslut om vilka befintliga insatser utan individuell behovsprövning som skulle fortsätta erbjudas efter 1 juli. Förvaltningen kommer nu med förslag på fler insatser utan behovsprövning. I bifogad riktlinje beskrivs de nya insatserna och mindre justeringar med röd text. Socialnämnden får under sammanträdet 2025-12-18 information om förvaltningens förslag. Beslut i ärendet planeras tas på socialnämnden 2026-01-22.

Beredning

Förebyggande och främjande arbete har varit ett prioriterat område i implementeringen av den nya socialtjänstlagen. Lagstiftaren har betonat att arbetet handlar om en omställning av hela välfärden för att socialtjänsten ska bli långsiktigt hållbar. En intention i framtagandet av nya insatser utan behovsprövning har därför varit att arbeta tillsammans med andra förvaltningar för ökad helhetssyn och minska risken för att bygga parallella insatser. Tonen har också varit att i första hand fundera på hur de universella insatser/aktiviteter som finns i kommunen skulle kunna omfamna/inkludera fler, för att därefter se vilka riktade insatser som kan behöva byggas upp.

Arbetet har skett genom workshoppar med representanter från socialförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen, kultur och fritidsförvaltningen samt kommunstyrelseförvaltningen. Därefter har socialförvaltningens ledningsgrupp tagit del

av och ställt sig bakom förslagen, som sedan gått på remiss till Kommunala rådet för funktionshinderfrågor (KRF) och Kommunala rådet för pensionärsfrågor (KPR).

Karin Hallberg
Förvaltningschef

Bilagor

Insatser socialtjänsten ger utan individuell behovsprövning, version 2.

Sändlista

Handläggare av ärendet
Verksamhetschefer socialförvaltningen
Förvaltningschef

Insatser socialtjänsten ger utan individuell behovsprövning

Utkast till socialnämnden 2025-12-18 i samband med informationsärende inför att ärendet lyfts till socialnämnden för beslut 2026-01-22

Ändringar är markerade med röd text.

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
Vad är insatser utan behovsprövning?	1
Krav på socialnämnden, utförarverksamhet och den enskilde	1
Begränsningar och undantag.....	2
Krav på information om rättighet att ansöka om insats.....	2
Barnkonsekvensanalys.....	3
Jämlikhet- och jämställdhetsperspektiv	4
Brukar- och anhörigperspektiv	4
Kunskapsbaserad socialtjänst.....	4
1. Rådgivning	5
Råd och stödsamtal	5
Konsumentvägledning*	5
Budget- och skuldrådgivning.....	6
Medling*.....	6
2. Insatser i grupp.....	6
Stödgrupper för barn och unga och föräldrar*	6
Stöd- och behandlingsgrupp / motivationsgrupp	6
Anhörigstödsgrupper /anhöriggrupper	7
Träffpunkter och aktivitetshus	7
Öppen dagverksamhet.....	7
3. Insatser till enskilda.....	7
Individuell familjebehandling/stöd*	7
Ungdomsstöd*	8
Anhörigstöd - individuella samtal	8
Boendestöd.....	8
Personstöd	9
Individuellt samtalsstöd	9
Socialt stöd – Frivilligverksamhet och volontärstöd	9
Förebygga fall – praktiskt stöd i hemmet av fallpreventiv karaktär.....	10
Trygghetslarm	10
Avlösning i hemmet.....	10
4. Insatser utan behovsprövning som utförs genom avtalssamverkan med enheten mot våld i Trollhättan	11
Rådgivning till våldsutsatta samt hedersrelaterat våld och förtryck.....	11
Föräldrastöd vid våld i familjen.....	11
Stöd till anhöriga till vuxna närstående som utsatts för VIN	11

Samtalsstöd: Sexuella övergrepp	11
Samtalsgrupper våldsutsatta	11
Samtalsgrupp VIN, öppen grupp	11
Samtalsstöd för att sluta utöva våld.....	12
Samtal om våld	12
Samtalsstöd Heder *.....	12
Kunskap om våld	12
Föräldrastöd vid våld i familjen.....	13
Stöd till anhörig*.....	13
Väntrumsvsök	13
Krisstöd till omsorgspersoner	13
Enskilda samtal VIN (Samtal om frihet).....	14
Samtalsstöd; Sexuella övergrepp	14
Uppföljning och utvärdering	14

Dokumentinformation Beskrivning över vilka insatser som socialtjänsten ger utan individuell behovsprövning		Dokumentansvarig Förvaltningschef	
Antagen 2025-06-12 § 61	Antagen av Socialnämnden	Reviderad Ange beslutsdatum och § för senaste revidering	Giltighet Från och med 2025-07-01- tills vidare
Aktualiserad Ange datumet för dokumentets senaste aktualisering	Diarienummer SOC 2025/135	Intranät ☒	Hemsida ☒
Dokumentmottagare ☒ Förvaltningsorganisation ☐ Kommunala bolag ☒ Allmänheten ☐ Förtroendevalda			
Andra regelverk som omnämns Socialtjänstlagen (2025:400)			

Inledning

Syftet med denna riktlinje är att förtydliga hur Socialnämnden avser tillämpa möjligheten att tillhandahålla insatser för personliga behov utan individuell behovsprövning i enlighet med 11 kap. 5 § socialtjänstlagen (2025:400).

Vad är insatser utan behovsprövning?

I den nya socialtjänstlagen används begreppet insats som en övergripande benämning för de stöd- och hjälpåtgärder som socialnämnden tillhandahåller. Enligt 10 kap. 1 § SoL har socialnämnden ett ansvar att erbjuda insatser i form av rådgivning, omsorg, vård, stöd och annan hjälp. I den nya socialtjänstlagen görs en uppdelning mellan insatser för ekonomiska respektive personliga behov. Insatser för ekonomiska behov (12 kap SoL) avser ekonomiskt bistånd. Insatser för personliga behov (11 kap SoL) avser behov som i tidigare socialtjänstlag täcktes av uttrycket "livsföringen i övrigt" och som inte utgör ekonomiskt bistånd, dvs alla behov som rör den enskildes dagliga liv eller på annat sätt är kopplade till hen som person. Insatser för personliga behov kan tillhandahållas både med, och utan, föregående individuell behovsprövning. Möjligheten att tillhandahålla insatser utan behovsprövning, enligt 11 kap. 5 § SoL, syftar bland annat till att ge socialtjänsten verktyg och arbetssätt för att stärka det förebyggande arbetet, vara mer lätt tillgängliga och underlätta kontakt med enskilda som idag är svåra att nå.

Detta styrdokument beskriver således de öppna insatserna som socialnämnden erbjuder utan individuell behovsprövning enligt socialtjänstlagen. Varje insats beskrivs kort utifrån innehåll, omfattning (där det finns tydligt fastställt) och till vilken målgrupp som insatsen ges. Dokumentet redogör för socialnämndens nuläge vad gäller insatser som ges till medborgarna utan individuell behovsprövning.

Vissa insatser ges brett till flera målgrupper och andra mer riktat till vissa målgrupper. I arbetet med framtagande av dokumentet har avvägningar och bedömningar gjorts av vad som utgör en insats i begreppets mening. Insatser som benämns på olika sätt men där innehållet är likt, har lagts ihop under ett insatsnamn och så långt som möjligt benämns insatserna utifrån innehåll och inte funktion.

Tolkning har gjorts att samarbeten t.ex. i form av Mini-Maria och spelberoendemottagningen inte ska ses som en insats enligt socialtjänstlagen och återfinns därför inte i det här styrdokumentet. **Detsamma gäller samarbetsformer/pilotprojekt t.ex. utökade hembesök och närgränsande områden såsom personligt ombud.**

Dokumentet är strukturerat i tre områden:

- Rådgivning
- Insatser i grupp
- Insatser till enskilda

Krav på socialnämnden, utförarverksamhet och den enskilde

Socialnämnden kan besluta att en viss insats ska tillhandahållas till en avgränsad målgrupp. Det innebär att enbart den som tillhör målgruppen kan få insatsen verkställd utan individuell behovsprövning. Den som inte tillhör målgruppen kan däremot ansöka om att insatsen ska beviljas genom ett individuellt beslut för att tillgodose dennes personliga behov, och även de

som tillhör målgruppen ska ges information om möjligheten att ansöka om insatsen. Det finns alltså två sätt att tillhandahålla dessa insatser (propositionen socialtjänstlagen 2025:000, sid 334).

Det är socialnämnden som ska definiera den eller de målgrupper som ska kunna ta del av en insats utan behovsprövning. Det kan t.ex. handla om att en insats bara erbjuds flickor eller pojkar, personer inom en viss åldersgrupp eller som är bosatta inom ett visst område eller personer som har en viss problematik. För att få en sådan insats verkställd måste den enskilde visa att han eller hon tillhör målgruppen.

Vid insatser utan behovsprövning kan den enskilde vända sig direkt utföraren. Utföraren ska kontrollera att den enskilde uppfyller de villkor som kommunen har ställt upp och verkställa insatsen. Utföraren kan förvissa sig om att den enskilde uppfyller socialnämndens villkor t.ex. genom att kontrollera en uppvisad identitetshandling, ett hyresavtal eller ett läkarintyg.

För samtliga insatser är det generell utgångspunkt att insatserna riktar sig till de som bor i kommunen, med undantag för:

- dokumenterad kommunsamverkan (VIN)
- barn och unga som har minst en vårdnadshavare som bor i kommunen

Personer som tillfälligt vistas i kommunen kan liksom tidigare istället ansöka om insatsen och få sitt behov prövat. Finns andra villkor beskrivs de vid respektive insats.

I enlighet med socialtjänstens övergripande syfte, 2 kap 2§ SoL ("Socialtjänsten ska inriktas på att utveckla enskildas och grupper egna resurser och samtidigt beakta den enskildes ansvar för sin och andras sociala situation") är det en förutsättning att individen är engagerad och tar emot stödet i enlighet med insatsens innehåll och avgränsningar. I den mån andra behov uppstår är det ett ansvar för verksamheten som utför insatsen utan behovsprövning att hänvisa till annan utförare, huvudman eller myndighet.

Avgifter för insatser utan behovsprövning regleras i likhet med behovsprövade insatser i socialnämndens Taxor och avgifter.

Begränsningar och undantag

Följande insatser kan enligt lagen inte tillhandahållas utan individuell behovsprövning:

1. kontaktperson, kontaktfamilj eller kvalificerad kontaktperson,
2. vård i familjehem,
3. vård i LVM-hem,
4. vård i särskilda ungdomshem,
5. vård av barn eller unga mellan 18 och 20 år i jourhem, stödboende, skyddat boende eller andra hem för vård eller boende än sådana som avses i 3 och 4,
6. bostad i särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd och bostad i särskilda boendeformer för äldre människor som främst behöver stöd och hjälp i boendet,
7. bostad med särskild service för människor som behöver ett sådant boende till följd av att de av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring, och
8. vård i hem för viss annan heldygnsvård.

Krav på information om rättighet att ansöka om insats

Enligt 11 kap. 6 § SoL har utföraren en skyldighet att informera om rätten till att ansöka om behovsprövade insatser för personliga behov. Informationen ska lämnas på lämpligt sätt och i lämplig utsträckning. Möjligheten att tillhandahålla insatser utan behovsprövning innebär

således inte någon inskränkning i den enskildes rätt till behovsprövade insatser eller socialnämndens skyldigheter att utreda och pröva sådana ansökningar. Utföraren för respektive insats ansvarar för att tillgängliggöra information om rättigheten och möjligheten att ansöka om insatser, även om de tillhandahålls utan behovsprövning. Det gäller både personer som inkluderas i de villkor som gäller för den aktuella insatsen, och personer som inte inkluderas. Detta är en viktig princip utifrån rättssäkerhet, då SoL inte innehåller några begränsningar kring vad som kan ansökas om. I de fall detta skulle uppstå, regleras delegat i delegeringsordningen med hänvisning till övriga insatser för personliga behov.

Utföraren ansvarar också för att information om själva insatsen når tilltänkt målgrupp så att intentionen med att medborgare själva ska ha god kunskap om vilket stöd som finns att få och att detta ska vara lätt tillgängligt.

Barnkonsekvensanalys

En del av nya Socialtjänstlagen är att socialnämnden kan erbjuda insatser utan behovsprövning till barn och unga 15 - 18 år utan vårdnadshavares medgivande. Socialnämnden har sedan tidigare god erfarenhet av att arbeta med insatser utan behovsprövning. Med anledning av den nya socialtjänstlagen får nämnden och förvaltningen nu ett tydligare mandat att vidareutveckla detta förebyggande arbete med tidiga, lätt tillgängliga och flexibla insatser för barn, unga och familjer, utan krav på beslut om insats. Nämnden behöver särskilt överväga och analysera om detta är lämpligt och i enlighet med barns bästa. I dokumentet noteras med en asterisk (*) de insatser som efter barnkonsekvensanalys bedömts vara viktiga att tillhandahålla för barn och unga utan behovsprövning och utan krav på vårdnadshavares samtycke.

Av barnkonsekvensanalysen framkommer sammanfattningsvis att det finns vissa risker med att tillhandahålla insatser till barn mellan 15 - 18 år utan vårdnadshavares medgivande, som främst handlar om att insatserna utan en behovsprövning med naturlighet inte på samma sätt kan anpassas efter individuella behov initialt vilket är fallet om behoven utretts först.

Nämndens valda insatser är dock inte av sådan karaktär att en individuell utformning är av nödvändighet vid uppstarten av sådan insats. **Fördelarna med att tillhandahålla insatser utan behovsprövning och utan vårdnadshavares samtycke bedöms klart överväga risken, då detta främst innebär ökad tillgänglighet på ungdomars egna villkor.**

Med en längre tröskel och möjlighet att erbjuda insatser på ungdomens initiativ underlättas kontakten med socialtjänsten för unga som annars kanske inte hade tagit kontakt. Genom att snabbt få hjälp, i ett tidigt skede, kan ungdomar få råd och stöd att hantera behov och bekymmer innan de blir mer omfattande.

Olika grupper av barn och unga påverkas av social problematik på olika sätt. Flickor, pojkar och barn med annan könsidentitet kan ha olika behov och riskfaktorer, vilket gör det viktigt att insatser utformas med ett inkluderande och normmedvetet bemötande. Forskning och nationella vägledningar visar att tidiga, lågtröskelinsatser kan förebygga allvarligare problem. Nämndens tidigare erfarenheter av liknande arbetssätt styrker detta. Införandet av insatser utan föregående behovsprövning inom förvaltningens verksamheter riktade till barn, unga och deras familjer skapar fler möjligheter för tidigt stöd, men ställer samtidigt högre krav på kvalitetssäkring och barnrättslig medvetenhet. Den nya Socialtjänstlagen uppmuntrar till mer lätt tillgängliga insatser, vilket stärker barns rätt till stöd (artikel 24 i barnkonventionen) och kan förebygga allvarligare problem längre fram. Särskilt positivt är att unga i ett tidigt skede kan få hjälp med frågor som psykisk ohälsa, våld i nära relation, hedersrelaterat förtryck eller riskbruk, utan att behöva genomgå en omfattande utredning.

I enlighet med barnkonventionens artiklar 12 och 16 ska barn ges möjlighet att uttrycka sina åsikter och få sitt privatliv respekterat. I situationer där det exempelvis föreligger hedersrelaterad kontroll, kan det vara direkt olämpligt att föräldrar involveras. Att unga kan få

stöd anonymt eller utan samtycke kan då vara avgörande för att våga söka hjälp. Samtidigt måste möjligheten att erbjuda insatser utan vårdnadshavarens samtycke eller vetskap hanteras med stor varsamhet. Det finns en risk att barn får bära ett alltför stort ansvar för sin livssituation, särskilt om de inte erbjuds fortsatt stöd eller hjälp med att involvera trygga vuxna i sin omgivning. Om barnet exempelvis lider av psykisk ohälsa eller befinner sig i beroendeproblematik, kan vårdnadshavarens utestängning från processen begränsa möjligheterna till långsiktig förändring och ge långtgående konsekvenser. I samband med att insatser utan behovsprövning erbjuds till barn över 15 år utan vårdnadshavarens samtycke är det avgörande att behandlaren, i kontakten med unge, är tydlig med insatsens omfattning och syfte, samt behandlaren's anmälningsplikt. Kortvariga stödjande samtal utan ingripande karaktär är mer lämpliga att ge utan vårdnadshavarens vetskap än mer långsiktiga eller strukturerade behandlingsinsatser. Behandlaren behöver säkerställa att barnet ges kontinuerlig information om sina rättigheter, men även information om möjligheten att involvera sina vårdnadshavare och när det är lämpligt eller nödvändigt att göra det.

Sammantaget innebär insatser utan behovsprövning ett viktigt steg mot en mer lätt tillgänglig och barnanpassad socialtjänst. Men när dessa insatser ges utan vårdnadshavarens samtycke krävs särskilt noggranna överväganden, tydliga rutiner och stark professionell kompetens för att säkerställa att barnets rätt till skydd, delaktighet och stöd tillgodoses på ett rättssäkert och barncentrerat sätt. Det är viktigt att noggrant och löpande följa upp fördelar och risker för att säkerställa att insatserna verkligen bidrar till ungdomarnas långsiktiga välmående, vilket nämnden uppdrar verksamheterna att göra i det systematiska kvalitetsarbetet.

Jämlikhet- och jämställdhetsperspektiv

Inom socialtjänsten ska insatser som erbjuds utan behovsprövning utformas och genomföras med ett tydligt jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv. Det innebär att insatserna ska vara tillgängliga och relevanta för alla, oavsett kön, könsidentitet, könsuttryck, ålder, sexuell läggning, etnicitet, funktion eller trosuppfattning, även kallat diskrimineringsgrunder. Utöver diskrimineringsgrunderna bör socialtjänsten även ta hänsyn socioekonomiska förutsättningar.

Socialtjänsten ska aktivt verka för att motverka strukturella skillnader och säkerställa att insatserna bidrar till att främja jämlikhet. I praktiken innebär detta att man vid planering, genomförande och uppföljning beaktar hur diskrimineringsgrunderna och socioekonomiska förutsättningar kan påverka individers livsvillkor, behov och möjligheter att ta del av insatserna.

Syftet är att säkerställa att alla individer får lika möjligheter till stöd och att insatserna bidrar till ett mer jämlikt och jämställt samhälle.

Brukar- och anhängarperspektiv

Att insatser kan erbjudas utan behovsprövning som ett komplement till att även kunna ansökas om, ses som ett led i att utveckla en lätt tillgänglig socialtjänst vilket även bedöms positivt ur ett brukar- såväl som anhängarperspektiv.

Kunskapsbaserad socialtjänst

I dokumentet beskrivs insatser som erbjuds utan behovsprövning, och särskiljs från textmetoder, verktyg och verksamheter. De insatser som erbjuds utan behovsprövning ska på samma vis som behovsprövade insatser utformas efter bästa tillgängliga kunskap, och där evidensbaserade metoder finns ska dessa användas.

Systematisk uppföljning av insatser utan behovsprövning på verksamhetsnivå är ett viktigt led i att fortsätta utveckla en kunskapsbaserad socialtjänst och ytterst endast bedriva insatser med ett innehåll som beprövad erfarenhet såväl som forskning ger stöd för.

1. Rådgivning

Vid rådgivning behöver inte uppgifter om enskildas personliga förhållanden dokumenteras enligt 14 kap 4 § SoL.

Rådgivning syftar i regel till att ge råd och upplysning till enskilda om vilka insatser socialtjänsten tillhandahåller. Rådgivning kan även vara av mer omfattande karaktär och vara inriktad på ett visst problem eller en viss situation. Syftet med undantag från dokumentationsplikten är att möjliggöra anonymitet och skapa en låg tröskel för deltagande i ett tidigt skede. Information bör som regel kunna omfattas av begreppet rådgivning.

Insatser i form av rådgivning är således undantagna från dokumentationsplikten då de inte är av sådan karaktär att dokumentation fyller sitt syfte, om inget annat noteras under respektive insats. Registrering för verksamhetsuppföljning sker dock för varje insats för att kunna följa upp att insatsen når avsedd målgrupp och uppföljning sker även i form av brukarenkäter för att se i vilken utsträckning den leder till avsedd effekt.

Råd och stödsamtal

Innehåll: Råd och information till enskilda om vilka insatser som socialtjänsten kan erbjuda generellt eller i en viss situation samt vilka resultat dessa kan förväntas ha. Rådgivningen kan också vara mer omfattande och inriktad på en viss situation eller ett visst problem. Rådgivning är av sådan karaktär att det avser en kortare insats av under begränsad tid. Innefattar även råd och stöd som ges av t.ex. fältsekreterare, samt konsultation vid våldsutsatthet och brottsofferstöd.

Målgrupp / villkor

Enskilda som tar eller har kontakt med socialtjänsten.

- Personer med skadligt bruk eller beroende
- Personer som är utsatta för våld, eller utövar våld
- Barn och unga med riskbeteende eller i riskmiljöer
- Föräldrar i behov av stöd i föräldraskap
- Anhöriga till personer med:
 - o Skadligt bruk eller beroende,
 - o Demensproblematik
 - o Psykisk ohälsa/funktionsnedsättning

Konsumentvägledning*

Innehåll: Syftet med insatsen är att arbeta förbyggande mot överskuldsättning, genom bland annat konsumenträttsligt stöd hjälp med att reklamera en vara eller en tjänst. Det kan också vara information om vilka rättigheter och skyldigheter **individen** har som konsument.

Konsumentvägledarna kan hjälpa till med att tolka avtal, medla mellan konsument och företag, och kan stötta vid anmälan till Allmänna reklamationsnämnden. Det förebyggande arbetet innefattar även att förmedla kunskap till exempelvis företagare, skolelever och föreningar.

Budget- och skuldrådgivning

Innehåll: Syftet med insatsen är att ge råd och stöd kring privatekonomi och hitta vägar ur överskuldsättning. Individuell kartläggning leder till konkreta förslag till förändring av ekonomin.

Enskilda vuxna personer och par kan få hjälp med:

- att planera sin ekonomi och göra en budget.
- att strukturera upp och få kontroll över skulderna.
- att kontakta de individen är skyldig pengar.
- inför och under en skuldsanering hos Kronofogden.

Medling*

Innehåll: Medling vid brott innebär att gärningspersonen och brottsoffret träffas tillsammans med en opartisk medlare för att tala om brottshändelsen och konsekvenserna av denna. Sedan 2008 är alla svenska kommuner skyldiga att erbjuda medling till lagöverträdare under 21 år.

Insatsen syftar till att gärningspersonen ska få ökad insikt om brottets konsekvenser och att brottsoffret ska ges möjlighet att bearbeta sina upplevelser.

Målgrupp: Insatsen är främst avsedd för lagöverträdare under 21 år samt berörda brottsoffer. Om gärningspersonen är under tolv år får medling ske endast om det finns synnerliga skäl. Någon övre åldersgräns finns inte i lagstiftningen.

2. Insatser i grupp

Alla former av gruppverksamhet är undantagna från dokumentationsplikten då de inte är av sådan karaktär att dokumentation fyller ett syfte. Undantaget från dokumentationsplikten bedöms främja att individer i högre utsträckning tar kontakt med socialtjänsten, och kan även främja att nå de personer som annars kan vara svåra att nå. Registrering för verksamhetsuppföljning sker dock för varje insats för att kunna följa upp att insatsen når avsedd målgrupp och uppföljning sker även i form av brukarenkäter för att se i vilken utsträckning den leder till avsedd effekt.

Stödgrupper för barn och unga och föräldrar*

Innehåll: Stödgrupper för barn och föräldrar, utifrån olika former av behov. Grupperna är inriktade på olika situationer eller ett visst problem.

Målgrupp: Barn och unga och deras föräldrar i Vänersborgs kommun. Innehållet anpassas löpande efter de behov som framkommer i verksamheterna.

Stöd- och behandlingsgrupp / motivationsgrupp

Innehåll: Utifrån gruppkonstellation och behov tas olika teman upp och träffarna innefattar t.ex. föreläsningar, gruppdiskussioner, praktiska övningar eller studiebesök inom olika områden såsom livskunskap, samhällskunskap, hobby och fritid. Genom gruppverksamheten ges deltagarna möjlighet att träna på att delta i ett nyktert socialt sammanhang samt att utforska olika typer av fritidssysselsättningar. Innefattar även program för t.ex. återfallsprevention.

Målgrupp: Vuxna personer med skadligt bruk och beroende.

Anhörigstödsgupper /anhöriggrupper

Innehåll: Socialnämnden ansvarar för att erbjuda stöd till anhöriga. Socialnämnden erbjuder anhörigstöd i grupp, och även kompletterande anhörigstöd i form av enskilda stödsamtal.

Målgrupp: Anhöriga till personer som:

- har ett skadligt bruk eller beroende

Denna insats bedrivs främst som återkommande gruppverksamhet och endast vid speciella omständigheter i form av individuella samtal. Syftet är att den anhörige ska få hjälp och stöd med att se till sig själv och sina egna behov, hitta strategier för att bryta negativa mönster samt hitta rimliga gränser för sina åtaganden gentemot sin närstående.

- är våldsutsatta
- har fysiska, psykiska eller kognitiva svårigheter
- har en funktionsnedsättning

Träffpunkter och aktivitetshus

Innehåll: Träffpunkt för social samvaro, gemensamma aktiviteter och grupper för deltagarna. Erbjuds till olika målgrupper av vuxna med olika inriktning i syfte att bryta social isolering och främja delaktighet i samhällslivet.

Omvårdnad ingår inte i insatsen.

Målgrupp/villkor aktivitetshus: Vuxna personer med psykisk ohälsa

Målgrupp/villkor träffpunkter: Seniorer

Målgrupp/villkor träffpunkt språkstöd: Vuxna personer med utomnordiskt modersmål

Öppen dagverksamhet

Innehåll: Syftet med en öppen dagverksamhet är att främja en meningsfull vardag och minska ensamhet som en förebyggande insats även för anhöriga. En trygg plats dit man kan gå med sin närstående, där även vägledning och information om samhällets stöd erbjuds. Kräver utbildad personal och en miljö som är anpassad och trygg.

Målgrupp: Öppen verksamhet vänder sig främst till seniorer med demens och deras anhöriga, men kan även nå yngre med demenssjukdom i ett tidigt skede.

Omfattning: Initialt en dag per vecka. Möjlighet till ökat öppethållande vid behov

Dokumentation: Insatsen är undantagen dokumentationsplikten.

3. Insatser till enskilda

Individuell familjebehandling/stöd*

Innehåll: Individuell familjebehandling är en insats där flera olika metoder och former av stöd används utifrån ärendets art, behov och mål. Det är familjebehandlare som sätter samman

lämplig metod, innehåll, intensitet och utförande i en genomförandeplan utifrån denna insats. Insatsen riktar sig till barn, ungdomar och deras föräldrar med ett tydligt förändringsinriktat syfte och motverka och behandla social- och familjerelationell problematik. Insatsen Individuell familjebehandling/stöd utan behovsprövning pågår under max ett år.

Målgrupp: Barn, ungdomar 0 - 20 år och deras föräldrar.

Dokumentation: Insatsen är ej undantagen dokumentationsplikten.

Ungdomsstöd*

Innehåll: Insatsen Ungdomsstöd är en psykosocial stödsinsats och det övergripande målet med insatsen är att skapa en ökad känsla av sammanhang, dvs. begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet. Insatsen kan ha inslag av omtankesamtal, livskunskapsträning och samhällsorientering vid ex. uppsökande utebesök i samhället, personliga kontaktbesök i bostaden, påminnelser samt stöd till olika myndighetskontakter. Insatsen kan också ha motiverande och förändringsinriktade inslag/samtal vad gäller missbruk och kriminell livsstil. Insatsen riktas främst till ungdomar i åldern 16 - 20 år och kan riktas enbart till ungdomen alternativt även till ungdomens förälder/nätverk. Insatsen Ungdomsstöd utan behovsprövning pågår under max ett år.

Målgrupp: Ungdomar 16 - 20 år.

Dokumentation: Insatsen är ej undantagen dokumentationsplikten

Anhörigstöd - individuella samtal

Innehåll: Socialnämnden ansvarar för att erbjuda stöd till anhöriga. Socialnämnden erbjuder utöver de anhörigstöd i grupp även kompletterande anhörigstöd i form av stödsamtal för avgränsade målgrupper, som beskrivs nedan. Stödsamtalen kan ges individuellt till den anhörige eller gemensamt till den anhörige och den närstående, vid ett begränsat antal tillfällen.

Målgrupp: Vuxna personer som är anhöriga till personer som har ett skadligt bruk eller beroende

Dokumentation: Undantagen dokumentationsplikt

Boendestöd

Innehåll: Socialt, pedagogiskt stöd som syftar till att utveckla/öka självständighet i vardagslivet i personens egna hem. Stödet kan handla om stöd med struktur i vardagen, socialt stöd och motivation samt stöd i kontakt med myndighet och sjukvård, med målet att personen ska kunna leva ett så självständigt och tryggt liv som möjligt. Personen deltar aktivt i stödet och tar emot det enligt överenskommelse.

Omfattning: Maxgräns på 2 timmar per vecka, under maximalt 6 månader under en två års period.

Målgrupp: Vuxna personer (18 - 65 år) som bor i en egen bostad och upplever behov av stöd inom de stödsatser som ingår i boendestödets uppdrag samt har intellektuella eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och/eller psykisk ohälsa (ej diagnoskrav).

Dokumentation: Insatsen är ej undantagen dokumentationsplikten

Personstöd

Innehåll: Insatsen personstöd är en psykosocial stödsats och det övergripande målet med insatsen är att skapa en ökad livskvalitet samt känsla av sammanhang, dvs. begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet utifrån den enskildes önskemål, behov och förutsättningar. Det kan handla om allt från små förändringar och förbättringar till en över tid hållbar stabilisering av livssituationen. Målsättning, fokus, frekvens och intensitet i insatsen kan därmed variera och förändras över tid, utifrån individuella förutsättningar och behov.

Insatsen utförs med ett utforskande, pedagogiskt och motiverande förhållningssätt samt är innovativt och flexibelt utifrån individens behov. Utgångspunkten är att ett förändringsarbete tar tid och förutsätter samspel och arbetsallians. Den enskildes process och vårdkedja är ofta komplex och behöver över tid synliggöras samt utvärderas och resurser och problemområden inventeras/kartläggs.

Insatsens utförare har, vid behov, en samordningsfunktion med inspiration av Case management gentemot de myndigheter och instanser som behöver vara involverade för att nå målet med insatsen. Insatsen kan bl.a. innehålla/ha inslag av omtankesamtal, samtal med fokus på ev. önskad förändring i livssituationen, "livskunskaps-träning" eller samhällsorientering samt stöd i samband med olika myndighetskontakter.

Målgrupp: Vuxna personer med skadligt bruk/beroende, våld i nära relation, brottsoffer, våldsutövare.

Dokumentation: Insatsen är ej undantagen dokumentationsplikten

Individuellt samtalsstöd

Innehåll: Insatsen individuellt samtalsstöd gällande skadligt bruk/beroende är en psykosocial stödsats som även kan innehålla behandlande inslag utifrån exempelvis KBT-baserad metodik. Insatsen utformas helt utifrån den enskildes individuella behov och intentionen är att insatsen ska vara mer tillgänglig och anpassningsbar än vad en metodisk psykosocial behandling skulle vara. Insatsen ger den enskilde möjlighet till kontinuerligt samtalsstöd, ofta under en långvarig förändringsprocess, mot ökad livskvalitet. Målsättning, fokus, frekvens och intensitet i insatsen kan därmed variera och förändras över tid, utifrån individuella förutsättningar och behov.

Samtalen inom ramen för insatsen kan beröra samtliga livsområden med fokus på långsiktig förändring, stabilitet och skapandet av en trygg arbetsallians. Insatsen har ett motiverande förhållningssätt som grund och samtalen varvas med olika former av metodik/behandlingsverktyg. Vid behov kan även mer praktiskt stöd i mindre omfattning förekomma, som t.ex. stöd gällande vård- och myndighetskontakter.

Målgrupp: Vuxna personer med skadligt bruk/beroende

Dokumentation: Insatsen är ej undantagen dokumentationsplikten

Socialt stöd – Frivilligverksamhet och volontärstöd

Innehåll: Frivilligas insatser hjälper till att tillgodose den enskildes behov och önskemål av ett socialt innehåll. De syftar till att ge seniorer en ökad livskvalitet samt att skapa mervärde både för mottagaren och den som ger av sin tid. De frivilliga insatserna fungerar som ett komplement

till annan vård och service och ersätter inte kommunens verksamhet och ansvar. Exempel på frivilliguppdrag kan vara:

- Vård vid någon av socialförvaltningens träffpunkter
- Högläsning
- Följa någon på promenad
- Underhålla med musik

Målgrupp/villkor: Insatserna ska på något sätt gagna seniorer. Det kan innebära att unga frivilliga utför uppdrag för seniorer, men också att seniora frivilliga ibland utför uppdrag där de möter yngre personer.

Dokumentation: Undantas dokumentationsplikt

Förebygga fall – praktiskt stöd i hemmet av fallpreventiv karaktär

Innehåll: Lilla hjälpen i Vänersborgs kommun kan hjälpa pensionärer och personer med funktionsnedsättning kostnadsfritt med att vid enstaka tillfällen t.ex. byta glödlampor, byta batterier i brandvarnare, hänga upp gardiner och tavlor, ta ner saker från vinden eller höga skåp samt övriga uppgifter som kräver stol eller stege. Hjälp kan också erbjudas med att halksäkra mattor, spika upp sladdar liksom att flytta lättare möbler och ta källsorteringen till återvinningen. Utförs av Fisketorget deltagare tillsammans med handledare.

Målgrupp/villkor: Pensionärer och personer med funktionsnedsättning

Dokumentation: Undantas dokumentationsplikt

Trygghetslarm

Innehåll: Trygghetslarm är en insats som syftar till att öka tryggheten för personer som bor i eget boende. Larmet möjliggör snabb kontakt med personal vid akuta situationer, exempelvis vid fall.

Målgrupp: Invånare som är 75 år eller äldre och folkbokförda i kommunen.

Dokumentation: Insatsen är ej undantagen dokumentationsplikten.

Avlösning i hemmet

Innehåll: Avlastning i hemmet är en insats som syftar till att ge stöd till närstående som vårdar en person i hemmet. Genom att personal tillfälligt tar över omsorgsuppgifter i den enskildes bostad får den närstående möjlighet till vila, återhämtning eller att uträtta egna ärenden. Insatsen kan ges vid enstaka tillfällen eller regelbundet, beroende på behov.

Syftet med insatsen är att möjliggöra kvarboende längre och/eller senarelägga behov av mer omfattande insatser, såsom särskilt boende eller växelvård.

Omfattning: Max 3 timmar per vecka. Kan ej sparas över veckoskifte.

Målgrupp: Sammanboende anhöriga till seniorer som inte kan larma och där behov inte kan tillgodoses via punktinsatser.

Dokumentation: Insatsen är ej undantagen dokumentationsplikten.

4. Insatser utan behovsprövning som utförs genom avtalssamverkan med enheten mot våld i Trollhättan

Rådgivning

Rådgivning till våldsutsatta samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Insatsen vänder sig till personer över 15 år med erfarenhet av våld i nära relation, sexuella övergrepp, hedersrelaterat våld och förtryck, människohandel för sexuella ändamål. Rådgivningen är en kort individuell insats, upp till tre gånger, med möjlighet till orienterande samtal, råd och stöd. Utförs av enheten mot våld i nära relationer,

Föräldrastöd vid våld i familjen

Insatsen vänder sig till vårdnadshavare med erfarenhet av våld i nära relation, som har behov av stöd i sin föräldraroll. Rådgivningen bygger på MI och är en kort insats, upp till tre tillfällen. Samtalen fokuserar på föräldraskap, gränssättning, barnets behov och skydd.

Stöd till anhöriga till vuxna närstående som utsatts för VIN

Insatsen vänder sig till anhöriga till vuxna personer som utsatts för eller som utövar våld i nära relation. Stödet är en kort individuell insats, upp till fem tillfällen

Samtalsstöd: Sexuella övergrepp

Insatsen vänder sig till vuxna personer utsatta för sexuella övergrepp, sexuell exploatering eller människohandel för sexuella ändamål.

Insatser i grupp

Samtalsgrupper våldsutsatta

Samtalsgrupp VIN, sluten grupp

Beskrivning: Insatsen vänder sig till kvinnor utsatta för våld i nära relation. Samtalen sker i en grupp med fasta deltagare vid 10 tillfällen. Insatsen syftar till att ge kunskap om våld i nära relationer, minska de våldsutsattas isolering och stärka personernas förmåga att skydda sig mot ytterligare våld.

Villkor: Vuxna personer som är folkbokförda i Trollhättans kommun eller i Enheten mot våld i nära relationers avtalskommuner.

Dokumentation: Insatsen är undantagen dokumentationsplikten enl. 14 kap 4 § nya SoL.

Samtalsgrupp VIN, öppen grupp

Beskrivning: Insatsen vänder sig till personer utsatta för våld i nära relation, och består av stödjande samtal i en grupp med löpande intag. Insatsen ska ge kunskap om våld i nära relationer, minska de våldsutsattas isolering och stärka personernas förmåga att skydda sig mot ytterligare våld.

Villkor: Vuxna personer som är folkbokförda i Trollhättans kommun eller i Enheten mot våld i nära relationers avtalskommuner.

Dokumentation: Insatsen är undantagen dokumentationsplikten enl. 14 kap 4 § nya SoL.

Samtalsstöd för att sluta utöva våld

Samtal om våld, öppen grupp

Beskrivning: Insatsen vänder sig till personer som önskar samtala om och göra en förändring avseende sin ilska, svartsjuka och aggressivitet. Samtalen sker i en grupp med löpande intag. Samtalen fokuserar på ansvarstagande och beteendeförändring.

Villkor: Vuxna personer folkbokförda i Trollhättans kommun eller i Enheten mot våld i nära relationers avtalskommuner.

Dokumentation: Insatsen är undantagen dokumentationsplikten enl. 14 kap 4 § nya SoL.

Insatser till enskilda

Samtal om våld

Insatsen vänder sig till vuxna personer som utövat någon form av lindrigt till måttligt partnervåld, och som inte uppfyller kriterierna för allvarlig personlighetsstörning. Samtal om våld är en individuell behandling, med fokus på känslohantering, våldsanalys, relationsfärdigheter och empatiförmåga. Insatsen syftar till att våldsbeteendet ska upphöra genom ökad känslohantering, förbättrad kommunikation och relationsfärdigheter samt ökad empati.

Villkor: Vuxna personer folkbokförda i Trollhättans kommun och i Enheten mot våld i nära relationers avtalskommuner.

Dokumentation: Insatsen är undantagen dokumentationsplikt om erforderliga beslut fattas i avtalskommunen.

Samtalsstöd Heder *

Samtalsstöd; Heder riktar sig till personer från 15 år och uppåt som är utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.

Insatsen består av individuella samtal baserade på:

- **MI (Motiverande samtal)**
- **Patriark** – ett bedömnings- och riskanalysverktyg för hedersrelaterat våld

Syftet är att stärka individen, öka förståelse för våldet och stödja den unge i att bryta våldets konsekvenser.

Insatsen kan ges **utan vårdnadshavares samtycke** från 15 år.

Dokumentation: Insatsen är undantagen dokumentationsplikt om erforderliga beslut fattas i avtalskommunen.

Kunskap om våld

Beskrivning: Kunskap om våld riktar sig till vuxna personer som lämnat en nära relation där de utsatts för våld. Kunskap om våld genomförs vid fem individuella samtal, där fokus ligger på information om våld i nära relationer. Samtalen utgår från en arbetsbok, framtagna utifrån

Socialstyrelsens rekommendationer, och innehåller bland annat genomgång av våldet, kris och traumarespons, normaliseringsprocessen, varningstecken och traumatiska band. Tjänsten syftar till att ge kunskap om våld i nära relationer och dess konsekvenser för att förebygga ytterligare utsatthet.

Villkor: Vuxna personer boende i Trollhättan eller i avtalskommuner.

Dokumentation: Tjänsten är undantagen dokumentationsplikten utifrån särskilda skäl, enligt 14 kap 5 § SoL. Detta innebär att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras.

Föräldrastöd vid våld i familjen

Beskrivning: Föräldrastödet riktar sig till vårdnadshavare med erfarenhet av våld i nära relation, som har behov av stöd i sin föräldraroll. Föräldrastödet bygger på MI och är en kort tjänst, upp till tre tillfällen. Samtalen fokuserar på föräldraskap, gränssättning, barnets behov och skydd. Tjänsten syftar till att stärka föräldrarnas förmåga att skydda, trygga och stötta sitt barn.

Villkor: Vårdnadshavare boende i Trollhättan eller i avtalskommun.

Dokumentation: Tjänsten är undantagen dokumentationsplikten enligt 14 kap 4 § SoL, vilket innebär att uppgifter om enskildas personliga förhållanden inte behöver dokumenteras.

Stöd till anhörig*

Beskrivning: Stödet riktar sig till anhöriga till vuxna personer som är utsatta för, eller som utövar, våld i nära relation. Stödet är en kort individuell tjänst, upp till fem tillfällen, vilken bygger på MI. Fokus ligger på information, avlastning och gränssättning. Syftet är att minska anhörigas stressnivå, främja deras egen återhämtning, samt stärka deras förmåga att stötta den våldsutsatta/våldsutövaren utan att involveras i våldsdynamiken. Tjänsten kan ges till ungdom från 15 år utan vårdnadshavares samtycke.

Villkor: Personer från 15 år boende i Trollhättan eller i avtalskommuner.

Dokumentation: Tjänsten är undantagen dokumentationsplikten enligt 14 kap 4 § SoL, vilket innebär att uppgifter om enskildas personliga förhållanden inte behöver dokumenteras.

Väntrumsbesök

Beskrivning: Väntrumsbesök riktar sig till medföljande vuxen omsorgsperson (förälder, familjehem eller annan utsedd trygghetsperson) till barn som genomför barnförhör hos Polisen, med anledning av misstanke om våld och/eller övergrepp. Medan barnet förhörs erbjuds omsorgspersonen vägledning och stöttning i situationen samt avstämning kring mående och befintligt stöd kring familjen.

Villkor: Vuxen omsorgsperson till barn, boende i Trollhättan eller avtalskommun, som genomför barnförhör utifrån misstanke om våld och/eller övergrepp.

Dokumentation: Tjänsten är undantagen dokumentationsplikten enligt 14 kap 4 § SoL, vilket innebär att uppgifter om enskildas personliga förhållanden inte behöver dokumenteras.

Krisstöd till omsorgspersoner

Beskrivning: Krisstödet riktar sig till föräldrar, familjehem eller annan utsedd trygghetsperson till barn inom Barnahus målgrupp (dvs barn och ungdomar 0 - 18 år som man misstänker har varit utsatta för våld i nära relation, sexuella övergrepp, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuell exploatering och barnfridsbrott, samt barn under 15 år med sexuella beteendeproblem). Krisstödet till omsorgspersonen innebär en till två stabiliserande, vägledande och/eller trygghetsskapande samtal för egen del via samordnare på Barnahus eller BUP-representant. Krisstödet blir aktuellt efter förfrågan från socialtjänst eller polismyndigheten.

Villkor: Vuxen omsorgsperson till barn, 0 - 18 år, boende i Trollhättan eller avtalskommun.

Dokumentation: Tjänsten är undantagen dokumentationsplikten enligt 14 kap 4 § SoL, vilket innebär att uppgifter om enskildas personliga förhållanden inte behöver dokumenteras.

Enskilda samtal VIN (Samtal om frihet)

Beskrivning: Samtal om frihet riktar sig till vuxna personer som är utsatta för pågående våld i nära relation. Det är en strukturerad samtalsmodell, vilken bygger på inslag av MI, KBT och traumateori. I modellen ingår bland annat kartläggning av känslomässiga konsekvenser av våldet, psykoedukation om traumatiska band, känsloreglering, exponeringsövningar, träning i självhävdelse samt vidmakthållandeplan. Samtal om frihet syftar till att stärka individen, ge kunskap om våld i nära relationer för att kunna bryta våldets konsekvenser.

Villkor: Vuxna personer boende i Trollhättan eller i avtalskommuner.

Dokumentation: Tjänsten är ej undantagen dokumentationsplikten.

Samtalsstöd; Sexuella övergrepp

Beskrivning: Samtalsstödet riktar sig till vuxna personer utsatta för sexuella övergrepp, sexuell exploatering eller människohandel för sexuella ändamål. I samtalsstödet ingår individuella samtal med fokus på psykoedukation och hotbild. Tjänsten syftar till att ge personen kunskap om reaktioner och konsekvenser av sexuella övergrepp, samt stärka den psykiska hälsan och självbilden.

Villkor: Vuxna personer boende i Trollhättan eller i avtalskommuner.

Dokumentation: Insatsen är undantagen dokumentationsplikt om erforderliga beslut fattas i avtalskommunen

Uppföljning och utvärdering

Former för systematisk uppföljning av insatser utan behovsprövning behöver utvecklas, och under implementeringen av nya socialtjänstlagen kommer sannolikt ytterligare stöd och styrning kring former för detta. Initialt kommer insatserna att följas upp i enlighet med ordinarie kvalitetsuppföljning enligt Sosfs 2011:9 och förvaltningens anvisning för systematiskt kvalitetsarbete.

2025-12-10

Dnr: SOC 2024/31

Handläggare

Anders Lundberg
anders.lundberg@vanersborg.se
0521-72 16 54

Mottagare

Socialnämnden

Månadsuppföljning november 2025

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar informationen om månadsuppföljning för november 2025.

Sammanfattning av ärendet

Redovisningen omfattar statistik och nyckeltal för respektive verksamhet.

- Nämnd och administration samt färdtjänst
- Vård och omsorg - särskilt boende
- Vård och omsorg - hemtjänst
- Vård, stöd och utredning
- Individ- och familjeomsorg
- Personligt stöd och omsorg
- Arbete, sysselsättning och integration

Karin Hallberg

Förvaltningschef

Bilagor

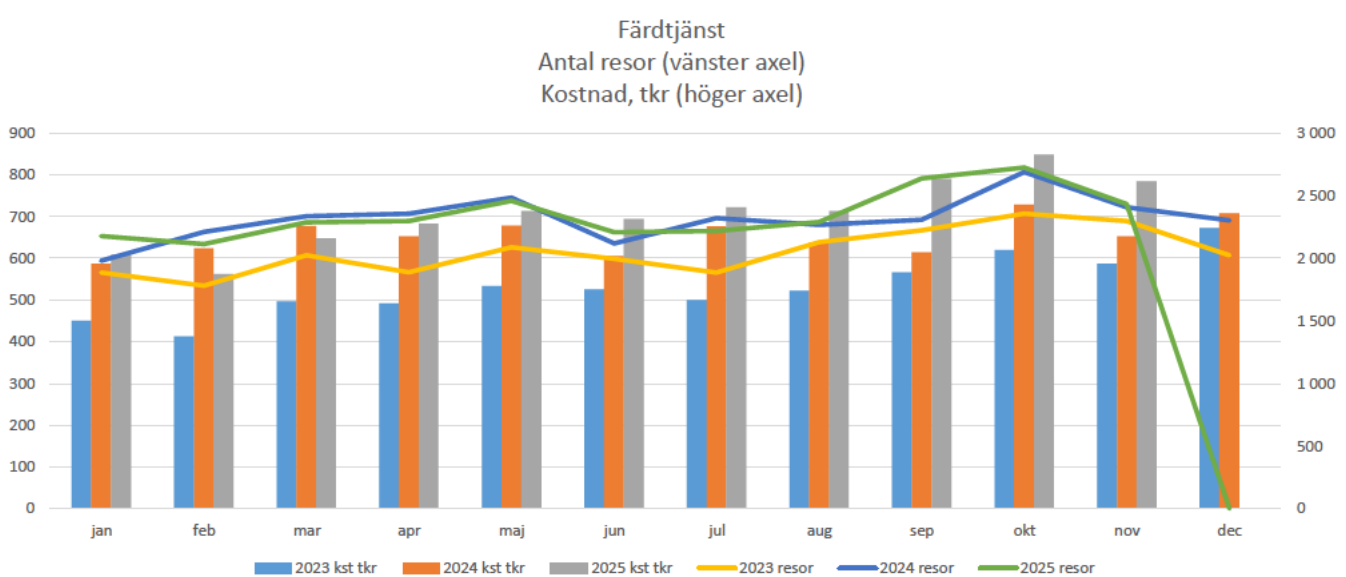
- Nyckeltal och statistik november 2025
- Nyckeltal och statistik IFO november 2025

Sändlista

Revisorerna

Nämnd och förvaltningsgemensamt

Nyckeltal	2025												Snitt	Snitt	Snitt
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	2025	2024	2023
Färdtjänst															
Total kostnad, tkr (tusen kronor)	609	563	648	684	713	694	723	713	790	849	785		706	654	532
Totalt antal resor	2 178	2 114	2 289	2 300	2 461	2 209	2 219	2 292	2 638	2 726	2 435		2 351	2 316	2 049
Kostnad per resa, kr	280	266	283	297	290	314	326	311	299	311	322		300	283	259

Äldreomsorg

Nyckeltal	2025												Snitt	Snitt	Snitt
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	2025	2024	2023
Beläggning															
Beläggning genomsnitt per hel månad i % (särskilt boende)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100		100	100	100
Beläggning genomsnitt per hel månad i % (korttidsplatser)	91	86	82	74	86	76	75	82	84	95	101		85	99	102
Väntetid särskilt boende															
Antal dagar från beslut till första erbjudande (särskilt boende)	114	122	42	16	33	27	24	27	37	54	48		49	111	80
Hemtjänst															
Antal personer med utförd hemtjänstinsats	734	729	727	722	726	719	730	734	741	748	712		729	731	712
Antal utförda timmar hemtjänsten inkl annan utförare	22 577	21 239	22 350	21 437	21 537	20 120	20 761	20 276	20 514	21 473	20 651		21 176	21 060	20 883
varav timmar/insatser av annan utförare	2 134	1 925	1 923	2 117	1 937	1 822	2 177	1 926	2 076	2 117	1 961		2 010	1 987	1 876
Hemsjukvård															
Antal inskrivna HSV (ÄO/PSO)	1 055	1 065	982	974	987	965	992	998	995	1 003	1 013		1 003	1 063	1 094

Personligt stöd och omsorg

Nyckeltal	2025												Snitt	Snitt	Snitt
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	2025	2024	2023
Antal beslut, personer med personlig assistans	63	63	63	62	63	63	60	61	62	62	62		62	63	60
- därav pers ass SFB (FK) /LSS (Kommunbeslut)	48/15	48/15	48/15	48/14	49/14	49/14	50/10	51/10	52/10	52/10	52/10		49/14	48/15	45/17
Antal personer med pers. ass., Privat utförare	47	48	48	47	48	49	47	48	49	49	49		48	47	45
Antal personer med pers. ass., Kommunen som utför	16	15	15	15	15	14	13	13	13	13	13		14	16	15
Antal utförda timmar personlig assistans i kommunal	4 812	4 216	4 643	4 553	4 692	4 397	4 472	4 325	4 247	4 400	4 346		4 464	4 715	4 586
Antal boendebeslut SoL/LSS	39/158	39/157	40/155	40/155	40/154	41/156	41/156	39/155	40/154	40/155	40/154		40/156	44/158	44/161
Antal verkställda boendebeslut (inflyttade) SoL/LSS	39/152	39/151	40/151	40/151	40/150	41/150	41/150	39/149	39/149	39/150	38/150		40/151	43/149	42/153
Varav antal köpta platser SoL/LSS	4/3	4/3	4/3	4/3	4/3	4/3	4/3	5/3	5/3	4/3	4/3		4/3	6/3	6/5
Kortidsvistelse, antal dygn (10+2 platser tillgängliga)	186	165	181	167	186	163	164	185	164	165	156		171	169	191
Antal personer med boendestödsbeslut	100	100	100	100	100	102	104	101	104	106	106		102	110	113
Planerade timmar	412	366	370	370	391	327	369	353	395	384	374		374	478	529
Utförda timmar	308	300	294	299	277	241	246	229	278	275	254		273	368	428
Antal beslut om bostad med särsk. service, barn/unga	8	8	8	8	8	8	8	6	6	6	6		7	7	5

Arbete, Sysselsättning och integration

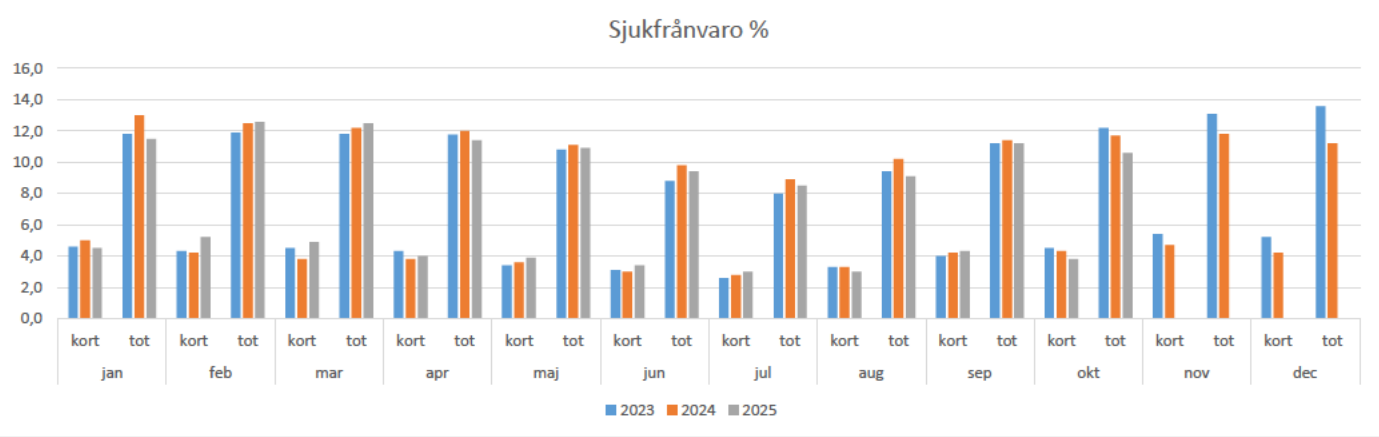
Nyckeltal

2025

													Snitt	Snitt	Snitt
Beställare	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	2025	2024	2023
Försörjningsstöd (IFO)	149	146	162	170	177	172	168	167	168	165	165		164	141	124
Kommunala Aktivitetsansvaret	129	102	107	103	98	154	168	169	149	124	157		133	127	113
Arbetsförmedlingen	31	26	33	30	36	37	34	31	29	26	24		31	40	74
Annan beställare/initierat av individen själv	8	7	10	6	10	10	10	10	11	13	18		10	9	6
Biståndsenheten (Beslut Daglig verksamhet LSS)	200	208	207	210	210	210	214	212	213	215	215		210	198	193
Insatser															
Kartläggning, t ex kartläggning, fördjupad bedömning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	1	13
Rusta, t ex praktik, arbets träning, språkträning, arbetsprövning, vägledning	91	86	103	102	112	98	89	82	82	78	77		91	118	155
Matcha, arbete	68	63	38	42	44	50	47	55	59	56	91		56	50	68
Förhindrad (tidsbegränsad frånvaro)	4	6	6	11	8	8	10	8	3	3	3		6	6	7
Verkställighet internt socialförvaltningen (LSS)	163	171	173	173	173	173	177	177	182	182	180		175	160	167
Verkställighet Företagsgrupper (LSS)	22	22	19	21	21	22	22	20	17	19	19		20	24	20
Verkställighet Företagsplats, heltid (LSS)	11	11	11	12	12	11	11	10	10	10	13		11	8	9
Verkställighet Företagsplats, deltid (LSS)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3		4	6	i.u.
Resultat															
Arbete	7	3	3	3	3	9	3	3	1	1	4		4	5	4
Studier	4	0	0	0	0	0	0	5	2	0	0		1	1	1
A-kassa	3	7	0	2	1	1	2	0	4	2	2		2	3	3
Annan ersättning, t ex sjukersättning, aktivitetsersättning, föräldrapenning	0	0	0	8	1	3	2	0	0	0	2		1	1	0
Aktivitet i annan myndighet, t ex KROM (insats via Arbetsförmedlingen)	2	2	2	2	2	2	2	0	3	2	1		2	2	1
Arbete (LSS)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0
Budget och Skuld															
Inkomna ärenden	20	25	27	21	17	28	3	29	28	19	18		21	18	18
Inskickade skuldsanering	4	1	5	2	6	9	1	6	4	15	9		6	6	4
Beviljade skuldsanering	8	4	3	1	3	4	3	1	1	5	2		3	2	2
Omprövning/överklagan	0	0	3	1	2	1	2	0	1	2	0		1	1	2
Antal i kö	33	36	45	52	48	56	55	70	62	56	45		51	28	57
Längst kötid i dagar	98	100	115	113	116	118	147	166	130	100	87		117	80	i.u.
Konsumentkontoret															
Ärenden	42	25	54	37	36	46	4	62	38	45	50		40	43	40
Kontakttillfällen	12	58	60	197	190	213	33	207	183	172	145		134	160	131
Förebyggande	92	7	6	11	4	33	0	5	10	13	8		17	9	9
Integration															
Antal personer kommunmottagna	0	7	2	1	1	1	13	5	0	i.u.	i.u.		3	7	2
Antal personer i Samhällsorientering	3	3	3	3	6	6	6	5	3	4	3		4	4	4
Antal personer inom SFI-etablering	15	17	20	18	19	16	12	10	11	15	13		15	10	8

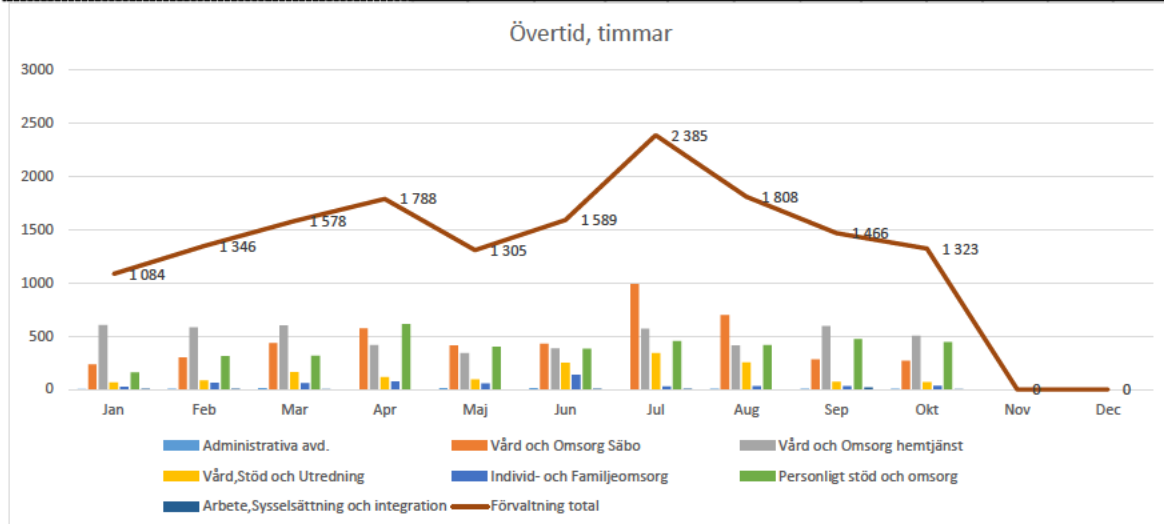
Sjukfrånvaro %

	Jan		Feb		Mar		Apr		Maj		Jun		Jul		Aug		Sep		Okt		Nov		Dec		SNITT 2025		SNITT 2024	
	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot	Kort	Tot
Adm	0,4	3,2	0,8	2,0	1,9	2,5	2,5	3,1	0,4	1,0	2,1	2,7	0,4	1,4	0,2	2,1	1,6	4,0	0,8	3,2					1,1	2,5	1,1	4,7
Säbo	6,0	14,4	5,9	14,3	5,9	14,8	5,4	14,7	4,7	13,7	4,2	12,0	4,1	11,8	4,1	13,2	5,3	14,3	4,4	14,0					4,9	13,6	4,7	13,5
Htj	5,8	14,5	6,0	15,4	6,5	16,0	4,9	13,2	5,5	12,9	5,2	10,7	4,2	10,5	3,9	11,3	5,7	15,3	5,5	14,6					5,3	13,3	5,2	15,1
VSU (ej b	3,1	5,8	4,7	8,4	4,8	8,1	2,1	5,4	2,1	5,1	2,2	5,6	1,8	5,1	1,9	5,1	3,5	7,5	2,7	6,9					2,8	6,3	2,7	6,6
IFO	2,9	11,8	3,9	12,5	1,6	10,0	2,4	9,3	1,9	8,0	1,6	7,3	1,2	6,7	1,4	5,9	0,8	5,1	1,5	3,3					1,9	8,1	2,2	11,1
PsO	4,0	10,7	5,3	12,8	4,2	11,8	3,4	10,8	3,8	11,3	2,7	9,2	2,7	7,5	2,4	7,7	4,5	10,0	3,7	8,7					3,6	9,9	3,6	10,4
ASl	3,5	8,7	4,1	10,1	4,5	11,5	3,8	13,1	3,1	11,1	2,3	7,1	1,3	4,5	3,0	6,6	4,0	10,3	4,2	9,8					3,5	9,7	3,3	7,1
Förv tota	4,5	11,5	5,2	12,6	4,9	12,5	4,0	11,4	3,9	10,9	3,4	9,4	3,0	8,5	3,0	9,1	4,3	11,2	3,8	10,6					4,0	10,7	3,9	11,3

Övertid, timmar

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Administrativa avd.	1	5	9	0	12	9	0	5	6	5		
Vård och Omsorg Säbo	234	301	436	573	411	430	989	696	281	269		
Vård och Omsorg hemtjänst	603	582	598	415	339	382	571	411	592	505		
Vård, Stöd och Utredning	63	81	161	114	92	247	343	252	71	67		
Individ- och Familjeomsorg	22	62	59	74	55	137	26	28	28	32		
Personligt stöd och omsorg	158	312	314	612	396	380	453	416	470	444		
Arbete, Sysselsättning och integration	3	3	1	0	0	4	3	0	18	1		
Förvaltning total	1 084	1 346	1 578	1 788	1 305	1 589	2 385	1 808	1 466	1 323	0	0

Orosanmälan BoU

Datum

2025-11-01

2025-11-30

Sök och filtrera

Kvinna

Man

Organisation

Alla

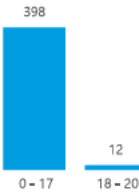
Aktualisering

Alla

Aktualiseringsorsak

Alla

Ålder på individ vid orosanmälan:

410

Antal orosanmälningar

303

Antal individer

Antal orosanmälningar (inkomna anmälningar och inkommande information) per månad:

Antal orosanmälningar

Antal individer

År	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totalt
2023	233	228	218	194	231	209	121	229	226	232	266	213	2 600
2024	227	228	209	220	323	222	191	190	268	363	325	322	3 088
2025	274	259	338	300	302	244	179	194	304	412	410		3 216
Totalt	734	715	765	714	856	675	491	613	798	1 007	1 001	535	8 904

Barn- och Ungdomsenheten & Familjeenheten

2023	2024	2025
------	------	------

Barn och unga: 0 - 17 år

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov
Antal pågående ärenden (unika individer)	367	368	370	370	376	367	346	357	371	388	412
Antal inkomna ansökningar	5	4	6	2	1	5	1	1	4	7	4
Antal inkomna anmälningar och inkommande information	247	232	311	278	275	215	164	180	291	387	398
Unika individer av ovan inkomna anmälningar och inkommande information	183	202	222	192	218	136	133	129	229	270	296
Antal inledda utredningar enligt 11:1/14:2 SoL	54	57	60	59	50	53	37	30	64	86	69

Månadssnitt per år:

	2023	2024	2025
Antal pågående ärenden (unika individer)	312,3	368,8	372,0
Antal inkomna ansökningar	5,8	7,1	3,6
Antal inkomna anmälningar och inkommande information	207,5	243,7	270,7
Unika individer av ovan inkomna anmälningar och inkommande information	94,2	97,0	113,2
Antal inledda utredningar enligt 11:1/14:2 SoL	58,4	60,8	56,3

Unga Vuxna: 18 - 20 år

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov
Antal pågående ärenden (unika individer)	45	43	42	43	39	31	32	31	32	33	31
Antal inkomna ansökningar	3	2	2	2	2	3	3	4	1	5	1
Antal inkomna anmälningar och inkommande information	27	27	27	22	27	28	15	14	13	25	12
Unika individer av ovan inkomna anmälningar och inkommande information	19	14	18	21	19	23	8	11	10	13	7
Antal inledda utredningar enligt 11:1/14:2 SoL	8	7	5	4	3	5	6	2	4	6	2

Månadssnitt per år:

	2023	2024	2025
Antal pågående ärenden (unika individer)	26,9	29,9	36,5
Antal inkomna ansökningar	1,3	1,3	2,5
Antal inkomna anmälningar och inkommande information	9,2	13,7	21,5
Unika individer av ovan inkomna anmälningar och inkommande information	4,8	6,0	7,0
Antal inledda utredningar enligt 11:1/14:2 SoL	2,7	2,3	4,7

Världssats: 0 - 20 år

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov
Antal världssatta barn och unga (unika individer)	55	40	43	44	59	34	36	29	55	46	58

Månadssnitt per år:

	2023	2024	2025
Antal världssatta barn och unga (unika individer)	21,2	27,4	35,1

Barn- och Ungdomsenheten & Familjeenheten

2023	2024	2025
------	------	------

Placeringar: 0 - 12 år

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov
Antal barn i familjehem	43	45	46	46	49	48	44	44	45	45	45
Antal barn i HVB och SIS	6	5	5	5	5	9	10	10	9	7	7

Månadssnitt per år

	2023	2024	2025
Antal barn i familjehem	46,8	42,9	45,5
Antal barn i HVB och SIS	4,2	4,6	7,1

Placeringar: 13 - 20 år

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov
Antal ungdomar i familjehem	31	33	30	33	36	37	34	35	35	37	36
Antal ungdomar i HVB och SIS	16	16	16	16	16	15	13	13	13	13	15

Månadssnitt per år

	2023	2024	2025
Antal ungdomar i familjehem	24,3	30,7	34,3
Antal ungdomar i HVB och SIS	12,5	13,0	14,7

Placeringar BoU

Datum

2025-11-01

2025-11-30

0 - 12

13 - 20

81,0

Antal i familjehem (månadssnitt)

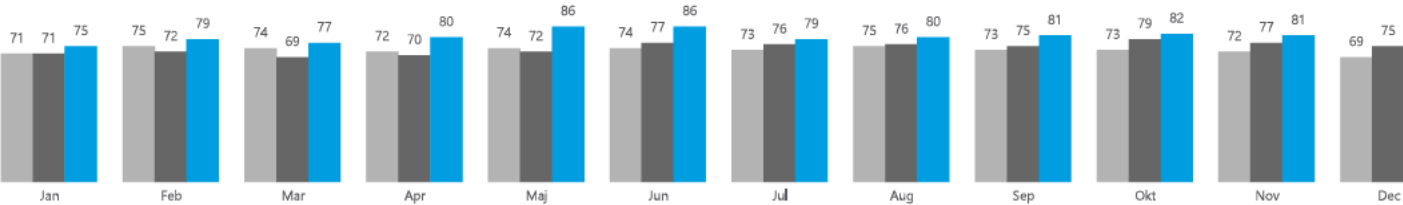
23,0

Antal i HVB och SiS (månadssnitt)

Antal barn/ungdomar i familjehem

Förföregående Föregående Pågående

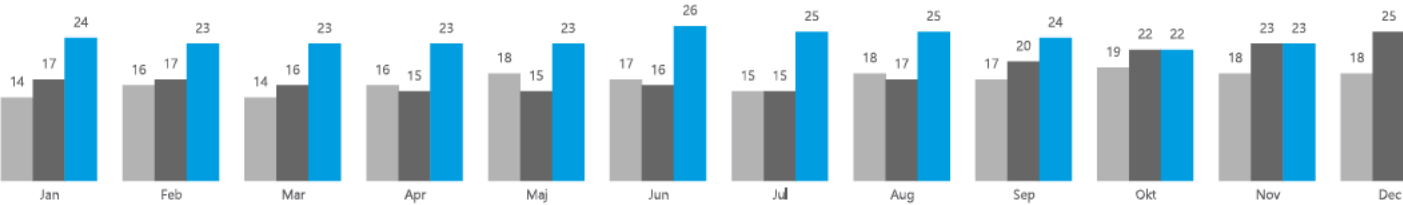
Antal i familjehem

Antal barn/ungdomar i HVB och SiS

Förföregående Föregående Pågående

Antal i HVB och SiS

Vuxenenheten

2023	2024	2025
------	------	------

Vuxna: Väldsutsatta (Väld i nära relation/VIN)

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov
Antal vuxna - nya aktualiseringar	2	3	3	8	4	6	2	2	2	8	5
Antal vuxna i öppenvårdsinsatser	22	22	21	22	19	18	20	20	19	20	18
Antal vuxna i skyddat boende	1			1		1	1	2	1	3	4

Månadssnitt per år

	2023	2024	2025
Antal vuxna - nya aktualiseringar	4,6	5,1	3,5
Antal vuxna i öppenvårdsinsatser	16,0	19,3	20,1
Antal vuxna i skyddat boende	2,2	0,4	1,3

Vuxna: SB (Skadligt bruk/beroende)

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov
Antal vuxna i vård på HVB SoL/LVM	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
Antal vuxna i öppenvårdsinsatser	64	63	64	63	60	55	53	51	50	47	47
Antal vuxna med utökat individuellt stöd	10	11	11	9	10	10	10	9	9	9	10
Antal anmälningar (inkl. LOB)	33	30	39	27	24	47	37	23	18	30	14
Antal ansökningar	7	3	3	2	4	1	8	4	5	4	2

Månadssnitt per år

	2023	2024	2025
Antal vuxna i vård på HVB SoL/LVM	1,4	2,0	1,2
Antal vuxna i öppenvårdsinsatser	57,4	53,3	56,1
Antal vuxna med utökat individuellt stöd	11,9	9,5	9,8
Antal anmälningar (inkl. LOB)	28,1	29,6	29,3
Antal ansökningar	6,6	6,0	3,9

Orosanmälan Vuxen

Datum

2025-11-01

2025-11-30

Sök och filtrera

Kvinna Man

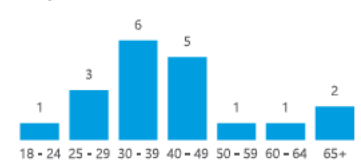
Orosanmälan Vuxen SB
Orosanmälan Vuxen VIN

Organisation
14 Vuxenenheten

Aktualisering
Alla

Aktualiseringsorsak
Alla

Ålder på individ vid orosanmälan:

19
Antal orosanmälningar

4
Orosanmälningar VIN
15
Orosanmälningar SB

17
Antal individer

Antal orosanmälningar (inkomna anmälningar och inkommande information) per månad

Obs. Total antal orosanmälningar anges på slutet av varje stapel

● Orosanmälan Vuxen SB ● Orosanmälan Vuxen VIN

Orosanmälan Vuxen	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totalt
Orosanmälan Vuxen SB													
2023	18	31	21	30	32	50	32	39	34	27	19	23	356
2024	27	21	26	22	31	49	37	28	31	41	22	38	373
2025	35	31	42	30	24	47	38	23	19	34	15		338
Orosanmälan Vuxen VIN													
2023	3	4			5	3		2	2	3	3	3	28
2024	2	4		2	1	2	4	5		2	1		23
2025		3	1	5	2	3	2	1	2	5	4		28

2023	2024	2025
------	------	------

Ekonomiskt bistånd

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov
Antal hushåll som erhållit ekonomiskt bistånd	448	438	458	457	456	459	470	430	452	460	447
varav unga hushåll (18 - 24 år)	38	42	45	48	44	46	49	41	47	47	48
Antal hushåll aktuella längre än 10 månader	310	310	305	301	312	320	321	324	318	319	330
Antal pågående ärenden (Unika individer)	476	482	490	502	500	508	512	496	492	500	517
Antal ekonomiskt bistånd											
Totalt utbetalt försörjningsstöd (tkr)	4 678	4 463	4 544	4 512	4 397	4 602	4 930	4 416	4 650	4 491	4 484

Månadssnitt per år

	2023	2024	2025
Antal hushåll som erhållit ekonomiskt bistånd	401	419	452
varav unga hushåll (18 - 24 år)	49	49	45
Antal hushåll aktuella längre än 10 månader	302	307	315
Antal pågående ärenden (Unika individer)	453	469	498
Antal ekonomiskt bistånd			
Totalt utbetalt försörjningsstöd (tkr)	3 713	4 053	4 561

Utbetalt ekonomiskt bistånd

Datum

2025-11-01

2025-11-30

4 484

?

Totalt utbetalt ekonomiskt bistånd (tkr)

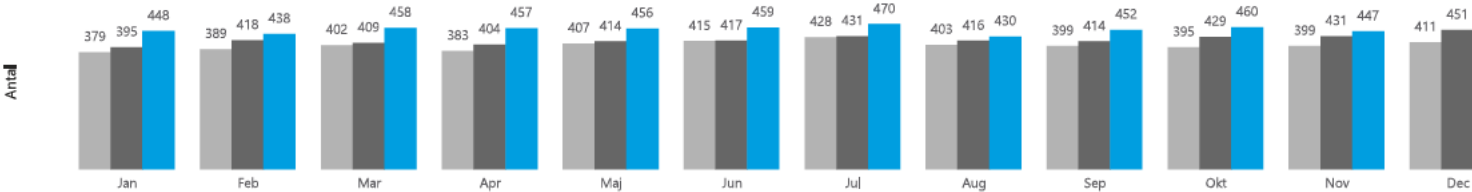
447

?

Hushåll med ekonomiskt bistånd

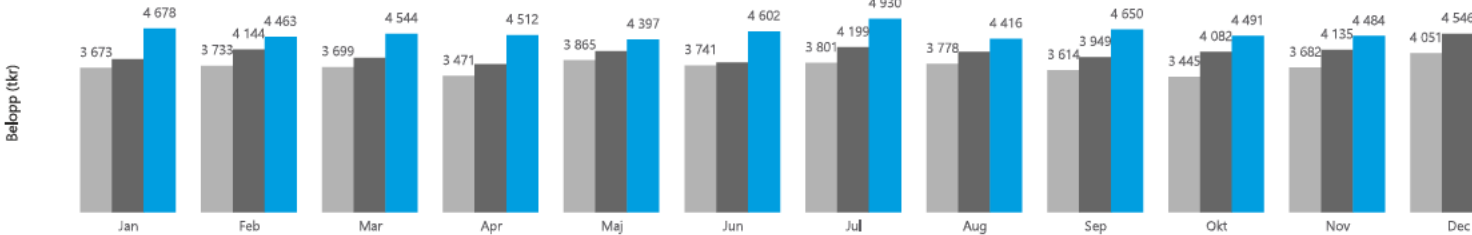
Antal hushåll med ekonomiskt bistånd

Förföregående Föregående Pågående

Utbetalt ekonomiskt bistånd (tkr)

Förföregående Föregående Pågående

Godkännande

Dnr: SOC 2025/256

Handläggare

Karin Hallberg
karin.hallberg@vanersborg.se
0521-72 14 71

Mottagare

Socialnämnden

Återkopplande utredning utifrån initiativärende Sörbygårdens framtid samt behov av platser inom särskilt boende i Brålanda

Förslag till beslut

1. Socialnämnden har tagit del av utredningen och bedömer att uppdraget, att ta fram en utredning utifrån initiativärendet om Sörbygårdens framtid, är slutfört.
2. Socialnämnden beslutar, mot bakgrund av ovanstående, att återuppta vakanshållning/tomställning av Sörbygårdens särskilda boende som ekonomisk åtgärd.
3. Socialnämnden ger socialförvaltningen i uppdrag att påbörja en förstudie av boendebehovet inom särskilt boende i Brålanda och Frändefors.

Sammanfattning av ärendet

Robin Skenhede (M) väckte ett initiativärende under socialnämndens sammanträde 2025-09-25, § 94. Socialnämnden tog följande beslut enligt förslaget i initiativärendet:

- Att socialnämnden lyfter frågan om en eventuell vakanshållning/nedläggning av Sörbygården och flytt av de boende till politisk beredning.
- Att socialnämnden begär en fullständig utredning som belyser konsekvenserna för brukare, anhöriga, personal och ortens invånare, påverkan ekonomiskt, samt alternativa lösningar till vakanshållning/nedläggning.
- Att ärendet återrapporteras till nämnden för vidare behandling innan något vidare tjänstemannabeslut fattas.
- Att pausa vakanshållningen tills ovan nämnda punkter genomförts och att tvångsflytten av de boende omedelbart avbryts.

Utifrån beslutet har en utredning genomförts. I dialog mellan socialförvaltningen och socialnämnden har en avgränsning gjorts gällande utredningen. Konsekvenserna för ortens invånare bedöms inte ligga under socialnämndens område och har således inte tagits med i utredningen.

Utredningen belyser effekter av ett tomställande för brukare, anhöriga, personal samt de ekonomiska konsekvenserna.

Utredningen beskriver även befolkningsprognosens påverkan på behovet av platser inom särskilda boenden fram till år 2035. Rapporten undersöker flera scenarier för framtida boendebud. Alternativa lösningar behandlas inte i utredningen, dessa

återfinns i stället i socialförvaltningens förslag till åtgärdsplan för att nå budget mot tilldelad budgetram daterad 2025-11-27 (dnr SOC 2025/276).

Av socialnämndens beslut den 2025-09-25, § 88, framgår att socialförvaltningens ordförande begärt att den då påbörjade utredningen om behovet av platser inom särskilt boende i Brålanda skulle genomföras skyndsamt. Den aktuella utredningen redovisar det framtida behovet av platser. Socialförvaltningen bedömer att en förstudie bör genomföras avseende boendebehovet inom särskilda boenden i Brålanda och Frändefors, för att skapa en helhetsbild av de norra delarna av kommunen och planera hur socialnämnden ska möta framtidens behov.

Beredning

Socialnämnden fick den 2025-11-20, § 116, information om förvaltningens arbete utifrån initiativärendet.

Karin Hallberg
Förvaltningschef

Bilagor

- Utredning Konsekvenser av ekonomisk åtgärd - tomställande av särskilt boende Sörbygården

Sändlista

Handläggare av ärendet
Förvaltningschef
Verksamhetschef särskilda boenden

2025-11-21

Dnr: SOC 2025/256

Handläggare

Karin Hallberg
karin.hallberg@vanersborg.se
0521-72 14 71

Mottagare

Socialnämnden

Konsekvenser av ekonomisk åtgärd - tomställande av särskilt boende Sörbygården

Utredning utifrån initiativärende Sörbygårdens framtid

Sammanfattning av rapporten

Socialnämnden har gett socialförvaltningen i uppdrag att utreda konsekvenserna av att tillfälligt tomställa det särskilda boendet Sörbygården. Utredningen belyser effekter för brukare, anhöriga, personal samt de ekonomiska konsekvenserna. Utredningen beskriver även befolkningsprognosens påverkan på behovet av platser inom särskilda boenden fram till år 2035. Rapporten undersöker flera scenarier för framtida boendebud.

Alternativa lösningar till tomställning behandlas i en separat åtgärdsplan.

Ett tillfälligt tomställande av Sörbygården kan innebära konsekvenser för brukare, anhöriga och personal, såsom oro, omställning och risk för minskad närhet till anhöriga. För personalen kan åtgärden innebära stress och ökad arbetsbelastning, och det finns risk för att den positiva arbetsmiljön påverkas negativt. Samtidigt innebär tomställningen en snabb och påtaglig ekonomisk effekt för kommunen, med en besparing på 14 miljoner kronor samt ytterligare 1,8 miljoner genom att undvika underskott. Denna besparing är avgörande för att skapa balans i socialförvaltningens budget och för att kunna täcka underskott inom andra verksamheter.

Att inte genomföra tomställningen innebär att brukare och personal får behålla sin invanda miljö, men de ekonomiska utmaningarna kvarstår. Dessutom kvarstår behovet av renovering och åtgärder för brandskydd, vilket medför ytterligare kostnader. Befolkningsprognosen visar på ett ökat behov av särskilda boendeplatser framöver, vilket gör det extra viktigt att resurser används effektivt. Socialförvaltningen ser behov av att i en förstudie göra en fördjupad utredning gällande boendebehovet i Brålanda samt i Frändefors.

Sammanfattningsvis förordas tomställningen av Sörbygården främst på grund av dess omedelbara och realistiska ekonomiska effekt, som är nödvändig för att säkerställa budget i balans. Samtidigt är det viktigt att negativa konsekvenser för brukare, anhöriga och personal minimeras genom planering och individuellt anpassat stöd.

Karin Hallberg
Förvaltningschef

Innehållsförteckning

1	UPPDRAG.....	4
1.1	UPPDRAGSBESKRIVNING.....	4
1.2	AVGRÄNSNING	4
1.3	UNDERLAG	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
2	RESULTAT OCH SLUTSATSER.....	4
3	UTREDNING	5
3.1	SÖRBYGÅRDEN	5
3.2	BRUKARE	5
3.2.1	<i>Nuläge</i>	<i>5</i>
3.2.2	<i>Risker och utmaningar</i>	<i>6</i>
3.2.3	<i>Hantering av riskerna</i>	<i>6</i>
3.2.4	<i>Framtida brukare.....</i>	<i>6</i>
3.3	ANHÖRIGA	7
3.4	PERSONAL	8
3.4.1	<i>Nuläge arbetsmiljö Sörbygården</i>	<i>8</i>
3.4.2	<i>Risker och utmaningar</i>	<i>8</i>
3.5	EKONOMISK PÅVERKAN	9
3.6	BEHOV AV BOENDEPLATSER	10
3.6.1	<i>Befolkningsutveckling</i>	<i>10</i>
3.6.2	<i>Prognos över behov/efterfrågan av insatserna särskilt boende och hemtjänst mellan år 2026-2035</i>	<i>11</i>
3.6.3	<i>Behov av boendeplatser utifrån olika scenarier</i>	<i>11</i>
3.6.4	<i>Prognos över behov av personal kopplat till prognos över behov av insatserna Säbo och hemtjänst år 2026-2035.....</i>	<i>16</i>

1 Uppdrag

1.1 Uppdragsbeskrivning

Socialnämnden tog den 2025-09-25, § 94, beslut om att uppdra socialförvaltningen att ta fram en utredning som belyser konsekvenserna för brukare, anhöriga, personal och ortens invånare, påverkan ekonomiskt, samt alternativa lösningar till tomställande av Sörbygården.

1.2 Avgränsning

I dialog med socialnämnden har socialförvaltningen konstaterat att frågan gällande konsekvenserna för ortens invånare inte hör under socialnämndens område.

Beskrivningen av alternativa lösningar till åtgärden tomställande av Sörbygården ges i socialförvaltningens förslag gällande åtgärdsplan för budget i balans, daterad 2025-11-27 (dnr: SOC 2025/276).

2 Resultat och slutsatser

Utredningen visar att ett tillfälligt tomställande av Sörbygården medför flera risker och utmaningar för brukare, anhöriga och personal, bland annat oro, omställning och risk för minskad närhet till anhöriga samt påverkan på arbetsmiljön. Samtidigt innebär åtgärden en betydande och omedelbar ekonomisk besparing för socialförvaltningen, vilket är avgörande för att uppnå budget i balans och säkerställa verksamhetens långsiktiga hållbarhet.

Alternativet att inte genomföra tomställningen innebär att brukare och personal får behålla sin invanda miljö, men de ekonomiska utmaningarna kvarstår och behovet av renovering och brandskyddsåtgärder medför ytterligare kostnader. Befolkningsprognosen visar dessutom på ett ökat behov av särskilda boendeplatser framöver, vilket ställer krav på effektiv resursanvändning.

Parallellt med denna utredning har socialförvaltningen tagit fram ett förslag till åtgärdsplan som ska presenteras för socialnämnden. I åtgärdsplanen framhålls att socialförvaltningen fortsatt bedömer att ett tomställande av Sörbygården är det alternativ som ger snabbast och mest realistisk ekonomisk effekt och, trots de risker som identifierats, innebär minst påverkan på hela verksamhetens brukare och personal. Om socialnämnden beslutar att genomföra andra åtgärder än tomställande av Sörbygården, är även dessa förenade med risker, vilka beskrivs i åtgärdsplanen.

Vid ett eventuellt beslut om åtgärden tomställande av Sörbygården är det av stor vikt att de risker som finns hanteras på ett systematiskt sätt. Socialförvaltningen kommer därför, om beslut om åtgärden tas, att planera för att säkerställa att eventuella negativa konsekvenser för brukare, anhöriga och personal minimeras och att omställningen sker på ett så tryggt sätt som möjligt.

3 Utredning

3.1 Sörbygården

Sörbygårdens särskilda boende har idag 24 platser. Tidigare fanns totalt 32 platser, men åtta av dessa vakanshålls sedan 2020. Under perioden 2022-2023 öppnades de åtta platserna tillfälligt igen på grund av ett ökat behov av platser samtidigt som ombyggnation på särskilt boende Nordkroksvägen pågick. Förutom Sörbygården finns även det särskilda boendet Solhaga i Brålanda, med 24 platser.

Som en ekonomisk åtgärd föreslår socialförvaltningen att Sörbygården tillfälligt tomställs. Nedan redovisas de konsekvenser som kan uppstå vid ett eventuellt tillfälligt tomställande av Sörbygården, samt hur socialförvaltningen avser att hantera dessa. Vidare beskrivs vilka konsekvenser som kan bli aktuella om tomställandet inte genomförs, samt hur Sörbygårdens platser påverkar helheten inom särskilda boenden i kommunen. Alternativa åtgärder redovisas inte i denna rapport, utan presenteras mer utförligt i socialförvaltningens förslag till åtgärdsplan daterad 2025-11-27 (dnr: SOC 2025/276).

3.2 Brukare

Ett tillfälligt tomställande av Sörbygården kommer att påverka de brukare som idag bor där, men graden av påverkan kan variera beroende på individens situation och behov. För vissa kan en flytt innebära en stor omställning, med oro kring att lämna en invand miljö, personal och sociala kontakter. Andra kan uppleva förändringen som mindre påfrestande, särskilt om de snabbt får en plats på ett annat boende som motsvarar deras önskemål och behov. Det är därför viktigt att varje individs situation bedöms och att stödinsatser anpassas utifrån den enskildes förutsättningar för att minimera negativa konsekvenser vid en eventuell flytt.

3.2.1 Nuläge

Det bor i dagsläget 14 personer på Sörbygården.

Brukarundersökningen 2025 visar att Sörbygården har ett gott resultat när det gäller de äldres upplevelse av sitt boende 86 procent av de svarande är nöjda, vilket är högre än både kommunens (81 procent) och rikets (79 procent) genomsnitt. Många trivs i de gemensamma utrymmena och med sitt eget rum, men endast 29 procent tycker att utemiljön är trivsamt, vilket är lägre än i kommunen och riket. Resultatet gällande hur bemötandet från personalen upplevs är något lägre än kommunen som helhet och riket. 86 procent anser att personalen tar hänsyn till deras åsikter, vilket är något högre än genomsnittet. Trygghet och förtroende får mycket höga betyg, samtliga svarande känner sig trygga och har förtroende för personalen, vilket är betydligt högre än både kommunens och rikets nivåer. Man är mycket nöjd med maten som serveras, vilket kan bero på att den serveras varm från det närliggande köket. Resultatet visar att självupplevd hälsa och upplevelse av oro eller ångest är mer negativ än kommunens snitt. En faktor att lyfta gällande resultatet är att svarsfrekvensen för enheten var relativt låg, mellan 20-40 procent valde att besvara enkäten.

Lokalerna är för närvarande slitna och har ett tydligt behov av renovering, även om brukarundersökningen visar att de boende till stor del är nöjda med sitt boende. Den nuvarande standarden, med trånga utrymmen, kan dock påverka möjligheten att utföra insatser på ett effektivt och säkert sätt. Som närmare beskrivs i avsnitt 3.4 kan arbetsmiljön

för personalen påverkas negativt av lokalernas utformning, vilket i sin tur kan få konsekvenser för kvaliteten på de insatser som ges till brukarna.

3.2.2 Risker och utmaningar

En oro kan finnas bland så väl brukare som anhöriga att den upplevda nöjdheten som framgår av brukarundersökningen kan komma att minska vid flytt till annat boende. Den typen av oro behöver hanteras vid ett eventuellt tomställande av Sörbygården.

Tomställandet kan vara förenat med vissa risker för berörda brukare. Det kan finnas risk för minskad närhet till anhöriga och socialt nätverk, vilket kan leda till ökad ensamhet och isolering. Det kan också skapa oro och otrygghet, särskilt för personer med kognitiv svikt, samt innebära svårigheter att upprätthålla vardagsrutiner. Brukaren kan uppleva minskad möjlighet till delaktighet och påverkan över sin situation.

Brukare på boendet har tillgång till personal inom det särskilda boendet samt till omvårdnadsansvariga roller inom kommunal primärvård. Vid flytt till en annan enhet sker överlämning till ett mottagande enhet samt till ett annat team inom kommunal primärvård, vilket kan medföra risker. Om rutiner för informationsöverföring mellan legitimerad personal och övrig boendepersonal saknas kan det leda till brister i vården, exempelvis att riskbedömningar, vårdplaner eller pågående åtgärder missas. För att minimera dessa risker krävs en tydlig och strukturerad informationsöverföring

Brandskyddsföreläggandet för Sörbygården visar att det finns risker gällande brandskyddet för brukarna som behöver åtgärdas. Detta kan innebära att hela eller delar av boendet behöver tomställas för att möjliggöra de åtgärder som krävs för att uppnå brandsäkerhet. Ett sådant tomställande är förknippat med i stort sett samma risker som ett tomställande som ekonomisk åtgärd, och hanteras därför på motsvarande sätt.

3.2.3 Hantering av riskerna

En flytt kan väcka oro hos både brukare och närstående. Medarbetare inom särskilda boenden har stor erfarenhet av att bemöta och hantera denna typ av oro, oavsett om den uppstår vid byte mellan särskilda boenden eller när en brukare flyttar från ordinärt boende till särskilt boende. Personalen arbetar aktivt med att skapa trygghet och kontinuitet för brukarna under hela flyttprocessen.

Individuella risk- och konsekvensbedömningar genomförs vid en flytt för att minimera riskerna och anpassa flytten efter varje individs behov. Socialförvaltningens plan för tomställandet är att i möjligaste mån erbjuda plats på Solhaga för de som önskar bo kvar i Brålanda. Vidare jobbar förvaltningen enligt rutiner för att säkra informationsöverföringen till mottagande enhet.

3.2.4 Framtida brukare

Finns det några konsekvenser för framtida brukare då det under en period finns färre boendeplatser?

Det upplevs vara vanligare att brukare och anhöriga tackar nej till erbjudanden om boendeplats i Brålanda/Frändefors jämfört med andra delar av kommunen. Önskemål om

internflytt lämnas oftare av personer som fått sitt boendebeslut verkställt i Brålanda/Frändefors. Förvaltningen försöker alltid tillgodose den enskildes önskemål om boende i mån av plats, men om det inte finns lediga platser erbjuds plats på annat äldreboende i kommunen enligt lagstadgat ansvar.

För enskilda individer kan ett tomställande av Sörbygården innebära att det saknas boendeplatser i Brålanda vid önskemål, särskilt om Solhaga är fullbelagt. Förvaltningen anser att det är viktigt att ta fram en förstudie om boendebehovet i Brålanda för att kunna tillgodose dessa önskemål framöver.

Under den tid som åtgärden pågår kan påverkan uppstå avseende väntetid från beslut om särskilt boende tills dess att förvaltningen kan erbjuda plats då förvaltningen under perioden saknar 24 platser av de 362 platser förvaltningen har i sin grund. Detta påverkar naturligtvis enskild person, dess anhöriga samt hemtjänst och kommunal primärvård.

Förvaltningens ser en utveckling redan idag, och bedömer att den kommer öka för framtida vård- och omsorgstagare, och det är att personer med någon form av demensproblematik i högre utsträckning söker och blir beviljade särskilt boende, än vad personer med somatiska sjukdomar gör. Förvaltningen har utifrån det i samband med ombyggnationer och nybyggnation av särskilda boendeenheter tillsammans med fastighetsägare, arkitekt och byggtreprenör säkerställt att boendena är anpassade utifrån det som är gynnsamt för personer med demensproblematik avseende utformning av interiören. Detta ger även medarbetarna som arbetar för brukarna en arbetsmiljö som blir mer gynnsam.

Boendeenheterna i Brålanda/Frändefors är inte byggda utifrån de normer som idag råder kopplat till ovanstående utan förvaltningen kommer i en förstudie avseende ombyggnation i Brålanda/Frändefors beakta dessa aspekter.

3.3 Anhöriga

Anhöriga utgör en viktig del av den vård- och omsorg som ges till den enskilde brukaren inom särskilt boende. Deras synpunkter, önskemål och tankar beaktas i största möjliga utsträckning vid planering och genomförande av insatser.

Redan vid erbjudande om plats på särskilt boende sker en dialog med brukaren och dennes anhöriga för att identifiera eventuella önskemål. I första hand är det dock alltid den enskilde brukarens egna önskemål, synpunkter och behov som ligger till grund för beslut och utförande av insatser. Detta är en skyldighet enligt gällande regelverk, oavsett om det gäller val av boendeplats eller utformning av hjälpinsatser.

Anhöriga kan uppleva oro inför en eventuell flytt och hur denna förändring kan påverka deras närstående. Det är därför viktigt att bemöta denna oro genom tydlig information och samtal.

Socialförvaltningen kommer, i den mån det är möjligt, att planera så att de brukare som önskar bo kvar i Brålanda erbjuds plats på Solhaga. Om detta inte är möjligt kan det innebära att anhöriga som bor i Brålanda får längre resväg för att besöka sina närstående. För vissa kan det innebära svårigheter att komma på besök. För brukare vars anhöriga bor i

de centrala delarna av Vänersborg kan en flytt till ett boende som är beläget mer centralt innebära att det blir enklare för anhöriga att göra besök.

3.4 Personal

3.4.1 Nuläge arbetsmiljö Sörbygården

Årets medarbetarenkät visar ett positivt resultat och indikerar att den psykosociala arbetsmiljön på Sörbygården är god. Personalen trivs på arbetsplatsen och upplever att det är tydligt vad som förväntas i rollen som medarbetare. Det är värt att notera att medarbetarna besvarade enkäten med kännedom om det föreslagna tomställandet av Sörbygården.

Den fysiska arbetsmiljön upplevs dock vara mindre bra. Lokalerna upplevs trånga både i gemensamhetsutrymmena och i boenderummen. Badrummen är små och detta medför svårigheter då man måste vara två vid omvårdnad.

Eftersom det inte är möjligt att installera traverssystem för taklyft används i stället golvliftrar. Detta innebär att lyftmomenten blir mer fysiskt krävande för personalen och att utrustningen tar upp mer plats i lokalerna vilket kan minska framkomligheten och öka risken för olyckor samt försvåra säkra flyttningar.

3.4.2 Risker och utmaningar

Kartläggning av personalens risker avseende tomställandet har genomförts på förvaltningsövergripande nivå på förvaltningens samverkansforum (FSG) samt på verksamhetsnivå i form av lokal samverkansgrupp (LSG).

Frisk- och riskbedömning, daterad 2025-04-03, som genomfördes inför socialnämndens beslut om mål- och resursplan 2026-2028, visar att det bedöms finnas risker med att tomställa 24 platser inom särskilt boende. Riskerna nedan är skattade i en skala från 1-16. Följande risker identifieras:

- Oro och stress för medarbetare som drabbas av ev. övertalighet och därmed förflyttningar/omplaceringar (skattat till risknivå 9, hög risk).
- Oro för att/om det uppstår kompetensbrist p.g.a. att många väljer att sluta (risknivå 2, låg risk).
- Ökad arbetsbelastning för boendepersonal och kommunal primärvård samt för biståndsenhet och boendesamordnare utifrån eventuellt ökade kontakter med brukare och anhöriga (risknivå 4, låg risk).

I frisk- och riskbedömning genomförd på LSG-nivå under hösten 2025 har följande risker identifierats:

- Stress över att stänga arbetsplatsen. Personalen kommer att känna oro över sitt arbete, var de ska arbeta, nya rutiner, nya kollegor, ny chef. Resor till och från arbetet. (skattad risknivå 9, hög risk).

- Hög arbetsbelastning: Genomförande av organisationsförändringen kommer att kräva mycket arbete med planering. Yttre påverkan från omgivningen ska bemötas och hanteras sakligt. Mediabevakning skapar osäkerhet hos berörda roller. (risknivå 6, medel risk).
- Missnöje över organisationsförändringen. Motivation och arbetsglädje avtar. Svårt att fokusera på verksamheten och möjligheterna. Fastnar i negativa tankar. (risknivå 9, hög risk).
- Ökad belastning på andra verksamhetsområden. Mer resurskrävande och ökade kostnader inom andra verksamhetsområden. (risknivå 6, medel risk).

Med självklarhet uppstår oro och stress hos medarbetarna som har sin anställning förlagd till Sörbygården gällande vad förändringen kommer medföra avseende tjänstgöring på annan enhet inom förvaltningen. Personalen har en god sammanhållning och trivs väl tillsammans, vilket kan förstärka oron över att förlora den positiva psykosociala arbetsmiljön som byggts upp på arbetsplatsen. Sedan information om åtgärden kommunicerades har medarbetarna, i samverkan med enhetschef, arbetat aktivt med frågan. En plan har tagits fram för hur eventuella omplaceringar ska genomföras om åtgärden blir aktuell igen, i syfte att skapa så stor trygghet och förutsägbarhet som möjligt för personalen under processen.

Vid eventuell tomställning av Sörbygården kommer medarbetarna erbjudas tjänster i första hand på andra äldreboendeenheter där vakanta tjänster uppstår, i andra hand inom hemtjänst och vård, stöd och utredning. Om medarbetare önskar tjänst inom personligt stöd och omsorg kommer förvaltningen att undersöka möjligheten till detta.

3.5 Ekonomisk påverkan

Nedan beskrivs den ekonomiska påverkan kring ett eventuellt beslut om att tomställa Sörbygården.

Budget för Sörbygården är 14 mnkr som vid en tillfällig tomställning skulle kunna stärka upp resultatet för hela förvaltningen och täcka underskott inom andra verksamheter. Utöver budget på 14 mnkr skulle resultatet för verksamheten särskilt boende och för hela förvaltningen bli ytterligare 1,8 mnkr bättre då Sörbygården har ett beräknat underskott för 2025. Dessa beräkningar gäller helårseffekt. När boendet (i nuvarande eller annat skick) tas i bruk igen kommer pengarna att återföras till verksamhetsområdet.

Utöver ovan beräknad besparing kan också vakanta tjänster inom verksamheten tillsättas med personal från Sörbygården i stället för att externt rekrytera personal. Nyrekrytering av personal innebär introduktionskostnader då ny personal ska "gå bredvid".

Det finns en risk för vissa kostnader i samband med genomförandet av tomställningen. En del av risken handlar om ett ökat tryck på hemtjänsten, eftersom antalet boendeplatser minskar under den period då den ekonomiska åtgärden pågår. Hemtjänsttagare som egentligen är i behov av särskilt boende kan behöva stanna kvar inom hemtjänsten längre än om förvaltningen haft tillgång till platserna på Sörbygården. Om verkställandet av beslut om särskilt boende fördröjs finns även en risk för viteskostnader.

3.6 Behov av boendeplatser

Vid en konsekvensbeskrivning av ett eventuellt tomställande av Sörbygården är det viktigt att sätta Sörbygården i ett större sammanhang, där helheten för särskilda boendeplatser i kommunen lyfts fram. Detta inkluderar även det nya boendet som planeras på kvarteret Kalkonen. Nedan beskrivs befolkningsprognosen samt prognos över behov av insatserna särskilda boenden och hemtjänst. Slutligen beskrivs hur olika alternativ påverkar det totala platsantalet samt personalbehovet.

3.6.1 Befolkningsutveckling

Bild 1 visar uppdelningen i hemtjänstområden. Tabell 1 beskriver befolkningsutvecklingen mellan år 2026-2035 för åldersgrupperna 65+ och 19-64 år. Åldersgruppen 65+ beräknas öka med 1 241 invånare vilket påverkar behovet av insatserna särskilt boende och hemtjänst. Åldersgruppen 19-64 år beräknas öka med 37 invånare vilket påverkar möjligheten att rekrytera personal till verksamheterna.

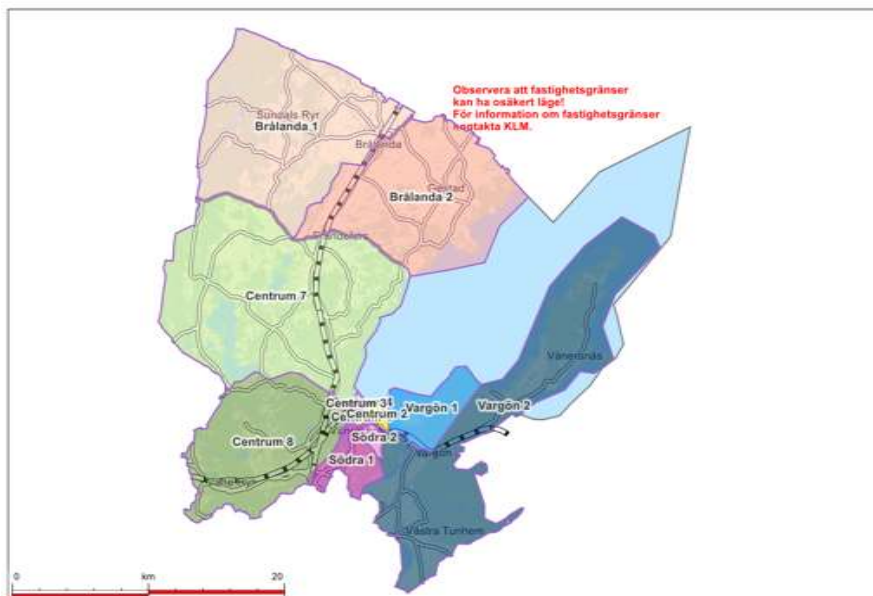

Bild 1: Kluster/områden inom hemtjänsten

Kluster/område	65+ år 2026	65+ år 2035	Förändring- %	Förändring- antal
Centrum och Vargön (Centrum 1-4,8 Södra 1-2, Vargön 1-2)	7 951	8 956	+12,6 %	+1 005
Brålanda-Frändefors (Brålanda 1-2, Centrum 7)	1 798	2 034	+13,1 %	+236
Totalt	9 749	10 990	+12,7 %	1 241
Kluster/område	19-64 år 2026	19-64 år 2035	Förändring- %	Förändring- antal
Centrum och Vargön (Centrum 1-4,8 Södra 1-2, Vargön 1-2)	18 463	18 521	+0,3 %	+58
Brålanda-Frändefors (Brålanda 1-2, Centrum 7)	3 366	3 345	-0,6 %	-21
Totalt	21 829	21 866	+0,15 %	+37

Tabell 1: Befolkningsutveckling mellan år 2026-2035. Uppgifterna i tabellen är hämtade från befolkningspronosen som publicerats hösten 2025.

3.6.2 Prognos över behov/efterfrågan av insatserna särskilt boende och hemtjänst mellan år 2026-2035

Tabellerna nedan beskriver prognosen över behovet av insatserna särskilt boende samt hemtjänst fördelat på Centrum/Vargön och Brålanda/Frändefors.

Säbo	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Förändring 2026-2035	Förändring- %
Centrum och Vargön	295	301	306	313	321	324	330	334	337	342	+47	+16 %
Brålanda-Frändefors	58	61	62	64	66	69	70	72	73	74	+16	+28 %
Totalt	353	362	368	377	387	393	400	406	410	416	+63	+17 %

Tabell 2 Prognos över behov av insats särskilt boende

Hemtjänst	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Förändring 2026-2035	Förändring- %
Centrum och Vargön	633	641	652	663	678	682	693	700	706	716	+83	+13 %
Brålanda-Frändefors	130	135	138	141	145	148	151	155	156	158	+28	+21 %
Totalt	763	776	790	804	823	830	844	855	862	874	+111	+14 %

Tabell 3 Prognos över behov av insats hemtjänst

3.6.3 Behov av boendeplatser utifrån olika scenarier

Nedan beskrivs behovet av boendeplatser utifrån följande möjliga scenarier:

- Oförändrat utbud av boendeplatser och inga renoveringar
- Tillfällig ekonomisk åtgärd att spara 14 mnkr genom att tomställa Sörbygården
- Oförändrat utbud av boendeplatser och renovering av Sörbygården
- Oförändrat utbud av boendeplatser och renovering av Sörbygården och Solhaga
- Nytt boende år 2028 där utbudet ökar med 48 platser och inga renoveringar
- Nytt boende år 2028 där utbudet ökar med 48 platser och renovering av Sörbygården
- Nytt boende år 2028 där utbudet ökar med 48 platser och renovering av Sörbygården och Solhaga

Förklaringar till rader i kommande tabeller:

Behov → Beräknat antal invånare som är i behov av plats på särskilt boende utifrån befolkningsprognosen.

Utbud → Antal tillgängliga boendeplatser.

Överskott/underskott platser → Differens mellan behov och utbud där + innebär fler platser än behov och – det omvända.

Skillnad jmf år 2025 i mnkr → Ökning (+) eller minskning (-) i årskostnad jämfört med år 2025 utifrån vad som sker inom verksamheten.

Oförändrat utbud av boendeplatser och inga renoveringar

Tabell 4 beskriver utvecklingen av behov och utbud inom Särskilt boende år 2026-2035 och visar att år 2026 finns ett totalt överskott på 9 platser och år 2035 ett underskott på 54 platser. År 2026 tillkommer en beräknad kostnad på 4 mnkr för åtgärdande enligt brandsskyddsföreläggandet.

<u>År</u>	<u>2026</u>	<u>2027</u>	<u>2028</u>	<u>2029</u>	<u>2030</u>	<u>2031</u>	<u>2032</u>	<u>2033</u>	<u>2034</u>	<u>2035</u>
Behov Centrum och Vargön	295	301	306	313	321	324	330	334	337	342
Utbud Centrum och Vargön	287	287	287	287	287	287	287	287	287	287
Överskott/underskott platser	-8	-14	-19	-26	-34	-37	-43	-47	-50	-55
Behov Brålanda och Frändefors	58	61	62	64	66	69	70	72	73	74
Utbud Brålanda och Frändefors	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
Överskott/underskott platser	17	14	13	11	9	6	5	3	2	1
Totalt behov	353	362	368	377	387	393	400	406	410	416
Totalt utbud	362	362	362	362	362	362	362	362	362	362
Överskott/underskott platser totalt	9	0	-6	-15	-25	-31	-38	-44	-48	-54
Skillnad jmf år 2025 i mnkr	+4	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabell 4: Oförändrat utbud av boendeplatser och inga renoveringar

Tillfällig ekonomisk åtgärd att spara 14 mnkr genom att tomställa Sörbygården

Tabell 5 beskriver utvecklingen av behov och utbud inom Särskilt boende år 2026-2035 och visar att år 2026 finns ett totalt underskott på 15 platser (tillfälligt) och år 2035 ett underskott på 54 platser. Tomställande av Sörbygården år 2026 innebär en tillfällig kostnadsminskning på 14 mnkr under 2026. År 2027 tillkommer en beräknad kostnad på 4 mnkr för åtgärdande enligt brandsskyddsföreläggandet.

År	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Behov Centrum och Vargön	295	301	306	313	321	324	330	334	337	342
Utbud Centrum och Vargön	287	287	287	287	287	287	287	287	287	287
Överskott/underskott platser	-8	-14	-19	-26	-34	-37	-43	-47	-50	-55
Behov Brålanda och Frändefors	58	61	62	64	66	69	70	72	73	74
Utbud Brålanda och Frändefors	51	75	75	75	75	75	75	75	75	75
Överskott/underskott platser	-7	14	13	11	9	6	5	3	2	1
Totalt behov	353	362	368	377	387	393	400	406	410	416
Totalt utbud	338	362	362	362	362	362	362	362	362	362
Överskott/underskott platser totalt	-15	0	-6	-15	-25	-31	-38	-44	-48	-54
Skillnad jmf år 2025 i mnkr	-14	+4	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabell 5: Tillfällig ekonomisk åtgärd att spara 14 mnkr genom att tomställa Sörbygården.

Oförändrat utbud av boendeplatser och renovering av Sörbygården 2028-2029

Tabell 6 beskriver utvecklingen av behov och utbud inom Särskilt boende år 2026-2035 och visar att år 2026 finns ett totalt överskott på 9 platser och år 2035 ett underskott på 54 platser. Under renovering år 2028-2029 är det ett underskott på 30-39 platser totalt. År 2026 tillkommer en beräknad kostnad på 4 mnkr för åtgärdande enligt brandsskyddsföreläggandet. Renovering av Sörbygården år 2028-2029 innebär en tillfällig kostnadsminskning på 14 mnkr under dessa två år.

År	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Behov Centrum och Vargön	295	301	306	313	321	324	330	334	337	342
Utbud Centrum och Vargön	287	287	287	287	287	287	287	287	287	287
Överskott/underskott platser	-8	-14	-19	-26	-34	-37	-43	-47	-50	-55
Behov Brålanda och Frändefors	58	61	62	64	66	69	70	72	73	74
Utbud Brålanda och Frändefors	75	75	51	51	75	75	75	75	75	75
Överskott/underskott platser	17	14	-11	-13	9	6	5	3	2	1
Totalt behov	353	362	368	377	387	393	400	406	410	416
Totalt utbud	362	362	338	338	362	362	362	362	362	362
Överskott/underskott platser totalt	9	0	-30	-39	-25	-31	-38	-44	-48	-54
Skillnad jmf år 2025 i mnkr	+4	0	-14	-14	0	0	0	0	0	0

Tabell 6: Oförändrat utbud av boendeplatser och renovering av Sörbygården 2028-2029.

Oförändrat utbud av boendeplatser och renovering av Sörbygården och Solhaga 2028-2029

Tabell 7 beskriver utvecklingen av behov och utbud inom Särskilt boende år 2026-2035 och visar att år 2026 finns ett totalt överskott på 9 platser och år 2035 ett underskott på 54 platser. Under renovering år 2028-2029 är det ett underskott på 54-63 platser totalt. År 2026 tillkommer en beräknad kostnad på 4 mnkr för åtgärdande enligt brandsskyddsföreläggandet. Renovering av Sörbygården och Solhaga år 2028-2029 innebär en tillfällig kostnadsminskning på 28 mnkr under dessa två år.

År	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Behov Centrum och Vargön	295	301	306	313	321	324	330	334	337	342
Utbud Centrum och Vargön	287	287	287	287	287	287	287	287	287	287
Överskott/underskott platser	-8	-14	-19	-26	-34	-37	-43	-47	-50	-55
Behov Brålanda och Frändefors	58	61	62	64	66	69	70	72	73	74
Utbud Brålanda och Frändefors	75	75	27	27	75	75	75	75	75	75
Överskott/underskott platser	17	14	-35	-37	9	6	5	3	2	1
Totalt behov	353	362	368	377	387	393	400	406	410	416
Totalt utbud	362	362	314	314	362	362	362	362	362	362
Överskott/underskott platser totalt	9	0	-54	-63	-25	-31	-38	-44	-48	-54
Skillnad jmf år 2025 i mnkr	+4	0	-28	-28	0	0	0	0	0	0

Tabell 7: Oförändrat utbud av boendeplatser och renovering av Sörbygården och Solhaga 2028-2029

Nytt boende år 2028 där utbudet ökar med 48 platser och inga renoveringar

Tabell 8 beskriver utvecklingen av behov och utbud inom Särskilt boende år 2026-2035 och visar att år 2026 finns ett totalt överskott på 9 platser och år 2035 ett underskott på 6 platser. År 2026 tillkommer en beräknad kostnad på 4 mnkr för åtgärdande enligt brandsskyddsföreläggandet. År 2028-2031 är det ett överskott på 42-17 platser totalt. När nytt boende står klart år 2028 ökar kostnaderna med 17,5 mnkr (halvårseffekt) och från år 2029 och framåt med 35 mnkr årligen.

År	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
-----------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Behov Centrum och Vargön	295	301	306	313	321	324	330	334	337	342
Utbud Centrum och Vargön	287	287	335	335	335	335	335	335	335	335
Överskott/underskott platser	-8	-14	29	22	14	11	5	1	-2	-7
Behov Brålanda och Frändefors	58	61	62	64	66	69	70	72	73	74
Utbud Brålanda och Frändefors	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
Överskott/underskott platser	17	14	13	11	9	6	5	3	2	1
Totalt behov	353	362	368	377	387	393	400	406	410	416
Totalt utbud	362	362	410	410	410	410	410	410	410	410
Överskott/underskott platser totalt	9	0	42	33	23	17	10	4	0	-6
Skillnad jmf år 2025 i mnkr	+4	0	+17,5	+35	+35	+35	+35	+35	+35	+35

Tabell 8: Nytt boende år 2028 där utbudet ökar med 48 platser och inga renoveringar.

Nytt boende år 2028 där utbudet ökar med 48 platser och renovering av Sörbygården.

Tabell 9 beskriver utvecklingen av behov och utbud inom Särskilt boende år 2026-2035 och visar att år 2026 finns ett totalt överskott på 9 platser och år 2035 ett underskott på 6 platser. År 2028-2029 är det ett överskott på 18-9 platser totalt. År 2026 tillkommer en beräknad kostnad på 4 mnkr för åtgärdande enligt brandsskyddsföreläggandet.

År 2028 ökar kostnaderna med 3,5 mnkr, år 2029 med 21 mnkr och från år 2030 och framåt med 35 mnkr.

<u>År</u>	<u>2026</u>	<u>2027</u>	<u>2028</u>	<u>2029</u>	<u>2030</u>	<u>2031</u>	<u>2032</u>	<u>2033</u>	<u>2034</u>	<u>2035</u>
Behov Centrum och Vargön	295	301	306	313	321	324	330	334	337	342
Utbud Centrum och Vargön	287	287	335	335	335	335	335	335	335	335
Överskott/underskott platser	-8	-14	29	22	14	11	5	1	-2	-7
Behov Brålanda och Frändefors	58	61	62	64	66	69	70	72	73	74
Utbud Brålanda och Frändefors	75	75	51	51	75	75	75	75	75	75
Överskott/underskott platser	17	14	-11	-13	9	6	5	3	2	1
Totalt behov	353	362	368	377	387	393	400	406	410	416
Totalt utbud	362	362	386	386	410	410	410	410	410	410
Överskott/underskott platser totalt	9	0	18	9	23	17	10	4	0	-6
Skillnad jmf år 2025 i mnkr	+4	0	+3,5	+21	+35	+35	+35	+35	+35	+35

Tabell 9: Nytt boende år 2028 där utbudet ökar med 48 platser och renovering av Sörbygården

Nytt boende år 2028 där utbudet ökar med 48 platser och renovering av Sörbygården och Solhaga

Tabell 10 beskriver utvecklingen av behov och utbud inom Särskilt boende år 2026-2035 och visar att år 2026 finns ett totalt överskott på 9 platser och år 2035 ett underskott på 6 platser. År 2028-2029 är det ett underskott på 6-15 platser totalt. År 2026 tillkommer en beräknad kostnad på 4 mnkr för åtgärdande enligt brandsskyddsföreläggandet. År 2028 minskar kostnaderna med 10,5 mnkr, år 2029 ökar kostnaderna med 7 mnkr och från år 2030 och framåt med 35 mnkr.

<u>År</u>	<u>2026</u>	<u>2027</u>	<u>2028</u>	<u>2029</u>	<u>2030</u>	<u>2031</u>	<u>2032</u>	<u>2033</u>	<u>2034</u>	<u>2035</u>
Behov Centrum och Vargön	295	301	306	313	321	324	330	334	337	342
Utbud Centrum och Vargön	287	287	335	335	335	335	335	335	335	335
Överskott/underskott platser	-8	-14	29	22	14	11	5	1	-2	-7
Behov Brålanda och Frändefors	58	61	62	64	66	69	70	72	73	74
Utbud Brålanda och Frändefors	75	75	27	27	75	75	75	75	75	75
Överskott/underskott platser	17	14	-35	-37	9	6	5	3	2	1
Totalt behov	353	362	368	377	387	393	400	406	410	416
Totalt utbud	362	362	362	362	410	410	410	410	410	410
Överskott/underskott platser totalt	9	0	-6	-15	23	17	10	4	0	-6
Skillnad jmf år 2025 i mnkr	+4	0	-10,5	+7	+35	+35	+35	+35	+35	+35

Tabell 10: Nytt boende år 2028 där utbudet ökar med 48 platser och renovering av Sörbygården och Solhaga.

3.6.4 Prognos över behov av personal kopplat till prognos över behov av insatserna Säbo och hemtjänst år 2026-2035

Tabellen 11 visar behovsökningen av personal kopplat till prognos över ökade behov av insatserna särskilt boende och hemtjänst som beskrivs ovan. År 2026 är det beräknade behovet av personal 542 medarbetare (beräknat utifrån personaltätheten inom respektive verksamhet). År 2035 är det beräknade behovet av personal mellan 38-75 fler medarbetare beroende på vad som sker inom särskilt boende. Under samma tidsperiod beräknas antalet invånare 19-64 år öka med 36 personer.

<u>Personalbehov</u>	<u>2026</u>	<u>2027</u>	<u>2028</u>	<u>2029</u>	<u>2030</u>	<u>2031</u>	<u>2032</u>	<u>2033</u>	<u>2034</u>	<u>2035</u>	<u>Förändring</u>
Oförändrat utbud Säbo	542	546	551	556	562	565	569	573	575	580	+38

Oförändrat utbud Säbo, tillf ek åtgärd 2026	523	546	551	556	562	565	569	573	575	580	+57
Oförändrat utbud Säbo renovera Sörbygården	542	546	532	537	562	565	569	573	575	580	+38
Oförändrat utbud Säbo renovera Sörbygården och Solhaga	542	546	514	518	562	565	569	573	575	580	+38
Nytt boende +48 platser inga renoveringar	542	546	588	593	600	602	607	611	613	617	+75
Nytt boende +48 platser renovera Sörbygården	542	546	570	574	600	602	607	611	613	617	+75
Nytt boende +48 platser renovera Sörbygården och Solhaga	542	546	551	556	600	602	607	611	613	617	+75

Tabell 11 Prognos över behov av personal kopplat till prognos över behov av insatserna Säbo och hemtjänst år 2026-2035

Godkännande

Dnr: SOC 2025/276

Handläggare

Karin Hallberg
karin.hallberg@vanersborg.se
0521-72 14 71

Mottagare

Socialnämnden

Åtgärdsplan för att nå budget i balans utifrån tilldelad budgetram

Förslag till beslut

1. Socialnämnden noterar redan beslutade pågående åtgärder enligt punkt 1-12 i åtgärdsplanen.
2. Socialnämnden noterar att åtgärd enligt punkt 13 i åtgärdsplanen genomförs i enlighet med beslut kopplat till utredningen avseende Sörbygårdens framtid.
3. Socialnämnden avslår alternativ åtgärd enligt punkt A i åtgärdsplanen.
4. Socialnämnden beslutar enligt punkt B i åtgärdsplanen kopplat till utfärdat brandföreläggande.
5. Socialnämnden avslår alternativa åtgärder enligt punkt C-D.
6. Socialnämnden beslutar att översända åtgärdsplanen till kommunfullmäktige i enlighet med kommunfullmäktiges beslut från 2025-10-22.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2025-10-22 följande:

Kommunfullmäktige noterar informationen i delårsrapport till och med augusti 2025. Kommunfullmäktige ser med oro på det ekonomiska underskottet i socialnämnden och uppdrar till nämnden att fastställa en åtgärdsplan för att nå balans mot beslutad budgetnivå och återrapportera det till Kommunfullmäktige.

Socialförvaltningen har utifrån ovanstående beslut från kommunfullmäktige på initiativ av kommunstyrelsen, handlagt ärendet och beskriver förslag på åtgärdsplan till socialnämnden att besluta om och ge förvaltningen i uppdrag att genomföra för att nå budgetbalans.

Förvaltningen har i skrivelsen beskrivit redan beslutade åtgärder av socialnämnden som pågår i verkställighet, samt föreslår åter åtgärd riktad mot genomförande på Sörbygårdens särskilda boende, samt beskriver alternativt åtgärdsförslag till Sörbygården motsvarande 14 mnkr.

Förvaltningen beskriver också i åtgärdsplanen återkopplande information utifrån återremiss från socialnämndens sammanträde 2025-10-30 avseende åtgärd avseende

utfärdat brandföreläggande. Förvaltningen beskriver i åtgärdsplanen den åtgärd förvaltningen bedömer som brandskyddsåtgärd, samt två alternativa åtgärder för att möjliggöra finansiering av sprinklersystem.

Utöver de olika alternativ som socialförvaltningen beskriver i åtgärdsplanen kopplat till brandförelägget finns även alternativet för socialnämnden att hos kommunfullmäktige begära om tilläggsanslag inför år 2026. Detta för att kunna genomföra beskriven brandskyddsåtgärd utan att nämndens övriga verksamhet påverkas genom besparingar.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Vid socialnämndens sammanträde 2025-04-16, § 35, beslutade nämnden gällande mål och resursplan 2026-2028. Socialnämnden överlämnade då förslag till Mål och resursplan 2026-2028 till kommunstyrelsen med följande förslag:

- 1. Socialnämnden begär ramökning om 48 900 tkr inför 2026 utifrån behov kopplade till nuvarande och kommande ekonomiska läge utifrån tidigare och kommande volymökningar inom socialnämndens verksamhetsområden. Dessa 48 900 tkr fördelar sig på 36 400 tkr inom individ och familjeomsorgen (23 500 tkr placeringar barn och unga och 12 900 tkr försörjningsstöd), 9 200 tkr inom personligt stöd och omsorg för placeringar vuxna LSS och SoL samt 3 300 tkr inom nämnd och administration för ökade IT-kostnader för tjänstekatalogen.*
- 2. Att begära ramökning om 1 210 tkr avseende generellt statsbidrag som tilldelats Vänersborgs kommun för "skyddat boende för våldsutsatta barn och vuxna" Som åtgärdsförslag gällande begärd ramökning om 48 900 tkr och utifrån anvisningarna om att lägga en budget inom ram 2026 utan ramökning föreslår socialnämnden följande:*
- 3. Att vakanshålla 24 platser inom vård och omsorg särskilt boende 14 000 tkr.*
- 4. Att minska kostnaderna inom ordinärt boende äldre med 35 000 tkr.*
- 5. Att vakanshålla en tjänst inom nämnd och administration 1 000 tkr.*

Som åtgärdsförslag inom MRP perioden 2026-2028 föreslår socialnämnden:

- 6. Att avbryta lokalplanering/projektering i samarbete med samhällsbyggnadsförvaltningen gällande boende för personer med sammansatta behov samt serviceboende LSS.
Som ytterligare åtgärd för att minska behovet och kostnaderna för placeringar barn och unga inom individ och familjeomsorgen och personligt stöd och omsorg föreslås:*
- 7. Att förvaltningen fortsätter och utvecklar arbetet för att minska antalet placeringar av barn och unga inom individ och familjeomsorgen samt inom personligt stöd och omsorg till förmån för andra insatser i egen regi.*

För att möjliggöra ovanstående "att sats" (nr 7) föreslår socialnämnden

8. Att begära ramökning om 9 800 tkr avseende kvalificerade insatser gentemot barn och unga inom socialförvaltningen och i samarbete med andra förvaltningar i syfte att bromsa utvecklingen gällande placering barn och unga.

Vid socialnämndens sammanträde 2025-05-21, § 50, beslutade nämnden utifrån delårsrapport april och helårsprognos 2025:

- 1. Socialnämnden godkänner delårsrapport per april och helårsprognos 2025 samt överlämnar rapporten till kommunstyrelsen.*
- 2. Socialnämnden uppdrar socialförvaltningen att genomföra åtgärderna som redovisas i delårsrapporten.*

Vid socialnämndens sammanträde 2025-09-25, § 84, beslutade nämnden utifrån delårsrapport per augusti:

- Socialnämnden godkänner delårsrapport augusti och helårsprognos 2025 med ändringen att inte gå vidare med åtgärden vakanshållning 24 platser av ett särskilt boende - Sörbygården i Brålanda, samt överlämnar rapporten till kommunstyrelsen.*

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Vidare togs beslut utifrån initiativärende, § 94, som presenterades socialnämnden:

- Socialnämnden beslutar att:*
 - 1. Att socialnämnden lyfter frågan om en eventuell vakanshållning/nedläggning av Sörbygården och flytt av de boende till politisk beredning.*
 - 2. Att socialnämnden begär en fullständig utredning som belyser konsekvenserna för brukare, anhöriga, personal och ortens invånare, påverkan ekonomiskt, samt alternativa lösningar till vakanshållning/nedläggning.*
 - 3. Att ärendet återrapporteras till nämnden för vidare behandling innan något vidare tjänstemannabeslut fattas.*
 - 4. Att pausa vakanshållningen tills ovan nämnda punkter genomförts och att tvångsflytten av de boende omedelbart avbryts.*

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Utifrån informationsärende gällande Sörbygården, § 88, beslutade socialnämnden att:

- Socialnämnden noterar informationen. Förvaltningen har redan påbörjat arbetet med att utreda hur många Säbo-platser som långsiktigt behövs i Brålanda för att motsvara Brålanda-bornas behov. Ordföranden har begärt att utredningen bör ske skyndsamt och att förvaltningen kan återkomma till*

nämnden med sitt resultat, samt en plan för hur och var, dessa platser skulle kunna tillkomma i Brålanda.

I delårsrapport genomförd efter augusti månad presenterade förvaltningen ett prognosticerat underskott för 2025 motsvarande 24.5 mnkr, vilket var en förbättring på cirka 19 mnkr från delårsrapport per april vilken indikerar att åtgärderna förvaltningen arbetar efter gett resultat. I tjänsteskrivelsen beskrevs pågående åtgärder för att fortsatt försöka nå budgetbalans så långt förvaltningen kan under 2025, vilka socialnämnden ställt sig bakom vid sitt sammanträde i maj månad.

Förvaltningen arbetar efter beskrivna åtgärder, med undantag för vakanshållning av 24 platser på ett särskilt boende då beslut tagits om att åtgärden skulle pausas.

Inför 2026 bedömer förvaltningen ett ekonomiskt underskott motsvarande 40 mnkr vilket gör att fortsatta åtgärder för budgetbalans krävs för att klara att bedriva verksamheten inom tilldelad budgetram. En åtgärd, alternativt tre åtgärder i förslaget motsvarade kostnadsbesparing på 14 mnkr och resterande 26 mnkr hämtas hem genom de redan beslutade pågående åtgärderna.

I åtgärdsplanen följde beskrivningen av de redan pågående åtgärder som redan finns i socialnämndens och förvaltningens åtgärdsplan vilket beskrivs ovan.

Förvaltningen återförde åtgärden avseende Sörbygården som åtgärdsförslag i dokumentet.

Förvaltningen beskrev tre alternativa förslag till åtgärder för de 14 mnkr som återstår att klara efter socialnämndens ändrade beslut gällande åtgärder 2025-09-25 och om inte åtgärden beslutas återtas.

Förvaltningen beskrev ett alternativt förslag som åtgärd utifrån utfärdat brandföreläggande.

Karin Hallberg
Förvaltningschef

Bilagor

- Åtgärdsplan för att nå budget i balans utifrån tilldelad budgetram

Sändlista

Handläggare av ärendet
Förvaltningschef

Verksamhetschefer
Kommunstyrelsen
Revisorerna

Åtgärdsplan för att nå budget i balans utifrån tilldelad budgetram

Kommunfullmäktige uppdrog 2025-10-22 socialnämnden att fastställa en åtgärdsplan för att nå balans mot beslutad budgetnivå.

Åtgärdsplan presenterades socialnämnden vid nämndens sammanträde 2025-10-30 vilken beslutade att återremittera ärendet till förvaltningen för vidare hantering och återkomma till socialnämnden i samband med december sammanträdet.

Förvaltningen återkommer nu med förslag till åtgärdsplan för att nå budget i balans utifrån tilldelad budgetram.

Nedan redovisas redan beslutade och pågående åtgärder i punkterna 1–12, följt av förvaltningens förslag till ytterligare åtgärd i punkt 13.

Som alternativ till punkt 13 presenteras alternativ åtgärd under punkt A.

2025-10-30 återremitterades förvaltningens förslag som brandskyddsåtgärd på boendeenhet Sörbygården utifrån Räddningstjänstens brandföreläggande till fastighetsägaren och förvaltningen beskriver i åtgärdsplanen alternativa förslag till åtgärder för att möjliggöra finansiering av åtgärden i punkt B-D.

Pågående åtgärder

Nedan beskrivs de åtgärder som pågår inom förvaltningen och som ligger i den plan på åtgärder som socialnämnden ställde sig bakom vid delårsrapport efter april vid sitt sammanträde 2025-05-21. Åtgärderna är numrerade 1–12.

1. Återhållsamhet råder inom förvaltningen utifrån det ekonomiska läget.

Förvaltningen hanterar ovanstående genom att vara restriktiva gällande utbildningar, konferenser och inköp.

2. Anställningsrestriktioner råder där varje vakant tjänst tas ställning till om den ska återbesättas eller ej av överställd chef till rekryterande chef.

Inom förvaltningen hålls två chefstjänster, samt tre övergripande stödrollstjänster vakanta som ekonomisk besparing kopplat till ovanstående. Varje ledig tjänst som uppstår inom förvaltningen prövas om den ska tillsättas eller inte.

3. Implementering av gemensamt schema- och bemanningsplaneringssystem och bemanningshandbok genom projekt likvärdig, effektiv och central bemanningsplanering.

2025-11-27

Dnr: SOC2025/276

Upphandling har genomförts vilken blev klar strax innan sommaren 2025 och förberedelsearbete pågår för att implementera system och arbetssätt enligt förvaltningens framtagna syfte och mål, vilket beskrivits för socialnämnden vid sammanträde 2025-10-30. Förvaltningsledningen har beslutat om tre övergripande mål för projektet samt flertalet delmål som varje verksamhetsinriktning ställt sig bakom. Förvaltningen har samverkat processen i samverkansgrupp FSG vid flera tillfällen och risk och friskanalys är genomförd.

Verksamhetsinriktningarna förbereder för omställningen och förvaltningsledningen följer utvecklingen kopplat till det övergripande satta syftet med implementeringen samt de olika effektmål som är framtagna kopplat till systemet samt likvärdig, effektiv och central bemanningsplanering.

Implementeringen bedöms som en åtgärd kopplat till budget och hur utvecklingen kopplat till detta blir kommer nogsamt följas. Implementeringen har bäring på andra pågående åtgärder, exempelvis nummer fyra och sex.

4. Fortsatt och förstärkt arbete med budgetanpassningar inom ordinärt boende äldre för att nå ekonomisk effektivitet och närma sig liknande jämförbara kommuner.

Samtliga enheter arbetar för att nå budgetbalans utifrån tilldelad budget. Flertalet aktiviteter pågår inom ordinärt boende (hemtjänst, kommunal primärvård, förebyggande och främjande verksamhet samt biståndsenhet) för att minska kostnaderna i syfte att nå gemensam budgetbalans och närma sig liknande kommuner i kostnadseffektivitet där verksamheterna ställer om.

Implementering av välfärdsteknik och implementering av projekt likvärdig, effektiv och central bemanningsplanering ingår i omställningsarbetet där verksamheterna arbetar för att ställa om från tidigare arbetssätt till nya arbetssätt, och i det ser över planeringen av utförd tid.

5. Fortsatt implementering av välfärdsteknik enligt framtagna handlingsplan. Samarbete med SKR gällande förändringsledning och nyttoeffekt-hemtagning där ordinärt boende ställer om planering av insatserna.

Enligt modell från SKR gällande läkemedelsautomater beräknas en besparing på ca 4 000 tkr/år när detta är fullt implementerat, vilket förvaltningen nogsamt följer effekt av då effekten först kommer när verksamheterna ställt om arbetssätten och planeringen.

Upphandling klar inom vårt samarbete med regionen kopplat till digitala hjälpmedel och då avseende digital tillsyn och förvaltningen kommer implementera detta så snart det ges möjlighet, vilket möjliggör en omställning gällande tillsynsbesök. Förvaltningen kommer följa den ekonomiska utvecklingen av metodutvecklingen.

2025-11-27

Dnr: SOC2025/276

Konsekvensbeskrivning:**Ekonomi:**

Utan läkemedelsautomater hade vård och omsorgs hemtjänst behövt utöka med personal på vissa enheter. Fysiska besök hos brukare/patient ersätts med digitala lösningar och det skapar utrymme och en flexibilitet i insatsplaneringen. För optimal ekonomisk effekt behöver antalet läkemedelsautomater öka, samt att tidigare arbetssätt gällande tid för insatsen behöver ställas om, vilket verksamheten har en styrning i och som behöver följas av enhetschefer, verksamhetschefer och processledare.

Digital tillsyn under natt och dag tillkommer som insats under 2026. Detta kommer ge ytterligare effektiviseringar och besparingar men kräver som ovanstående ett nytt arbetssätt som behöver implementeras i verksamheten innan full effekt uppnås.

Kostnaderna för digital teknik inom IT kan komma att öka genom det systemstöd och den systemförvaltning som krävs för att upprätthålla kvalitet och säkerhet, vilket behöver gå i takt med de kostnadsbesparingar som görs i verksamheten utifrån förändrat metodarbete.

Verksamhet/kvalitet/brukare/patient

Med digitala lösningar minskar antalet besök och personal som vistas i den enskildes och anhörigas hem. Vi vet att tekniska hjälpmedel kan stärka känslan av självständighet hos äldre, ibland mer än mänsklig assistans. Den enskilde får en högre grad av delaktighet i sin egen vård.

Personal

Bristen på kompetens och personal är ett överhängande hot under lång tid framåt enligt prognos över befolkningsutvecklingen i Vänersborg fram till år 2040 och med bas av detta är prognoser över framtida efterfrågan på insatser inom äldreomsorgen gjorda som visar på ökad efterfrågan samtidigt som invånare i arbetsför ålder ökar marginellt.

Med digitala lösningar klarar vi den ökade andel äldre i Vänersborg och utbildade undersköterskor får arbeta med sin kompetens där den bäst behövs. Digital stress förekommer både hos undersköterskor, gruppleddare och chefer. Verktygen kan upplevas som belastande om de inte är användarvänliga eller om utbildning saknas. Vissa undersköterskor uttrycker oro för att välfärdstekniken kan förändra kärnan i deras arbetsuppgifter, vilket kan leda till en känsla av att yrkesrollen hotas. Detta omhändertar förvaltningen genom nära samarbete med medarbetarna i omställningen.

6. Aktiviteter pågår och förstärks ytterligare genom reviderad plan för att minska sjukfrånvaron och öka friskfaktorerna i förvaltningen.

Förvaltningen följer beslutad plan för att minska sjukfrånvaro och arbetet följs upp kontinuerligt enligt kommunens styr och ledningsmodell. Förvaltningen samarbetar också med personalkontoret, barn och utbildningsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen i ett nystartat projekt där yrkesrollerna måltidsbiträde,

2025-11-27

Dnr: SOC2025/276

barnskötare, undersköterska hemtjänst samt undersköterska särskilt boende ingår. Syftet med projektet är att stärka vår kunskap gällande orsaker till frånvaro samt hitta nya åtgärder och lösningar för att minska frånvaro.

7. Aktiviteter pågår kopplat till resultatet i medarbetarenkäten i syfte att stärka HME inom förvaltningen.

8. Utifrån det uppdrag som gavs gemensamt av ledning inom NU-sjukvården och socialförvaltning gällande samarbete och finansiering avseende avancerad vård behövs fortsatt dialog med Regionen gällande kostnad för den del som bedöms som specialiserad.

Förvaltningen följer utvecklingen gällande förslag till nytt hälso- och sjukvårdsavtal samt underliggande överenskommelser och kommer inleda förnyade dialoger med NU-sjukvården mot bakgrund av hur parterna ställer sig till avtalet samt hur process kring liknande ärende faller ut i annan delregion.

9. Förebyggande arbete inom samtliga verksamhetsinriktningar och då med särskilt fokus på barn och unga för att bromsa utvecklingen av placeringar.

Förvaltningen ser stora behov av att fortsatt stärka det främjande och förebyggande arbetet inom förvaltningen för att styra om verksamheten från kostnadsdrivande efterverkande insatser till kvalificerade psykosociala insatser på "hemmaplan" för samtliga målgrupper.

Förvaltningen gör allt vi kan för att klara omställningsarbetet med den budgetram vi har till vårt förfogande samt tilldelade riktade statsbidrag men är i grunden behov av tilldelning av medel för detta arbete för att fullt ut inom förvaltningen och tillsammans med andra förvaltningar stärka arbetet vilket beskrevs i MRP-arbetet kopplat till "satsa-oss-ur förslaget".

Förvaltningen kommer genom beslut av kommunstyrelsen få ekonomiskt stöd via åtgärdsplan BRÅ kopplat till stärkande insatser avseende det brottförebyggande arbetet barn och unga, vilket bedöms positivt kopplat till ovanstående.

10. Åtgärder utifrån genomförd översyn av externa placeringar pågår gällande barn och unga, samt personer tillhörande LSS och socialpsykiatri på uppdrag av förvaltningschef.

Verksamhetschefer för individ- och familjeomsorgen, vård - stöd och utredning samt personligt stöd och omsorg samarbetar kring uppdraget tillsammans med respektive

Postadress:
Vänersborgs kommun
462 85 Vänersborg

Besöksadress:
Sundsgatan 29
Vänersborg

Telefon:
0521-72 10 00

Webbplats:
www.vanersborg.se

E-post:
social@vanersborg.se

2025-11-27

Dnr: SOC2025/276

chefs enhetschefer, samt också i samarbete med barn- och utbildningsförvaltningen och kunskapsförbundet väst gällande flertalet aktiviteter. Aktiviteterna är av långsiktig karaktär innan större ekonomiska resultat kommer kunna ses, och behöver så få vara utifrån den komplexitet som ligger bakom behovet av varje extern placering. Förvaltningen ser dock en ekonomisk effekt under innevarande år och en förstärkt sådan inför kommande år med den kunskap om placeringar som finns nu.

Ovanstående är helt beroende av vilka placeringar som eventuellt tillkommer inom respektive verksamhetsinriktning.

Kopplat till uppdraget sker också nära samverkan med barn- och utbildningsförvaltningen respektive kultur- och fritidsförvaltningen. Förvaltningen samarbetar också nära Kommunstyrelseförvaltningen kopplat till framtagandet av handlingsprogram barn och unga.

11. Fortsatt undersöka implementering av boendestöd för bredare målgrupp inom personligt stöd och omsorg för att möjliggöra "boendekarriär" för målgrupp tillhörande LSS.

12. Intensifiera arbetet med att rekrytera och verkställa arbetsmarknadsanställningar för försörjningsstödstagare i syfte att möjliggöra tillgång till arbete, självförsörjning och därmed minska kostnader för försörjningsstöd.

Förvaltningen genomför projekt "rätt roll gör rätt uppgifter" kopplat till det övergripande arbetet gällande breddad rekrytering i syfte att stödja personer utanför arbetsmarknaden att genom arbetsmarknadspolitiska åtgärder inom särskilt boende äldre samt till del inom hemtjänsten utföra fastställda praktiska arbetsuppgifter.

Förvaltningen arbetar med att möjliggöra praktikplatser samt arbetsmarknadspolitiska åtgärder så långt förvaltningen inom egen regi kan. Förvaltningen har ett nära samarbete med arbetsförmedlingen kring åtgärder för enskilda samt också med flera övriga externa parter.

Förvaltningen ser behov av att öka antalet platser inom kommunkoncernen som kan möjliggöra för personer beroende av försörjningsstöd att genomföra förändringen att gå från försörjningsstöd till arbetsliv. Gemensamt arbete behöver stärkas kring detta vilket processas via rådet för arbetsmarknadsfrågor.

Utöver ovanstående åtgärder arbetar förvaltningen aktivt tillsammans med övriga förvaltningar i kommunorganisationen för att stärka samarbetet kring målgrupper och då ex vis via framtagandet av handlingsprogram för barn och unga.

2025-11-27

Dnr: SOC2025/276

Vid socialnämndens sammanträde 2025-09-25 beslutades att åtgärd avseende vakanshållning av Sörbygårdens 24 platser skulle pausas.

Förvaltningen har efter det beslutet pausat åtgärden, men återkommer nu återigen tillbaka till socialnämnden utifrån Kommunfullmäktiges beslut avseende att uppdra åt socialnämnden att ta fram en åtgärdsplan för budgetbalans, med samma åtgärd samt utifrån återremissen från nämndssammanträdet 2025-10-30 där förvaltningen förväntas återkomma med realistiska förslag på åtgärder.

Förvaltningen bedömer fortsatt att åtgärden är den mest realistiska, och minst påfrestande för organisationen och vårdtagarna ur ett helhetsperspektiv att genomföra.

Förvaltningen menar inte med åtgärden att Sörbygårdens äldreboende över tid ska avvecklas utan åtgärden handlar om en tillfällig ekonomisk åtgärd som behöver vara under den tid som förvaltningen arbetar med andra åtgärder för budgetbalans, såsom att minska kostnad för placering av barn och unga inom individ- och familjeomsorgen, samt externa boendeplaceringar för målgrupp inom personligt stöd och omsorg.

Förvaltningen behöver också fortsatt utreda hur ombyggnation och renovering kan genomföras av Sörbygården och Solhaga kopplat till de antal platser som utifrån demografisk utveckling som behövs i Brålanda/Frändefors samt renoveringsbehov, inkluderat de åtgärder utifrån brandskyddsåtgärd som är nödvändiga att genomföra på Sörbygården.

13. Vakanshållning/tomställning av Sörbygårdens särskilda boende inom vård och omsorg under period som utredning pågår gällande hur organisering av äldreboendeplatser i Brålanda bör se ut, samt hur renovering/ombyggnation gällande standardhöjning av boendefastigheter kan möjliggöras.

Med vakanshållning menar förvaltningen att de personer som idag får sina beslut om särskilt boende verkställda på Sörbygårdens särskilda boende erbjuds att få dem verkställda på annan enhet inom vård och omsorgs boendebestand, vilket leder till att Sörbygården tomställs under en period, för såväl ekonomisk effekt för att medverka till budget i balans, samt också utifrån brandföreläggande som beskriver att boendet inte är säkert utifrån brandhänsyn och åtgärder utifrån det behövs. Det sistnämnda har ytterligare undersökts efter socialnämndens sammanträde 2025-09-25. Brandinspektör respektive chef inom räddningstjänsten är tydliga med att det är ett myndighetsbeslut avseende föreläggande och att förvaltningen har uppfattat det hela korrekt, vilket nämnden fick information om vid sammanträde 2025-09-25 av verksamhetschef, samt 2025-10-30 av de två roller som beskrivs ovan.

Förvaltningen kvarstår i sin bedömning att denna åtgärd är den mest realistiska och minst påfrestande för organisationen och vårdtagarna ur ett helhetsperspektiv och att den ger en kostnadsbesparing på 14 mnkr gentemot budget samt minskar också vård-

2025-11-27

Dnr: SOC2025/276

och omsorgs underskott med cirka 1,8 mnkr då verksamheten drivs med underskott. Utifrån detta återkommer förvaltningen med denna åtgärd som förslag.

Förvaltningen bedömer att samtliga som idag bor på Sörbygården med särskilt boendebeslut kan erbjudas att få det beslutet verkställt inom förvaltningens övriga bestånd över tid. Påverkan på enskild i samband med flytt uppstår och där omhändertar förvaltningen det i samarbete med boende och anhöriga/företrädare på ett lugnt, tryggt och situations anpassat sätt.

Förvaltningen bedömer att samtliga medarbetare som idag har sin tjänstgöring på Sörbygården kan erbjudas ny tjänst genom vakanta tjänster som uppstår inom förvaltningens övriga enheter inom särskilt boende, inom enheter hos vård, stöd och utredning samt inom enheter inom hemtjänsten.

Påverkan på väntetid från beslut till erbjudande om plats kan komma att uppstå då förvaltningens totala boendebestand under vakanshållningen minskar. Påverkan på ordinärt boende kan också ske genom åtgärden.

Förvaltningen har en genomsnittlig väntetid till Säbo till och med oktober på 50 dagar, vilket är under rikssnitt (jan-feb var snittet 118 dagar och mar-okt 33 dagar). Förvaltningen har regelbundet under året personer som väntar på verkställighet av sina beslut avseende insats vid särskild boendeform. Antalet som väntar fluktuerar under året vilket förvaltningen följer och arbetar aktivt med inom äldreomsorgs

Åtgärden är också kopplad som beskrivs tidigare i dokumentet till att förvaltningen arbetar med andra åtgärder för att minska förvaltningens kostnader gentemot budgetramen.

Konsekvensbeskrivning:

Ekonomi: Genom åtgärden uppstår ett överskott om 14 mkr inom verksamhetsinriktning särskilt boende äldre vilket ger förutsättningar att stödja budget i balans inom förvaltningen. Utöver detta kommer verksamhetsinriktning särskilt boende hämta hem det underskott på 1,8 mkr som Sörbygården i Brålanda idag bär. Till detta kan också tjänster som det finns behov av inom verksamheten tillsättas med personal från den egna verksamheten i stället för att externt rekrytera personal med kostnad som bl a rekrytering innebär.

Verksamhet/kvalitet: Ingen påverkan inom särskilt boende när det gäller kvalitet. Påverkan på ordinärt boende kan komma att ske under perioder då trycket på hemtjänst och kommunal primärvård ökar, och detta behöver följas och arbetas med inom hela äldreomsorgen gemensamt. Påverkan på väntedagar kan komma att ske under perioder och detta ska följas kontinuerligt, och hanteras inom äldreomsorgen gemensamt.

Brukare:

Ett tillfälligt vakanshållande/tomställande av Sörbygården kan innebära vissa risker för nuvarande brukare, såsom oro vid flytt och förändring av en välkänd miljö. Risker finns, men de kan hanteras genom individuella riskbedömningar, anpassade stödsatser och en planerad flyttprocess som skapar trygghet och kontinuitet. Vidare är social-

2025-11-27

Dnr: SOC2025/276

förvaltningens plan att i möjligaste mån erbjuda plats på Solhaga för brukare som önskar bo kvar i Brålanda.

Förvaltningen ser vakanshållandet/tomställandet som en åtgärd, både ur ett ekonomiskt och kvalitativt perspektiv. Lokalerna är idag slitna och uppfyller inte moderna krav på säkerhet och funktionalitet. Att fortsätta driften i nuvarande skick skulle innebära höga kostnader för underhåll och akuta åtgärder utan att lösa de grundläggande bristerna. Brandskyddsföreläggandet kräver dessutom åtgärder som sannolikt inte kan genomföras utan att delar eller hela boendet tomställs. Ett uppskjutande av dessa insatser skulle innebära fortsatt risk för brukarna och begränsa möjligheten att skapa en säker boendemiljö.

På längre sikt ger vakanshållandet/tomställandet möjlighet att skapa ett boende som är bättre anpassat för framtidens behov, särskilt för personer med demensproblematik, vilket redan idag är en växande grupp. Närmre utredning kring framtidens behov planerar socialförvaltningen att ta med i en eventuell förstudie gällande boendebehovet i Brålanda.

Personal: Som beskrivs ovan bedömer förvaltningen fortsatt att den mest ekonomiskt ansvarstagande åtgärden kopplat till arbetsmiljö, samt också den mest ansvarstagande åtgärden kopplat till fastighetens beskaffenhet och risk kopplat till brand är att vakanshålla/tomställa Sörbygården enligt beskrivningar. Med självklarhet uppstår oro och stress hos medarbetarna som har sin anställning förlagd till Sörbygården gällande vad förändringen kommer medföra avseende tjänstgöring på annan enhet inom förvaltningen.

Medarbetarna har tillsammans med enhetschef arbetat med detta sedan vetskap om åtgärden informerades om och plan är lagd på hur omplaceringar kommer gå till om åtgärden tar upp igen.

Det råder anställningsrestriktioner inom förvaltningen utifrån ekonomiskt läge vilket försenar en del nödvändiga anställningar, vilket kan påverka enheterna och bemanningsenhet. Det påverkar i sin tur personalkontinuiteten vilket påverkar brukarkvaliteten. Detta hade underlättats med att vi kunnat placera om personal från Sörbygården enligt tidigare lagd plan.

I frisk- och riskbedömning, daterad 2025-04-03, som genomfördes inför socialnämndens beslut om mål- och resursplan 2026-2028, om att tomställa 24 platser inom särskilt boende, identifierades följande risker:

- Oro och stress för medarbetare som drabbas av ev. övertalighet och därmed förflyttningar/omplaceringar (skattat till risknivå 9, hög risk).
- Oro för att/om det uppstår kompetensbrist p.g.a. att många väljer att sluta (risknivå 2, låg risk).
- Ökad arbetsbelastning för boendepersonal och kommunal primärvård samt för biståndsenhet och boendesamordnare utifrån eventuellt ökade kontakter med brukare och anhöriga (risknivå 4, låg risk).

2025-11-27

Dnr: SOC2025/276

I frisk- och riskbedömning genomförd på LSG-nivå under hösten 2025 har följande risker identifierats:

- Stress över att stänga arbetsplatsen. Personalen kommer att känna oro över sitt arbete, var de ska arbeta, nya rutiner, nya kollegor, ny chef. Resor till och från arbetet. (skattad risknivå 9, hög risk).
- Hög arbetsbelastning: Genomförande av organisationsförändringen kommer att kräva mycket arbete med planering. Yttre påverkan från omgivningen ska bemötas och hanteras sakligt. Mediabevakning skapar osäkerhet hos berörda roller. (risknivå 6, medel risk).
- Missnöje över organisationsförändringen. Motivation och arbetsglädje avtar. Svårt att fokusera på verksamheten och möjligheterna. Fastnar i negativa tankar. (risknivå 9, hög risk).
- Ökad belastning på andra verksamhetsområden. Mer resurskrävande och ökade kostnader inom andra verksamhetsområden. (risknivå 6, medel risk).

Som alternativ till den kostnadsbesparing på 14 mnkr Sörbygården skulle ge föreslår förvaltningen nedanstående alternativ som punkt A.

Socialnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att återkomma med realistiska åtgärder för att nå budgeterad tilldelad ram som alternativ till åtgärd att vakanshålla boendeenhet Sörbygården.

Förvaltningen har svårt att se vilka andra alternativa åtgärder som skulle vara realistiska att genomföra inom socialförvaltningens olika verksamheter. Detta mot bakgrund av att förvaltningsledning tillsammans med chefer, medarbetare och fackliga företrädare tillsammans landat i att den minst smärtsamma och den mest möjliga att genomföra är vakanshållning/tomställning av boendeenheten Sörbygården.

Samtliga beskrivna roller bedömer att det är en åtgärd man helst önskat slippa genomföra, att den väcker oro/stress utifrån förändringen, men att detta är möjligt att hantera med trygga processer kopplat till förändringen.

Då socialnämnd med förvaltning är ansvariga för att bedriva en verksamhet enligt tilldelad budgetram krävs åtgärder utifrån nuvarande ekonomiska situation, och då kvarstår ovanstående som den åtgärd som förvaltningen förespråkar ytterligare en gång.

Nedan följer en beskrivning av alternativa åtgärd där besparing på 14 mnkr går att beräkna utifrån minskningar i budget som i så fall sker. Huruvida dessa åtgärder kommer minska kostnader med 14 mnkr under 2026 är dock svårt att svara på då tidigare erfarenheter visar att omställningsarbetet tar olika lång tid beroende på verksamheternas/enheternas/boendenas organisering och personalsammansättning ser ut. Förvaltningen bedömer också att åtgärder sprider ut påverkan på flertalet enheter, vilket kommer leda till konsekvenser.

2025-11-27

Dnr: SOC2025/276

A. Minska tätheten inom vård och omsorgs särskilt boende, personligt stöd och omsorg, vård stöd och utredning avseende korttids/växelvård, daglig verksamhet LSS samt individ- och familjeomsorgen motsvarande 14 mnkr

Alternativet att minska kostnaderna med 14 mnkr inom förvaltningen om inte åtgärden vakanshållning/tomställning av Sörbygården genomförs motsvarar 20 medarbetare och kommer i så fall innebära en personalminskning inom ovan beskrivna verksamheter.

Problematiken kring Sörbygårdens behov av renoveringar samt brandskyddsföreläggande kvarstår vid alternativet ovan.

Konsekvensbeskrivning:

Ekonomi: Huruvida dessa åtgärder kommer minska kostnaderna med 14 mnkr under 2026 är dock svårt att svara på då tidigare erfarenheter visar att omställningsarbetet tar olika lång tid beroende på verksamheternas/enheternas/boendenas organisering och personalsammansättning ser ut. Förvaltningen kommer om åtgärden blir aktuell under 2026 i verkställigheten vidta de åtgärder inom respektive verksamhetsområde som krävs för att uppnå besparning om 14 Mkr

Personal: Åtgärden innebär en belastning på medarbetarna i form av ökad stress, oro vilket leder till psykosocial belastning i arbetsmiljön. Om åtgärden blir aktuell innebär det att förvaltningen minskar personalbemanningen motsvarande 20 medarbetare, vilket får som konsekvens förutom för de som drabbas enskilt att de som är kvar på respektive enhet får en högre arbetsbelastning.

Följande risker har identifierats i frisk- och riskbedömning genomförd på förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 3 december 2025:

- Oro och stress för de medarbetare som arbetar i de verksamheter som drabbas av övertalighet. Övertalighet leder till förflyttning/omplacering eller uppsägning (risknivå 12, kritisk risk).
- Ökad arbetsbelastning (risknivå 12, kritisk risk).
- Oro för att det uppstår kompetensbrist i berörda verksamheter pga omplaceringar och eller uppsägningar (risknivå 12, kritisk risk).

Brukare: Åtgärden innebär en påverkan på brukarna genom att personaltätheten minskar genom att de personella resurserna brukarna möter kommer vara färre.

Kvalitet: Åtgärden förväntas få konsekvenser på såväl arbetsmiljö som kvalitet i insatsen. Personalen har redan idag en hög arbetsbelastning på grund av ökat inflöde av personer i verksamheten vilken hittills omhändertagits i stor utsträckning inom befintliga enheter. Hög arbetsbelastning påverkar även den psykosociala arbetsmiljön och behov av insatser från företagshälsovård kommer bli aktuellt.

2025-11-27

Dnr: SOC2025/276

Återremiss tomställning av Sörbygården som åtgärd utifrån brandskyddsåtgärd.

Vid socialnämndens sammanträde 2025-10-30, § 103, beslutade nämnden att återremittera ärendet med beskrivning:

Socialnämnden beslutar att socialförvaltningen ska komma överens med fastighetsägaren Hemsö om att ta ansvar för brandskyddsåtgärder enligt föreläggandet som varit känt hos förvaltningen sedan länge, för att kunna fortsätta bedriva pågående verksamhet i lokalerna. Hur kostnader kopplat till dessa åtgärder påverkar budgetanpassningar, alternativa besparingsåtgärder och eventuella äskanden utöver de 24.5 miljoner som redan är äskade, får nämnden återkomma till vid antagande av detaljbudgeten vid december sammanträdet.

Förvaltningen har fört samtal med fastighetsägaren gällande kostnaderna avseende åtgärder som behöver genomföras utifrån brandföreläggandet, och fastighetsägaren är fortsatt tydlig med att det är verksamhetsutövaren som ska stå dessa kostnader och att de ska betalas inom aktuell avtalsperiod.

Resonemang har förts med fastighetsägaren avseende det andra alternativet än installation av sprinklersystem och där beskriver fastighetsägaren att det är en större och mer omfattande åtgärd som krävs, än enbart att säkra väggarna till respektive boenderum och att det utifrån det bedöms som ett betydligt dyrare alternativ än alternativet att installera ett sprinklersystem.

Utifrån det kvarstår fastighetsägaren i sin bedömning att det är en bättre och billigare åtgärd att installera sprinklersystem utifrån förslagen i brandföreläggandet än att gå på det andra alternativet.

Fastighetsägaren och socialförvaltningen är överens om att kontakten med Räddningstjänsten avseende frågan sker av förvaltningen och verksamhetschef för särskilda boenden har samtalat med Benny Gustavsson samt brandinspektör Caroline Larsson och följt upp processen och i det fört dialog om möjlighet att få dispens tills dess frågan är helt utredd avseende vilka åtgärder som ska genomföras.

Förvaltningens chefsroller har returnerat sitt brandskyddsuppgiftsansvar till socialnämndens ordförande som i sin tur har returnerat det till kommunfullmäktiges ordförande utifrån omständigheterna.

Förvaltning och nämnd saknar medel för genomförande av brandskyddsåtgärderna inom tilldelad budgetram, och för att möjliggöra finansiering till dem föreslår förvaltningen följande åtgärder.

B. Förvaltningen föreslår återigen som åtgärd för att hantera brandföreläggandet att tomställa enheten.

2025-11-27

Dnr: SOC2025/276

Detta under den tid som förvaltningen arbetar med övriga åtgärder för budgetbalans, samt under den tid som utredning pågår gällande platsbestånd och möjliggörande av nödvändiga renoveringar och byggnationer i Brålanda/Frändefors.

Som alternativ till ovanstående åtgärd föreslår förvaltningen nedanstående åtgärder (C och D) för att möjliggöra finansiering av sprinklersystem i fastigheten.

C. Avbryta arbetet gällande implementering Bostad först 2.2 mnkr.

Socialnämnden fick inför 2025 ett ramtillskott motsvarande 2.2 mnkr i syfte att implementera metoden bostad först. Förvaltningen har genomfört ett förarbete samt ett implementeringsarbete avseende metoden och medlen tilldelades i detaljbudget för 2025 individ- och familjeomsorgens verksamhet.

Utifrån det mycket ansträngda ekonomiska läge socialnämnd med förvaltning befinner sig i bedömer förvaltningen att denna arbetsmetod inte är lagstadgad att genomföra varför den föreslås som en av de alternativa åtgärderna till vakanshållning/tomställning av Sörbygården.

Utifrån att Kommunfullmäktige beslutat om ramtilldelning i syfte att implementera metod Bostad först behöver åtgärden till KF för slutligt beslut med förslag att medlen som tilldelats får kvarstanna i socialnämndens ram i syfte att finansiera ett eventuellt åtgärdande av brandskyddsföreläggandet.

Konsekvensbeskrivning:

Ekonomi: Förvaltningen bedömer att de medel som tilldelats socialnämnden och genom det förvaltningen skulle kunna användas till att minska individ- och familjeomsorgens totala underskott i stället och bedömer därför att medlen behöver kvarstanna i nämndens ram utifrån det syftet.

Verksamhet/kvalitet: Då Bostad Först-modellen fortfarande är under implementering och utveckling bedöms påverkan på verksamheten inom IFO:s vuxenhet samt andra verksamheter inom socialförvaltningen bli förhållandevis låg.

Brukare: Antalet brukare som faller inom den definierade målgruppen som kan bli föremål för Bostad Först är relativt få i Vänersborg. För de brukarna som i dagsläget finns i målgruppen och som också uppfyller kriterierna för modellen bedömer vi att vi kan hantera genom det upparbetade samarbete som vi haft med Vänersborgsbostäder under många år kring sociala kontrakt. Här finns naturligtvis dock en risk med att avbryta arbetet för vissa inom målgruppen som varit långvarigt bostadslösa med skadligt bruk och beroende och eller psykisk ohälsa. Konsekvensen för målgruppen bedöms som låg då det är ett fåtal inom målgruppen som uppfyller kriterierna för att erbjudas insatsen Bostad Först.

Personal: Flera av personalen på IFO:s vuxenhet genomgår nu olika typer av utbildningar i Bostad Först i syfte att vi ska ha en verksamhet och ett stöd till

2025-11-27

Dnr: SOC2025/276

målgruppen med hög kvalitet. Detta är en kunskap som de även kan använda sig av i sitt övriga arbete i metodiskt stöd för målgruppen. Då vi i dagsläget har flera vakanta tjänster bland annat utifrån besparingskrav på enheten så kommer vi inte att få någon övertalig personal, även om implementeringen av Bostad Först avbryts.

Följande risk har identifierats i frisk- och riskbedömning genomförd på förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 23 oktober 2025:

- Att inte använda metoden Bostad Först, kan innebära oro och stress hos de medarbetare som utbildat sig i och arbetar med det (risknivå 2, låg risk).

D. Minska antalet arbetsmarknadspolitiska åtgärder inom arbetsmarknadsenheten 2.0 mnkr

Socialnämnden har tidigare tagit ett beslut om att förvaltningen ska satsa på arbetsmarknadspolitiska anställningar i syfte att genom dem bromsa utvecklingen av försörjningsstöd. Utifrån det har förvaltningen stärkt antalet anställningar och genom det kostnad för dem. Förvaltningen bedömer utifrån aktuellt läge avseende brandföreläggande, och behov av åtgärder på boendeenhet kopplat till det att förvaltningen minskar antalet anställningar till förmån för åtgärderna på Sörbygården.

Konsekvensbeskrivning:

Ekonomi: Risk för ökade kostnader för försörjningsstöd både på kort och längre sikt samt att andelen som uppbär försörjningsstöd ökar. Samverkan med arbetsgivare blir svagare, när AME (AF) inte kan erbjuda subventionerade anställningar minskar kontaktytorna med lokala företag.

Brukare: För vissa brukare skulle detta innebära försämrade möjligheter att komma in på arbetsmarknaden och därigenom få ett mer självständigt liv och känsla av sammanhang genom ökad delaktighet i samhället. Ökad risk för arbetslöshet. Färre subventionerade anställningar innebär att personer med svagare ställning på arbetsmarknaden (långtidsarbetslösa, personer med långvarigt försörjningsstöd, personer med funktionsnedsättning) har svårare att få jobb. När möjligheten till arbetsmarknadsanställning minskar ökar sannolikheten att individen blir kvar i försörjningsstöd längre med de konsekvenser det för med sig för individen, försämrad social och ekonomisk situation, svårare att komma tillbaka till arbetsmarknaden.

Personal: Att som myndighetsperson och socialarbetare inte ha tillgång till olika typer av redskap och insatser i arbetet kan sänka motivationen och uppleva en känsla av hopplöshet att arbeta engagerat med den målgruppen. Anställningar är också ett viktigt redskap i förvaltningens individsamverkan med Arbetsförmedlingen och skulle kunna försvåra samverkan mellan parterna. Utifrån det kan en ökad arbetsbelastning för socialsekreterare på försörjningsstöd uppkomma. Att fler personer blir kvar i försörjningsstöd kan innebära fler ärenden per handläggare vilket leder till mer tid för

2025-11-27

Dnr: SOC2025/276

utredning/uppföljning i stället för aktiva insatser mot arbete. Följande gäller även för medarbetare på arbetsmarknadsenheten.

Förvaltningen får svårigheter att kunna fortsätta arbetet med rätt roll gör rätt uppgift där arbetsmarknadsanställningar utgör en del av konceptet, vilket minskar möjligheter till breddad rekrytering.

Följande risker har identifierats i frisk- och riskbedömning genomförd på förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 3 december 2025:

- Oro och stress uppstår om medarbetare upplever bristande motivation och engagemang, berörda medarbetare som arbetar med målgruppen kommer inte ha tillgång till insatser som krävs i arbetet med målgruppen. Risk för kompetens- och kunskapsbrist om medarbetare väljer att avsluta sin anställning pga bristande motivation (risknivå 9, stor risk).
- Ökad arbetsbelastning för medarbetare inom försörjningsstöd och arbetsmarknadsenheten (risknivå 12, kritisk risk).

§ 101

Åtgärder för budget i balans

SOC 2025/276

Beslut

1. Socialnämnden återremitterar ärendet i avvaktan på:
 - att förvaltningen tar fram ett mer komplett underlag gällande Sörbygården i Brålanda, i enlighet med det beslut som togs utifrån initiativärendet vid socialnämndens sammanträde den 25 september 2025, § 94. Utredningen ska inkludera realistiska alternativa lösningar på föreslagna åtgärder,
 - att detaljbudget och verksamhetsplan beslutas mot bakgrund av en helhetsöverblick, där samtliga förslag på åtgärder redovisas med tillhörande konsekvensbeskrivning för nämnden att ta ställning till och prioritera utifrån, förhoppningsvis har även nämnden då erhållit besked om det tilläggsäskande på 24,5 miljoner kronor som nämnden begärt, en ytterligare förutsättning för att kunna överblicka det ekonomiska läget.
2. Kommunfullmäktige tillsänds socialnämndens beslut som ett första svar på det av kommunfullmäktige tilldelade uppdraget att fastställa åtgärdsplan för att nå budget i balans.

Bilaga

Bilaga 1: Reservation S, KD, C

Reservationer

Dan Nyberg (S), Magnus Ekström (KD), Anette Taimory (KD), Reidar Eriksson (S), Jörgen Zander (S), Daniel Tesfay (C) reserverar sig mot beslutet i enlighet med bilaga 1.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2025-10-22 följande:

Kommunfullmäktige noterar informationen i delårsrapport till och med augusti 2025. Kommunfullmäktige ser med oro på det ekonomiska underskottet i socialnämnden och uppdrar till nämnden att fastställa en åtgärdsplan för att nå balans mot beslutad budgetnivå och återrapporera det till Kommunfullmäktige.

Socialförvaltningen har utifrån ovanstående beslut från kommunfullmäktige på initiativ av kommunstyrelsen, handlagt ärendet och beskriver förslag på åtgärdsplan till socialnämnden att besluta om och ge förvaltningen i uppdrag att genomföra för att nå budgetbalans.

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

2025-10-30

Förvaltningen har i skrivelsen beskrivit redan beslutade åtgärder av socialnämnden som pågår i verkställighet, samt föreslår åter åtgärd riktad mot genomförande på Sörbygårdens särskilda boende, samt beskriver alternativa åtgärdsförslag till Sörbygården motsvarande 14 mnkr.

Beslutsunderlag

- Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2025-10-24
- Åtgärdsplan för att nå budget i balans år 2026- socialförvaltningens förslag
- Yttrande från fackliga organisationerna avseende åtgärdsförslagen
- Protokoll Socialförvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2025-10-23 med frisk- och riskbedömning gällande åtgärdsförslagen

Socialnämndens behandling under sammanträdet

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordförande yrkar att:

1. Socialnämnden noterar redan beslutade pågående åtgärder enligt punkt 1-12 i åtgärdsplanen.
2. Socialnämnden beslutar om åtgärd enligt punkt 13 i åtgärdsplanen.
3. Socialnämnden avslår alternativa åtgärder enligt punkt A-C i åtgärdsplanen.
4. Socialnämnden beslutar att översända åtgärdsplanen till kommunfullmäktige i enlighet med kommunfullmäktiges beslut från 2025-10-22.

Ida Hildingsson (V) yrkar att:

Ärendet återremitteras i avvaktan på:

- att förvaltningen tar fram ett mer komplett underlag gällande Sörbygården i Brålanda, i enlighet med det beslut som togs utifrån initiativärendet vid socialnämndens sammanträde den 25 september 2025, § 94. Utredningen ska inkludera realistiska alternativa lösningar på föreslagna åtgärder,
- att detaljbudget och verksamhetsplan beslutas mot bakgrund av en helhetsöverblick, där samtliga förslag på åtgärder redovisas med tillhörande konsekvensbeskrivning för nämnden att ta ställning till och prioritera utifrån, förhoppningsvis har även nämnden då erhållit besked om det tilläggsäskande på 24,5 miljoner kronor som nämnden begärt, en ytterligare förutsättning för att kunna överblicka det ekonomiska läget.

Sofia Jakobsson Blixt (M), Göran Svensson (MBP), Henrik Josten (M) och Gunnel Ymefors (M) yrkar bifall till Hildingssons återremissyrkande.

Ordförande yrkar avslag på Hildingssons återremissförslag.

Utdragsbestyrkande

2025-10-30

Om beslut tas enligt Hildingssons förslag yrkar ordförande följande tillägg:

Kommunfullmäktige tillsänds socialnämndens beslut som ett första svar på det av kommunfullmäktige tilldelade uppdraget att fastställa åtgärdsplan för att nå budget i balans.

Beslutsgång återremiss

Ordföranden ställer yrkandet om återremiss mot att ärendet ska avgöras idag och finner att nämnden beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Omröstning begärs.

Ordförande föreslår följande omröstningsordning, som godkänns av socialnämnden.

Ja-röst för ordförandes yrkande.

Nej-röst för Hildingssons yrkande om återremiss.

Omröstningsresultat

Namn	Ja	Nej	Avstår
Magnus Ekström (KD)	X		
Henrik Josten (M)		X	
Kalle Lundgren (SD)		X	
Sofia Jakobsson Blixt (M)		X	
Anette Taimory (KD)	X		
Ida Hildingsson (V)		X	
Reidar Eriksson (S)	X		
Lena Mjörnell (SD)		X	
Jörgen Zander (S)	X		
Göran Svensson (MBP)		X	
Daniel Tesfay (C)	X		
Gunnel Ymefors (M)		X	
Dan Nyberg (S)	X		

Med 6 ja-röster mot 7 nej-röster beslutar socialnämnden att återremittera ärendet.

Beslutsgång tilläggsyrkande

Ordföranden frågar socialnämnden om nämnden bifaller ordförandens tilläggsyrkande och finner att nämnden gör så.

Utdragsbestyrkande

2025-10-30

Sändlista

Handläggare av ärendet
Förvaltningschef
Verksamhetschefer
Kommunstyrelsen
Revisorerna

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

Kommunal.

YTTRANDE

Kommunal ställer sig oeniga till socialförvaltningens nya förslag till beslut gällande de 14 miljoner kronor som skulle sparats, vid vakanshållning av 24 platser på Sörbygården.

De nya åtgärderna som läggs fram kommer att drabba hela socialförvaltningen. Se den tydliga konsekvensbeskrivning som socialförvaltningen skrivit.

Detta innebär att det blir personalneddragningar inom Vård och omsorg särskilt boende, PSO, VSU avseende korttids och växelvård, daglig verksamhet inom LSS och individ och familjeomsorgen.

Vi ser med en stark oro att den fysiska och psykosociala arbetsmiljön blir mycket försämrad. Detta medför att sjukskrivningar ökar och att Vänersborgs kommun inte är attraktiv som arbetsgivare.

Arbetsterapeuter & Fysioterapeuter

Ledarna

Vårdförbundet

Vision

Står bakom kommunals yttrande

Vänersborg 251208

Christina Jansson

Monica Erlandsson

2025-12-10

Dnr: SOC 2025/279

Handläggare

Karin Hallberg
karin.hallberg@vanersborg.se
0521-72 14 71

Mottagare

Socialnämnden

Fastställande av Verksamhetsplan 2026-2028 socialnämnden

Förslag till beslut

Socialnämnden fastställer Verksamhetsplan 2026-2028 för socialnämnden.

Sammanfattning av ärendet

Verksamhetsplanen är nämndens plan för flerårsplanperioden och innehåller en detaljbudget för nästkommande år. Verksamhetsplanen beskriver de närmaste tre årens förväntade resultat, egna resultat utifrån grunduppdraget samt ekonomiska förutsättningar och beslutas årligen i nämnd. Nämnden fördelar ramen på sina verksamhetsområden med utgångspunkt i reglemente, statlig reglering och kommunfullmäktiges direktiv samt utifrån de egna resultaten utifrån grunduppdraget. I verksamhetsplanen beskrivs, för år ett och år tre, de mätbara förväntade resultatens målvärden samt målvärden för de egna resultaten utifrån grunduppdrag. Vidare beskrivs vad förvaltningen förväntas genomföra inom planperioden i form av uppdrag.

Socialnämnden har under sammanträdet den 2025-10-30 samt 2025-11-20 fört dialog kring socialnämndens verksamhetsplan 2026-2028.

Socialnämnden ska under sammanträdet i december fastställa verksamhetsplanen för 2026-2028. Socialförvaltningens verksamhetsplan lyfts under samma sammanträde till socialnämnden för information.

Underlag

- Förslag socialnämndens verksamhetsplan 2026-2028

Karin Hallberg
Förvaltningschef

Bilagor

- Verksamhetsplan 2025-2027 för socialnämnden

Sändlista

Förvaltningschef
Verksamhetschefer socialförvaltningen
Kommunstyrelsen

Verksamhetsplan 2026-2028

Socialnämnden

Innehållsförteckning

Verksamhetsplan 2026-2028.....	1
Inledning.....	3
Verksamhetsbeskrivning och organisation.....	3
Socialnämndens styrande dokument.....	4
Förvaltningens organisering.....	4
Inriktningsmål, tilldelade målvärden och riktade uppdrag	5
Våra invånare ska ha mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv	5
Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier	6
Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan	7
Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet gentemot våra invånare och företag	8
Våra medarbetare ska ges förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv.....	10
Nämndens förväntade resultat	11
Våra invånare ska ha mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv	11
Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier	11
Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan	12
Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet gentemot våra invånare och företag.....	12
Våra medarbetare ska ges förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv.....	13
Invånardialoger	13
Ekonomisk översikt.....	14
Nämndspecifik ekonomi.....	15

Inledning

Verksamhetsbeskrivning och organisation

Socialförvaltningen ansvarar för råd, upplysningar, uppsökande verksamhet, vård och omsorg, stöd och service, ekonomisk hjälp och övriga insatser till familjer och enskilda individer som bedöms vara i behov av det.

Nämnden och förvaltningen har att förhålla sig till övergripande lagar såsom kommunallagen, förvaltningslagen (FL), socialtjänstlagen (SoL), lagen om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), lagen om insatser för vissa funktionshindrade (LSS), hälso- och sjukvårdslagen (HSL), patient- respektive patientsäkerhetslagen samt delar av skollagen. Nämnden är också utförare av arbetsmarknads- och integrationsfrågor, konsumentvägledning och budget- och skuldrådgivning.

Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras utifrån Socialstyrelsens författningssamling (SOSFS) 2011:9. Förvaltningsledningen har antagit en riktlinje för hur det systematiska kvalitetsarbetet ska genomföras och följas upp. Förvaltningen har skapat ett ledningssystem för att följa upp kvaliteten på ett likartat sätt inom förvaltningen.

Samhällets socialtjänst ska på demokratins och solidaritetens grund främja människornas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Socialtjänsten ska under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser. Verksamheten ska bygga på respekt för människans självbestämmanderätt och integritet. Vid åtgärder som rör barn ska barnets bästa särskilt beaktas enligt våra styrande lagar samt utifrån Barnkonventionen. Vid beslut eller andra åtgärder som rör vård- eller behandlingsinsatser för barn ska vad som är bäst för barnet vara avgörande. Med barn avses varje människa under 18 år.

Socialförvaltningens ansvar innebär bl.a. följande;

- göra sig väl förtrogen med levnadsförhållandena i kommunen,
- medverka i samhällsplanering och genom samarbete med andra samhällsorgan, organisationer, föreningar och enskilda främja goda miljöer i kommunen,
- informera om förvaltningens verksamhetsområden,
- genom uppsökande verksamhet, och på annat sätt främja förutsättningarna för goda levnadsförhållanden,
- utreda, bedöma, besluta om och följa upp insatser i enskilda ärenden på ett rättssäkert sätt,
- möjliggöra att de personer som behöver insatser från förvaltningen i samarbete med andra huvudmän får ut bästa möjliga nytta av insatserna,
- se till att de insatser som förvaltningen ger är av god kvalitet,
- besluta i frågor som socialnämnden har delegerat till förvaltningen,

- bereda ärenden till socialnämnden och ansvara för att socialnämndens beslut verkställs,
- redovisa till socialnämnden hur förvaltningen har fullgjort uppdrag som lämnats.

Socialnämndens styrande dokument

Förutom vad som anges i lagar, föreskrifter och andra centrala riktlinjer och anvisningar, har socialnämnden följande styrande dokument att förhålla sig till.

- Socialnämndens reglemente (fastställd av kommunfullmäktige 2023-09-13)
- Socialnämndens delegeringsordning
- Styrelser och nämnders arbetsordning
- Vägledande nivåer för vanligt förekommande insatser inom SoL och LSS
- Vägledande nivåer för försörjningsstöd SoL
- Behovsinventering gällande boenden och lokaler 2027-2036 för socialnämnden
- Socialnämndens uppföljningsplan rörande privata utförare
- Riktlinjer för alkoholservering
- Riktlinje för färdtjänst och riksfärdtjänst
- Taxor och avgifter inom socialnämnden

Förvaltningens organisering

Socialförvaltningen är indelad i sju verksamhetsinriktningar och leds av förvaltningschef, en kvalitetschef samt sex verksamhetschefer.

Förvaltningen är funktionsindeldad, och det innebär att samarbete internt ofta är nödvändigt eftersom en person inte alltid kan få alla sina behov tillgodosedda inom en och samma verksamhetsinriktning.

Förvaltningen arbetar på uppdrag av socialnämnden.

Nämnd-/förvaltningsorganisation

Nedan beskrivs nämnd- och förvaltningsorganisationen.

Inriktningsmål, tilldelade målvärden och riktade uppdrag

Våra invånare ska ha mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

Beskrivning

Våra invånare ges lika möjligheter att forma sin framtid, där lokala skillnader utifrån livssituation, boendeplats och ekonomi utjämnas. Den sociala inkluderingen medför att invånarna kan påverka och delta i samhället oavsett bakgrund, där olika insatser riktas beroende på skillnader i olika boendedelar. Kommunens verksamheter arbetar i samverkan med fler organisationer och föreningar för att minska effekterna av socioekonomiska faktorer, där ett rättighetsbaserat perspektiv ger möjlighet till utbildning, bostad och arbete.

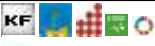
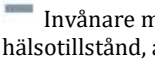
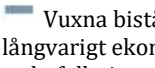
Agenda 2030 mål:

- 1. Ingen fattigdom
- 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 10. Minskad ojämlikhet
- 16. Fredliga och inkluderande samhällen

Styrdokument

Policy för invånardialog
 Policy för IT-utveckling och digitalisering
 Program för arbete med kultur för barn och unga i Vänersborgs kommun
 Strategi - Det goda livet i Dalsland
 Strategi för full delaktighet

Målvärde	Utgångsläge	Ambitionsnivå 2026	Ambitionsnivå 2028
 Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	Tertial 3 2024 32,6 %	31 %	29,6 %

Målvärde	Utgångsläge	Ambitionsnivå 2026	Ambitionsnivå 2028
  Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	Tertial 3 2024 69,8 %	71 %	72 %
  Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	2024 1,32 %	1,2 %	1,13 %

Riktat uppdrag	År för genomförande
Genomföra Handlingsprogrammet för förebyggande arbete för barn och unga, och leda implementeringen av nya socialtjänstlagen, avseende samma målgrupp I Mål- och resursplanen 2025-2027 har kommunstyrelsen tilldelats ett samordnings-uppdrag att ta fram ett handlingsprogram för målgruppen barn och unga. Programmet ska arbetas fram nämndövergripande samt i samarbete med civilsamhället. Syftet är att utveckla och stärka sociala insatser för barn och unga och deras föräldrar med både främjande och förebyggande arbete. Den nya socialtjänstlagen har ett genomgående fokus på tidiga insatser i förebyggande och främjande syfte. Lagstiftarna önskar mer proaktiva insatser i stället för reaktiva insatser och ett bredare grepp som omfamnar individ, grupp och även hela samhället. Intentionen i lagstiftningen sammanfaller i mångt och mycket med intentionen i pågående uppdrag om Handlingsprogrammet för barn och unga. Av den anledningen görs ett tillägg att också leda och samordna implementeringen av nya socialtjänstlagen i de delar den riktar sig mot målgruppen barn och unga. För arbetet avsätts 9 800 tkr till olika insatser. Samordningsresurs finansieras under 2026 med 500 tkr inom anslag för "socialt inkluderande och trygghetsskapande åtgärder" och uppdraget vidgas till samtliga nämnder.	2026 2027 2028
Sysselsättningsåtgärd med fokus på målgruppen personer med funktionsnedsättning Initiativet syftar till att öka möjligheterna för denna målgrupp att komma in eller tillbaka till arbetsmarknaden och vi behöver bli bättre på att identifiera potentialen i vad vi som arbetsgivare kan erbjuda. I kommunens "Strategi för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning" är en prioritering att kommunen som arbetsgivare ska spegla den variation som finns i samhället i stort. Uppdraget innebär att genomföra en kartläggning av vilka kommunala verksamheter som kan bli potentiella arbetsgivare samt att utveckla och erbjuda utbildnings- och stödprogram för att underlätta anställning av personer med en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell förmåga som är så omfattande att det behövs specifik handledning/anpassning. Målet är att öka målgruppens anställningsbarhet och inkludering på arbetsmarknaden med förhoppning att en anställning eller praktik hos oss kan bana väg. Medel för handledning kan sökas ur anslaget till "socialt inkluderande och trygghetsskapande åtgärder".	2026

Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

Beskrivning

Barn och unga ges goda framtidsmöjligheter där skolan erbjuder individuellt stöd förebyggande och tidiga insatser med början i förskolan. Kommunens olika verksamheter arbetar för att främja faktorer som påverkar skolresultat såsom arbetsmiljö, fysiska miljöer, hemförhållanden, fritidsmöjligheter och stöd i unga år.

Fullföljda studier ökar möjligheterna att välja en sysselsättning som upplevs stimulerande och att nå egenförsörjning.

Agenda 2030 mål:

- 3. Hälsa och välbefinnande
- 4. God utbildning för alla
- 11. Hållbara städer och samhällen

Styrdokument

Biblioteksplan
Cykelplan
Måltidspolicy
Personalpolicy
Policy för invånardialog
Program för arbete med kultur för barn och unga i Vänersborgs kommun
Program för fortsatt utveckling av sportcentrum
Riktlinjer Arbetsmiljö
Strategisk integrationssamverkan
Vägledning för att stärka barnets rättigheter i Vänersborgs kommun

Målvärde	Utgångsläge	Ambitionsnivå 2026	Ambitionsnivå 2028
 Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter gymnasieexamen, hemkommun, andel (%)	2023 88,09 %	84,7 %	86,8 %

Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Beskrivning

Den ekologiskt hållbara kommunen bidrar till att vårda våra resurser för nuvarande och framtida invånare. Kommunens Miljöprogram 2030 och Strategin för ett fossilfritt Vänersborg 2030 värnar om hela den geografiska kommunen, och ökad kunskap hos invånarna underlättar för klimatvänliga val. Nya klimatsmarta lösningar och teknisk innovation leder till minskad miljöpåverkan såsom fossiloberoende, hållbar konsumtion, upphandling och inköp. Miljöperspektivet beaktas vid kommunens beslutsfattande och olika former av samverkan.

Agenda 2030 mål:

- 7. Hållbar energi för alla
- 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- 12. Hållbar konsumtion och produktion
- 13. Bekämpa klimatförändringarna

Styrdokument

Fossilfri strategi
Kommunikationspolicy

Miljöstrategi
Måltidspolicy
Naturvårdsstrategi
Näringslivsstrategi Vänersborgs kommun 2025-2030
Parkeringspolicy
Policy för invånardialog
Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland
Riktlinjer för kommunala markanvisningar och exploateringsavtal
Översiktsplan

Målvärde	Utgångsläge	Ambitionsnivå 2026	Ambitionsnivå 2028
 Utfall på mätbara indikatorer, Strategi för fossilfritt Vänersborg 2030		9	12
 Klimatlöften för kommunen		24	24

Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet gentemot våra invånare och företag

Beskrivning

Företag och invånare i Vänersborgs kommun möts av ett gott bemötande och en hög tillgänglighet där kommunens verksamheter håller en god kvalitet. Det är enkelt att få kontakt med kommunen, och den digitala servicen leder till mer effektiva flöden inom och mellan olika förvaltningar. Företag i kommunen ges möjlighet att expandera, där kommunen kan bistå med tillgänglig mark och lokaler när nya och befintliga företag vill verka och etablera sig i kommunen. Våra invånare är nöjda med den välfärd vi levererar. Kvalificerad personal leder till en god kvalitet i våra verksamheter, där innovation och teknik bidrar till att effektiviteten är hög.

Agenda 2030 mål:

- 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- 10. Minskad ojämlikhet

Styrdokument

Cykelplan
Fastighetsstrategi
Fiberstrategi
Kommunikationspolicy
Näringslivsstrategi Vänersborgs kommun 2025-2030
Parkeringspolicy
Personalpolicy
Policy för IT-utveckling och digitalisering
Policy för socialt företagande
Policy för uthyrning av kommunala lokaler som uppbär kommunalt stöd
Policy mot korruption, mutor och jäv
Program rörande privata utförare

Riktlinjer för kommunala markanvisningar och exploateringsavtal
Riktlinjer för Vänersborgs kommuns styrning och ledning
Strategi för full delaktighet

Målvärde	Utgångsläge	Ambitionsnivå 2026	Ambitionsnivå 2028
 Företagsklimat Insikt - Totalt, Index	2024 73,49	75	76
 Mätning av företagsklimatet, sammanfattande omdöme (svenskt näringsliv)	Tertial 2 2025 3,43	3,6	3,65
 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2025 88,01 %	89 %	91 %

Riktat uppdrag	År för genomförande
Bättre utnyttjande av lokaler och anläggningar Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokaler för andra verksamheter när de inte utnyttjas. Kommunalt finansierade lokaler och anläggningar är viktiga mötesplatser för invånare, föreningslivet och civilsamhälle. Genom ett ökat samnyttjande av lokaler kan kommunens verksamheter minska sina lokalkostnader samtidigt som fler lokaler kan tillgängliggöras för föreningslivet. Kommunens lokaler ska tillgängliggöras för andra verksamheter när de inte används där så är möjligt. Uppdraget till nämnderna är att inventera verksamheternas lokaler för att identifiera möjligheter till uthyrning. Klart senast 2026.	2025 2026
Genomföra landsbygdsprogram I mål- och resursplan 2025-2027 gavs uppdraget att ta fram ett Landsbygdsprogram. Arbetet går vidare i genomförandefas och ska vara infört under 2027. Våra landsbygdsområden ska vara livskraftiga med likvärdiga möjligheter till företagande, arbete, boende och välfärd. Behovet av att tillgodose trygga och bra boendemöjligheter är en självklar del i allmännyttans uppdrag även i kommunens tätorter. Infrastrukturen är avgörande för att binda ihop alla kommundelar för att få en livskraftig kommun där möjligheten till fiber, mobiltäckning och kommunalt vatten och avlopp ses som en del i att utveckla Vänersborgs kommun. Landsbygden bidrar till att stärka Sveriges konkurrenskraft i en utveckling mot en cirkulär, biobaserad och fossilfri ekonomi och till ett hållbart nyttjande av naturresurserna samt till att relevanta miljö kvalitetsmål uppfylls. Medel avsattes som ett tillfälligt anslag 2025 för framtagande av handlingsprogrammet. Genomförandestart sker 2026 inom befintlig ram och eventuell ändrad ambitionsnivå kommande år hanteras i budgetprocessen inför år 2027.	2026 2027 2028

Riktat uppdrag	År för genomförande
Digitalisering först	2026
I 2025 års budget omprioriterades medel inom kommunstyrelsens ram för digitalisering.	2027
Uppdraget växlas upp från och med 2026 och avser samtliga nämnder. För att möta krav och förväntningar behöver kommunen öka omställningstakten för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar. Digitaliseringen ska erbjuda en enklare vardag för invånare, en öppnare förvaltning som stöder innovation och delaktighet samt högre kvalitet och effektivitet i verksamheten.	2028
Behovet av nya digitala verktyg så som e-tjänster, artificiell intelligens och digitala lärplattformar är stort och med stöd av datadrivet beslutsfattande ska kommunen få ännu bättre beslutsunderlag.	
Kommunens verksamheter behöver synliggöra de digitala tjänsterna och säkerställa digital inkludering. Digitala lösningar behöver alltid prövas mot ökade risker för dataintrång, cyberangrepp och informationsläckage. Uppdraget finansieras inom ram av respektive nämnd där nytta uppstår i verksamheten.	

Våra medarbetare ska ges förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv

Beskrivning

Vi ska ha en arbetsmiljö som ger förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv. I Vänersborgs kommun ska medarbetarna vara delaktiga och ha förståelse för sina uppdrag och sina roller. För att få en engagerad personal krävs ett tryggt och stabilt ledarskap som når ut till samtliga medarbetare i vår kommun. Personalpolicyn och samverkansavtalet med de fackliga organisationerna ska vara grunden i arbetet.

Styrdokument

Anvisning för visselblåsning
 Kommunikationspolicy
 Miljöstrategi
 Pensionspolicy
 Personalpolicy
 Policy för IT-utveckling och digitalisering
 Riktlinjer Arbetsmiljö
 Strategi för full delaktighet

Målvärde	Utgångsläge	Ambitionsnivå 2026	Ambitionsnivå 2028
 Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex	Tertial 2 2025 79,83	81	82
 Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)	Tertial 3 2024 9,2 %	8,7 %	8,2 %

Nämndens förväntade resultat

Våra invånare ska ha mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

Förväntat resultat - genomföra	År för genomförande
 Förvaltningen får i uppdrag att fortsätta planeringen av förebyggande insatser utifrån ny socialtjänstlag.	2026 2027 2028
 Förvaltningen får i uppdrag att fortsätta arbetet med omställningen till God och nära vård med fokus på att stärka förebyggande och hälsofrämjande insatser som bidrar till ökad självständighet för invånarna.	2026 2027 2028

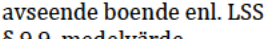
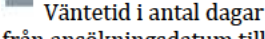
Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

Förväntat resultat - uppnå	Utgångsläge	Ambitionsnivå 2026	Ambitionsnivå 2028
 En ökad andel ungdomar i kontakt med socialförvaltningen som varken arbetar eller studerar återgår i studier eller arbete	2024 44%	Ökning med 5%	Ökning med 5%

Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Målvärde/Förväntade resultat - uppnå	Nuläge	Ambitionsnivå 2026	Ambitionsnivå 2028
 Antal körda km inom hemtjänsten ska minska genom ökad användning av välfärdsteknik		4 %	5 %
 Andelen miljöklassade varor i nämndens verksamheter ska öka	2024 58%	60%	60%

Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet gentemot våra invånare och företag

Förväntat resultat - uppnå	Utgångsläge	Ambitionsnivå 2026	Ambitionsnivå 2028
 Företagsklimat Insikt - Serveringstillstånd - Index	2024 78,98 %	89	89
 Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2025 80,77 %	82	84
 Väntetid i antal dagar från beslut till insats avseende boende enl. LSS § 9.9, medelvärde	2024 132	111	111
 Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	2025 92,19	80	80
 Brukarbedömning boende särskild service SoL - Brukaren trivs alltid hemma, kommunal regi, andel (%)	78 (gul 2024)	83 (grön)	85 (grön)

Våra medarbetare ska ges förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv

Förväntat resultat - genomföra	År för genomförande
 Sjukfrånvaron ska sänkas för de enheter som ligger över målvärdet på 8,7% (2026), med särskilt fokus på enheter med sjukfrånvaro överstigande 10%	2026 2027 2028
 En uppföljning med analys av följsamhet till förvaltningens/kommunens strukturer och arbetssätt för det systematiska arbetsmiljöarbetet ska genomföras	2026

Invånardialoger

I Vänersborgs kommun är invånardialoger en del av den politiska styrningen och ses som stöd till den representativa demokratin. Invånardialoger regleras utifrån styrdokumentet Policy för invånardialog i Vänersborgs kommun. Socialnämnden har för verksamhetsplan 2026–2028 identifierat ett uppdrag inom vilket invånardialog ska ske. Detta är: Lätt tillgänglig socialtjänst. Hur kan vi utforma våra tjänster så att de upplevs lätt tillgängliga samt skapar tillit? Denna invånardialog knyter an till socialnämndens förväntade resultat – genomföra: Förvaltningen får i uppdrag att fortsätta planeringen av förebyggande insatser utifrån ny socialtjänstlag.

Ekonomisk översikt

Resultaträkning

Resultaträkning Mnkr	Budget 2026	Budget 2025	Bokslut 2024
Statsbidrag	50,2	50,3	106,3
Övriga intäkter	259,9	268,2	270,4
Summa intäkter	310,1	318,5	376,7
Personalkostnader	1 001,4	998,0	1 004,6
Omkostnader	573,0	582,6	625,3
Avskrivningar/ränta	3,1	3,4	3,6
Summa kostnader	1 577,5	1 584,0	1 633,5
Nettokostnader	1 267,4	1 265,5	1 256,8

Anslagsredovisning

Anslagsredovisning Mnkr	Netto	Intäkt	Kostnad
Nämnd och administration	89,2	2,3	91,5
Äldreomsorg	619,6	247,4	867,0
Individ och familjeomsorg	211,3	6,9	218,2
Personligt stöd och omsorg	273,1	39,8	312,9
Arbete, sysselsättning och integration	74,2	13,7	87,9
Summa	1 267,4	310,1	1 577,5

Budget har fördelats per anslagsredovisningsnivå utifrån kommunstyrelsens anvisningar samt interna omfördelningar utifrån förändringar i organisation samt ökade minskade behov. Beskrivning av vilka omfördelningar som gjorts finns nedan under respektive stycke per anslagsredovisningsnivå.

Investeringsbudget

Investeringsbudget mnkr	2026	2027	2028	Summa
Inventarier mm	6,3	6,3	6,3	18,9
Summa investeringsbudget	6,3	6,3	6,3	18,9

Nämndspecifik ekonomi

Socialnämndens budgetram 2026 är 1 267 408 tkr vilket är 1 900 tkr högre än 2025.

Budgetökande poster +29 707 tkr	Budgetminskande poster -27 807 tkr
Höjd internränta 509 tkr	Effektivare inköp -361 tkr
Inflationskompensation 4 382 tkr	Tillfälliga anslag -24 392
Fastighetsunderhåll 49 tkr	Generella statsbidrag -3 055
Generella statsbidrag 4 977 tkr	
Ramökning 6 700 tkr	
Höjt PO-pålägg 2 957 tkr	
Löneökning 2026 (jan-mar) 10 133 tkr	

Fördelning av budgetökning/budgetminskning samt interna omfördelningar fördelar sig enligt:

- Nämnd/administration: +7 847 tkr
- Äldreomsorg: -10 957 tkr
- Individ och familjeomsorg: +3 439 tkr
- Personligt stöd och omsorg: +1 428 tkr
- Arbete, sysselsättning och integration: +143 tkr

Nämnd och administration

Budgetanslag 2026 är 89 163 tkr.

Budgetramen har ökat med 7 847 tkr. Budgetökande poster är inflationskompensation 743 tkr, höjda internhyror till följd av internränta och fastighetsunderhåll 64 tkr, höjt PO-pålägg 106 tkr, intern omfördelning 307 tkr, ramökning 6 000 tkr (stärka upp budget för IT), generella statsbidrag 476 tkr samt löneökning jan-mar 2026 450 tkr. Budgetminskande poster är effektivare inköp 61 tkr, generella statsbidrag 238 tkr.

Äldreomsorg

Budgetanslag 2026 är 619 609 tkr.

Budgetramen har minskat med 10 957 tkr. Minskningen har skett inom äldreomsorg gemensamt som minskat med 20 972 tkr och för 2026 finns inget budgeterat under denna verksamhet. Äldreomsorgen är indelad i tre verksamhetsområden, Särskilt boende, Hemtjänst samt Vård stöd och utredning utöver äldreomsorg gemensamt.

Särskilt boende

Budgetanslag 2026 är 260 105 tkr.

Budgetramen har ökat med 4 539 tkr. Budgetökande poster är inflationskompensation 584 tkr, höjt PO-pålägg 636 tkr, generella statsbidrag 922 tkr samt löneökning jan-mar 2026 2 445 tkr. Budgetminskande poster är effektivare inköp 48 tkr.

Hemtjänst

Budgetanslag 2026 är 178 234 tkr.

Budgetramen har ökat med 5 012 tkr. Budgetökande poster är inflationskompensation 71 tkr, höjda internhyror till följd av internränta och fastighetsunderhåll 11 tkr, höjt PO-pålägg 535 tkr, intern omfördelning 1 500 tkr (HSL avgift till VSU), ramökning 700 tkr (arbetsskor) samt löneökning jan-mar 2026 2 201 tkr. Budgetminskande poster är effektivare inköp 6 tkr.

Vård stöd och utredning

Budgetanslag 2026 är 181 270 tkr.

Budgetramen har ökat med 464 tkr. Budgetökande poster är inflationskompensation 499 tkr, höjda internhyror till följd av internränta och fastighetsunderhåll 96 tkr, höjt PO-pålägg 452 tkr, intern omfördelning 1 800 tkr (schemaadministratörer från PSO), generella statsbidrag 567 tkr samt löneökning jan-mar 2026 1 391 tkr.

Budgetminskande poster är effektivare inköp 41 tkr, internomfördelning 1 500 tkr (HSL avgift från hemtjänst) samt tillfälligt anslag 2 800 tkr.

Individ och familjeomsorg

Budgetanslag 2026 är 211 283 tkr.

Budgetramen har ökat med 3 439 tkr. Budgetökande poster är inflationskompensation 1 503 tkr, höjda internhyror till följd av internränta och fastighetsunderhåll 48 tkr, höjt PO-pålägg 327 tkr, generella statsbidrag 3 012 tkr samt löneökning jan-mar 2026 754 tkr. Budgetminskande poster är effektivare inköp 124 tkr, generella statsbidrag 2 081 tkr.

Personligt stöd och omsorg

Budgetanslag 2026 är 273 127 tkr.

Budgetramen har ökat med 1 428 tkr. Budgetökande poster är inflationskompensation 580 tkr, höjda internhyror till följd av internränta och fastighetsunderhåll 309 tkr, höjt PO-pålägg 698 tkr samt löneökning jan-mar 2026 2 424 tkr. Budgetminskande poster är effektivare inköp 48 tkr, intern omfördelning 1 800 tkr (schemaadministratörer till VSU) samt generella statsbidrag 735 tkr.

Arbete, sysselsättning och integration

Budgetanslag 2026 är 74 226 tkr.

Budgetramen har ökat med 143 tkr. Budgetökande poster är inflationskompensation 67 tkr, höjda internhyror till följd av internränta och fastighetsunderhåll 30 tkr, höjt PO-pålägg 203 tkr samt löneökning jan-mar 2026 468 tkr. Budgetminskande poster är effektivare inköp 5 tkr samt tillfälligt anslag 620 tkr.

2025-12-10

Dnr: SOC 2025/319

Handläggare

Karin Hallberg
karin.hallberg@vanersborg.se
0521-72 14 71

Mottagare

Socialnämnden

Information om socialförvaltningens verksamhetsplan år 2026-2028

Förslag till beslut

Socialnämnden noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningens verksamhetsplan är ett komplement till socialnämndens verksamhetsplan och beskriver grunduppdrag, planeringsförutsättningar och prioriterade gemensamma aktiviteter och utvecklingsområden för förvaltningen gällande genomförande av verksamheten. Socialnämnden får 2025-12-18 information om socialförvaltningens verksamhetsplan för perioden 2026-2028.

Underlag

- Verksamhetsplan socialförvaltningen 2026-2028

Karin Hallberg

Förvaltningschef

Sändlista

Handläggare av ärendet

Verksamhetsplan 2026-2028

Socialförvaltningen

Innehållsförteckning

Verksamhetsplan 2026-2028.....	1
Inledning.....	3
Förvaltningens organisering.....	3
Socialförvaltningens övergripande styrdokument.....	6
Planeringsförutsättningar.....	7
Framtidsspaning 2026-2035.....	7
Ny lagstiftning och förändrade statliga uppdrag.....	7
Påverkansfaktorer.....	9
Befolkningsförändringar.....	12
Personalförsörjning.....	13
Övergripande aktiviteter.....	14
Fokusområden utifrån lagstiftade grunduppdrag.....	14
Prioriterade gemensamma aktiviteter inom förvaltningen.....	14

Inledning

Förvaltningens verksamhetsplan är ett komplement till socialnämndens verksamhetsplan och beskriver grunduppdrag, planeringsförutsättningar och prioriterade gemensamma aktiviteter och utvecklingsområden för förvaltningen gällande genomförande av verksamheten.

Förvaltningens organisering

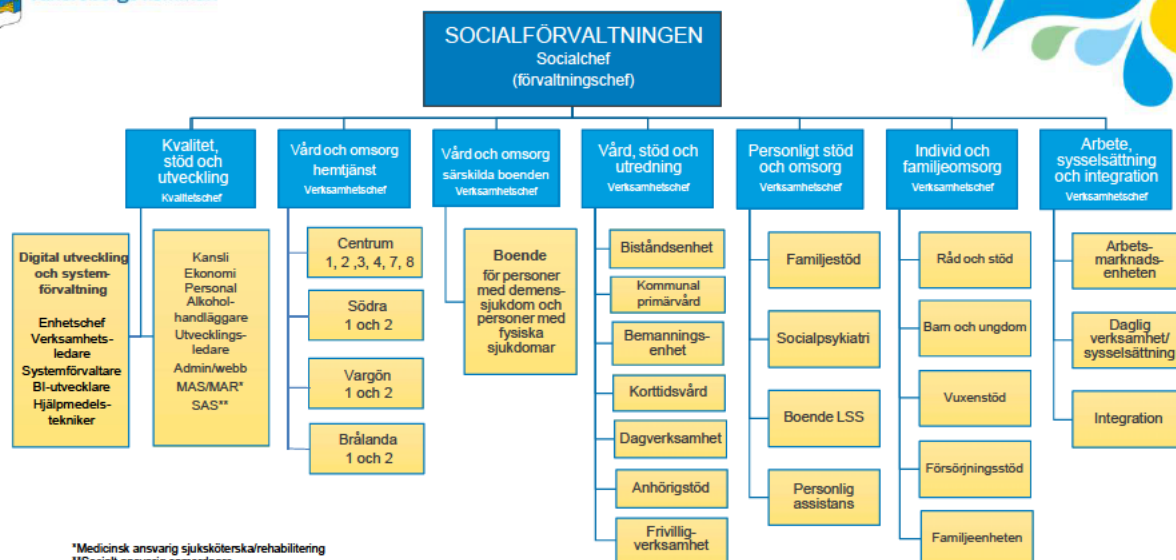
Socialförvaltningen är organiserad i sju verksamhetsinriktningar och leds av förvaltningschef tillsammans med sex verksamhetschefer, en kvalitetschef och 57 enhetschefer.

Förvaltningen är funktionsindeldad, och det innebär att samarbete internt ofta är nödvändigt eftersom en person inte alltid kan få alla sina behov tillgodosedda inom en och samma verksamhetsinriktning.

Förvaltningen arbetar på uppdrag av socialnämnden.

Samtliga verksamhetsinriktningar utgår från grunduppdraget utifrån gällande lagstiftning, förväntade resultat uppnå och förväntat resultat genomföra från socialnämnd, inriktningsmål samt riktade uppdrag från kommunfullmäktige i sin verksamhetsplanering avseende hur det ska utföras och implementeras och bryter i det ner den övergripande verksamhetsplanen i formandet av den egna.

Socialförvaltningens organisation

2026-01-01

Vänersborgs kommun - attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet

Kvalitet, stöd och utveckling

Kvalitet, stöd och utveckling stödjer förvaltningens olika verksamhetsinriktningar, förvaltningsledning, chefer och politiker med övergripande och strategiskt stöd i att följa upp, analysera, utveckla och kvalitetssäkra förvaltningens alla enheter och dess olika processer. Inom verksamheten finns ekonomer, nämnds- och förvaltningskansli, HR-partners, utvecklingsledare, administratör, medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) tillika medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR) samt socialt ansvarig samordnare (SAS). Inom verksamheten finns också kommunens alkoholhandläggare.

Inom verksamhetsinriktningen är även enheten digital utveckling och systemförvaltning organiserad. Tillsammans med sin enhetschef ansvarar de för att stötta förvaltningen gällande våra övergripande verksamhetssystem, digitaliserings-välfärdstekniska frågor, informationssäkerhet, dataskydd, förnyelse, transformation och avveckling av arbetssätt.

Vård, stöd och utredning

Verksamhetsområdet vård, stöd och utredning (VSU) omfattar kommunens uppdrag gällande myndighetsutövning på biståndsenheten och hälso- och sjukvård från Kommunal primärvård. Beviljade insatser som korttidsboende, växelvård och dagverksamhet utförs inom verksamhetsområdet. Vidare ingår förebyggande insatser och anhörigstöd. Socialförvaltningens Bemanningsenhet är organiserad under vård, stöd och utredning. Verksamheterna utgår ifrån grunduppdraget, gällande lagstiftning och styrande dokument. Alla insatser utgår ifrån personcentrerad vård och individens behov i centrum. Genom att möjliggöra den enskildes självständighet, ansvar och delaktighet över vård, rehabilitering och insatser uppnår verksamheten lagstiftningens mål.

Vård och omsorg - hemtjänst

Hemtjänst är ett samlingsbegrepp för den service, omvårdnad och delegerad kommunal primärvård som utifrån biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen och utifrån uppdrag enligt hälso- och sjukvårdslagen verkställs i det egna hemmet. Hemtjänst gör det möjligt för den enskilde att bo kvar i det egna hemmet så långt det är möjligt. Insatserna som erbjuds är i form av service-/omvårdnadskaraktär såsom personlig omvårdnad, delegerade hälso- och sjukvårdsuppgifter, skötsel av hemmet, inköp samt matdistribution i form av kylda matlådor. Det är utifrån den enskildes bedömda behov som insatserna planeras och utförs. Hemtjänsten i Vänersborg ska vara grundad i lika vård och omsorg oavsett var du bor och vad du behöver hjälp med. De tolv hemtjänstenheterna skapar tillsammans en gemensam hemtjänst där man som medarbetare ska känna igen sig i förutsättningar, arbetssätt och rutiner oavsett var du jobbar.

Hemtjänsten har differentierat arbetsuppgifter där insatserna tvätt, inköp, städ och matdistribution utförs av andra utförare än hemtjänstpersonal. Hemtjänsten ska arbeta med principen digitalt först och både digitalisering och differentiering av arbetsuppgifter ses som åtgärder för att både arbeta kostnadseffektivt och klara kompetensförsörjningen inom vård och omsorg. Det syftar också till att stärka undersköterskans roll och frigöra tid till mer kvalificerad vård och omsorg.

Vård och omsorg - särskilt boende

Särskilt boende är en insats enligt Socialtjänstlagen (SoL) och det gemensamma namnet för boenden, anpassade för äldre med rätt till denna insats som tillgodoser olika vård- och omsorgsbehov. Det ska finnas ett uttalat behov av omfattande karaktär för att tillgodose ett varaktigt behov av tillsyn, vård och omsorg över dygnet och behovet av

detta kan inte tillgodoses av den enskilde själv eller med hjälp av insatser i det ordinära boendet.

På särskilt boende erbjuds ett eget hem med stöd, service och personlig omvårdnad. Personlig omvårdnad omfattar hjälp med måltider, hygien, klädsel och olika aktiviteter. Varje boende har ett eget hyreskontrakt som var och en möblerar. Lägenheterna är i storlek ett rum med toalett/dusch samt med eller utan ett litet pentry. Möjlighet till parboende och medboende kan erbjudas under förutsättning att båda parter begär det. Inom dessa boendeformer finns tillgång till trygghetslarm och personal dygnet runt.

Inom verksamhetsinriktningen finns 12 boendeenheter fördelade på tio hus inom kommunen. Ambitionen för särskilda boenden i förvaltningen ska vara grundad i lika vård och omsorg oavsett var personen bor och vad personen behöver hjälp med. De olika enheterna skapar tillsammans en gemensam vård och omsorg där man som medarbetare ska känna igen sig i förutsättningar, arbetssätt och rutiner oavsett var medarbetaren arbetar.

Personligt stöd och omsorg

Personligt stöd och omsorg ansvarar för insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och då även personlig assistans samt insatser enligt socialtjänstlagen (SoL) inom socialpsykiatri. Insatserna ges utifrån individuella behov där brukaren har ett stort inflytande över insatsens utformning. Det finns idag 21 boende enligt LSS, 5 boende inom socialpsykiatri (SoL) och ett korttidsboende för barn och unga med två avdelningar. Inom verksamhetsområdet finns även en lägerverksamhet för barn och unga, förlängd skolbarnomsorg, verkställighet av kontaktpersoner enligt LSS, SoL, ledsagarservice och avlösarservice enligt LSS. Det finns två former av bostad med särskild service för vuxna – gruppboende och serviceboende.

En gruppboende kan erbjudas personer som har stora behov av tillsyn och omvårdnad. Gruppboenden består av ett mindre antal lägenheter som är samlade kring gemensamma utrymmen. En fast personalgrupp ska täcka de boendes hela stödbehov inklusive fritid- och kulturella intressen.

En serviceboende består av ett antal lägenheter som har tillgång till gemensamhetsutrymme och en fast personalgrupp. Lägenheterna är anpassade efter den enskildes behov och ligger oftast i samma eller kringliggande hus. Varje boende ska erbjudas dygnet-runt-stöd i den egna lägenheten i den omfattning som hen behöver.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen ansvarar både för förebyggande verksamhet och individuellt inriktat utrednings- och behandlingsarbete kopplat till lagstiftning gentemot barn, unga och vuxna. Till verksamheten hör även familjerätt och familjerådgivning.

Försörjningsstödsenheten – enheten ansvarar för att arbeta metodiskt för att våra brukare ska nå egen försörjning och under tiden handlägga ansökningar om ekonomiskt bistånd.

Vuxenenheten - enheten ansvarar för ärenden (myndighetshandläggning samt insatser) gällande vuxna personer från 18 år, avseende missbruks-/beroendeproblematik inkl. spelproblematik samt våld i nära relation (VIN), övrigt våld/hot, avhoppare från kriminella verksamheter och brottsoffer.

Barn- och ungdomsenheten – enheten ansvarar för handläggning av ansökningar, orosanmälningar, utredningar och insatser som rör barn och unga 0–21 år.

Råd- och stödenheten – enheten ansvarar för förebyggande- och behandlingsinsatser riktade mot barn- och unga 0–21 år och deras familjer.

Familjeenheten - enheten ansvarar för familjehemsvård barn- och unga 0–21 år, familjerätt och familjerådgivning.

Arbete, sysselsättning och integration

Verksamhetsområde Arbete, Sysselsättning och Integration (ASI) omfattar kommunens uppdrag gällande arbetsmarknadsinsatser, daglig verksamhet (LSS), daglig sysselsättning, flyktingmottagande, konsumentvägledning och budget- och skuldrådgivning. Verksamheten utgår från gällande lagstiftning och förväntade resultat från kommunstyrelsen och socialnämnd.

Arbetsmarknadsenheten (AME) har som uppdrag att genom olika insatser rusta personer som inte har kommit in eller förlorat kontakten med arbetsmarknaden, och matcha dem mot "rätt" arbetsgivare/utbildningsanordnare. Målet är att deltagaren ska nå egen försörjning genom arbete eller studier. Primär målgrupp är personer som uppbär försörjningsstöd.

Insatsen daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS kan ges till personer i arbetsför ålder som inte förvärvsarbetar eller studerar och som omfattas av personkrets 1 eller 2 enligt 1 § LSS. Grunduppdrag för daglig verksamhet är att tillhandahålla en sysselsättning som ska erbjuda den enskilde stimulans, utveckling, meningsfullhet och främja gemenskap i samhället efter hans eller hennes önskemål. Den ska också motverka passivisering och isolering. Ett övergripande mål med insatsen är att utveckla den enskildes möjligheter till arbete på kortare eller längre sikt, även om detta mål för vissa endast kan uppnås på längre sikt eller vara orealistiskt.

Socialförvaltningens övergripande styrdokument

Som ett led i att bryta ner helheten både gällande vårt lagstadgade grunduppdrag och de politiska målen har förvaltningsledningen format övergripande anvisningar och rutiner. Dessa är förvaltningsledningens övergripande dokument som verksamheterna arbetar efter och implementerar. Dessa har koppling till grunduppdrag, vision, inriktningsmål och förväntade resultat.

- Ledning och styrning 4.0
- Anvisning för ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete
- Intern samverkansanvisning
- Digital färdplan inklusive aktivitetsplan
- Övergripande anvisning med handlingsplan gällande våld i nära relation
- Övergripande plan för personal- och kompetensförsörjning
- Kontinuitetsplan kopplat till NIS-direktivet
- Dokumentationsanvisning socialnämnden, SoL, LSS, LVU och LVM
- Anvisning för Hälso-och sjukvårdsdokumentation
- Bemanningshandbok
- Handlingsplan för att stärka barnets rättigheter inom socialförvaltningen

- Handlingsplan för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck
- Framtidsspaning 2026-2035
- Behovsinventering gällande boenden och lokaler 2027-2036

Planeringsförutsättningar

Framtidsspaning 2026-2035

Socialförvaltningen har tagit fram en framtidsspaning med ett tioårigt perspektiv, baserad på SKR:s material "Vägval för framtiden" och kommunens egen "Trendanalys 2026-2028". Syftet är att skapa ett underlag för långsiktig planering och att ge grund för strategiska planer och beslut.

Framtidsspaningen utgår från fem prioriterade trender: den demografiska utvecklingen som utmanar, fler vägar till kunskap, AI:s påverkan på arbetslivet, autonoma system med eller utan mänsklig inblandning samt ökande ojämlikhet i livsvillkor. Till varje trend har förvaltningen kopplat åtgärdsförslag, och när dessa summeras framträder tre övergripande fokusområden: omställning till nya arbetssätt, digital förmåga och förebyggande arbete.

Omställning till nya arbetssätt handlar om att möta den demografiska utvecklingen och kompetensutmaningarna genom att effektivisera hur organisationen använder och utvecklar befintlig kompetens. Det kräver en lärande organisation med starkt ledarskap och en kultur som främjar förändring. Förvaltningen behöver systematiskt följa upp arbetet, avveckla ineffektiva metoder och våga införa nya arbetssätt och teknologier. Samverkan med lärosäten är viktig för att säkra kompetensförsörjningen, liksom att använda data och analyser för välgrundade beslut. En inkluderande arbetsmiljö som främjar mångfald är också central för att vara en attraktiv arbetsgivare.

Digital förmåga och innovation är avgörande eftersom den demografiska utvecklingen innebär ökade behov av välfärd samtidigt som färre personer finns i arbetsför ålder. Förvaltningen måste hålla sig uppdaterad om digitala verktyg och teknologier, kompetensutveckla både personal och brukare, och skapa en kultur som uppmuntrar innovation och risktagande. Ökad kunskap om AI och välfärdsteknik är en nyckel för att dra nytta av framtidens möjligheter.

Förebyggande arbete blir allt viktigare i och med den nya socialtjänstlagen, som betonar insatser på individ-, grupp- och samhällsnivå. Målet är att minska behovet av akuta insatser och stärka individens egna resurser, vilket kräver bred samverkan med skolor, civilsamhälle och andra aktörer. Förebyggande arbete ska bidra till ett socialt hållbart samhälle som är jämställt och jämlikt. Förvaltningen behöver utveckla strategier för att hantera ökade volymer av orosanmälningar, försörjningsstöd och hemlöshet, samt arbeta kunskapsbaserat med systematisk uppföljning för att säkerställa kvalitet och effekt.

Ny lagstiftning och förändrade statliga uppdrag

Det finns ett antal planerade och pågående lagändringar och utredningar, som om de träder i kraft kommer påverka förvaltningen. Nedan följer en sammanställning av aktuella förändringar ur ett material från SKR "En socialtjänst i förändring":

- En ny ordning för asylsökandes boende (prop. 2024/25:49) – gäller från 1 mars 2025
- Mottagnings- och återvändandecenter i Migrationsverkets regi – pågående
- Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen (prop. 2024/25:65) - ny lagstiftning gäller fr o m. 1 april 2025
- För barn och unga i samhällsvård (SOU 2023:66) – Nya kompetenskrav för personal på HVB gäller fr o m 1 juli 2025
- Ett starkare skydd för offentliganställda mot våld, hot och trakasserier m.m. (prop. 2024/25:141) – ny lagstiftning gäller fr o m. 2 juli 2025
- Hemliga och preventiva tvångsmedel när barn under 15 år begår brott (prop. 2024/25:175) – trädde i kraft 1 oktober 2025
- Ökat informationsutbyte mellan myndigheter – en ny sekretessbrytande bestämmelse (prop. 2024/25:180) – föreslås träda i kraft 1 dec 2025
- Skarpare verktyg till Inspektionen för vård och omsorg (prop. 2025/26:15) – föreslås träda i kraft 1 januari 2026
- Hälso- och sjukvårdens beredskap (prop. 2024/25:167) – föreslås träda i kraft 1 januari 2026 resp. 1 januari 2027
- Stärkt skydd för barn som riskerar att fara illa (prop. 2025/26:12) - föreslås träda i kraft 15 januari 2026
- Utökade registerkontroller vid anställning i kommun (lagrådsremiss) – föreslås träda i kraft 1 mars 2026
- En särskild straffbestämmelse för psykiskt våld (utkast till lagrådsremiss) – föreslås träda i kraft 1 juni 2026
- Nästa steg för en god och nära vård (prop 2025/26:19) – föreslås träda i kraft 1 juli 2026
- Aktivitetskrav inom försörjningsstödet – för arbete, egenförsörjning och nationell likformighet (Ds 2024:29) – slutbetänkande november 2024, troligt ikraftträdande 1 juli 2026
- Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare (SOU 2025:15) – slutbetänkande februari 2025, troligt ikraftträdande 1 januari 2027
- Kvalificering till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd för vissa grupper (SOU 2025:53) – slutbetänkande april 2025, troligt ikraftträdande 1 juli 2027
- Ett språkrav för språkutveckling (SOU 2024:78) – slutbetänkande december 2024, troligt ikraftträdande 1 juli 2026
- Stärkta insatser för äldre och för dem som vårdar eller stöder närstående – lagrådsremiss oktober 2025, föreslås träda i kraft 1 juli 2026
- Fast omsorgskontakt på äldreboenden – förväntas träda i kraft 1 juli 2026
- Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld (SOU 2024:21) – delbetänkande mars 2024. Regeringen har i september 2025 presenterat ett nytt sjunde delmål.

Utöver ovanstående aktuella förändringar finns ett antal pågående regeringsuppdrag utifrån utredningar.

Påverkansfaktorer

Volymutveckling

Förvaltningen ser och har erfarenhet av en ökad volymutveckling, nya målgrupper samt också ny eller mer komplex problematik bakom hjälpbehoven, inom flertalet målgrupper och då främst kopplat till äldreomsorgens olika delar, individ- och familjeomsorgens barn och unga, försörjningsstöd, daglig verksamhet LSS inom arbete, sysselsättning och integration samt inom personligt stöd och omsorg.

Förvaltningen har inför planperioden kunskap om de statsbidrag som är riktade till vårt verksamhetsområde och har med dessa i den tänkta planeringen utifrån verksamhetsplanen.

Förvaltningen har inför planperioden kunskap om de behov av nya särskilda boendeformer som prognosticeras behövs för att möta den demografiska utvecklingen rörande äldre samt för personer med olika former av funktionsnedsättningar inom personligt stöd och omsorg.

Kostnader försörjningsstöd

Kostnaderna för försörjningsstöd minskade 2021–2024 trots att riksnormen höjts med 17,3 % mellan 2022–2024. Under 2025 har en viss höjning skett av antal hushåll och därtill kostnad. Vänersborg ligger fortsatt högt i arbetslöshetsstatistiken inom Västra Götaland både vad gäller totalt och för ungdomar. Detsamma gäller långtidsarbetslösheten och andelen arbetslösa som saknar fullständig gymnasieutbildning (kortutbildade). Inom samtliga dessa områden befinner sig Vänersborg bland de 10 kommuner som har högst arbetslöshetssiffror av Västra Götalands 49 kommuner. (*Källa Arbetsförmedlingens rapport; Arbetsmarknadsläget kvartal 3 2025.*)

Orsakerna till att individer i vårt samhälle är i behov av försörjningsstöd för att klara sitt uppehälle är flera, men samtliga bedöms kopplas till övergripande arbetsmarknadspolitik och integrationspolitik, förändrade regelverk hos andra huvudmän samt svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden utifrån ofullständig skolgång och ohälsa. Vi som organisation ser att vi starkt påverkas av detta genom att vi är det yttersta skyddsnätet för individer när inga andra instanser finns att tillgå.

Orosanmälningar barn och unga

Volymen avseende orosanmälningar och därmed också behov av insatser kring barn- och unga har ökat kraftigt de senaste åren i vår kommun men också nationellt. Detta i kombination med ständigt ökade lagkrav inom barnavården leder till ökade kostnader avseende insatser och personalförstärkningar. De insatser förvaltningen ger barn, unga och dess vårdnadshavare har starkt lagstöd för att verkställas och dess yttersta syfte är att skydda, stärka och hjälpa barn, unga och dess vårdnadshavare. Ett nära samarbete är etablerat mellan barn- och utbildningsförvaltningen, kultur och fritidsförvaltningen samt polismyndigheten och det stärks ytterligare genom metoden SSPF som nu är implementerad.

Restad Gård, påverkar förvaltningens kostnader genom ökad personalbemanning utifrån arbete med förhandsbedömningar, utredningar och insatser för barnen som bor där. Placeringskostnader på HVB/Institutioner eller i familjehem söks åter från Migrationsverket, men kostnader för personalens arbete samt ev. andra insatser utöver placeringar får kommunen själva bekosta. Detta behov växlar över tid, men uppskattningsvis innebär detta minst en kostnad motsvarande tre heltidstjänster per år inom Individ- och familjeomsorgen.

Demografisk utveckling

Utifrån den demografiska utvecklingen i Vänersborg får vi fler äldre personer i kommunen som är i behov av vård, omsorg och trygghet. Detta kräver nya effektiva sätt att arbeta på. Vi har under det senaste året sett en ökning av antalet personer i behov av hemtjänst, korttidsboende och särskilt boende. Detta har inneburit längre väntetider från ansökan särskilt boende till att det går att verkställa. För att klara framtiden kommer förvaltningen ta fram en strategisk äldreomsorgsplan. Denna plans syfte är att fokusera på förebyggande och hälsofrämjande insatser samt säkerställa att äldre ska kunna bo kvar hemma så länge som möjligt med bibehållen självständighet och trygghet. Både i ordinärt boende och inom särskilt boende bedrivs insatser för komplexa vårdbehov som kräver utökad kompetens för personalen. Ett projekt pågår för att skapa förutsättningar att rätt roll arbetar med rätt uppgifter. Lätt tillgänglighet, tidiga insatser, välfärdsteknik/digitalisering och språket på arbetsplatsen ses som viktiga faktorer att stärka för att möta den demografiska utvecklingen samt säkra framtidens äldreomsorg.

Samverkan

Förvaltningen har ett ansvar att samverka med andra aktörer, såväl interna som externa, så att enskilda individer får rätt stöd av rätt instans och i de fall det behövs, insatser tillsammans. Samverkan med regionen utifrån en god och nära vård samt omställning till ny socialtjänstlag är av stor vikt och att i detta klargöra vem som ansvarar för vad. Översyn av nuvarande hälso- och sjukvårdsavtal pågår och beräknas träda i kraft för gemensam implementering under 2026/2028.

Hemlöshet och Bostad först

Kommunen har det övergripande ansvaret för hemlöshet bland kommuninvånarna. Förvaltningen har ett ansvar och en utmaning i att se till att det finns boendelösningar för de målgrupper förvaltningen har ett extra ansvar för enligt Socialtjänstlagen, och då utifrån individuella målgruppsbehov. Vi behöver i detta samverka med andra aktörer för att bryta enskildas hemlöshet, möjliggöra en boendekarriär samt klara av att erbjuda särskilda boendeplatser för samtliga av de målgrupper som har rätt till den insatsen inom kommunen. Implementeringsarbetet med Bostad först som metod och ett förstärkt vräkningsförebyggande arbete fortsätter implementeras i förvaltningen i samarbete med Vänersborgsbostäder även under 2026 som ett komplement till det övriga arbete som sker.

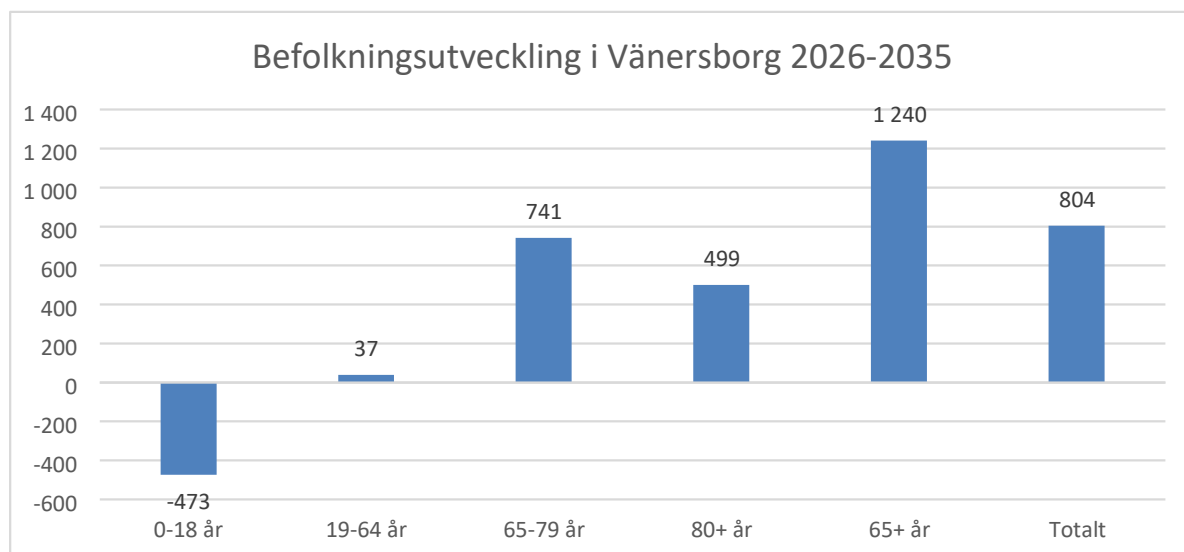
Ökad komplexitet

Förvaltningen har under flera år tillbaka sett en utveckling i den totala verksamheten där komplexiteten i hur insatserna behöver genomföras blir större, och till viss del svårare, där också behovet av fler aktörer ökat. Detta ställer krav på samarbete, samsyn, flexibilitet, resurser på rätt plats och förmåga att ställa om verksamheten metodiskt till

en, till del ny förändrad verklighet och genom det lyckas med uppdraget fullt ut. Vår lagstyrda verksamhet ökar då förändrade och förstärkta lagförändringar medför att vi behöver ställa om organisationen, skapa fler tjänster samt också utveckla våra metoder.

Befolkningsförändringar

Under tidsperioden 2026-2035 beräknas invånarantalet öka med totalt 804 personer (enligt senast framtagna befolkningsprognos för Vänersborg hösten 2025). Diagrammet nedan visar förändringen i olika åldersgrupper.

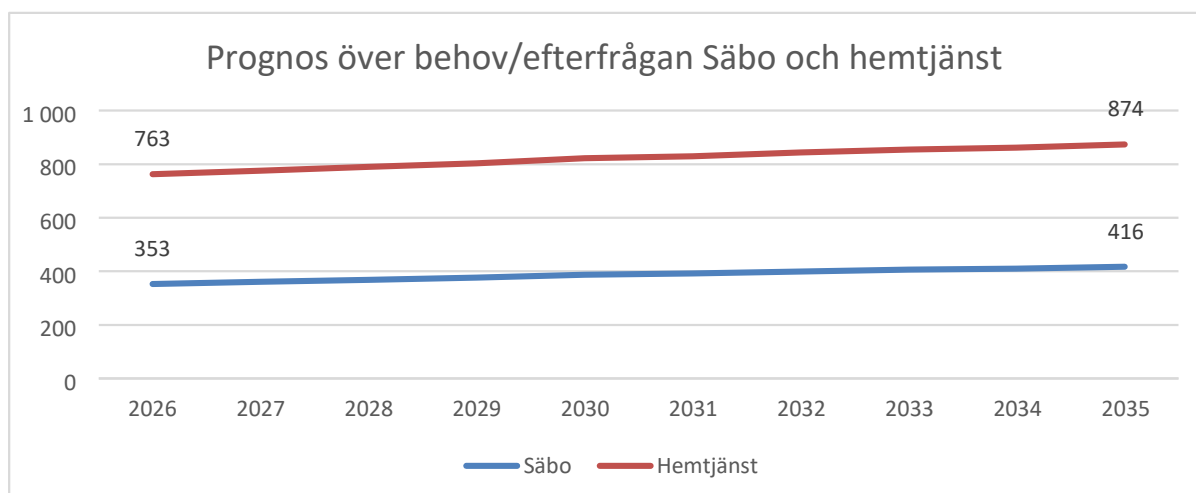

Vid en geografisk uppdelning i norra delarna (Brålanda och Frändefors) samt centrala delarna (centrum, södra och Vargön) ser befolkningsförändringen ut enligt följande:

Kluster/område	65+ år 2026	65+ år 2035	Förändring (%)	Förändring (antal)
Centrala delarna (Centrum, Södra och Vargön)	7 951	8 956	+12,6 %	+1 005
Norra delarna (Brålanda och Frändefors)	1 798	2 034	+13,1 %	+236
Totalt	9 749	10 990	+12,7 %	1 241

Kluster/område	19-64 år år 2026	19-64 år 2035	Förändring (%)	Förändring (antal)
Centrala delarna (Centrum, Södra och Vargön)	18 463	18 521	+0,3 %	+58
Norra delarna (Brålanda och Frändefors)	3 366	3 345	-0,6 %	-21
Totalt	21 829	21 865	+0,15 %	+37

Den stora ökningen av invånare i åldersgrupperna 65-79 år (+11,3 %) samt 80+ år (+15,6 %) kommer innebära en ökad efterfrågan på alla typer av insatser för verksamheterna inom äldreomsorgen. Prognos över ökat behov/efterfrågan på insatserna särskilt boende och hemtjänst ser ut enligt följande diagram.

Den ökade efterfrågan kommer leda till ökat behov av personal och detta kommer bli en utmaning då invånarantalet i arbetsför ålder beräknas öka med endast 37 personer.

Personalförsörjning

I Vänersborgs kommuns omvärldsanalys framgår att kommunen har, precis som övriga Sverige, utmaningar med kompetensförsörjningen. Demografiska förändringar i form av en ökande andel äldre och en minskande andel personer i arbetsför ålder sätter stor press på socialförvaltningen när det gäller att bibehålla och kvalitetssäkra de tjänster förvaltningen är ålagd att ansvara för.

Utmaningarna består inte enbart av att rekrytera in tillräckligt antal medarbetare och tillse att förvaltningens medarbetare har rätt kompetens. Inte minst är det också viktigt att förvaltningen arbetar för att vara än mer attraktiv som arbetsgivare så att fler medarbetare väljer att stanna kvar som anställda i förvaltningen och att färre blir borta från arbetet på grund av sjukdom.

Till stöd för arbetet med dessa utmaningar har socialförvaltningen antagit en personal och kompetensförsörjningsplan, som ett övergripande och strategiskt dokument till grund för framtida planering av kompetensförsörjning och rekryteringsförutsättningar. Planen ska ge svar på hur förvaltningen bibehåller och säkrar kompetens, hur förvaltningen ska möjliggöra motivering och utveckling av sina medarbetare samt hur förvaltningen ska förnya och utveckla verksamheten. Arbetet med planen och dess aktiviteter pågår löpande. Planens övergripande mål, tillsammans med de fyra delmålen är följande:

”Vi har personal med rätt kompetens som täcker vårt bemanningsbehov”.

- ”Våra medarbetare trivs och känner sig stolta och viktiga på arbetet”
- ”Vi arbetar i en lärande organisation”
- ”Alla har huvuduppgiften i fokus och är engagerade”
- ”Allas fulla potential tas tillvara”

Personal- & kompetensförsörjningsplanen utgör grunden för det arbete som sker syftande till att förvaltningens verksamheter ska ha den kompetens som krävs idag och

framåt för att tillgodose ett professionellt välfärdsarbete samt ett hållbart arbetsliv i förhållande till utvecklingen i samhället och demografiska förändringar.

Övergripande aktiviteter

Fokusområden utifrån lagstiftade grunduppdrag

Som förvaltning vill vi uppnå:

Service

- Vi ska alltid ha ett gott, jämställt bemötande och värna den professionella relationen.
- Vi tar hand om och svarar på de frågor som den enskilde har, samt situationsanpassar vår service.

Kvalitet

- Relation, rättssäkerhet, kompetens samt anpassade resurser är viktiga ledord.
- Våra insatser ska alltid utgå från den enskildes behov.
- Våra insatser ska samordnas och ske i samverkan när behov finns.

Uppföljning

- Vi säkerställer kunskap om kvalitet och effektiv resursanvändning, genom systematisk uppföljning och analys av verksamheten på organisations- och individnivå.
- Vi strävar efter utveckling och ständiga förbättringar.

Prioriterade gemensamma aktiviteter inom förvaltningen

Under perioden för verksamhetsplanen kommer förvaltningsledning tillsammans med organisationen gemensamt fokusera på övergripande aktiviteter som:

- Implementering av digital färdplan samt aktiviteter kopplade till förvaltningens plan.
- Riktat uppdrag från Kommunfullmäktige gällande nyttjande av lokaler kommer genomföras.
- Medverka gällande det riktade uppdraget kommunfullmäktige gett Kommunstyrelsen att samordna gällande handlingsprogram för barn och unga och omställning till ny socialtjänstlag för ovanstående målgrupp.
- Strategiskt och operativt arbeta fortsatt arbete med omställningen gällande ny socialtjänstlag samt omställning till en god och nära vård.
- Framtagande av strategisk äldreomsorgsplan.
- Fortsatt arbete utifrån förvaltningens plan för att sänka sjukfrånvaron.

- Fortsatt arbete med att stärka och implementera Sunt arbetslivs friskfaktorer inom förvaltningen som helhet, och dess enheter i syfte att minska sjukfrånvaron och stärka känslan av psykologisk trygghet på arbetsplatserna.
- Kartlägga chefers arbetsmiljö i syfte att stärka friskfaktorer och psykologisk trygghet.
- Medverka i kommunövergripande projekt med syfte att öka kunskap om orsak till frånvaro samt vilka åtgärder som ger effekt i form av hållbar arbetsmiljö och ökad närvaro på arbetet.
- Fortsatt arbete utifrån förvaltningens personal- och kompetens-försörjningsplan och dess aktiviteter.
- Genomföra projekt "Rätt roll gör rätt uppgifter" under 2025–2026 inom vård och omsorgs hemtjänst, särskilt boende samt vård, stöd och utrednings korttids- och växelvård.
- Implementering av förvaltningens krisledningsplan.
- Fortsatt samarbete med förening i idéburet offentligt partnerskap, IOP, gällande akutlogi för hemlösa.
- Fortsatt implementering av projektet för central, likvärdig och effektiv bemanning.
- Fortsatt samarbete med övriga förvaltningar och polis genom aktiviteter i arbetet rörande BRÅ.
- Fortsatt samarbete med övriga förvaltningar och kommunalförbund inom gruppen för främjande och förebyggande arbete för barn och unga, och rådet för hälsa och social hållbarhet.

Handläggare

Anne Elfving
anne.elfving@vanersborg.se
Tel: 0521-72 17 56

Sändlista är en
sammanställning över vilka
organ, funktioner, personer
eller liknande som ska få
beslutet när ärendet är
färdigbehandlat

Mottagare

Socialnämnden

Dnr: SOC 2025/304

Digital färdplan för socialförvaltningen

Förslag till beslut

Socialnämnden antar förslag till digital färdplan.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden har i mål- och resursplan för 2025-2027 uppdragit åt socialförvaltningen att ta fram en digital färdplan som syftar till:

- Implementering av lätt tillgänglig socialtjänst enligt nya socialtjänstlagen.
- Innovation inom socialförvaltningen för att möta medborgarnas behov.
- Förbättra och effektivisera verksamheten genom digitalisering.
- Öka självständigheten och delaktigheten för målgrupper.
- Säkerställa framtidens personalförsörjning utifrån demografisk utveckling.

Den digitala färdplanen ska vara ett stöd och ge vägledning till förvaltningens verksamheter i arbetet med att ta vara på digitaliseringens möjligheter för att uppnå de övergripande målen i socialförvaltningens utveckling.

Färdplanen består av målbild, effektmål kopplade till respektive uttalat syfte i planen, förväntad nytta och insatser/aktiviteter som ska bidra till att nå målen. Insatser och aktiviteter fastställs av socialförvaltningen.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Digitalisering är ett av våra viktigaste verktyg för att effektivisera och förnya vår verksamhet till en modern, tillgänglig och effektiv socialtjänst. Digitaliseringen ger oss möjligheter att möta utmaningarna som den demografiska utvecklingen innebär, d.v.s. en förväntad befolkningsutveckling som medför att färre ska försörja fler, men också invånarnas förväntningar på en effektiv förvaltning.

Den digitala färdplanen ska vara ett stöd och ge vägledning till förvaltningens verksamheter i arbetet med att ta vara på digitaliseringens möjligheter för att uppnå de övergripande målen i socialförvaltningens utveckling.

Målet är att förbättra tillgängligheten till socialtjänsten, både digitalt och fysiskt, samt att effektivisera verksamheten genom digitala lösningar. Genom digitala verktyg och tjänster kan målgrupperna få större inflytande och ansvar i sin egen livssituation. Vidare adresserar färdplanen behovet av strategisk kompetensutveckling och smart resursanvändning för att möta den demografiska utvecklingen och framtidens personalbehov.

Färdplanen är kopplad till kommunens inriktningsmål "Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet gentemot våra invånare och företag". Socialnämnden har för 2025 beslutat om förväntat resultat – genomföra att en digital färdplan ska tas fram. Senare har kommunfullmäktige beslutat om ett riktat uppdrag "Digitalisering först" för perioden 2026-2028.

Socialförvaltningen har hittills haft en strategi för digitalisering och välfärdsteknik samt en handlingsplan och aktivitetslista. Förvaltningen ser positivt på att få en plan för förvaltningens digitala utveckling som är förankrad i socialnämnden.

Beredning

I samband med framtagande av den digitala färdplanen har en arbetsgrupp gjort en omvärldsspaning, bl.a. av andra digitala färdplaner och agendor (främst kommuners samt region), och tagit del av annan aktuell information inom digital utveckling. För att få en bättre bild av nuläge samt förväntningar och behov lokalt, har genomförts workshoppar med socialförvaltningens beredningsgrupper för digitalisering, kommunala rådet för funktionshinderfrågor och kommunala pensionärsrådet.

Karin Hallberg

Förvaltningschef

Bilagor

Digital färdplan

Sändlista

-

Digital färdplan

Socialförvaltningen

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
Syfte	1
Omfattning	1
Organisation och ansvar	1
Uppföljning och utvärdering.....	1
Begrepp	2
Digital färdplan	3
Målbild	3
Övergripande mål	3
Lätt tillgänglig socialtjänst för alla	4
Innovation för framtidens behov	5
Digitalisering för kvalitet och effektivitet	6
Stärkt självständighet och delaktighet	7
Hållbar kompetensförsörjning	8
Principer och förhållningssätt.....	9

Dokumentinformation Den digitala färdplanen ska vara ett stöd och ge vägledning till förvaltningens verksamheter i arbetet med att ta vara på digitaliseringens möjligheter för att uppnå de övergripande målen i socialförvaltningens utveckling		Dokumentansvarig Förvaltningschef	
Antagen 2025-12-18	Antagen av Socialnämnden	Reviderad	Giltighet Tills vidare
Aktualiserad	Diarienummer SOC Diarienr	Intranät ☒	Hemsida ☐
Dokumentmottagare ☒ Förvaltningsorganisation ☐ Kommunala bolag ☐ Allmänheten ☐ Förtroendevalda			
Andra regelverk som omnämns Vänersborgs kommuns IT-policy, Anvisning AI, IT-riktlinjer, IT-strategi, IT-utveckling och digitalisering policy respektive riktlinje			

Inledning

Digitalisering är ett av våra viktigaste verktyg för att effektivisera och förnya vår verksamhet till en modern, tillgänglig och effektiv socialtjänst. Digitaliseringen ger oss möjligheter att möta utmaningarna som den demografiska utvecklingen innebär, dvs en förväntad befolkningsutveckling som medför att färre ska försörja fler, men också invånarnas förväntningar på en effektiv förvaltning.

Vi stora möjligheter med digitaliseringen men också utmaningar. I detta dokument beskriver vi hur socialförvaltningen ska ta vara på digitaliseringens möjligheter, vad som ska hända och hur vi ska gå till väga.

Målet är att förbättra tillgängligheten till socialtjänsten, både digitalt och fysiskt, samt att effektivisera verksamheten genom digitala lösningar. Genom digitala verktyg och tjänster kan målgrupperna få större inflytande och ansvar i sin egen livssituation. Vidare adresserar färdplanen behovet av strategisk kompetensutveckling och smart resursanvändning för att möta den demografiska utvecklingen och framtidens personalbehov.

Syfte

Den digitala färdplanen ska vara ett stöd och ge vägledning till förvaltningens verksamheter i arbetet med att ta vara på digitaliseringens möjligheter för att uppnå de övergripande målen i socialförvaltningens utveckling.

Färdplanen är kopplad till kommunens inriktningsmål "Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet gentemot våra invånare och företag". Socialnämnden har för 2025 beslutat om förväntat resultat – genomföra att en digital färdplan ska tas fram. Senare har kommunfullmäktige beslutat om ett riktat uppdrag "Digitalisering först" för perioden 2026-2028.

Omfattning

Dokumentet är vägledande för hela socialförvaltningen och visar vision och mål i förvaltningens fortsatta arbete med digitalisering och välfärdsteknik.

Organisation och ansvar

Förvaltningens IT-råd (=förvaltningsledningen) ansvarar för prioritering och resurser utifrån den handlingsplan med aktiviteter som tillhör färdplanen. Socialförvaltningens två beredningsgrupper, vård- och omsorg respektive myndighetsverksamhet, bereder frågor och förslag till förvaltningens IT-råd.

Kommunövergripande frågor hanteras i kommunens övergripande beredningsgrupp respektive IT-råd (kommundirektörens ledningsgrupp).

Uppföljning och utvärdering

Planen följs upp årligen. De aktiviteter som är kopplade till planen följs och revideras kontinuerligt i förvaltningsledning och beredningsgrupper.

Begrepp

Digital färdplan

En digital färdplan är ett strategiskt dokument som beskriver hur förvaltningen ska utveckla och använda digitalisering för att förbättra verksamheten, stödet till medarbetare och servicen till medborgare. Den fungerar som en vägkarta för att nå långsiktiga mål och säkerställa att digitala satsningar är strukturerade och prioriterade.

Beslutsstöd

Ett beslutsstöd är ett digitalt verktyg eller system som hjälper organisationer och individer att fatta bättre, mer informerade beslut.

Ett beslutsstöd samlar in och bearbetar data från olika källor (t.ex. Excel, databaser, verksamhetssystem), visualiserar data i form av interaktiva diagram, tabeller och dashboards, som gör det möjligt att identifiera trender, avvikelser och mönster. Vidare underlättas strategiska och operativa beslut genom att ge en tydlig bild av nuläge och utveckling. Ett vanligt exempel är Power BI, som är ett verktyg från Microsoft för att visualisera och analysera data.

Artificiell intelligens (AI)

Artificiell intelligens (AI) är ett samlingsnamn för flera olika tekniker. Tekniken gör det möjligt att utveckla smarta tjänster, service och produkter. Med hjälp av AI kan du till exempel analysera stora datamängder, förutsäga händelser, fatta beslut och automatisera arbetsuppgifter.

Generativ AI använder stora mängder data för att lära sig mönster, och kan sedan generera nytt material som liknar det den tränats på.

Chatrobot (chatbot)

En chatrobot (eller chatbot) är ett datorprogram som kan föra en konversation med människor – oftast via text, men ibland även med tal. Den använder regler eller artificiell intelligens för att förstå vad användaren skriver/säger och ge relevanta svar. En chatrobot är ett digitalt samtalsverktyg som kan svara på frågor, hjälpa till med uppgifter (t.ex. boka tid, ge information) och ge vägledning eller service dygnet runt.

Digital färdplan

Den digitala färdplanen som följer nedan består av en vision, övergripande mål, effektmål kopplade till respektive uttalat syfte i planen, förväntad nytta och insatser/aktiviteter som ska bidra till att nå målen. Till detta följer ett principer och förhållningssätt, som riktningen.

Målbild

”En lätt tillgänglig, innovativ och hållbar socialtjänst – där varje individ får rätt stöd i rätt tid, med delaktighet och självständighet i fokus.”

Övergripande mål

Det övergripande målet är formulerat av socialnämnden i form av uppdrag till socialförvaltningen: Socialförvaltningen får i uppdrag att ta fram en digital färdplan som syftar till:

- Implementering av lätt tillgänglig socialtjänst enligt nya socialtjänstlagen.
- Innovation inom socialförvaltningen för att möta medborgarnas behov.
- Förbättra och effektivisera verksamheten genom digitalisering.
- Öka självständigheten och delaktigheten för målgrupper.
- Säkerställa framtidens personalförsörjning utifrån demografisk utveckling.

Effektmål

Ett effektmål beskriver den verkan eller förändring som man vill uppnå på lite längre sikt – ofta efter att ett projekt eller en insats är genomförd. Det handlar alltså om vilken nytta eller påverkan som ska ske för verksamheten, användarna eller samhället.

Förväntad nytta

Förväntad nytta är ett begrepp som används för att beskriva den positiva effekt eller värde som en insats, ett projekt eller en förändring förväntas ge – ofta för en viss målgrupp, verksamhet eller samhälle.

Insatser/aktiviteter

Aktiviteter är de konkreta handlingar eller insatser som genomförs för att bidra till att den förväntade nyttan och effektmålet nås. Aktiviteterna fastställs i den handlingsplan och aktivitetslista som är kopplad till den digitala färdplanen.

Insatser och aktiviteter (hur) fastställs av socialförvaltningen.

Lätt tillgänglig socialtjänst för alla

En lätt tillgänglig socialtjänst innebär att stödet ska vara enkelt att nå, förebyggande och kunskapsbaserat, utan onödiga trösklar. Digitalisering är en nyckel för att uppnå detta.

Effektmål

"Genom digitala och fysiska kontaktvägar gör vi socialtjänsten tillgänglig för alla – när och där behovet finns."

- Invånare ska uppleva att socialförvaltningens stöd är lätt tillgängligt och förebyggande – vilket leder till ökad trygghet och minskat behov av akuta insatser.
- Invånare ska uppleva att socialförvaltningen är närvarande och tillgänglig i vardagen – både fysiskt och digitalt – vilket stärker förtroendet och ökar möjligheten till tidigt stöd.

Förväntad nytta

Genom att aktivt involvera målgrupper i utvecklingen av digitala kontaktvägar och tjänster säkerställer vi att socialtjänsten blir mer tillgänglig och relevant för invånarna.

Utbildningsinsatser och digitalt stöd bidrar till att öka den digitala mognaden och självständigheten hos både brukare och medarbetare.

Insatser/aktiviteter

Granska och utveckla hemsidans funktioner tillsammans med målgrupperna:

Vi involverar brukare och invånare i workshops och tester för att säkerställa att digitala kontaktvägar är användarvänliga och tillgängliga.

Införa fler digitala kontaktvägar:

Vi använder chattrobotar, digital post, säkra meddelanden och säkra videomöten för att öka tillgängligheten och minska trösklarna för kontakt med socialtjänsten.

Utbildning och stöd:

Vi erbjuder utbildning via mötesplatser, bibliotek och digitala vägledare för att stärka digital kompetens hos både invånare och personal.

Följa sitt ärende, lämna synpunkter och klagomål:

Vi erbjuder och använder funktioner och digitala lösningar för att användaren ska kunna följa sitt ärende, boka tider och lämna synpunkter och klagomål.

Vi säkerställer att det finns väl fungerande fysiska kontaktvägar som alternativ.

Innovation för framtidens behov

Innovation syftar till att möta förändrade behov och förväntningar hos invånarna.

Effektmål

"Innovation är motorn som driver oss framåt – genom att våga testa nytt och samarbeta över gränser skapar vi framtidens socialtjänst."

- Socialförvaltningen präglas av en kultur där medarbetare kontinuerligt bidrar till utveckling och innovation, vilket leder till ökad kvalitet, effektivitet och anpassningsförmåga i verksamheten.
- Socialförvaltningen arbetar med flexibla och behovsanpassade metoder och samverkansformer, vilket gör att insatserna bättre möter medborgarnas förändrade behov och förväntningar.

Förväntad nytta

En kultur av kontinuerlig utveckling och innovation främjas genom att medarbetare uppmuntras att bidra med idéer och delta i utvecklingsprojekt.

Samverkan med externa aktörer och omvärldsbevakning säkerställer att socialförvaltningen ligger i framkant och kan möta framtidens utmaningar.

Insatser/aktiviteter

Testlabb och utvecklingsprojekt:

Vi utvecklar vår struktur för att ta emot och testa nya idéer och arbetssätt, exempelvis genom testlabb eller innovationsgrupper.

Samverkan med externa aktörer:

Vi deltar i nationella, regionala och lokala initiativ inom digitalisering och AI. Vi samarbetar med högskolor och leverantörer för att testa och utveckla nya lösningar.

Omvärldsbevakning:

Vi har en regelbunden omvärldsbevakning och genomför workshops för att identifiera nya behov och lösningar.

Digitalisering för kvalitet och effektivitet

Digitalisering inom socialförvaltningen handlar om att använda digitala verktyg, tjänster och arbetssätt för att förbättra kvaliteten i socialtjänstens arbete, effektivisera processer och frigöra resurser för kärnverksamheten.

Effektmål

"När vi förenklar processer med stöd av digitalisering och stärker uppföljningen kan vi erbjuda en socialtjänst där kvaliteten alltid står i fokus."

- Digitala lösningar bidrar till förenklade arbetsprocesser, förbättrad uppföljning och ökad tillgång till stöd för invånare och medarbetare – vilket leder till mer träffsäkra insatser och effektivare verksamhet.
- Digitala verktyg används på ett sätt som frigör tid för medarbetare att fokusera på det mänskliga mötet – vilket stärker relationer, kvalitet och tillit i kontakten med medborgarna.

Förväntad nytta

Genom att digitalisera och förenkla processer frigörs tid för det mänskliga mötet och kvaliteten i verksamheten stärks.

Kompetensutveckling och användarstöd bidrar till att personalen kan använda digitala verktyg effektivt och tryggt.

Insatser/aktiviteter

Digitalisera processer:

Vi identifierar och automatiserar processer där manuell hantering kan ersättas med digitala lösningar, exempelvis ansökningar, uppföljning och dokumentation.

Stöd och support:

Vi ger stöd och support till användare utifrån behov, och erbjuder kompetensutveckling för personalen.

Användarperspektiv:

Vi säkerställer att nya digitala lösningar utgår från användarnas behov och önskemål genom involvering.

Stärkt självständighet och delaktighet

Stärkt självständighet och delaktighet handlar om att ge människor större kontroll över sina liv och möjlighet att påverka beslut som rör dem.

Effektmål

"Genom att erbjuda anpassade och tillgängliga digitala lösningar för invånare i olika situationer kan vi bidra till ökad självständighet och delaktighet."

- Målgrupperna upplever ökat inflytande och delaktighet i utformningen av insatser, vilket stärker deras ansvarstagande och möjligheter att påverka sin egen livssituation.
- Insatser utgår från individens resurser och förmågor, vilket stärker självständighet, motivation och långsiktig utveckling.

Förväntad nytta

Genom att utgå från målgruppernas behov och involvera dem i utvecklingen av digitala tjänster ökar deras inflytande och ansvar i sin egen livssituation.

Säkra och tillgängliga digitala kanaler bidrar till ökad självständighet och delaktighet.

Insatser/aktiviteter

Utveckla fler digitala tjänster:

Vi utvecklar fler digitala tjänster exempelvis mina sidor, e-ansökningar. Genom instruktionsfilmer, guider, bildstöd, digitala vägledare och träffpunkter underlättas kontakten med socialförvaltningen.

Delaktighet i utveckling:

Vi involverar olika målgrupper i utvecklingen av nya tjänster och lösningar.

Säkra digitala möten:

Vi erbjuder säkra digitala möten och kommunikationsvägar för att öka tryggheten och tillgängligheten.

Hållbar kompetensförsörjning

Hållbar kompetensförsörjning innebär att säkerställa att en organisation långsiktigt har rätt kompetens för att möta sina uppdrag och förändringar i omvärlden. Det handlar inte bara om rekrytering, utan om ett helhetsgrepp kring personal, arbetsmiljö och utveckling.

Effektmål

"Genom strategisk kompetensutveckling och smart resursanvändning möter vi demografins utmaningar och säkrar framtidens socialtjänst."

- Socialförvaltningen har en stabil och långsiktig kompetensförsörjning, där medarbetare attraheras, utvecklas och behålls genom strategisk kompetensutveckling, moderna yrkesroller och goda arbetsvillkor.
- Verksamheten möter den demografiska utvecklingen genom effektiv resursanvändning och stärkt samverkan, vilket säkerställer att insatserna är hållbara och tillgängliga för framtidens behov.

Förväntad nytta

Långsiktig kompetensförsörjning säkerställs genom strategisk kompetensutveckling och attraktiva arbetsvillkor.

Genom att arbeta smart och samverka över organisatoriska gränser kan socialförvaltningen möta framtidens personalbehov och utmaningar.

Insatser/aktiviteter

Strategisk kompetensutveckling:

Vi genomför utbildningar och insatser för att bredda och fördjupa personalens digitala kompetens.

Attraktiva arbetsvillkor:

Vi utveckla nya yrkesroller och arbetsformer som möter framtidens behov.

Smart resursanvändning:

Vi arbetar aktivt med samverkan och effektivisering för att möta den demografiska utvecklingen.

Principer och förhållningssätt

Till förvaltningens digitala färdplan följer ett antal principer och förhållningssätt, som ska stödja arbetet. Bland dessa lyfts följande fram.

Digitalt först

Att arbeta utifrån digitalt först innebär att digital teknik alltid ska övervägas som det första alternativet när det är till nytta för personen. Involvering och dialog med berörda målgrupper i ett tidigt stadie är en av de centrala framgångsfaktorerna.

Artificiell intelligens (AI)

AI utvecklas snabbt och skapar nya möjligheter. Med hjälp av AI kan vi till exempel analysera stora datamängder, förutsäga händelser, fatta beslut och automatisera arbetsuppgifter. Användningen av AI har en enorm potential samtidigt som det följer en skyldighet att känna till det ansvar och de risker som kommer med användningen utifrån integritet och säkerhet.

Kommunens AI-policy anger att vår gemensamma ambition i kommunen är att hela tiden utforska och utvecklas för att åstadkomma bästa möjliga verksamhet för de vi är till för.

- Vi har ett nyfiket förhållningssätt till att prova och använda oss av den nya tekniken.
- Vi säkerställer en ansvarfullt användande av AI-verktyg genom att följa de anvisningar som finns inom området.

Datadriven kultur

Tillgång till och effektivt utbyte av information och data är en grundförutsättning för framgångsrik digitalisering. Att använda data som en strategisk resurs innebär bland annat att nyttja data för att fatta beslut, styra utvecklingen, förbättra verksamheter och tjänster.

En datadriven kultur innebär att beslut, strategier och arbetssätt i en organisation i hög grad baseras på data och evidens, snarare än på magkänsla, tradition eller enbart erfarenhet. Det handlar om att skapa en miljö där data används aktivt för att förstå, förbättra och styra verksamheten.

- Vi använder data för att identifiera mönster och trender, förbättra rutiner och processer, samt mäta och följa upp resultaten av verksamheten kan vi skapa förutsättningar att bli mer effektiv och mer anpassad till användarnas behov.

Informationssäkerhet

Ett systematiskt informationssäkerhetsarbete i kombination med cybersäkerhet och säkerhetsåtgärder utgör grunden för att uppnå och upprätthålla en nödvändig nivå av konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet hos informationstillgångar samt bidrar till att minska konsekvensen av incidenter i våra IT-relaterade tjänster.

En säker informationshantering ska skapa förtroende för våra digitala tjänster.

- Våra tjänster ska utvecklas med hänsyn och skydd för den personliga integriteten enligt lag och praxis.
- Vi ska säkerställa öppna gränssnitt och tillgänglighet till information genom krav i upphandlingar och avtal.

Riskbedömning

Att göra riskanalyser ingår som en del i det systematiska förbättringsarbetet enligt SOSFS 2011:9.

- Vi använder etablerade verktyg för klassning av informationstillgångar i samband med införande av ny teknik som en del i riskanalysen.
- Vi gör riskbedömningar och tar fram handlingsplaner vid införande och användning av välfärdsteknik, både utifrån brukarperspektiv som personalperspektiv utifrån arbetsmiljö.

Nyttorealisering

Nyttorealisering handlar om att identifiera, specificera, planera, realisera och följa upp nyttor. Innan beslut om att införa en digital teknik, ta reda på förväntade nyttor och sammanställ dessa i en nyttokalkyl. Kalkylen är ett stöd i prioriteringen av valet av välfärdsteknik och säkerställer att den föreslagna förändringen driver mot verksamhetens mål. Men nyttokalkylen utgör endast en liten del i nyttorealiseringsprocessen.

- Vi gör nyttokalkyl innan vi inskaffar ny teknik, exempelvis genom att använda oss av etablerade modeller för nyttokalkyler.

Samverkan

Digitalisering är en avgörande del av framtidens välfärd, men den kräver gemensamma lösningar, lärande och riktning. Genom att samverka med aktörer som SKR, andra kommuner, regioner och myndigheter kan vi skapa större nytta för invånarna, effektivisera utvecklingsarbetet och möta gemensamma utmaningar.

Nationella tjänster för offentlig sektor tillhandahålls av flera olika organisationer och initiativ genom bland annat Inera, DIGG och SKR:s handslag för digitalisering.

- Vi deltar i nationella initiativ, relevanta nätverk, utvecklingsarbeten och andra samverkansformer för kontinuerligt lärande och utveckling.

2025-12-01

Dnr: SOC 2025/317

Handläggare

Elisabeth Moberg
elisabeth.moberg@vanersborg.se
0521-72 23 70

Mottagare

Socialnämnden

Avgift för provning och tillsyn enligt alkohollagen

Förslag till beslut

1. Socialnämnden beslutar att förändrade avgifter för provning och tillsyn enligt alkohollagen, i enlighet med bilaga, ska gälla från och med 1 januari 2026. Avgifterna justeras årligen enligt Prisindex kommunal verksamhet (PKV).
2. Socialnämnden beslutar att den fasta tillsynsavgiften för serveringstillstånd, gårdsförsäljningstillstånd och provsmakningstillstånd lämnas oförändrad.

Sammanfattning av ärendet

Kommunen är ansvarig för provning och tillsyn av ärenden enligt alkohollagen. Verksamheten ska i sin helhet vara självfinansierad. Socialnämnden beslutade 2024-11-26 att förändrade avgifter för provning och tillsyn enligt alkohollagen samt tillsynsavgift för folkölsförsäljning skulle gälla från och med den 1 januari 2025 samt att avgifterna från och med 2026 justeras årligen enligt Prisindex kommunal verksamhet (PKV). Föreslagna avgifter för 2026 har därför räknats upp med 2,8% enligt Prisindex kommunal verksamhet (PKV). De nya avgifterna har avrundats till närmaste hel femkrona. Den fasta tillsynsavgiften för serveringstillstånd, gårdsförsäljningstillstånd och provsmakningstillstånd föreslås lämnas oförändrad.

Kommunfullmäktige beslutade 1995-12-19, § 126 att bemyndiga socialnämnden att fastställa avgifter för tillståndsgivning och uppföljning av lämnade beslut.

Kommunfullmäktige beslutade 2001-11-13, § 96 att bemyndiga socialnämnden att fastställa avgift för tillsyn av försäljning/servering av folköl. Avgiften ska fastställas med iakttagande av självkostnadsprincipen.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Avgifter

Kommunen är ansvarig för provning och tillsyn av ärenden enligt alkohollagen. Verksamheten ska i sin helhet vara självfinansierad. Socialnämnden beslutade 2024-11-26 att förändrade avgifter för provning och tillsyn enligt alkohollagen samt tillsynsavgift för folkölsförsäljning skulle gälla från och med den 1 januari 2025 samt att avgifterna från och med 2026 justeras årligen enligt Prisindex kommunal verksamhet (PKV).

I bilagan till tjänsteskrivelsen redovisas nuvarande avgifter samt föreslagna avgifter för 2026. Nuvarande avgifter är gulmarkerade. I kolumnerna till höger om de gulmarkerade

avgifterna är de nya föreslagna avgifterna som har räknats upp med 2,8%. De nya avgifterna har avrundats till närmaste hel femkrona. 2025 års avgifter tas bort från dokumentet efter att socialnämnden tagit sitt beslut.

Den fasta tillsynsavgiften för serveringstillstånd, gårdsförsäljningstillstånd och provsmakningstillstånd föreslås lämnas oförändrad.

Prisindex kommunal verksamhet

Sveriges kommuner och regioner (SKR) publicerar löpande ett prisindex över kommunernas kostnadsutveckling. Detta index, Prisindex kommunal verksamhet (PKV), används i SKR:s egna beräkningar och beskrivning av sektorns kostnadsutveckling. PKV är avsett att användas för kommunerna som underlag vid beräkningen av kostnaderna för löne- och prisutvecklingen i fasta löner och priser. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris. Indexet tas fram av SKR fem gånger per år. Då taxor vanligtvis beslutas i slutet av året, är det vanligt att PKV från oktober används som uppräkningsgrund. Av PKV publicerad 2025-10-03 framgår att PKV för 2026 är 2,8%.

Underlag

Alkohollagen (2010:1622)

Karin Hallberg
Förvaltningschef

Bilaga

Avgifter för prövning och tillsyn enligt alkohollagen år 2026

Avgifter för prövning och tillsyn enligt alkohollagen år 2026

Förslag till socialnämnden 2025-12-18

2025 års avgifter markerade med gult.

Dessa tas bort från dokumentet efter att socialnämnden tagit beslut om nya avgifter.

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
Avgifter för prövning och tillsyn enligt alkohollagen	1
Ansökan om stadigvarande serveringstillstånd.....	1
Ansökan om tillfälligt serveringstillstånd	1
Ändring i tillstånd	2
Ändrade ägarförhållanden.....	2
Kunskapsprov.....	2
Förseningsavgift restaurangrapport.....	3
Tillsynsavgift stadigvarande serveringstillstånd.....	3
Tillsynsavgift folköl.....	3

Dokumentinformation Avgifter för prövning och tillsyn enligt alkohollagen		Dokumentansvarig Förvaltningschef	
Antagen 2025-12-18, § XXX	Antagen av Socialnämnden	Reviderad Ange beslutsdatum och § för senaste revidering	Giltighet Tillsvidare
Aktualiserad Ange datumet för dokumentets senaste aktualisering	Diarienummer SOC 2025/317	Intranät ☐	Hemsida ☒
Dokumentmottagare ☐ Förvaltningsorganisation ☐ Kommunala bolag ☒ Allmänheten ☐ Förtroendevalda			
Andra regelverk som omnämns Alkohollag (2010:1622)			

Inledning

Kommunen är ansvarig för provning och tillsyn av ärenden enligt alkohollagen. Verksamheten ska i sin helhet vara självfinansierad.

Nedan följer socialnämndens antagna avgifter för provning och tillsyn enligt alkohollagen. Avgifterna gäller för år 2026.

Socialnämnden kommer årligen att justera avgifterna för provning och tillsyn enligt alkohollagen enligt Prisindex kommunal verksamhet (PKV).

Avgifter för provning och tillsyn enligt alkohollagen

Ansökan om stadigvarande serveringstillstånd

Ansökan om stadigvarande serveringstillstånd		
	2025	2026
Stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten och slutna sällskap	12 000 kr	12 335 kr
Stadigvarande serveringstillstånd till slutet sällskap vid cateringverksamhet	12 000 kr	12 335 kr
Stadigvarande tillstånd för provsmakning vid tillverkningsställe	12 000 kr	12 335 kr
Tillstånd för gårdsförsäljning	12 000 kr	12 335 kr
Stadigvarande serveringstillstånd för pausservering och trafiktillstånd	12 000 kr	12 335 kr

Ansökan om tillfälligt serveringstillstånd

Ansökan om tillfälligt serveringstillstånd		
	2025	2026
Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten	7 500 kr	7 710 kr
Tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap	1 800 kr	1 850 kr
Gemensamt serveringsutrymme	3 000 kr	3 085 kr
Provsmakning vid mässor eller liknande	3 000 kr	3 085 kr

Tillfälligt tillstånd för pausservering	3 000 kr	3 085 kr
---	----------	----------

Ändring i tillstånd

Ändring i tillstånd		
	2025	2026
Stadigvarande ändring i serveringstillstånd, exempelvis utökat tillstånd, utökad serveringstid, utökad serveringsyta	5 000 kr	5 140 kr
Tillfällig ändring i serveringstillstånd, exempelvis utökad serveringstid, utökad serveringsyta	2 500 kr	2 570 kr
Ändring av bolagsform (ej nya personer i bolaget)	3 500 kr	3 600 kr

Ändrade ägarförhållanden

Ändrade ägarförhållanden		
	2025	2026
Anmälan om ändrade ägarförhållanden	6 000 kr	6 170 kr
Om samtliga ägare, hela styrelsen eller samtliga bolagsmän byts ut	9 000 kr	9 250 kr

Kunskapsprov

Kunskapsprov		
	2025	2026
Kunskapsprov	1 800 kr/tillfälle	1 850 kr/tillfälle

Förseningsavgift restaurangrapport

Förseningsavgift restaurangrapport		
	2025	2026
Per påminnelse 1 och 2	500 kr	515 kr
Om restaurangrapporten inte har inkommit efter två påminnelser debiteras högsta tillsynsavgiften.		

Tillsynsavgift stadigvarande serveringstillstånd

Tillsynsavgiften för stadigvarande serveringstillstånd består av en fast del och en rörlig del. **Den fasta avgiften är 7 000 kr.** Den rörliga delen baseras på den omsättning av alkohol som tillståndshavaren har haft föregående år. Siffrorna för alkoholomsättning hämtas från den restaurangrapport som varje tillståndshavare ska lämna in årligen.

Tillsynsavgift			
	2025	2026	2026
Alkoholomsättning	Rörlig avgift	Rörlig avgift	Totalt
Mindre än 250 000 kr	3 000 kr	3 085 kr	10 085 kr
250 001-500 000 kr	5 000 kr	5 140 kr	12 140 kr
500 001-1 000 000 kr	9 000 kr	9 250 kr	16 250 kr
1 000 001-2 000 000 kr	11 000 kr	11 310 kr	18 310 kr
2 000 001-3 000 000 kr	13 000 kr	13 365 kr	20 365 kr
3 000 001-4 000 000 kr	15 000 kr	15 420 kr	22 420 kr
4 000 001-5 000 000 kr	17 000 kr	17 475 kr	24 475 kr
5 000 001- kr	19 000 kr	19 530 kr	26 530 kr

Fast tillsynsavgift för stadigvarande tillstånd till slutna sällskap samt tillstånd för provsmakning och/eller gårdsförsäljning.

Tillsynsavgift folköl

Årsavgift för tillsyn/kontroll vid försäljning av folköl är **2 500 kr**. För 2026 blir avgiften 2 570 kr.

2025-12-11

Dnr: SOC 2025/240

Handläggare

Charlotte Nordendorph
charlotte.nordendorph@vanersborg.se
0521-72 12 61

Mottagare

Socialnämnden

Yttrande gällande Revisionsrapport 2025: Granskning av systematiskt arbetsmiljöarbete och sjukfrånvaro

Förslag till beslut

Socialnämnden översänder yttrande, enligt bilaga, till kommunens revisorer.

Sammanfattning av ärendet

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vänersborgs kommun har EY genomfört en granskning med syftet att bedöma om kommunstyrelsen har säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt arbetsmiljöarbete. Vidare var syftet att bedöma om socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning för att minska sjukfrånvaron inom sina respektive verksamheter. Granskningen sammanställdes i en rapport "Revisionsrapport 2025: Granskning av systematiskt arbetsmiljöarbete och sjukfrånvaro"

I yttrandet beskriver socialnämnden de rekommendationer som framförs i revisionsrapporten, samt vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av revisionens rekommendationer. Socialnämnden kommer att uppdra till förvaltningen att en uppföljning med analys av följsamhet till förvaltningens och kommunens strukturer och arbetssätt för det systematiska arbetsmiljöarbetet ska genomföras två gånger per år. Socialnämnden har också för avsikt att i sin mål- och resursplan inför kommande period ha mål på att sjukfrånvaron ska sänkas för de enheter som ligger över målvärdet på 8,7 procent (2026), med särskilt fokus på de enheter med sjukfrånvaro överstigande 10 procent.

Till detta kommer förtydliganden att göras bland annat i årsplanen i förvaltningens kvalitetsledningssystem kring användandet av IT-stödet.

Beredning

Socialnämnden fick den 2025-11-20 information från socialförvaltningen om revisionsrapporten.

Underlag

- Missiv - Granskning av systematiskt arbetsmiljöarbete och sjukfrånvaro
- Revisionsrapport/granskningsrapport - Granskning av systematiskt arbetsmiljöarbete och sjukfrånvaro 2025

Karin Hallberg
Förvaltningschef

Bilagor

- Yttrande gällande ”Revisionsrapport 2025: Granskning av systematiskt arbetsmiljöarbete och sjukfrånvaro”

Sändlista

Handläggare av ärendet

Kvalitetschef
Förvaltningschef
Revisorerna

2025-12-01

Dnr: SOC 2025/240

Handläggare

Charlotte Nordendorph
charlotte.nordendorph@vanersborg.se
0521-72 12 61

Mottagare

Socialnämnden

Yttrande gällande "Revisionsrapport 2025: Granskning av systematiskt arbetsmiljöarbete och sjukfrånvaro"

Bakgrund

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vänersborgs kommun har EY genomfört en granskning med syftet att bedöma om kommunstyrelsen har säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt arbetsmiljöarbete. Vidare var syftet att bedöma om socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning för att minska sjukfrånvaron inom sina respektive verksamheter. Granskningen sammanställdes i en rapport "Revisionsrapport 2025: Granskning av systematiskt arbetsmiljöarbete och sjukfrånvaro"

Sammanfattning av yttrande

I yttrandet beskriver socialnämnden de rekommendationer som framförs i revisionsrapporten, samt vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av revisionens rekommendationer. Socialnämnden kommer att uppdra till förvaltningen att en uppföljning med analys av följsamhet till förvaltningens och kommunens strukturer och arbetssätt för det systematiska arbetsmiljöarbetet ska genomföras två gånger per år. Socialnämnden har också för avsikt att i sin mål- och resursplan inför kommande period ha mål på att sjukfrånvaron ska sänkas för de enheter som ligger över målvärdet på 8,7 procent (2026), med särskilt fokus på de enheter med sjukfrånvaro överstigande 10 procent.

Till detta kommer förtydliganden att göras bland annat i årsplanen i förvaltningens kvalitetsledningssystem kring användandet av IT-stödet.

Yttrande

Revisionsrapportens rekommendationer

Socialnämnden har mottagit rapporten "Granskning av systematiskt arbetsmiljöarbete och sjukfrånvaro" daterad 2025-08-21. I rapporten rekommenderas socialnämnden:

- Säkerställa att riskanalyser och handlingsplaner upprättas och dokumenteras på ett likartat sätt inom nämndens verksamhetsområde.
- Tillse att risker kopplat till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön identifieras, dokumenteras och behandlas på ett systematiskt sätt.
- Genomföra en årlig analys/uppföljning av strukturer och arbetssätt för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

2025-12-01

Dnr: SOC2025/240

- Stärka styrningen i arbetet med att minska sjukfrånvaron. Exempelvis genom att besluta om aktiviteter utifrån kommunfullmäktiges målsättningar.

Socialnämndens planerade åtgärder utifrån revisionsrapportens rekommendationer

1. Säkerställa att riskanalyser och handlingsplaner upprättas och dokumenteras på ett likartat sätt inom nämndens verksamhetsområde.

Revisionsrapporten visar ett behov av att stärka styrningen så att riskanalyser och handlingsplaner genomförs på ett likartat sätt. Som en del i detta kommer frågeställningarna i IT-stödet för den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet att uppdateras för att lättare identifiera eventuella brister.

IT-stödet för arbetsmiljöarbete används sedan i maj 2025 fullt ut till att dokumentera arbetsmiljöarbetet i förvaltningen, vilket kommer att bidra till ett likartat arbetssätt framåt.

Vidare kommer ett förtydligande av årsplanen i förvaltningens kvalitetsledningssystem att göras kring användandet av IT-stödet till handlingsplaner, skyddsronder med mera.

En ytterligare åtgärd är att varje verksamhet kommer att se över behovet av utbildning i det systematiska arbetsmiljöarbetet samt IT-stödet för chefer och tillse att utbildningsinsatser genomförs utifrån specifika behov.

Genom dessa åtgärder säkerställer socialnämnden att riskanalyser och handlingsplaner upprättas och dokumenteras på ett likartat sätt inom socialnämndens verksamhetsområde.

2. Tillse att risker kopplat till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön identifieras, dokumenteras och behandlas på ett systematiskt sätt.

Risker kopplat till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön identifieras främst genom skyddsronder, medarbetarundersökningen som genomförs en gång per år, men också genom arbetet med friskfaktorer, vilket förvaltningen har tagit beslut om ska vara obligatoriskt. För att säkerställa att riskerna kopplade till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön dokumenteras och behandlas systematiskt har ett förtydligande gjorts i kommunens övergripande instruktion kring hanteringen av resultatet av medarbetarundersökningen. Förtydligandet beskriver att det gemensamma IT-stödet ska användas för dokumentation och framtagande av handlingsplaner utifrån resultatet av medarbetarundersökningen.

Genom dessa åtgärder tillser socialnämnden att den organisatoriska och sociala arbetsmiljön identifieras, dokumenteras och behandlas på ett systematiskt sätt.

2025-12-01

Dnr: SOC2025/240

3. Genomföra en årlig analys/uppföljning av strukturer och arbetssätt för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Socialnämnden uppdrar till förvaltningen att en uppföljning med analys av följsamhet till förvaltningens och kommunens strukturer och arbetssätt för det systematiska arbetsmiljöarbetet ska genomföras två gånger per år i samband med tertialuppföljningar enligt kommunens styr- och ledningsmodell.

En del av underlaget till analysen kommer att vara den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet vilket innehåller frågor kopplade till efterlevnad av strukturer och arbetssätt. Vissa förändringar kommer att göras till årets version av uppföljningen för att säkra att användbar information löper i hela ledet och skapar förutsättningar för en djupare analys.

Genom dessa åtgärder tillser socialnämnden en årlig analys/uppföljning av strukturer och arbetssätt för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

4. Stärka styrningen i arbetet med att minska sjukfrånvaron. Exempelvis genom att besluta om aktiviteter utifrån kommunfullmäktiges målsättningar

Socialnämnden har för avsikt att i sin mål- och resursplan inför kommande period ha ett mål (förväntat resultat genomföra) om att sjukfrånvaron ska sänkas för de enheter som ligger över målvärdet på 8,7 procent (2026), med särskilt fokus på de enheter med sjukfrånvaro överstigande 10 procent.

Förvaltningen har tagit fram en plan för att sänka sjukfrånvaron som innehåller ett antal aktiviteter för att ta ut riktningen för fortsatt arbete med att minska sjukfrånvaron och så långt som möjligt återfå medarbetare i arbete igen. Information om planen gavs Socialnämnden 2025-11-20.

Fokus är att minska sjukfrånvaron inom följande områden:

- Enheter som har en sjukfrånvaro på 10% eller därutöver.
- Långa sjukskrivningar, dvs ett år eller längre.
- Minska omfattningen av den upprepade korttidsfrånvaron, här avses 6 ggr/6 månader.

Därutöver ska samtliga enheter arbeta med Sunt arbetslivs friskfaktorer i syfte att främja god arbetsmiljö och hälsa.

Förvaltningens beslutade aktiviteter:

- Kartläggning av sjukfrånvaron på enhetsnivå i syfte att skapa en än tydligare bild av sjukdomsorsaker, att säkerställa att rehabiliteringsutredning med plan för återgång finns.
- Workshops för lärande och dialog med teman kopplat till rehabilitering och sjukfrånvaro för samtliga chefer.

2025-12-01

Dnr: SOC2025/240

- Hälsosamtal med tillhörande Hälsoprofil. Medarbetare med omfattande korttidsfrånvaro ges denna möjlighet på företagshälsovården. Insatsen ska leda till en handlingsplan för medarbetaren.
- APM-material – Information. Som stöd för chef med information till arbetsgrupper kring praktiska regler kring sjukfrånvaro och rehabilitering.
- APM-material – Kultur. Som stöd för chef med information till arbetsgrupper för en dialog på arbetsplatsen kring hur sjukfrånvaron påverkar arbetsmiljön.

Genom dessa åtgärder stärker socialnämnden styrningen i arbetet med att minska sjukfrånvaron.

Dan Nyberg
Socialnämndens ordförande

Karin Hallberg
Förvaltningschef

Granskning av systematiskt arbetsmiljöarbete och sjukfrånvaro

VÄNERSBORGS KOMMUN

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1. Samlad bedömning och rekommendationer.....	5
1.1. Samlad bedömning.....	5
1.2. Slutsats och rekommendationer.....	7
2. Inledning.....	9
2.1. Bakgrund	9
2.2. Syfte och revisionsfrågor	9
2.3. Revisionskriterier	9
2.4. Avgränsningar och ansvarig nämnd.....	10
2.5. Metod	10
3. Övergripande styrning av det systematiska arbetsmiljöarbetet och sjukfrånvaro	11
3.1. Strukturer för det systematiska arbetsmiljöarbetet beskrivs i olika dokument.....	11
3.2. Övergripande styrning.....	17
3.3. Kommunen arbetar utifrån Sunt arbetslivs friskfaktorer	18
4. Kommunstyrelsen	19
4.1. Styrning och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.....	19
4.2. Styrning och uppföljning av arbetet för att minska sjukfrånvaron.....	20
4.3. Vår bedömning	22
5. Barn- och utbildningsnämnden	25
5.1. Styrning och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.....	25
5.2. Styrning och uppföljning av arbetet för att minska sjukfrånvaron.....	28
5.3. Vår bedömning	30
6. Socialnämnden	32
6.1. Styrning och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.....	32
6.2. Styrning och uppföljning av arbetet med att minska sjukfrånvaron	35
6.3. Vår bedömning	37
Bilaga 1. Bakgrund.....	39
Bilaga 2. Revisionskriterier.....	40
Bilaga 3. Källförteckning.....	42
Bilaga 4. Beskrivning av dokumentation	43

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vänersborgs kommun har EY genomfört en granskning med syftet att bedöma om kommunstyrelsen har säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt arbetsmiljöarbete. Vidare var syftet att bedöma om socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning för att minska sjukfrånvaron inom sina respektive verksamheter.

Granskningen visar att kommunen har flera dokument som reglerar det systematiska arbetsmiljöarbetet, såsom riktlinjer, delegeringsordning och anvisningar för uppgiftsfördelning. Dock skapar mängden dokument en viss otydlighet kring ansvarsfördelningen. Rutiner och manualer finns som stöd för verksamheterna. Det finns utvecklingspotential i kommunstyrelsens styrning av arbetet, främst i att besluta om tydliga krav på ambitionsnivåer för arbetsmiljöarbetet.

Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet sker genom delårsrapporter, verksamhetsberättelser och personalekonomisk redovisning. Uppföljningen innehåller främst beskrivningar av genomförda aktiviteter och inte någon uppföljning eller utvärdering av arbetssätt eller strukturer för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Genomförda stickprovskontroller från barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden visar på en variation i hur riskanalyser och handlingsplaner upprättas. Stickprovskontrollen visar vidare att nämndernas riskanalyser främst fokuserar på fysiska arbetsmiljörisker, medan organisatoriska och sociala arbetsmiljörisker behandlas i en annan process genom kommunens medarbetarundersökningar. Inom socialnämnden noteras därtill att det finns en variation i hur enheter upprättar riskanalyser och handlingsplaner för att omhänderta arbetsmiljörisker.

Avseende arbetet för att minska sjukfrånvaron har kommunstyrelsen och nämnderna inte beslutat om nämndspecifika målsättningar för sjukfrånvaron. Granskningen visar att åtgärder för att minska sjukfrånvaron främst initieras av förvaltningarna. Uppföljning av sjukfrånvaron sker i delårsrapporter, verksamhetsberättelser samt den personalekonomiska redovisningen. Däremot saknar uppföljningen analys av bakomliggande orsaker för sjukfrånvaron. Granskningen visar att sjukfrånvaron fortsatt ligger högt i jämförelse med riket.

Utifrån granskningens syfte och grunderna för ansvarsprövning är vår sammanfattande bedömning att kommunstyrelsen delvis har säkerställt ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Vi bedömer vidare att kommunstyrelsen och barn- och utbildningsnämnden delvis har säkerställt en ändamålsenlig kontroll och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Socialnämnden bedöms inte ha säkerställt detta. Slutligen bedömer vi att kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden inte har säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning för att minska sjukfrånvaron.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att:

- ▶ Tydliggöra ambitionsnivåer för det systematiska arbetsmiljöarbetet.
- ▶ Genomföra en årlig analys/uppföljning av strukturer och arbetssätt för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

- ▶ Säkerställa att riskanalyser och handlingsplaner upprättas och dokumenteras på ett likartat sätt i hela kommunen.
- ▶ Stärka styrningen i arbetet med att minska sjukfrånvaron i form av att besluta om aktiviteter utifrån kommunfullmäktiges målsättningar.
- ▶ Analysera bakomliggande orsaker till sjukfrånvaron. Det i syfte att kunna besluta om adekvata åtgärder.

Vi rekommenderar barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden att:

- ▶ Säkerställa att riskanalyser och handlingsplaner upprättas och dokumenteras på ett likartat sätt inom nämndens verksamhetsområde.
- ▶ Tillse att risker kopplat till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön identifieras, dokumenteras och behandlas på ett systematiskt sätt.
- ▶ Genomföra en årlig analys/uppföljning av strukturer och arbetssätt för det systematiska arbetsmiljöarbetet.
- ▶ Stärka styrningen i arbetet med att minska sjukfrånvaron. Exempelvis genom att besluta om aktiviteter utifrån kommunfullmäktiges målsättningar.

1. Samlad bedömning och rekommendationer

1.1. Samlad bedömning

Fråga	Svar
Har kommunstyrelsen säkerställt att arbetsmiljöarbetet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt? • Sker arbete i enlighet med beslutade mål och styrdokument? • Finns en uppgiftsfördelning för det systematiska arbetsmiljöarbetet?	Delvis. Strukturer för det systematiska arbetsmiljöarbetet beskrivs i olika dokument. Personal- och förhandlingsutskottet har antagit en riktlinje för arbetsmiljö, där mål och övergripande arbetssätt beskrivs. Kommunens delegeringsordning för personal- och organisationsfrågor tillsammans med anvisning för uppgiftsfördelningen för systematisk arbetsmiljö beskriver roller och ansvar i arbetsmiljöarbetet. Antalet dokument som beskriver ansvar och fördelning av uppgifter skapar enligt vår mening risk för otydlighet för hur arbetsmiljöuppgifter fördelas och returneras. Det finns därtill ett flertal rutiner och manualer för hur arbetsmiljöarbetet ska bedrivas, vilka fungerar som ett stöd för verksamheterna. Granskningen visar dock att det finns utvecklingspotential i kommunstyrelsens styrning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Vår mening är att kommunstyrelsen kan bli mer aktiva i sin styrning i form av att tydliggöra krav om ambitionsnivåer för det systematiska arbetsmiljöarbetet.
Har kommunstyrelsen, socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden säkerställt en ändamålsenlig kontroll och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet? • Genomförs riskanalyser och handlingsplaner systematiskt i verksamheten? • Följs det systematiska arbetsmiljöarbetet upp och ligger till grund för förbättringsåtgärder?	<u>Kommunstyrelsen:</u> Delvis. Kommunstyrelsen följer upp det systematiska arbetsmiljöarbetet i samband med delårsrapporter, verksamhetsberättelser och den kommunövergripande personalekonomiska redovisningen. Det är positivt att arbetsmiljöarbetet följs upp på ett samlat sätt i den personalekonomiska redovisningen. Dock innehåller den inte någon uppföljning av strukturer eller arbetssätt för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Vår mening är

	att en årlig analys av strukturer och arbetssätt kan stärka kontrollen av arbetet och efterlevnaden av Arbetsmiljöverkets föreskrifter. Genomförd stickprovskontroll av barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden visar sammantaget att det finns en variation avseende hur riskanalyser och handlingsplaner upprättas och dokumenteras. Vår mening är därför att kommunstyrelsen bör stärka sin styrning för att säkerställa att samtliga verksamheter identifierar och behandlar risker på ett likartat sätt. <u>Barn- och utbildningsnämnden:</u> Delvis. <u>Socialnämnden</u> Nej. Nämnderna följer upp det systematiska arbetsmiljöarbetet i samband med delårsrapporter och verksamhetsberättelser. Uppföljningen innehåller dock ingen analys av hur strukturer och arbetssätt fungerar i verksamheterna. Granskningen visar att upprättade riskanalyser och handlingsplaner inom de båda nämnderna främst berör risker kopplat till den fysiska arbetsmiljön. Risker kopplade till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön behandlas främst genom medarbetarundersökningen. Vi menar att det ställer krav på att upprätta handlingsplaner utifrån medarbetarundersökningens resultat. Det finns en variation i hur stickprovade enheter hanterar resultatet från medarbetarundersökningen. Merparten av enheterna har inte upprättat handlingsplaner. Vi bedömer därför att det finns förbättringspotential i att säkerställa att handlingsplaner upprättas. Det i syfte att omhänderta och följa upp risker kopplat till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Därtill visar granskningen att det inom socialnämnden finns en variation i hur stickprovade enheter upprättar riskanalyser och
--	---

	handlingsplaner. Vi menar att nämnden bör stärka sin styrning för att säkerställa att riskanalyser och handlingsplaner genomförs på ett likartat sätt.
Har kommunstyrelsen, socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning för att minska sjukfrånvaron?	Nej. Kommunstyrelsen och barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden har inte brutit ned eller beslutat om aktiviteter för hur fullmäktiges målsättning om sjukfrånvaro ska uppnås. Därtill har kommunstyrelsen och nämnderna inte beslutat om nämndspecifika mål för sjukfrånvaron. Granskningen visar att det genomförs åtgärder för att minska sjukfrånvaron. Åtgärderna initieras främst av förvaltningarna i kommunen. Kommunstyrelsen och nämnderna följer upp sjukfrånvaron i samband med delårsrapporter och verksamhetsberättelser. Uppföljningarna innehåller dock ingen analys av bakomliggande orsaker till sjukfrånvaron. Av protokoll framgår inte att styrelsen eller nämnderna har efterfrågan en sådan analys. Av granskningen framgår därtill att barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden inte följer upp sjukfrånvaron på enhetsnivå.

1.2. Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte och grunderna för ansvarsprövning är att kommunstyrelsen delvis har säkerställt ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Vi bedömer vidare att kommunstyrelsen och barn- och utbildningsnämnden delvis har säkerställt en ändamålsenlig kontroll och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Socialnämnden bedöms inte ha säkerställt detta. Slutligen bedömer vi att kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden inte har säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning för att minska sjukfrånvaron.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att:

- ▶ Tydliggöra ambitionsnivåer för det systematiska arbetsmiljöarbetet.
- ▶ Genomföra en årlig analys/uppföljning av strukturer och arbetssätt för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

- ▶ Säkerställa att riskanalyser och handlingsplaner upprättas och dokumenteras på ett likartat sätt i hela kommunen.
- ▶ Stärka styrningen i arbetet med att minska sjukfrånvaron i form av att besluta om aktiviteter utifrån kommunfullmäktiges målsättningar.
- ▶ Analysera bakomliggande orsaker till sjukfrånvaron. Det i syfte att kunna besluta om adekvata åtgärder.

Vi rekommenderar barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden att:

- ▶ Säkerställa att riskanalyser och handlingsplaner upprättas och dokumenteras på ett likartat sätt inom nämndens verksamhetsområde.
- ▶ Tillse att risker kopplat till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön identifieras, dokumenteras och behandlas på ett systematiskt sätt.
- ▶ Genomföra en årlig analys/uppföljning av strukturer och arbetssätt för det systematiska arbetsmiljöarbetet.
- ▶ Stärka styrningen i arbetet med att minska sjukfrånvaron. Exempelvis genom att besluta om aktiviteter utifrån kommunfullmäktiges målsättningar.

Göteborg den 21 augusti 2025

Albin Oskarsson
Verksamhetsrevisor
Ernst & Young AB

Elin Forså
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Ernst & Young AB

Rebecka Rask
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Kvalitetssäkrare
Ernst & Young AB

2. Inledning

2.1. Bakgrund

De förtroendevalda revisorerna i Vänersborgs kommun har i sin risk- och väsentlighetsanalys bedömt det som väsentligt att granska om kommunstyrelsen, socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden säkerställt ett ändamålsenligt arbete med systematisk arbetsmiljö och sjukfrånvaro. Mer information om bakgrunden till granskningen framgår av bilaga 1.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att bedöma om kommunstyrelsen har säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt arbetsmiljöarbete. Vidare är syftet att bedöma om socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning för att minska sjukfrånvaron inom sina respektive verksamheter.

I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- ▶ Har kommunstyrelsen säkerställt att arbetsmiljöarbetet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt?
 - Sker arbete i enlighet med beslutade mål och styrdokument?
 - Finns en uppgiftsfördelning för det systematiska arbetsmiljöarbetet?
- ▶ Har kommunstyrelsen, socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden säkerställt en ändamålsenlig kontroll och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet?
 - Genomförs riskanalyser och handlingsplaner systematiskt i verksamheten?
 - Följs det systematiska arbetsmiljöarbetet upp och ligger till grund för förbättringsåtgärder?
- ▶ Har kommunstyrelsen, socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning för att minska sjukfrånvaro?

2.3. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna i denna granskning utgörs av:

- ▶ Kommunallag (2017:725) 6 kap. 6 § som reglerar nämnders ansvar.
- ▶ Arbetsmiljölagen (1977:1160) 3 kap. som reglerar arbetsgivares ansvar för arbetsmiljö.
- ▶ Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2023:1, AFS 2023:2).
- ▶ Kommunens riktlinjer för arbetsmiljö.

Revisionskriterierna beskrivs närmare i bilaga 2.

2.4. Avgränsningar och ansvarig nämnd

Granskningen avgränsas i enlighet med ställda revisionsfrågor. Granskningen avser kommunstyrelsen, socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden.

2.5. Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier, intervjuer och stickprov. Dokument- och intervjuförteckning framgår av bilaga 3. Samtliga intervjuade har beretts tillfälle att sakfelsgranska rapporten.

Syftet med stickproven är att granska om arbetet med riskanalyser och handlingsplaner genomförts på ett sätt som motsvarar kraven i Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2023:1). Totalt har 20 stickprov genomförts, varav hälften avser socialnämndens och hälften barn- och utbildningsnämndens verksamhet. De enheter som valts ut för stickprov är de tio enheter med högst sjukfrånvaro inom respektive verksamhet. I stickprovet har vi efterfrågat riskanalyser och handlingsplaner från 2025. Med anledning av att stickprovet genomfördes i början av 2025 efterfrågades även riskanalyser och handlingsplaner från 2024 för enheter som inte hunnit upprätta riskanalyser för 2025.

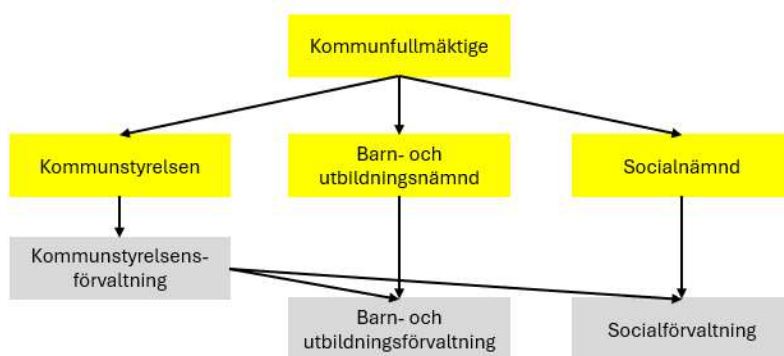
3. Övergripande styrning av det systematiska arbetsmiljöarbetet och sjukfrånvaro

3.1. Strukturer för det systematiska arbetsmiljöarbetet beskrivs i olika dokument

Kommunens riktlinje för arbetsmiljö¹ beskriver kommunens målbild och övergripande arbetssätt för arbetsmiljöarbetet samt ansvar för arbetsmiljön. Av riktlinjen för arbetsmiljö framgår att kommunfullmäktige har det yttersta arbetsgivaransvaret för arbetsmiljön och fördelar arbetsmiljöuppgifter till respektive nämnd. Det är kommunstyrelsens som är anställningsmyndighet för all personal i kommunen.

Kommunstyrelsen ansvarar enligt reglemente för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare. Av delegeringsordning för personal- och organisationsfrågor² framgår att kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att leda och samordna arbetet rörande kommunens arbetsmiljö. Delegeringsordningen anger att personal- och förhandlingsutskottet ansvarar för övergripande utvecklingsfrågor inom det personalpolitiska området. Utskottet är därtill utsett av kommunstyrelsen att ansvara för de frågor som åligger kommunstyrelsen i sin roll som personalorgan och pensionsmyndighet.

Enligt riktlinjen för arbetsmiljö ansvarar övriga nämnder för arbetsmiljön att fördela vidare arbetsmiljöuppgifter till tjänsteorganisationen. Däremot framgår i anvisning uppgiftsfördelning av arbetsmiljöarbetet att kommundirektören har arbetsmiljöansvar för Kommunstyrelseförvaltningen och för förvaltningschefernas personliga arbetsmiljö enligt nedan figur.

Figur 1: Illustration av uppgiftsfördelning från förtroendevald till verksamhetsnivå för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden och dess förvaltningar.

Under 2024 hade kommunen totalt cirka 3 650 anställda (tillsvidareanställda och visstidsanställda). Verksamheten är organiserad i sex förvaltningar. Kommunens personalavdelning tillhör kommunstyrelsens förvaltning. Personalavdelningen består av en personalchef och ett antal HR-specialister. Personalavdelningen ansvarar för

¹ Riktlinjen för arbetsmiljö aktualiserades av kommunens personal- och förhandlingsutskott 2023.

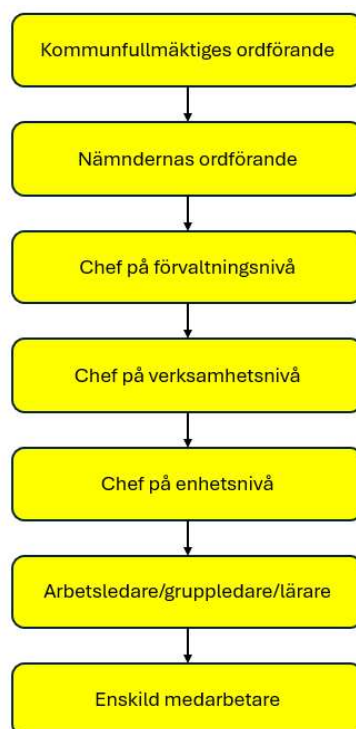
² Delegeringsordningen för personal- och organisationsfrågor antogs av kommunstyrelsen 2024.

kommungemensamma personalfrågor och att konkretisera kommunens personalpolitik. Utöver personalavdelning har respektive förvaltning i kommunen ett antal HR-partners till sitt förfogande. HR-partners ansvarar enligt uppgift för att vara ett nära stöd till verksamhets- och enhetschefer i personalrelaterade frågor.

Av samtliga intervjuer framgår att det upplevs finnas välfungerande grundstrukturer för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

3.1.1. Roll- och ansvarsfördelningen samt fördelning av arbetsmiljöuppgifter är dokumenterat

Roller och ansvarsfördelning inom arbetsmiljöområdet framgår av dokumentet "Anvisning – Uppgiftsfördelning av arbetsmiljöarbetet" som personalavdelningen upprättade år 2023³. I uppgiftsfördelningen redogörs för ansvarsfördelning avseende dels fördelningen av arbetsmiljöuppgifter, dels det kommunövergripande arbetsmiljöarbetet. I figuren nedan redogörs för strukturen för fördelningen av arbetsmiljöuppgifter.

Figur 2: Illustration av kommunens struktur för fördelning av arbetsmiljöuppgifter.

I figuren framgår att fördelning av arbetsmiljöuppgifter sker i en rak linje. Av anvisning för uppgiftsfördelning av arbetsmiljöarbetet framgår dock att kommundirektören har arbetsmiljöansvar för kommunstyrelseförvaltningens och förvaltningschefernas personliga arbetsmiljö.

För det kommunövergripande arbetsmiljöarbetet framgår att kommundirektören är samordningsansvarig för kommunens arbetsmiljöuppgifter. Personalchefen är enligt uppgiftsfördelningen ansvarig för att förmedla förändringar i lagar och avtal samt styrdokument

³ Uppgiftsfördelningen aktualiserades i januari 2025.

inom arbetsmiljöområdet till förvaltningschefer och att fortlöpande ge utbildning i arbetsmiljöfrågor.

I intervjuer beskrivs att roller och ansvar i det systematiska arbetsmiljöarbetet är kända och tydliga. Intervjuade beskriver därtill att det finns en röd tråd från kommunfullmäktiges fördelning av arbetsmiljöuppgifter ned till verksamheterna.

Kommunens personalpolicy⁴ och riktlinjen för arbetsmiljö innehåller ytterligare beskrivningar för hur arbetsmiljöarbetet ska bedrivas, se bilaga 4.

3.1.2. Det finns mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön

Av riktlinjen för arbetsmiljön framgår att kommunens övergripande arbetsmiljömål är att minska ohälsan samt skapa förutsättningar för både hållbart engagemang och en god hälsa för alla anställda. Därtill har kommunfullmäktige beslutat om fem strategiska och övergripande inriktningsmål för mandatperioden. Ett av inriktningsmålen är "Våra medarbetare ska ges förutsättningar för ett frisk och hållbart arbetsliv", vilken berör det systematiska arbetsmiljöarbetet. Inriktningsmålet konkretiseras med ett antal ställningstaganden:

- ▶ Vi ska ha en arbetsmiljö som ger förutsättningar för ett frisk och hållbart arbetsliv.
- ▶ I Vänersborgs kommun ska medarbetarna vara delaktiga och ha förståelse för sina uppdrag och sina roller.
- ▶ För att få en engagerad personal krävs ett tryggt och stabilt ledarskap som når ut till samtliga medarbetare i vår kommun.
- ▶ Personalpolicyn och samverkansavtalet med de fackliga organisationerna ska vara grunden i arbetet.

Till inriktningsmålen kopplas även två mått för resultatuppföljning. I figuren nedan framgår måtten samt kommunens ambitionsnivå.

Mått	Utgångsläge	Ambitionsnivå 2025	Ambitionsnivå 2027
Hållbart medarbetarengagemang (HME)	79 (2023)	80	82
Sjukfrånvaro	9,3 (2024)	8,7	8,1

Av styrmodellen framgår att det är nämndernas ansvar att styra sin verksamhet mot inriktningsmålen med tillhörande målvärden.

Kommunfullmäktige antog en kompetensförsörjningsstrategi i november 2024. Av strategin framgår att ett målområde är att skapa en hälsofrämjande arbetsmiljö. Enligt strategin ska nämnderna tillse att varje förvaltning har en aktuell kompetensförsörjningsplan som årligen ska följas upp inom ramen för ordinarie verksamhetsuppföljning.

⁴ Personalpolicyn antogs av kommunfullmäktige 2016.

3.1.3. Personalavdelningen har upprättat rutiner för arbetsmiljöarbetet

Det finns två årshjul för hur processen för det systematiska arbetsmiljöarbetet ska bedrivas inom ramen för förvaltningarnas samverkansgrupp samt den centrala samverkansgruppen⁵. Årshjulet för förvaltningarnas samverkansgrupp redogör för när i tid olika arbetsmiljöområden ska förberedas till den centrala samverkansgruppen. Av årshjulet för den centrala samverkansgruppen beskrivs övergripande vad som ska genomföras respektive månad under arbetsmiljöåret.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet dokumenteras i verksamhetssystemstödet Stratsys⁶. Via Stratsys får verksamheterna stöd i att:

- ▶ Utforma arbetsmiljömål.
- ▶ Undersöka och identifiera risker i arbetsmiljön med hjälp av ett antal checklistor.
- ▶ Riskbedöma identifierade risker.
- ▶ Åtgärda risker som har identifierats samt upprätta handlingsplaner för risker som inte kan åtgärdas direkt.
- ▶ Följa upp åtgärder och risker.

Därutöver kan verksamheterna även dokumentera friskfaktorer. Friskfaktorer är faktorer som verksamheterna vill stärka och utveckla för att förbättra arbetsmiljön.

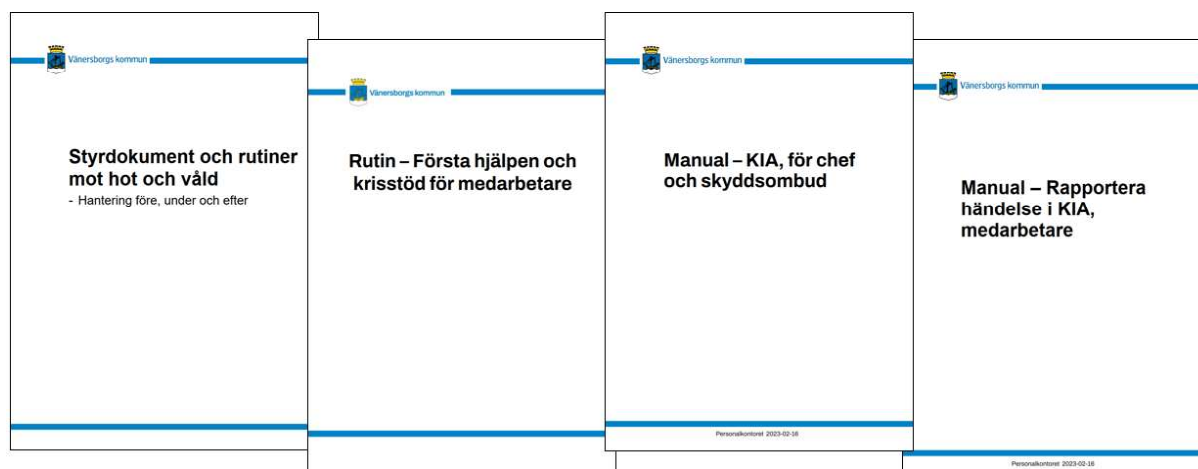
Personalavdelningen har upprättat en manual för hur verksamheterna ska dokumentera det systematiska arbetsmiljöarbetet i Stratsys.

I intervjuer framkommer att Stratsys har underlättat det systematiska arbetsmiljöarbetet. Intervjuade uppger att det systematiska arbetsmiljöarbetet har blivit mer enhetligt och tydligare, då chefer har samma vägledningar och checklistor att utgå från. Stratsys påminner ansvariga chefer om olika arbetsmoment som ska genomföras inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Personalavdelningen har upprättat ett flertal rutiner och mallar för hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska bedrivas. I bilden nedan illustreras ett urval av styrdokument som reglerar olika områden med bäring på arbetsmiljön.

⁵ Samverkansgrupperna består av representanter för arbetsgivaren och de fackliga organisationerna. Samverkansgrupperna är tillika skyddskommittéer och svarar för planering, övervakning, uppföljning samt utvärdering av skyddsarbetet på en övergripande nivå.

⁶ Stratsys lanserades i oktober 2024 och då beslutades att hela kommunen skulle använda det med start från januari 2025.

Figur 3: Rutiner och manualer för olika områden inom arbetsmiljön. Från vänster: Styrdokument och rutiner mot hot och våld, Rutin vid första hjälpen och krisstöd för medarbetare, manual för KIA och manual för rapportering av händelse i KIA.

3.1.4. Det finns manualer för hur riskanalyser och handlingsplaner ska genomföras

Av personalavdelningens manual för att dokumentera det systematiska arbetsmiljöarbetet framgår att arbetsplatsernas arbetsmiljö ska undersökas utifrån arbetsmiljöområdena fysisk, social och organisatorisk arbetsmiljö. Arbetsmiljöronder ska genomföras årligen i samverkan med skyddsombud⁷ och ronderna ska behandla fysiska, organisatoriska och sociala faktorer i arbetsmiljön. För att undersöka arbetsmiljön och identifiera arbetsmiljörisker finns det ett antal checklistor som stöd i Stratsys. Checklistorna syftar till att vara en vägledning och hjälp i att undersöka områden där det kan finnas arbetsmiljörisker. Varje checklista motsvarar ett arbetsmiljöområde som är identifierat av Arbetsmiljöverket, vilka är fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö samt hot och våld.

Manualen redogör för hur identifierade risker ska riskvärderas utifrån sannolikhet och konsekvens. Genom Stratsys kan verksamheterna formulera åtgärder i handlingsplaner för risker som inte kan åtgärdas direkt. Vid förändring av verksamheten finns särskilda frågor i Stratsys som verksamheterna ska besvara. I manualen beskrivs att ansvarig chef ska beskriva verksamhetsförändringen, vilka som berörs av den och hur förändringen ska genomföras på bästa sätt.

I intervjuer beskrivs att rutinerna kopplat till att identifiera och analysera risker är kända.

3.1.5. Det systematiska arbetsmiljöarbetet följs upp i en samlad personalekonomisk uppföljning

Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöåret framgår av den centrala samverkansgruppens årshjul för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Uppföljningen genomförs och dokumenteras i Stratsys. Som stöd till chefer på samtliga verksamhetsnivåer har personalavdelningen

⁷ Av manualen för att dokumentera det systematiska arbetsmiljöarbetet beskrivs att skyddsombud har läsbehörigheter i Stratsys.

upprättat en manual för den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Av uppgiftsfördelning för arbetsmiljöarbetet framgår att nämndernas ordförande ansvarar för att säkerställa att förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete följs upp minst en gång per år.

Den senaste uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet presenterades i kommunens personalekonomiska redovisning för 2024. Kommunstyrelsen ansvarar för att en personalekonomisk redovisning upprättas. Samtliga förvaltningar i kommunen har ett eget avsnitt i redovisningen. Av uppföljningen framgår att samtliga förvaltningar har:

- ▶ Beskrivit vad verksamheten lyckats bra med inom arbetsmiljöområdet.
- ▶ Sammanfattat arbetsmiljöutmaningar.
- ▶ Beskrivit hur arbetsmiljöutmaningarna ska åtgärdas.
- ▶ Uppmärksammat om något behöver lyftas till överställd nivå.
- ▶ Beskrivit prioriteringar som verksamheten kommer arbeta med under kommande år.

I den personalekonomiska redovisningen görs ingen samlad analys eller bedömning avseende hur det systematiska arbetsmiljöarbetet har fungerat på en kommunövergripande nivå. Uppföljningen innehåller ingen analys över om strukturerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet är fungerande eller inte.

3.1.6. Kommunen genomför årligen en medarbetarundersökning.

Den årliga medarbetarundersökningen består av två delar. Den ena delen innehåller nio frågor om hållbart medarbetarengagemang (HME) och en fråga avseende om den anställda rekommenderar sin arbetsplats. Den andra delen består av 19 frågor för kartläggning av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, se bilaga 4 för vilka områden frågorna fördelar sig på.

I intervjuer framförs att medarbetarundersökningen används för att identifiera och analysera risker kopplat till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Risker kopplat till den fysiska arbetsmiljön omhändertas i samband med arbetsmiljöronder.

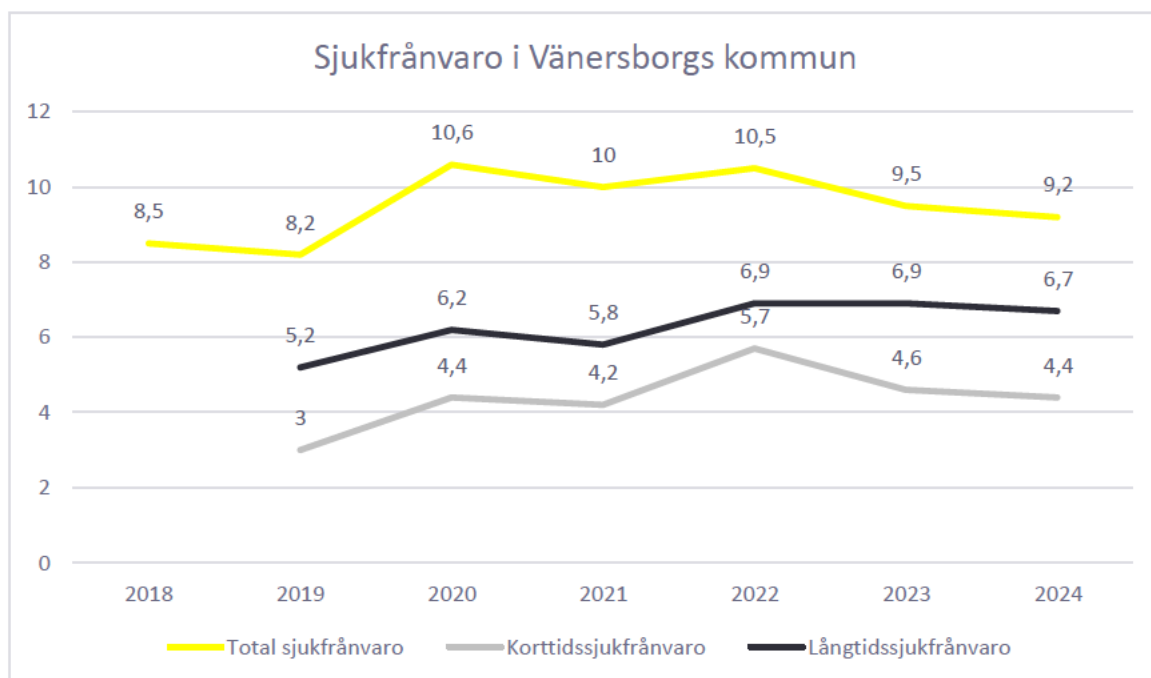
Utifrån resultatet av 2024 års medarbetarundersökning gav kommundirektörens ledningsgrupp samt den centrala samverkansgruppen förvaltningen i uppdrag att arbeta för en ökad svarsfrekvens samt att öka området motivation inom HME i kommande medarbetarundersökning. Under 2024 var svarsfrekvensen i medarbetarundersökningen 77 procent. Sammanställningen av medarbetarundersökningen 2024 visar att kommunen fick lägre resultat kopplat till sociala- och organisatoriska arbetsmiljöområden, så som att medarbetare inte kan släppa tankarna på arbetet när de är lediga och att de upplever att de saknar möjlighet till återhämtning i sitt arbete. Däremot hade ovanstående frågeområdena ett värde mellan 3–4 på en femgradig skala.

Utifrån protokollsgranskning framgår att kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden har blivit informerade om medarbetarundersökningen.

3.2. Övergripande styrning

Kommunfullmäktige har i mål- och resursplan för 2025–2027 satt som mål att kommunens sjukfrånvaro under 2025 ska understiga 8,7 procent⁸. Under 2024 var motsvarande målsättning 9 procent.

I figuren nedan presenteras hur sjukfrånvaron har utvecklats sedan 2018.

Figur 4: Diagram över Vänersborgs totala sjukfrånvaro, korttid- och långtidssjukfrånvaro mellan 2022–2024. Det saknas statistik över kort- och långtidssjukfrånvaro för 2018.

Kommunens totala sjukfrånvaro 2024 var på en lägre nivå jämfört med sjukfrånvaron under covid-19 pandemin. Dock är den totala sjukfrånvaron på 9,2 procent år 2024 högre än nivån som var innan pandemiåren. Av diagrammet framgår att långtidssjukfrånvaron successivt ökade mellan 2019–2022 för att sedan stabiliseras. Korttidssjukfrånvaron har minskat sedan 2022.

Den personalekonomiska redovisningen innehåller en sammanställning av statistik över antalet registrerade sjukdomstyper mellan 2022–2024. De vanligaste sjukdomstyperna är infektion/förkylning samt övriga fysiska sjukdomar⁹.

⁸ Sjukfrånvaro är ett av måtten kopplade till målet "Våra medarbetare ska ges förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv".

⁹ Av den personalekonomiska redovisningen beskrivs exempel på övrig fysisk sjukdom kan vara korttidsfrånvaro med olika orsaker, psykisk ohälsa som först visat sig i diffusa fysiska symtom eller samsjuklighet.

Den personalekonomiska redovisningen innehåller ingen samlad analys över bakomliggande orsaker till sjukfrånvaron i kommunen¹⁰. I intervjuer beskrivs att kommunens sjukfrånvaro till största del beror på yttre faktorer, så som fysiska skador eller sjukdomar som kommunen inte har möjlighet att påverka. Intervjuade förklarar därtill att sjukfrånvaron i kommunen som geografisk yta har en högre sjukfrånvaro jämfört med andra kommuner och att de höga nivåerna av sjukfrånvaro inte är unika hos kommunen som arbetsgivare.

Enligt uppgift har personalavdelningen genomfört analyser av kopplingen mellan kommunens demografi och hur den skiljer sig från andra närliggande kommuner. Intervjuade framför att analysen visade att kommuner som har lägre sjukfrånvaro hade bättre resultat avseende målen i Agenda 2030. Därtill framkommer av intervjuer att genomförda analyser kring orsakerna bakom sjukfrånvaron inte har gett tydliga svar. Vi har inte tagit del av något dokumenterat underlag avseende analyserna.

3.3. Kommunen arbetar utifrån Sunt arbetslivs friskfaktorer

Kommunen har ett samarbete med Sunt arbetsliv¹¹ vad gäller det systematiska arbetsmiljöarbetet och i arbetet för att minska sjukfrånvaron. Utifrån forskning har Sunt arbetsliv etablerat åtta friskfaktorer som kommuner och regioner kan arbeta med för att främja en god arbetsmiljö och minska sjukfrånvaro, se bilaga 4 för beskrivning av friskfaktorerna.

Kommunstyrelsen har inte beslutat att kommunen ska arbeta med Sunt arbetslivs friskfaktorer. Däremot beslutade kommunstyrelsen i budgeten för 2024 att kommunen utifrån ett friskorienterat perspektiv ska genomföra kompetenshöjande insatser. Kommundirektörens ledningsgrupp har vidare beslutat att friskfaktorerna ska vara en central del i arbetsmiljöarbetet på samtliga nivåer. Den centrala samverkansgruppens årshjul för det systematiska arbetsmiljöarbetet anger att arbetet med friskfaktorerna årligen ska följas upp i juni. Av protokoll från gruppens sammanträde i juni 2025 framgår att respektive förvaltning redogjorde för deras arbete med friskfaktorerna.

I intervjuer beskrivs att Sunt arbetslivs friskfaktorer är vägledande i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Intervjuade uppger att personalavdelningen har uppmanat samtliga verksamheter att arbeta utifrån friskfaktorerna. Personalchefen har enligt uppgift beslutat att arbetet med friskfaktorerna ska vara en naturlig del i samtliga verksamheter. Däremot upplever intervjuade att det inte finns tydliga krav på att arbeta med faktorerna. Det finns information om friskfaktorer för enhetschefer att hämta på kommunens intranät samt via Sunt arbetslivs hemsida.

¹⁰ Enligt uppgift har personal- och förhandlingsutskottet under våren 2025 beslutat om att den personalekonomiska redovisningen framgent kommer fokusera mer på analys av orsaker bakom sjukfrånvaron. Av protokoll från maj 2025 framgår att utskottet diskuterade den personal ekonomiska redovisningen.

¹¹ Sunt arbetsliv är en ideell förening som drivs femensamt av fackliga organisationer, SKR och Sobona. Sunt arbetslivs uppdrag är att samla in kunskaper om förebyggande, hälsofrämjande och rehabiliterande insatser inom arbetsmiljöområdet.

4. Kommunstyrelsen

4.1. Styrning och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet

4.1.1. Kommunstyrelsen har konkretiserat fullmäktiges målsättningar

I kommunstyrelsens verksamhetsplan för 2025 framgår en beskrivning av fullmäktiges fastställda inriktningsmål med tillhörande målvärden. Kommunstyrelsen beskriver därtill tre aktiviteter kopplat till inriktningsmålet "Våra medarbetare ska ges förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv", vilka är:

- ▶ Utreda att införa "Breddad rekrytering för grupper i utanförskap som ett arbetssätt i Vänersborgs kommuns verksamheter.
- ▶ Arbeta med gemensamma prioriteringar enligt överenskommelse förhållningssätt mellan förtroendevalda och tjänstepersoner.
- ▶ Framtagande av beslutsstöd för chefer som syftar till att möjliggöra analys av relevant statistik mellan enheter. Enligt uppgift kommer beslutsstöd med fokus på sjukfrånvaro att prioriteras.

I verksamhetsplanen framgår ingen ytterligare beskrivning av aktiviteterna eller när de förväntas vara genomförda, förutom att samtliga aktiviteter förväntas starta 2025 samt att det är personalavdelningen som ansvarar för aktiviteterna.

Kommunfullmäktige har i mål- och resursplan 2025–2027 lämnat ett riktat uppdrag till kommunstyrelsen. Uppdraget är att upprätta ett kompetensutvecklingsprogram. Kompetensutvecklingsprogrammet ska bidra till att stärka kompetensförsörjningen och kommunen som attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen. Av det riktade uppdraget framgår att ett fortsatt arbete med friskfaktorer och möjliggörande med ökad flexibilitet i arbetet ska tas tillvara, så att fler klarar av ett helt arbetsliv. Det framgår inte när uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige. Enligt uppgift rapporteras samtliga politiska uppdrag tertialvis. Arbetet med kompetensutvecklingsprogrammet följs upp i kommunens delårsrapport per april 2025. Vidare framgår inte om kompetensutvecklingsprogrammet ska kopplas samman med kompetensförsörjningsplanen. Enligt uppgift från förvaltningen ska kompetensutvecklingsprogrammet inte kopplas samman med kompetensförsörjningsplanerna. Det med anledning av att kompetensutvecklingsprogrammet är en kommunövergripande insats medan kompetensförsörjningsplanerna är respektive förvaltnings analys av kommande behov av kompetensförsörjning.

4.1.2. Kommunstyrelsen vidtar inga åtgärder utifrån uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet

Kommunstyrelsen tog del av den personalekonomiska redovisningen för 2024 i april 2025.

I delårsrapporter och verksamhetsberättelse för 2024 följer kommunstyrelsen upp kommunens samlade resultat för indexet för hållbart medarbetarengagemang. Av verksamhetsberättelsen framgår att kommunens totala HME har mellan åren 2023–2024 ökat från 79 till 80. Kopplat till

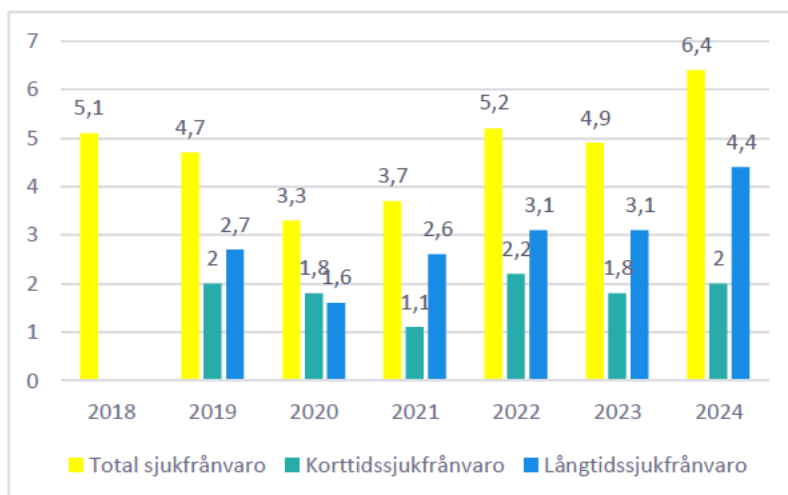
uppföljningen av målet "Sjukfrånvaron ska minska"¹² framgår av verksamhetsberättelsen att det under 2024 har genomförts ett arbete med att införa Stratsys i arbetsmiljöarbetet. Därtill framkommer att det har bedrivits ett arbete med friskfaktorer i hela kommunen. Av uppföljningen framgår att friskfaktorer har varit respektive samverkansgrupps fokusområde under 2024.

Av den personalekonomiska redovisningen framgår inte att kommunstyrelsen följer upp strukturen eller arbetssättet för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Den dokumenterade uppföljningen är främst en beskrivning av genomförda aktiviteter inom arbetsmiljöområdet. Enligt uppgift från förvaltningen får personal- och förhandlingsutskottet samt kommunstyrelsen utöver den personalekonomiska redovisningen muntlig uppföljning av arbetssätt och strukturerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

4.2. Styrning och uppföljning av arbetet för att minska sjukfrånvaron

I kommunstyrelsens verksamhetsplan för 2025 återges kommunfullmäktiges beslutade mål om att sjukfrånvaron ska understiga 8,7 procent. Kommunstyrelsen har inte beslutat om en för kommunstyrelsen egen målsättning för sjukfrånvaron. I verksamhetsplanen framgår det inte tydligt att det finns aktiviteter kopplat till målet. Enligt uppgift gäller aktiviteterna för inriktningsmålet "Våra medarbetare ska ges förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv" även för målsättningen om att minska sjukfrånvaron. Kommunstyrelsen har inte beslutat om några kortsiktiga aktiviteter för hur sjukfrånvaron ska minska.

Kommunstyrelsen följer upp sjukfrånvaron i delårsrapporter per april och augusti samt i verksamhetsberättelse och den personalekonomiska redovisningen för 2024. I diagrammet nedan framgår kommunstyrelsens förvaltnings totala sjukfrånvaro mellan 2018–2024.

Figur 5: Diagram över den totala sjukfrånvaron i kommunstyrelsens förvaltning mellan 2022–2024. Statistik över kort- och långtidssjukfrånvaro saknas för 2018.

¹² Målet "Sjukfrånvaron ska minska" var under 2024 ett uppdrag som kommunfullmäktige lämnade i mål- och resursplan för 2024–2026 till samtliga nämnder.

Diagrammet visar att kommunstyrelsens förvaltning hade en sjukfrånvaro på 6,4 procent år 2024, vilket är den högsta sjukfrånvaron mellan året 2018–2024.

4.2.1. Rehabiliteringsprocessen har förtydligats

Under 2024 har personalavdelningen genomfört ett arbete med att tydliggöra kommunens rehabiliteringsprocess. Personalavdelningen har tagit fram en processkarta för rehabiliteringsprocessen som finns publicerad på kommunens intranät. Processkartan innehåller vägledningar för respektive moment i rehabiliteringsprocessen. I intervjuer framförs att rehabiliteringsprocessen har blivit tydligare och utgör ett stöd för chefer som har att hantera rehabiliteringsärenden. Därtill beskrivs att förvaltningarnas HR-partners fungerar som ett bra stöd i rehabiliteringsärenden. Det uppmärksammas dock i intervjuer att det finns utvecklingspotential i att snabbare komma till avslut av anställning i långtgående sjukskrivningsärenden, där möjligheterna till arbetsanpassningar eller byte av tjänst inte är möjliga.

Under 2024 antogs en anvisning för rehabiliteringsprocessen¹³. Anvisningen tydliggör bland annat att arbetsgivaren får kräva läkarintyg från första sjukdag vid upprepad korttidsfrånvaro. Enligt intervjuade har anvisningen bidragit till att minska korttidsfrånvaron.

Kommunstyrelsen beslutade under 2024 om att genomföra kompetenshöjande insatser inom rehabiliteringsprocessen. Det i syfte att ge chefer en ökad förståelse och trygghet i sina roller. I maj 2024 genomfördes en utbildning i rehabiliteringsprocessen.

4.2.2. Sunt arbetslivs friskfaktorer arbetas med för att minska sjukfrånvaron

Av den personalekonomiska redovisningen för 2024 framgår vidare att kommunen har arbetat med friskfaktorer för att minska sjukfrånvaron. Under kommunens Arbetsmiljödagar för chefer och skyddsombud deltog representanter från Sunt arbetsliv och gav kommunen en utbildning i vad friskfaktorer är och hur de kan arbetas med.

4.2.3. Kommunen har upphandlat två företagshälsovårdsbolag

Av den personalekonomiska redovisningen för 2024 framgår att kommunen har upphandlat två företagshälsovårdsbolag. En för utredande tjänster så som arbetsmiljökartläggningar och arbetsförmågeutredningar och en annan för mer traditionella tjänster som hälsoundersökningar och stödsamtal. I intervjuer framförs att anledningen till att kommunen upphandlat ytterligare en företagshälsovård var för att den ena hälsovården hade bristande utredningskapacitet. I intervjuer framförs delade meningar avseende om det blivit bättre efter att kommunen upphandlat två olika företagshälsovårdsbolag. Vissa intervjuade upplever att ingen av de upphandlade bolagen har tillräcklig kompetens att hantera svårare sjukdomstyper. Andra intervjuade upplever å andra sidan att det har blivit bättre med en uppdelad företagshälsovård, där verksamheterna nu kan få bra stöd i att genomföra arbetsmiljökartläggningar och arbetsförmågeutredningar.

¹³ Anvisning – Rehabiliteringsprocessen antogs av personalchef i maj 2024 och reviderades i maj 2025

4.3. Vår bedömning

Bedömningar kopplade till det systematiska arbetsmiljöarbetet:

Vi bedömer att kommunstyrelsen delvis har säkerställt att arbetsmiljöarbetet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt.

Enligt Arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2023:1) ska uppgifter inom det systematiska arbetsmiljöarbetet fördelas. Detta så att en eller flera chefer, arbetsledare eller andra arbetstagare får i uppgift att verka för att risker i arbetet förebyggs och en tillfredställande arbetsmiljö uppnås. Föreskrifterna anger också att det ska finnas en arbetsmiljöpolicy som beskriver hur arbetsmiljöförhållandena ska vara i arbetsgivarens verksamhet, det för att förebygga ohälsa och olycksfall samt uppnå en tillfredställande arbetsmiljö. I Arbetsmiljöverkets föreskrifter (2023:2) framkommer därtill att arbetsgivaren ska ha mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Målen ska syfta till att främja hälsa och öka organisationens förmåga att motverka ohälsa.

Granskningen visar att det finns dokumenterade strukturer för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Kommunens personal- och förhandlingsutskott har antagit en riktlinje för arbetsmiljöarbetet där kommunens målbild och övergripande arbetssätt för arbetsmiljön framgår. Kommunstyrelsen har därtill beslutat om en delegeringsordning för personal- och organisationsfrågor. Delegeringsordningen och personalavdelningens uppgiftsfördelning för det systematiska arbetsmiljöarbetet beskriver roller och ansvar i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Vi menar att roll- och ansvarsfördelningen riskerar bli otydlig, dels för att uppgiftsfördelningen beskrivs i olika dokument med olika begrepp, dels för att arbetsmiljöuppgifter kan fördelas från flera parter. Exempelvis framgår av uppgiftsfördelningen att arbetsmiljöuppgifter ska fördelas i en rak linje från kommunfullmäktiges ordförande ned till enskilda medarbetare. Samtidigt anges att kommundirektören har arbetsmiljöansvar för förvaltningschefernas arbetsmiljö. Enligt vår mening riskerar det skapa en otydlighet kring vem som ska fördela arbetsmiljöuppgifter och hur de ska returneras. Vi menar vidare att det är viktigt att åtskilja begreppen arbetsmiljöansvar och fördelning av arbetsmiljöuppgifter samt att det är viktigt att ha en tydlig fördelning av arbetsmiljöuppgifterna.

Därtill finns det mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön i enlighet med arbetsmiljöverkets föreskrifter. Personalavdelningen har också upprättat ett flertal rutiner och manualer för hur arbetsmiljöarbetet ska bedrivas.

Trots att det finns tydliga strukturer och rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet menar vi att det finns utvecklingspotential i att säkerställa att arbetsmiljöarbetet bedrivs ändamålsenligt. Granskningen visar att personalavdelningen bedriver ett aktivt arbete kopplat till den systematiska arbetsmiljön och att de utgör ett stöd till kommunernas verksamheter. Däremot är vår mening att kommunstyrelsen kan bli mer aktiva i sin styrning i form av att tydliggöra krav om ambitionsnivåer för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Exempelvis har kommunstyrelsen inte beslutat om att samtliga nämnder ska arbeta utifrån Sunt arbetslivs friskfaktorer och i vilken omfattningen det arbetet ska ske på.

Vidare bedömer vi att kommunstyrelsen delvis har säkerställt en ändamålsenlig kontroll och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2023:1 14§) ska arbetsgivaren varje år göra en uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet och skriftligen dokumentera uppföljningen. Om arbetet inte fungerat bra ska det förbättras. Därtill anger föreskrifterna att arbetsgivaren regelbundet ska undersöka arbetsförhållandena och bedöma risker för ohälsa och olycksfall i arbetet. När ändringar i verksamheten planeras ska arbetsgivaren undersöka om ändringarna medför risker för ohälsa eller olycksfall och bedöma dessa.

Granskningen visar att kommunstyrelsen följer upp det systematiska arbetsmiljöarbetet i samband med delårsrapporter, verksamhetsberättelser och den kommunövergripande personalekonomiska redovisningen.

Vidare har personalavdelningen upprättat en manual för hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska följas upp och dokumenteras. Manualen utgör ett stöd till kommunens verksamheter i uppföljningen av arbetet.

Vi ser positivt på att det systematiska arbetsmiljöarbetet samlat följs upp i den kommunövergripande personalekonomiska redovisningen. Däremot innehåller den ingen uppföljning eller analys över hur strukturer och arbetssätt för det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar. I uppföljningen beskrivs specifika aktiviteter och arbetsmiljöutmaningar. En årlig analys av strukturer och arbetssätt för det systematiska arbetsmiljöarbetet kan stärka kontrollen av arbetet samt efterlevnaden av arbetsmiljöverkets föreskrifter.

Risker kopplat till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön identifieras och behandlas främst genom kommunens årliga medarbetarundersökning. Att identifiera och behandla risker kring den organisatoriska och sociala arbetsmiljön i samband med medarbetarundersökningen ställer krav på att verksamheterna upprättar handlingsplaner för att omhänderta riskerna. Granskningen visar att det finns en variation i hur verksamheterna behandlar resultatet från medarbetarundersökningen. En del enheter har upprättat handlingsplaner utifrån resultatet från medarbetarundersökningen medan merparten inte har gjort det. Vår mening är därför att kommunstyrelsen bör stärka sin styrning och säkerställa att samtliga verksamheter identifierar och behandlar risker kopplat till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.

Bedömning kopplat till arbetet för att minska sjukfrånvaron:

Vi bedömer att kommunstyrelsen inte har säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning för att minska sjukfrånvaron.

Granskningen visar att kommunstyrelsen inte har brutit ned eller beslutat om aktiviteter specifikt för hur kommunfullmäktiges målsättning om sjukfrånvaron ska uppnås. Kommunstyrelsen har inte heller beslutat om en målsättning för sjukfrånvaro inom den egna verksamheten. Arbetet för att minska sjukfrånvaron initieras och drivs av främst kommunstyrelsens förvaltning.

Personalavdelningen har genomfört ett antal åtgärder för att minska sjukfrånvaro. Vi noterar dock att kommunstyrelsen enbart fattat beslut om kompetenshöjande insatser kopplat till rehabiliteringsprocessen. I övrigt har styrelsen beslutat om aktiviteter kopplat till inriktningsmålet "Våra medarbetare ska ges förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv" som har en indirekt effekt på att minska sjukfrånvaron. Kommunstyrelsen har inte beslutat om några aktiviteter för hur sjukfrånvaron kortsiktigt kan sänkas.

Vad gäller uppföljning tar kommunstyrelsen del av statistik kring sjukfrånvaro i samband med delårsrapporter, verksamhetsberättelser och den personalekonomiska redovisningen. Uppföljningarna innehåller dock inte någon analys av bakomliggande orsaker till sjukfrånvaron. Kommunstyrelsen har inte heller efterfrågat en sådan analys.

5. Barn- och utbildningsnämnden

5.1. Styrning och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet

Barn- och utbildningsnämnden har i sin verksamhetsplan för 2025 inte beslutat om några aktiviteter kopplat till inriktningsmålet "Våra medarbetare ska ges förutsättningar för ett frisk och hållbart arbetsliv".

Av barn- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse för 2024 framgår ingen samlad uppföljning kring strukturerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Av uppföljningen framgår en beskrivning av genomförda aktiviteter inom det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Barn- och utbildningsnämnden följer upp förvaltningens mätning av hållbart medarbetarengagemang i delårsrapporter och i verksamhetsberättelser för 2024. Av nämndens verksamhetsberättelse framgår att förvaltningen fick ett högre resultat i mätningen av hållbart medarbetarengagemang 2024 jämfört med 2023. Resultatet ökade från 79 till 81 mellan år 2023–2024. Av verksamhetsberättelsen framgår att områdena *återhämtning i sitt arbete* och *upplevelsen att ha de resurser som behövs för att utföra sina arbetsuppgifter* är områden med lägst värden.

I nämndens verksamhetsberättelse 2024 görs en uppföljning av genomförd medarbetarenkät, arbetsmiljöincidenter och vilket arbete som har genomförts för att ge rektorer stöd i deras uppdrag. I den personalekonomiska redovisningen för 2024 beskriver barn- och utbildningsförvaltningen sina främsta arbetsmiljöutmaningar, vilka är:

- ▶ Att personalen upplever en högre arbetsbelastning.
- ▶ Upplevelse av obalans mellan krav och resurser samt att arbetsuppgifterna inte rymms inom arbetstiden.
- ▶ Utmaningar kopplat till brister i förskole- och skollokaler.

5.1.1. Resultat från stickprov

För att kontrollera om arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2023:1) avseende riskanalyser och handlingsplaner efterlevs har en stickprovskontroll genomförts. Stickprovskontrollen har omfattat totalt tio enheter inom barn- och utbildningsförvaltningen. I tabellen nedan presenteras resultatet av genomfört stickprov.

1. Har risker identifierats kopplat till den fysiska arbetsmiljön?
2. Har risker identifierats kopplat till den organisatoriska arbetsmiljön?
3. Har risker identifierats kopplat till den sociala arbetsmiljön?
4. Har riskerna värderats?
5. Om inte risker har åtgärdats direkt, har handlingsplaner upprättats?
6. Har åtgärderna följts upp?

Enhet	Sjukfrånvaro 2024	1	2	3	4	5	6
Tengrenstorp (1627)	26,1%						
Frändefors (178)	16,5%						
Marierovägen (1532)	11%						
Granåsskolan F-3 (1180)	14,8%						
Granåsskolan 4-6 (1746) ¹⁴	11,4%						
Brålanda/Skerrud 4-6 (1177)	11,9%						
Dalboskolan (441)	10,4%						
Torpaskolan Söder (415)	6,3%						
Torpaskolan Norr (411) ¹⁵	4,9%						
Barn- och elevhälsan (405)	10,3%						

- = Ja, kontrollen visar att föreskrifterna efterlevs
- = Kontrollen visar att föreskrifterna delvis efterlevs
- = Nej, kontrollen visar att föreskrifterna inte efterlevs
- = Kontrollen bedöms inte som tillämplig då underlag saknas

- ▶ Nio av tio enheter bedöms ha upprättat riskanalyser inom något av de tre områdena som ska riskanalyseras. En enhet bedöms delvis ha upprättat en riskanalys på grund av att enhetens risker inte har dokumenterats i Stratsys enligt anvisningar. Berörd enhets riskanalyser har inte dokumenterats i Stratsys. Dessa har dokumenterats lokalt.
- ▶ Sex enheter har identifierat risker kopplat till den fysiska arbetsmiljön. En enhet har i samband med skyddsronder identifierat risker kring den fysiska arbetsmiljön, men inte dokumenterat dessa i Stratsys varför enheten bedöms delvis uppnå kriteriet.
- ▶ Merparten av enheterna har inte identifierat risker kring den organisatoriska och sociala arbetsmiljön i riskanalyserna. Dessa risker behandlas i stället genom medarbetarundersökningar och/eller HÖK-överenskommelserna¹⁶.
- ▶ Nio enheter har i sina respektive riskanalyser värderat identifierade risker utifrån sannolikhet och konsekvens. En enhet har dock inte dokumenterat sin riskvärdering i Stratsys.

¹⁴ Granåsskolan 4-6 (1746) och Granåsskolan F-3 (1180) har en gemensam riskanalys, handlingsplan och HÖK-uppstart.

¹⁵ Torpaskolan Söder (415) och Torpaskolan Norr (411) har en gemensam riskanalys, handlingsplan samt HÖK-uppstart och uppföljning.

¹⁶ Huvudöverenskommelse (HÖK) är ett centralt kollektivavtal som reglerar löner och anställningsvillkor för arbetstagare inom kommuner och regioner.

- ▶ Nio av tio enheter har upprättat handlingsplaner för risker som inte har åtgärdats direkt. Stickprovet visar att finns det en variation avseende hur åtgärderna beskrivs i riskanalyserna samt handlingsplanerna¹⁷.
- ▶ Fyra av tio enheter har följt upp genomförda och/eller pågående åtgärder med en statuskommentar. Enheterna har angett om åtgärderna haft, delvis haft eller inte haft effekt. Enheterna som delvis bedöms ha följt upp åtgärderna har i sina respektive uppföljningar skrivit en statuskommentar för pågående och/eller avslutade åtgärder, däremot har dessa enheter inte angett om åtgärderna haft någon effekt.

Att det finns en variation över hur riskanalyser och handlingsplaner upprättas förklaras bero på att Stratsys är relativt nytt och att förvaltningen är i en övergångsperiod där skyddsronder i viss mån dokumenteras via pappersblanketter och inte i Stratsys.

Risker kopplat till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön främst identifieras och behandlas utifrån resultatet från medarbetarundersökningar. Av medarbetarundersökningen framgår att medarbetarna är minst nöjda med faktorer kopplade till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.

Utifrån resultaten i medarbetarundersökningen har två av de tio enheter i stickprovet upprättat handlingsplaner. Handlingsplanerna innehåller en sammanställning av friskfaktorer och åtgärder för hur faktorerna ska behållas och förstärkas. Handlingsplanen innehåller också en riskanalys där risker kopplat till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön beskrivs och värderas utifrån sannolikhet och konsekvens. I handlingsplanen beskrivs åtgärder för hur riskerna ska omhändertas. Enligt uppgift arbetar enheterna olika utifrån resultatet från medarbetarundersökningen. Merparten av enheterna behandlar resultatet i samband med arbetsplatsmöten. Det beskrivs i intervjuer att resultatet av medarbetarundersökningarna inkluderas i arbetet kopplat till både huvudöverenskommelsen och det löpande arbetsmiljöarbetet.

¹⁷ Frändefors (178) har exempelvis i sin riskanalys och handlingsplan beskrivit ett antal åtgärder men ingen beskrivning av vad åtgärderna är. Exempelvis är "Mögel" och "IT" två åtgärder som anges utan någon ytterligare beskrivning.

5.2. Styrning och uppföljning av arbetet för att minska sjukfrånvaron

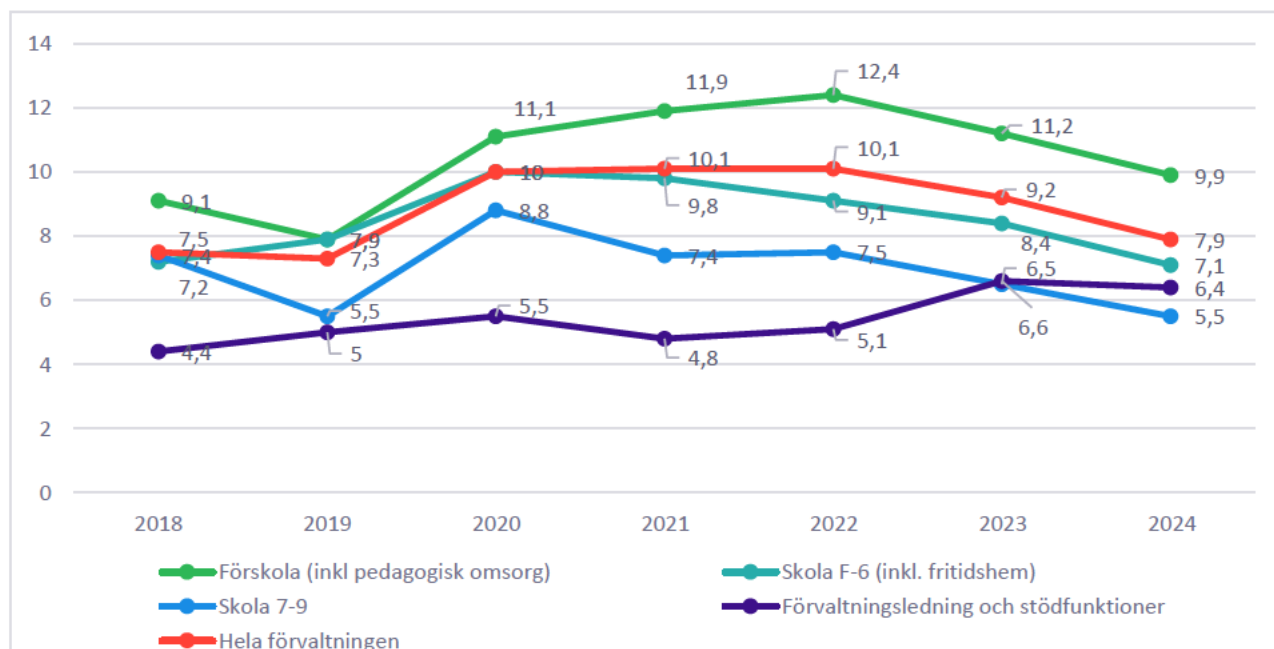
I barn- och utbildningsnämndens verksamhetsplan för 2025 återges kommunfullmäktiges målsättning om att sjukfrånvaron ska understiga 8,7 procent under 2025. Det framgår inga aktiviteter eller planer för hur nämnden avser att uppnå målsättningen.

Nämnden följer upp sjukfrånvaron i delårsrapporter per april och augusti samt i verksamhetsberättelsen. Nämnden delges statistik av total sjukfrånvaro, kort- och långtidssjukfrånvaro samt hur sjukfrånvaron är uppdelad mellan män och kvinnor samt ålder. Nämnden följer upp sjukfrånvaron på förvaltningsnivå. Protokollsgranskning visar att nämnden i samband med uppföljningen av sjukfrånvaron under 2024 inte beslutat om åtgärder för att minska sjukfrånvaron. Den uppföljning nämnden tagit del av innehåller ingen analys av bakomliggande orsaker till sjukfrånvaron.

Enhetscheferna inom förvaltningen får månadsvis uppföljning av sina enheters totala sjukfrånvaro samt kort- och långtidsfrånvaro. Verksamhetscheferna, vilka har ett ansvar över enhetscheferna, tar även del av den månadsvisa uppföljningen. Därtill har enhetscheferna via verksamhetssystemet Adato möjlighet att följa specifika sjukskrivningsärenden.

Förvaltningsledningsgrupp följer enligt uppgift löpande upp sjukfrånvaron på verksamhetsnivå. I samband med den uppföljningen genomförs analyser av huruvida sjukfrånvaron är högre inom vissa åldersgrupper eller yrkesgrupper.

I diagrammet nedan presenteras statistik över den totala sjukfrånvaron inom barn- och utbildningsförvaltningen mellan 2018–2024.

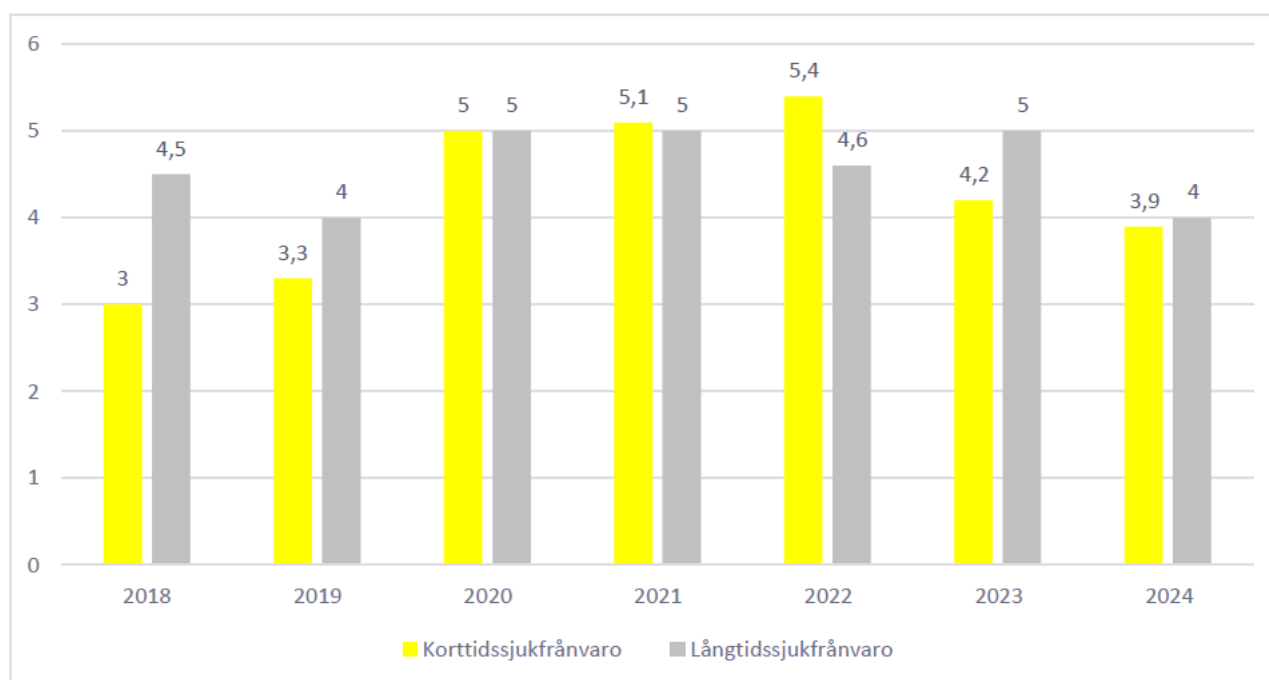

Figur 6: Diagram över den totala sjukfrånvaron inom barn- och utbildningsförvaltningens verksamhetsområden mellan åren 2018–2024.

Av verksamhetsberättelsen för 2024 framgår att den totala sjukfrånvaron inom barn- och utbildningsförvaltningen minskade från 9,2 procent år 2023 till 7,9 procent år 2024. Det beskrivs att både korttids- och långtidsfrånvaron under 2024 minskade. Trots minskningen av

sjukfrånvaro framgår att det finns stora skillnader mellan enheter avseende sjukfrånvaron. Enligt verksamhetsberättelsen kan det skilja upp till 20 procentenheter i sjukfrånvaron mellan olika enheter.

I figuren nedan presenteras barn- och utbildningsförvaltningens korttids- och långtidssjukfrånvaro mellan 2018–2024.

Figur 7: Diagram över kort- och långtidssjukfrånvaro inom barn- och utbildningsförvaltningen mellan 2018–2024.

I verksamhetsberättelsen framgår att barn- och utbildningsförvaltningen under 2024 har arbetat med att stötta rektorerna genom HR-partners i rehabiliteringsprocessen olika moment, så som initiera rehabiliteringsmöten med Försäkringskassan och sjukvården. Därtill har förvaltningen arbetat med Sunt arbetslivs friskfaktorer och huvudöverenskommelsen (HÖK) 2024 för att främja hälsa i förvaltningen.

Barn- och utbildningsförvaltningen har därtill upprättat en kompetensförsörjningsplan¹⁸ som gäller för perioden 2023–2027. Planen utgår från Sveriges kommuner och regioners (SKR) nio strategier för kompetensförsörjning, Sunt arbetslivs friskfaktorer och huvudöverenskommelsen 2024. Kompetensförsörjningsplanen redogör för barn- och utbildningsförvaltningens målbild över hur arbetet med att minska sjukfrånvaron ska gå till. Uppföljning av kompetensförsörjningsplanen ska följas upp en gång per mandatperiod. Planen innehåller inga anvisningar om hur den ska följas upp.

I intervjuer beskrivs att Sunt arbetsliv har bra material för att arbeta med friskfaktorerna. Intervjuade framför att det finns en variation över i vilken utsträckning kommunens verksamheter arbetar med friskfaktorerna. Det beskrivs att vissa enheter inte har påbörjat ett

¹⁸ Kompetensförsörjningsplanen upprättades 2023 och reviderades i augusti 2024.

arbete med faktorerna medan andra enheter har integrerat faktorerna i samband med arbetsplatsmöten och fackliga möten.

Av nämndens internkontrollplan för 2025 framgår att nämnden avser att följa upp kontrollpunkten "sjukskrivningsprocessen" som var en del av 2023 årsinternkontrollplan. Risken som identifierades 2023 var att det fanns risk för sen återgång i arbete för att arbetsgivarens rehabiliteringsansvar inte uppfylldes. Uppföljningen av kontrollpunkten planeras ske under hösten 2025.

5.3. Vår bedömning

Bedömning kopplad till det systematiska arbetsmiljöarbetet:

Vi bedömer att barn- och utbildningsnämnden delvis har säkerställt en ändamålsenlig kontroll och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Enligt kommunallagen 6 kap, § 6 ska nämnderna inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt. Nämnderna ska också se till att den interna kontrollen är tillräckligt och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Granskningen visar att nämnden följer upp det systematiska arbetsmiljöarbetet i delårsrapporter och verksamhetsberättelse. Uppföljningen innehåller dock ingen analys över hur strukturer och arbetssätt kopplade till det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar i verksamheterna. Uppföljningen består främst av genomförda aktiviteter och arbetsmiljöutmaningar. Avsaknaden av en årlig uppföljning av strukturer och arbetssätt bidrar enligt vår mening till en ökad risk för bristande efterlevnad av Arbetsmiljöverkets föreskrifter.

Genomförd stickprovskontroll visar att stickprovade enheter har upprättat riskanalyser och handlingsplaner kopplat till arbetsmiljörisker. Det noteras dock att stickprovade enheter främst identifierar risker kopplade till den fysiska arbetsmiljön. Risker kopplade till organisatorisk och socialarbetsmiljö uppges behandlas främst genom den årliga medarbetarundersökningen. Vi ser det som positivt att medarbetarundersökningen används för att identifiera och omhänderta arbetsmiljörisker. Dock ställer det krav på att handlingsplaner upprättas utifrån resultatet. Merparten av stickprovade enheter har inte upprättat handlingsplaner utifrån resultatet från medarbetarundersökningen. Med anledning av att risker kopplat till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön främst hanteras genom medarbetarundersökningarna bedömer vi att det finns förbättringspotential i att säkerställa att handlingsplaner upprättas. Det i syfte att omhänderta och följa upp risker kopplat till dessa arbetsmiljöområden.

Bedömning kopplad till arbetet för att minska sjukfrånvaron:

Vi bedömer att barn- och utbildningsnämnden inte har säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning för att minska sjukfrånvaron.

Granskningen visar att nämnden inte har brutit ned eller beslutat om aktiviteter för hur kommunfullmäktiges målsättning om sjukfrånvaro ska uppnås. Arbetet för att minska sjukfrånvaron initieras och drivs främst av barn- och utbildningsförvaltningen. Av dokument och intervjuer framgår att barn- och utbildningsförvaltningen genomför åtgärder för att minska sjukfrånvaron. Däremot konstateras, utifrån protokoll och styrande dokument, att nämnden

kan bli mer aktiv i sin styrning av arbetet för att minska sjukfrånvaron. Nämnden har inte beslutat om aktiviteter för hur fullmäktiges målsättning kan uppnås eller särskilda åtgärder för att minska sjukfrånvaron inom enskilda enheter med hög sjukfrånvaro. Vi menar att det finns utvecklingspotential i att tydliggöra förväntningar och besluta om åtgärder för att minska sjukfrånvaron.

Vidare följer nämnden upp statistik kopplat till sjukfrånvaron i delårsrapporter och verksamhetsberättelsen på förvaltningsnivå. Dock innehåller uppföljningen ingen analys över bakomliggande orsaker till sjukfrånvaron. Nämnden har vid uppföljningstillfällena inte heller beslutat om åtgärder för att minska sjukfrånvaron. Nämnden kan enligt vår mening bli mer aktiv i sin uppföljning av sjukfrånvaron. Det i syfte att löpande kontrollera sjukfrånvaron och utifrån uppföljningen besluta om adekvata åtgärder.

6. Socialnämnden

6.1. Styrning och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet

Socialnämnden har i sin verksamhetsplan för 2025 inte beslutat om några aktiviteter kopplade till inriktningsmålet "Våra medarbetare ska ges förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv". Socialnämnden anger i sin verksamhetsplan att fullmäktiges målvärden avseende HME är realistiska att uppnå utifrån nämndens nuläge.

Socialnämnden följer upp hållbart medarbetarengagemang i delårsrapporter och i verksamhetsberättelse för 2024. I socialnämndens verksamhetsberättelse framgår att socialförvaltningen har ökat sitt resultat från 78 år 2023 till 79 år 2024. Av verksamhetsberättelsen framgår att resultatet kommer analyseras och processas inom respektive verksamhetsnivå och i den fackliga samverkan för att skapa aktiviteter kring de delar som behöver stärkas. I verksamhetsberättelsen framgår inte när analyserna ska vara klara. Det anges därtill att förvaltningen utifrån föregående års medarbetarundersökningar har genomfört åtgärder för att bibehålla eller förbättra resultatet. En sådan åtgärd beskrivs vara att förvaltningen har genomfört en arbetsmiljökartläggning på två enheter under 2024. Kartläggningen resulterade enligt verksamhetsberättelsen i åtgärder som syftade till att stabilisera enheternas arbetsgrupper och att förebygga kränkningar och diskrimineringar. Det framgår inte huruvida vidtagna åtgärder haft någon effekt i enheterna.

Därutöver följer socialnämnden upp antalet rapporterade arbetsmiljöavvikelser i verksamhetsberättelsen. Socialnämnden har inte gjort någon samlad uppföljning kring strukturerna eller arbetssättet avseende det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Utifrån uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet bedömer förvaltningen att socialförvaltningens chefer ha kunskap av arbetsmiljöarbetet och att de följer upp verksamheten utifrån satta rutiner. Socialförvaltningen beskriver att följande är arbetsmiljöutmaningar som förvaltningen arbetar vidare med:

- ▶ Sänka sjukfrånvaron.
- ▶ Stärka friskfaktorarbetet, med fokus på engagerat chefskap.
- ▶ Förbättra kommunikation och återhämtning.
- ▶ Hantera arbetsmiljöpåverkan från volymökningar.

För att omhänderta arbetsmiljöutmaningarna beskrivs att förvaltningen ska arbeta med aktivitetslistan för personal och kompetensförsörjningsplanen, att minska sjukfrånvaron och stärka chefers förutsättningar och utveckla metoder för digital välfärdsteknik.

Av protokoll framgår att nämnden i oktober 2024 beslutade att äska medel från kommunstyrelsens förfogandeanslag för att genomföra projektet "Rätt roll gör rätt uppgift". Projektet syftar till att skapa bättre förutsättningar för befintlig personal att utföra sina grunduppdrag. Av verksamhetsberättelsen för 2024 framgår att projektet kommer pågå i två års tid. I verksamhetsberättelsen beskrivs att en ny roll i form av serviceassistent har införts i syfte att undersöka om rollen kan införas inom förvaltningen. Serviceassistenterna har som huvuduppgift att hantera tvätt av arbetskläder och andra uppgifter för att avlasta undersköterskor och vårdbiträden. Det framgår inte om projektet ska följas upp och utvärderas.

6.1.1. Resultat av stickprov

För att kontrollera om arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2023:1) avseende riskanalyser och handlingsplaner efterlevs har en stickprovskontroll genomförts. Stickprovskontrollen har omfattat totalt tio enheter inom socialförvaltningen. I tabellen nedan presenteras resultatet av genomfört stickprov.

1. Har risker identifierats kopplat till den fysiska arbetsmiljön?
2. Har risker identifierats kopplat till den organisatoriska arbetsmiljön?
3. Har risker identifierats kopplat till den sociala arbetsmiljön?
4. Har riskerna värderats?
5. Om inte risker har åtgärdats direkt, har handlingsplaner upprättats?
6. Har åtgärderna följts upp?

Enhet	Sjukfrånvaro 2024	1	2	3	4	5	6
319 (hemtjänst)	21,3%						
322 (hemtjänst)	24,9%						
326 (SÅBO)	17,1%						
329 (hemtjänst)	20,3%						
343 (SÅBO)	18,5%						
345 (hemtjänst)	17,6%						
348 (SÅBO)	17%						
349 (hemtjänst)	21,8%						
375 (PSO)	22,1%						
394 (IFO)	27,5%						

	= Ja, kontrollen visar att föreskrifterna efterlevs
	= Kontrollen visar att föreskrifterna delvis efterlevs
	= Nej, kontrollen visar att föreskrifterna inte efterlevs
	= Kontrollen bedöms inte som tillämplig då underlag saknas

- ▶ Samtliga stickprovskontrollerade enheter har upprättat dokument för sina riskanalyser inom ett eller flera av de områden som ska riskanalyseras. Däremot är det bara tre enheters riskanalyser som innehåller beskrivna risker. Resterande sju enheter har i sina riskanalyser enbart beskrivit ett antal åtgärder kopplat till den fysiska, organisatoriska och/eller sociala arbetsmiljön.
- ▶ Två av tio enheter har identifierat risker kopplat till den fysiska arbetsmiljön. Åtta enheter har enbart listat åtgärder kopplat till den fysiska arbetsmiljön varför de bedöms delvis efterleva kriteriet.

- ▶ Merparten av enheterna har inte identifierat risker kring den organisatoriska eller sociala arbetsmiljön. Enheter som delvis bedöms uppnå kriteriet har enbart listat åtgärder kopplat till arbetsmiljöområdena. Risker kopplat till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön behandlas i viss utsträckning genom medarbetarundersökningar.
- ▶ En av tio enheter har värderat identifierade risker utifrån sannolikhet och konsekvens. En enhet bedöms delvis efterleva föreskrifterna då en av två risker enbart värderats utifrån sannolikhet och konsekvens.
- ▶ Samtliga enheter har upprättat en handlingsplan för risker som inte har åtgärdats direkt. En enhets handlingsplan innehåller bara en åtgärd, trots att enhetens riskanalyser innehöll flera åtgärder som inte var påbörjade. Därav bedöms enheten delvis uppnå kriteriet.
- ▶ Stickprovskontrollen visar att ingen enhet har fyllt i en fullständig handlingsplan. Enheterna som delvis bedöms ha följt upp åtgärderna har i sina respektive uppföljningar skrivit en statuskommentar för pågående och/eller avslutade åtgärder, däremot har enheterna inte angett om åtgärderna haft någon effekt. Enheterna som inte bedöms ha följt upp åtgärderna i sina handlingsplaner inte lämnat en statuskommentar.

Utöver riskanalyser och handlingsplaner har vi tagit del av två enheters riskanalyser inför en förändring av verksamheterna. Av riskanalyserna framgår identifierade risker, riskvärdering och åtgärder för att omhänderta riskerna.

Sammantaget visar stickprovskontrollen att enheterna identifierar och dokumenterar risker och åtgärder på olika sätt. Detsamma gäller uppföljningen av åtgärderna. Stickprovskontrollen indikerar att det saknas ett enhetligt arbete med att identifiera och omhänderta risker kring arbetsmiljön. Enligt uppgift finns det en vana bland enheterna att enbart dokumentera uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet i Stratsys och inte genomförda skyddsronder. Det uppges att Stratsys fortfarande inte är fullt ut implementerat och att det finns behov av ett mer enhetligt arbetssätt kopplat till hur arbetsmiljöronder ska dokumenteras i Stratsys.

Av intervjuer framgår att det främst identifieras risker och åtgärder kopplat till den fysiska arbetsmiljön kan vara en effekt av att den organisatoriska och sociala arbetsmiljön behandlas genom medarbetarundersökningen. Av medarbetarundersökningen framgår att det som medarbetarna är minst nöjda med är faktorer kopplat till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Utifrån medarbetarundersökningen 2024 har en av tio enheter upprättat en handlingsplan. Handlingsplanen innehåller en sammanställning av friskfaktorer och åtgärder för hur faktorerna ska behållas och förstärkas. Handlingsplanen innehåller också en riskanalys där risker kopplat till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön beskrivs och värderas utifrån sannolikhet och konsekvens. I handlingsplanen beskrivs åtgärder för hur riskerna ska omhändertas. Vidare har två enheter inom ramen för granskningen inkommit med motsvarande handlingsplaner utifrån resultatet av 2023 års medarbetarundersökning.

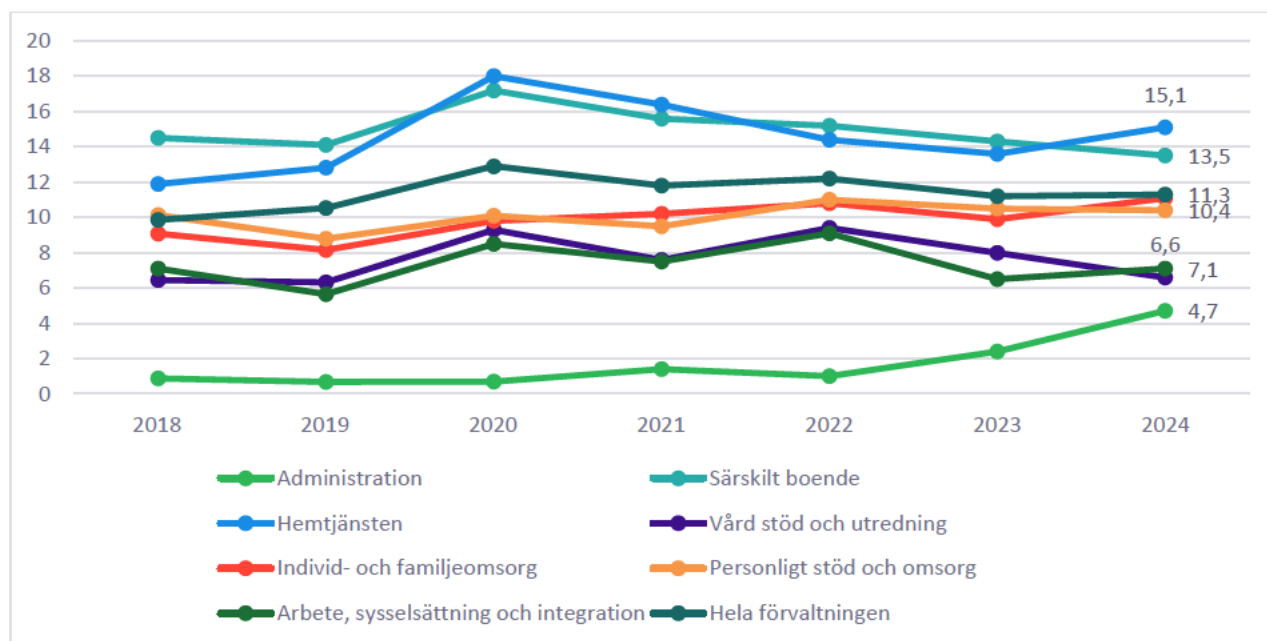
6.2. Styrning och uppföljning av arbetet med att minska sjukfrånvaron

I socialnämndens verksamhetsplan för 2025 återges kommunfullmäktiges målsättning om att sjukfrånvaron ska understiga 8,7 procent under 2025. Det framgår inga aktiviteter eller planer för hur nämnden avser att uppnå fullmäktiges målsättning i verksamhetsplanen trots att nämndens totala sjukfrånvaro är över 8,7 procent. Av verksamhetsplanen framgår att nämnden bedömer att målvärdet på 8,7 procent är orealistiskt att nå. Nämnden har inte beslutat om ett nämndspecifikt målvärde för sjukfrånvaron.

Av socialförvaltningens verksamhetsplan för 2025 framgår att arbetet med att sänka sjukfrånvaron kommer ha ett stort fokus under året. Det framgår inte vad fokuset på att sänka sjukfrånvaron innebär i praktiken. För att sänka sjukfrånvaron beskrivs att ett fortsatt arbete med att stärka och implementera Sunt arbetslivs friskfaktorer kommer att genomföras.

Socialnämnden följer upp sjukfrånvaron i delårsrapporter per april och augusti samt i verksamhetsberättelsen för 2024. Protokollsgranskning visar att nämnden vid sitt sammanträde i juni och augusti 2024 samt mars 2025 fick information om sjukfrånvaron. Nämnden delges statistik över total sjukfrånvaro, kort- och långtidssjukfrånvaro per verksamhetsområde. Den dokumenterade uppföljningen innehåller ingen analys över bakomliggande orsaker till sjukfrånvaron. Nämnden har inte beslutat om några åtgärder utifrån uppföljningstillfällena, trots att uppföljningen visar att nämnden inte når fullmäktiges mål avseende sjukfrånvaron. Intervjuade uppger att nämnden löpande diskuterar frågan om sjukfrånvaron.

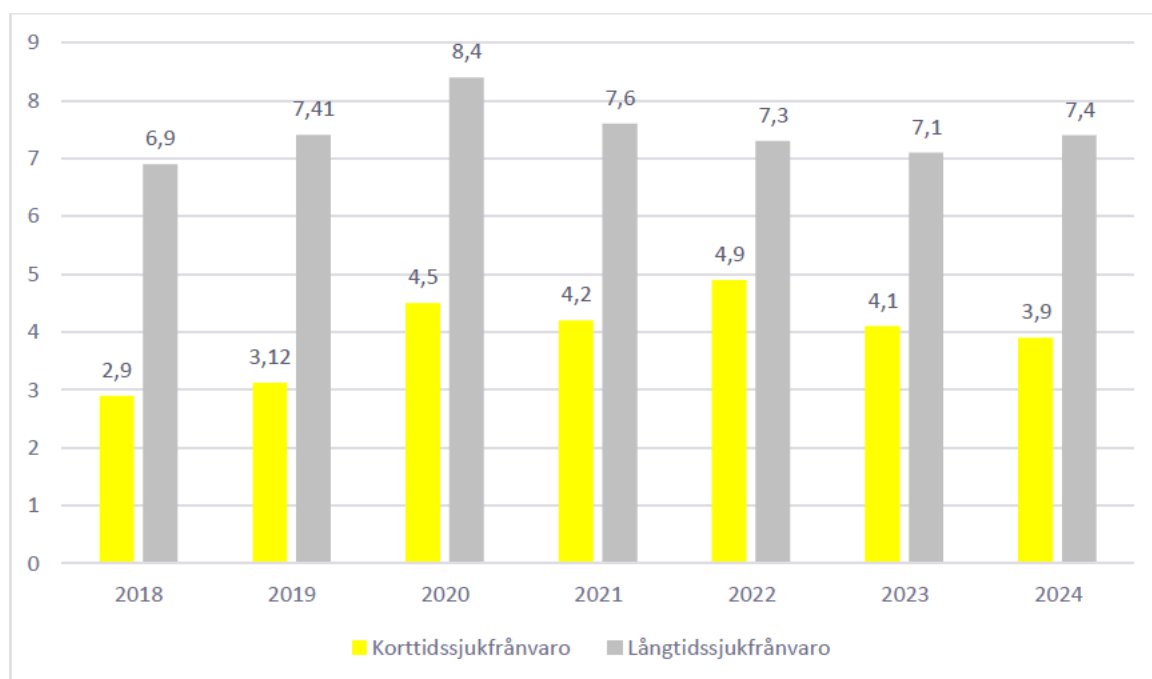
Av verksamhetsberättelsen för 2024 framgår att socialförvaltningens totala sjukfrånvaro ökade från 11,2 procent år 2023 till 11,3 procent år 2024. Det beskrivs att korttidssjukfrånvaron har minskat medan långtidssjukfrånvaron har ökat. I diagrammet nedan presenteras den totala sjukfrånvaron inom socialförvaltningen mellan 2018–2024.

Figur 8: Diagram över den totala sjukfrånvaron inom socialförvaltningens verksamhetsområden mellan 2022–2024

Enhetschefer inom socialförvaltningen får månadsvis uppföljning av sina enheters totala sjukfrånvaro respektive kort- och långtidssjukfrånvaro. Enhetscheferna följer därtill via Adato löpande upp pågående sjukskrivningsärenden. Socialförvaltningens HR-partners följer upp och analyserar sjukfrånvaron tertialvis både på enhets- och verksamhetsnivå.

I diagrammet nedan presenteras statistik över socialförvaltningens kort- och långtidssjukfrånvaro mellan 2018–2024.

Figur 9: Diagram över kort- och långtidssjukfrånvaron inom socialförvaltningen mellan 2018–2024.

I verksamhetsberättelsen framkommer att socialförvaltningen har haft en projektanställd HR-partner som arbetat med att öka kunskapen och ge stöd till ledningsorganisationen avseende arbetsmiljö och rehabilitering. Inom ramen för projektanställningen genomfördes en kartläggning över verksamheternas behov av stöd inom arbetsmiljö och rehabilitering. Utifrån kartläggningen har socialförvaltningen påbörjat att arbeta fram en plan för att sänka sjukfrånvaron. Av utkastet på socialförvaltningens plan för att sänka sjukfrånvaron framgår att socialchefen har beslutat att under föreliggande år ska fokus riktas på att minska sjukfrånvaron inom följande områden:

- ▶ Enheter med en sjukfrånvaro över 10 procent.
- ▶ Långa sjukskrivningar, det vill säga ärenden som har en sammantagen sjukfrånvaro på ett år eller längre.
- ▶ Att minska omfattningen av den upprepade korttidsfrånvaron så att dessa inte leder vidare till långa sjukskrivningar.

Utkastet till socialförvaltningens plan för att sänka sjukfrånvaron innehåller därtill aktiviteter som enheterna ska genomföra och plan för uppföljning.

6.3. Vår bedömning

Bedömning kopplad till det systematiska arbetsmiljöarbetet:

Vi bedömer att socialnämnden inte har säkerställt en ändamålsenlig kontroll och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Enligt kommunallagen 6 kap, § 6 ska nämnderna inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt. Nämnderna ska också se till att den interna kontrollen är tillräckligt och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Granskningen visar att nämnden följer upp det systematiska arbetsmiljöarbetet i delårsrapporter och verksamhetsberättelse. Uppföljningen innehåller dock ingen analys över hur strukturer och rutiner kopplade till det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar i verksamheterna. Uppföljningen består främst av genomförda aktiviteter och arbetsmiljöutmaningar. Avsaknaden av en årlig uppföljning av strukturer och rutiner bidrar enligt vår mening till en ökad risk för bristande efterlevnad av Arbetsmiljöverkets föreskrifter.

Genomförd stickprovskontroll visar att merparten av stickprovade enheter enbart har listat åtgärder i sina riskanalyser. Samtliga enheter, utom en, har inte heller värderat eller bedömt identifierade risker. Enligt Arbetsmiljöverkets föreskrift 2023:1 ska arbetsgivaren regelbundet undersöka arbetsförhållanden och bedöma risker för ohälsa och olycksfall. Resultatet av stickprovskontrollen indikerar på en bristande efterlevnad gällande detta.

Vidare visar stickprovskontrollen att enheterna främst identifierar risker kopplade till den fysiska arbetsmiljön. Risker kopplade till organisatorisk och socialarbetsmiljö behandlas främst genom den årliga medarbetarundersökningen. Vi ser det som positivt att medarbetarundersökningen används för att identifiera och omhänderta arbetsmiljörisker. Dock ställer det krav på att handlingsplaner upprättas utifrån resultatet. Inom ramen för granskningen har tre enheter inkommit med handlingsplaner utifrån resultatet av medarbetarundersökningen. Det framgår därtill att det finns en variation över hur enheterna arbetar vidare utifrån resultatet från medarbetarundersökningen. Eftersom fysiska arbetsmiljörisker främst behandlas i samband med riskanalyser och att merparten av stickprovade enheter inte har upprättat handlingsplaner utifrån medarbetarundersökningen menar vi att nämnden bör ställa tydligare krav på verksamheterna att identifiera och bedöma risker kopplade till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.

Bedömning kopplad till arbetet för att minska sjukfrånvaron:

Vi bedömer att socialnämnden inte har säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning för att minska sjukfrånvaron.

Granskningen visar att nämnden inte har brutit ned eller beslutat om aktiviteter för hur kommunfullmäktiges målsättning om sjukfrånvaro ska uppnås. Arbetet för att minska sjukfrånvaron initieras och drivs främst på förvaltningsnivå. Socialförvaltningen har i sin verksamhetsplan för 2025 beskrivit aktiviteter för att sänka sjukfrånvaron. Av dokument och

intervjuer framgår att socialförvaltningen genomför åtgärder för att minska sjukfrånvaron. Däremot konstateras, utifrån protokoll och styrande dokument, att nämnden kan bli mer aktiv i sin styrning av arbetet för att minska sjukfrånvaron. Vi menar att det finns utvecklingspotential i att tydliggöra förväntningar och besluta om åtgärder för att minska sjukfrånvaron.

Vidare följer nämnden upp statistik kopplat till sjukfrånvaron i delårsrapporter och verksamhetsberättelsen per verksamhetsområde. Dock innehåller uppföljningen ingen analys över bakomliggande orsaker till sjukfrånvaron. Nämnden har vid uppföljningstillfällena inte heller beslutat om åtgärder för att minska sjukfrånvaron. Nämnden kan enligt vår mening bli mer aktiv i sin uppföljning av sjukfrånvaron. Det i syfte att löpande kontrollera sjukfrånvaron och utifrån uppföljningen besluta om adekvata åtgärder.

Bilaga 1. Bakgrund

Enligt Sveriges kommuner och regioner (SKR) är hög sjukfrånvaro ett problem på både samhälls-, organisations- och individnivå. Sjukfrånvaron i kommuner, landsting och regioner är högst på den svenska arbetsmarknaden.

Av 3 kap. 2 § arbetsmiljölagen framgår att arbetsgivare systematiskt ska planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att kraven på en god arbetsmiljö uppfylls. Arbetsgivaren ska bland annat fortlöpande undersöka riskerna i verksamheten och vidta de åtgärder som behövs. Utöver de skyldigheter som finns angivna i arbetsmiljölagen har Arbetsmiljöverket gett ut ett antal föreskrifter som mer detaljerat anger de krav och skyldigheter som ställs på arbetsgivaren. Nya föreskrifter från Arbetsmiljöverket gäller från och med 1 januari 2025. Bland annat finns en ny arbetsmiljöföreskrift gällande systematiskt arbetsmiljöarbete respektive planering och organisering av arbetsmiljöarbetet (AFS 2023:1 och AFS 2023:2).

Under 2023 uppgick den totala sjukfrånvaron i Vänersborgs kommun till 10,5 procent, vilket är högre än den genomsnittliga sjukfrånvaron i Sverige på 7,5 procent. Den högsta sjukfrånvaron fanns inom socialnämnden (11,2 procent) samt Barn- och utbildningsnämnden (9,2 procent).

Kommunstyrelsen är kommunens sammanhållna personalorgan och ska enligt reglemente hantera frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare. I kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att leda och samordna frågor om arbetsmiljö. I mål- och resursplan 2025-2027 har kommunfullmäktige beslutat om ett inriktningsmål om att kommunens medarbetare ska ges förutsättningar för ett friskt och hållbart arbetsliv. Nämnderna ansvarar för att styra verksamheten mot inriktningsmålen och förhålla sig till dem under planperioden.

Kommunrevisionen har mot bakgrund av ovanstående i samband med sin risk- och väsentlighetsanalys bedömt att det är väsentligt att granska om kommunstyrelsen, socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden säkerställt ett ändamålsenligt arbete med systematiskt arbetsmiljö och sjukfrånvaro. I god revisionssed framkommer de grunder som revisorerna använder när de bedömer ansvarstagande i styrelser och nämnder. Det finns flera ansvarsgrunder som är aktuella i denna granskning med risk för bland annat bristande ledning, styrning, uppföljning och kontroll.

Bilaga 2. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Nedan beskrivs de revisionskriterier som är aktuella i denna granskning.

Kommunallag (2017:725) 6 kap. 6 § som reglerar nämnders ansvar

Enligt kommunallagen 6 kap 6§ ska nämnderna/styrelsen inom sitt område tillse att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Arbetsmiljölagen (1977:1160) 3 kap. som reglerar arbetsgivares ansvar för arbetsmiljö.

Arbetsmiljölagen reglerar de skyldigheter som varje arbetsgivare har om att förebygga ohälsa och olycksfall på arbetsplatsen. Lagen anger också de krav som finns på samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare. Det gäller till exempel regler som rör skyddsombuds och skyddskommittéers verksamhet. Det systematiska arbetsmiljöarbetet ska omfatta alla anställda, inklusive inhyrd personal.

I arbetsmiljölagens 3 kap. återfinns allmänna bestämmelser kring arbetsgivarens skyldigheter. Där framgår att arbetsgivaren systematiskt ska planera, leda och kontrollera verksamheten så att de krav som finns på en god arbetsmiljö motsvaras. Det innebär till exempel att arbetsgivaren ska undanröja risker för ohälsa och olycksfall genom att kontinuerligt undersöka vilka risker som finns på arbetsplatsen och förändra sådant som kan leda till ohälsa eller olycksfall. Arbetsgivaren ska också säkerställa att arbetstagaren har god kännedom om de risker som kan vara förbundna med arbetet och att arbetstagaren har den utbildning som krävs för att undgå risker i arbetet.

Arbetsmiljöverkets föreskrifter

Utöver de regler som anges i arbetsmiljölagen har Arbetsmiljöverket tagit fram ett antal föreskrifter som rör arbetsmiljö. Föreskrifterna innehåller mer detaljerade beskrivningar av de krav som finns på arbetsmiljöområdet.

Arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1)

Enligt Arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete ska uppgifterna inom det systematiska arbetsmiljöarbetet fördelas på ett sådant sätt att en eller flera chefer, arbetsledare eller andra arbetstagare får i uppgift att verka för att risker i arbetet förebyggs och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås. Vidare ska det finnas en arbetsmiljöpolicy som beskriver hur arbetsförhållandena i arbetsgivarens verksamhet ska vara för att ohälsa och olycksfall i arbetet ska förebyggas. Vidare anger föreskriften att arbetsgivaren regelbundet ska undersöka arbetsförhållandena och bedöma riskerna för att någon kan komma att drabbas av ohälsa eller olycksfall i arbetet. Föreskriften anger också att arbetsgivaren ska omedelbart eller så snart det är praktiskt möjligt genomföra de åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetsgivaren ska också vidta de åtgärder som i övrigt behövs för att uppnå en tillfredsställande arbetsmiljö.

Arbetsmiljöverkets föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4)

Arbetsmiljöverkets föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö ska arbetsgivaren ha mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Målens syfte ska vara att främja hälsa och öka organisationens förmåga att motverka ohälsa. Målen ska vara kända hos arbetstagarna och de ska ha möjlighet att medverka i arbetet med att ta fram målen.

Bilaga 3. Källförteckning

Intervju

- ▶ Gruppintervju personalchef, HR-specialister för arbetsmiljö och rehabilitering, 2025-05-08
- ▶ Gruppintervju förvaltningschefer för barn- och utbildnings- och socialförvaltningen, HR partner för barn- och utbildnings- och socialförvaltningen, 2025-05-08
- ▶ Gruppintervju urval av enhetschefer socialförvaltningen, 2025-05-08
- ▶ Gruppintervju fackliga företrädare, 2025-05-08
- ▶ Gruppintervju urval av rektorer, 2025-05-09
- ▶ Intervju socialnämndens presidium, 2025-05-09
- ▶ Intervju barn- och utbildningsnämndens presidium, 2025-05-09
- ▶ Intervju med presidierna för kommunstyrelsen och personal- och förhandlingsutskottet, 2025-06-09

Dokumentförteckning

- ▶ Anvisning- uppgiftsfördelning av arbetsmiljö
- ▶ Anvisning rehabiliteringsprocess
- ▶ Delårsrapporter per april, augusti 2024–2025
- ▶ Handlingsplaner utifrån resultatet från medarbetarundersökningar
- ▶ Internkontrollplaner 2024 - 2025
- ▶ Manualer för att dokumentera och följa upp det systematiska arbetsmiljöarbetet i Stratsys
- ▶ Mål- och resursplan 2025–2027
- ▶ Personal- och organisationsfrågor delegeringsordning
- ▶ Personalpolicy
- ▶ Personalekonomisk redovisning 2024
- ▶ Protokoll från kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden
- ▶ Rutiner kopplat till det systematiska arbetsmiljöarbetet
- ▶ Resultat från medarbetarenkäter 2022–2024
- ▶ Riktlinje arbetsmiljö
- ▶ Riskanalyser och handlingsplaner från 2024 och 2025
- ▶ Statistik sjukfrånvaro 2018–2024
- ▶ Verksamhetsplaner 2024, 2025
- ▶ Verksamhetsberättelser 2024
- ▶ Årshjul för det systematiska arbetsmiljöarbetet för CSG samt FSG

Bilaga 4. Beskrivning av dokumentation

Personalpolicyn och riktlinje för arbetsmiljö beskrivning av arbetssätt

Kommunens personalpolicy tydliggör vad som förväntas av både medarbetare och av arbetsgivaren. Av policyn framgår att varje medarbetare har ett ansvar att tillsammans med sina kollegor att skapa god trivsel och gemenskap.

Av riktlinjen för arbetsmiljön, vilken motsvarar en arbetsmiljöpolicy, framgår att det systematiska arbetsmiljöarbetet ska genomföras genom samverkan mellan chefer, medarbetare och fackliga företrädare samt skyddsombud. Den fysiska, organisatoriska och sociala arbetsmiljön ska undersökas och riskbedömas regelbundet och vid förändringar för att åtgärder ska kunna vidtas.

Frågeområden i medarbetarundersökningen

Frågorna kopplat till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön fördelar sig på följande områden:

- ▶ Kränkande särbehandling
- ▶ Arbetstider
- ▶ Arbetsbelastning
- ▶ Kommunikation och samarbete
- ▶ Ledarskap och lärande
- ▶ Delaktighet och påverkan

Sunt arbetslivs åtta friskfaktorer

Sunt arbetslivs friskfaktorerna beskrivs vara tillstånd som gör att medarbetare mår bra och som kan bidra till att skapa en god arbetsmiljö och låg sjukfrånvaro. Friskfaktorerna är följande:

- ▶ En rättvis och transparent organisation
- ▶ Ett närvarande, tillitsfullt och engagerat ledarskap
- ▶ Delaktighet och inflytande
- ▶ En välutvecklad kommunikation och återkoppling
- ▶ Prioritering av arbetsuppgifter
- ▶ Kompetensutveckling hela arbetslivet
- ▶ Systematiskt arbetsmiljöarbete i vardagen
- ▶ Tidiga insatser och arbetsanpassning

Revisorerna
2025-08-21

Till:

Kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden

För kännedom till:

Kommunfullmäktige

Granskning av systematiskt arbetsmiljöarbete och sjukfrånvaro

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vänersborgs kommun har EY genomfört en granskning med syftet att bedöma om kommunstyrelsen har säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt arbetsmiljöarbete. Syftet var även att bedöma om socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning för att minska sjukfrånvaron inom sina respektive verksamheter.

Den sammanfattande bedömningen utifrån granskningens syfte och grunderna för ansvarsprövning är att:

- Kommunstyrelsen delvis har säkerställt ett ändamålsenligt övergripande systematiskt arbetsmiljöarbete. Bedömningen grundar sig på att det finns strukturer för arbetet, samtidigt som ansvarsfördelningen delvis är otydlig. Kommunstyrelsen bedöms också kunna vara mer aktiva i sin styrning genom att tydliggöra krav och ambitionsnivåer för det systematiska arbetsmiljöarbetet.
- Kommunstyrelsen delvis har säkerställt en ändamålsenlig kontroll och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Bedömningen grundar sig på att kommunstyrelsen följer upp vissa aspekter av arbetsmiljön, bland annat i den personalekonomiska redovisningen, men att det saknas uppföljning av strukturer och arbetssätt för det systematiska arbetsmiljöarbetet i sig. Kommunstyrelsen kan också stärka styrningen av hur verksamheterna utövar det systematiska arbetsmiljöarbetet, exempelvis vad avser riskanalys och åtgärder. Det arbetet sker i nuläget på olika sätt i olika verksamheter.
- Barn- och utbildningsnämnden delvis har säkerställt en ändamålsenlig kontroll och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet, medan socialnämnden inte har säkerställt detta. Inom båda nämnder finns utvecklingspotential vad gäller arbetet med riskanalyser och åtgärder. Detta gäller särskilt inom socialnämnden, där det finns behov av att stärka styrningen för att säkerställa att riskanalyser och handlingsplaner genomförs på ett ändamålsenligt sätt.
- Kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden inte har säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning för att minska sjukfrånvaron. Bedömningen grundar sig på att det saknas tydligt beslutade målsättningar och aktiviteter för att nå fullmäktiges mål om minskad sjukfrånvaro. Det saknas också analys av orsaker till sjukfrånvaro. Granskningen visar att det kan skilja upp till 20 procentenheter i sjukfrånvaro mellan olika enheter. Det finns föredömen bland enheterna avseende arbetet för att minska sjukfrånvaron.

Inom barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden saknas också uppföljning av sjukfrånvaro på enhetsnivå.

Utifrån granskningens resultat lämnas ett antal rekommendationer till kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden.

Granskningsrapporten översänds med önskemål om att **senast den 25 november 2025** erhålla ett svar på vilka åtgärder som kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden ämnar vidta med anledning av de rekommendationer som lämnas i rapporten.

För kommunens revisorer:

Magnus Cassel, ordförande

Sven Erik Larsson, vice ordförande

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: MAGNUS CASSEL

Date: 2025-09-13 10:49:14

BankID refno: 01994243-7853-7ad6-8ff5-50798e92569c

Ordförande: Magnus Cassel

Signed by: PER ARNE FOLKE KINDBERG

Date: 2025-09-12 08:14:45

BankID refno: 01993c8f-7e91-7e85-85cb-79c0c317e69f

Justerare: Arne Kindberg

2025-11-26

Dnr: SOC 2025/181

Handläggare
Eva Grindén Nolblad
eva.grindennolblad@vanersborg.se
0521-722441

Mottagare
Socialnämnden

Jennifer Johansson
jennifer.johansson@vanersborg.se
0521-721304

Remissvar – Motion om en särskild kontrolltjänst i Vänersborg för att stoppa bidragsfusk och säkerställa rättvis och rättssäker fördelning av ekonomiskt bistånd

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår Kommunfullmäktige att anse motionen som färdigbehandlad då det redan finns en särskild roll inom socialtjänsten med fokus att identifiera, utreda och stoppa bidragsfusk genom noggranna kontroller och uppföljningar.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden har av kommunstyrelsen remitterats en motion, inlämnad av Robin Danielsson (M), om att införa en särskild kontrolltjänst i Vänersborg för att stoppa bidragsfusk och säkerställa rättvis och rättssäker fördelning av ekonomiskt bistånd. Motionärens förslag är att Vänersborgs kommun ska utreda möjligheten om att inrätta en särskild tjänst inom socialtjänsten med fokus att identifiera, utreda och stoppa bidragsfusk genom noggranna kontroller och uppföljningar

Inom försörjningsstödsenheten i Vänersborg finns redan en särskild tjänst som arbetar för att motverka felaktiga utbetalningar, bland annat genom utredningar, utvecklingsarbete och kompetenshöjning. Handläggarna samarbetar både regionalt och nationellt samt med lokalpolis och åklagare för att förbättra processer och möjliggöra rättsliga påföljder vid bedrägerier. Kommunen använder också sammanSatt BasTjänst för EKonomiskt bistånd (SSBTEK) för att samla in nödvändig information digitalt från olika myndigheter. Kommunen planerar att övergå till en ännu effektivare informationslösning, Gemensam Informations Försörjning (GIF) – Ekonomiskt bistånd, år 2026. Socialförvaltningen anser därför att behovet som motionen tar upp redan är tillgodosett.

Beredning

Inom försörjningsstödsenheten finns sedan några år tillbaka en särskild handläggare inriktad på att motverka felaktiga utbetalningar, så kallad FUT-handläggare. FUT-handläggarnas uppdrag omfattar bland annat utredning av misstänkta bedrägerier vilka kan identifieras genom olika metoder. Vidare ingår ansvar för utvecklingsarbete och kompetenshöjning inom hela enheten.

Sedan en tid tillbaka ingår socialförvaltningen i ett FUT-nätverk inom Fyrbodalområdet där FUT-handläggare träffas cirka fyra gånger per år för erfarenhetsutbyte och kunskapsdelning i syfte att stärka arbetet mot felaktiga utbetalningar. Vänersborgs handläggare deltar dessutom i ett nationellt nätverk för FUT-handläggare, vilket inkluderar ett gemensamt digitalt samarbetsforum samt en årlig nationell fortbildningskonferens.

Utöver detta bedrivs ett nära samarbete med lokalpolisen (förundersökningsledare), vilket är värdefullt ur flera aspekter. Inte minst bidrar polisens och åklagarens expertis till kvalitetsutveckling av våra interna processer, vilket stärker möjligheterna till rättsliga påföljder vid bedrägerier. Samtliga bidragstagare ska årligen lämna in en kopia av sin deklaration, vilket ger viktig information om exempelvis banktransaktioner.

Kommunen är ansluten till SSBTEK, vilket innebär att alla handläggare av försörjningsstöd kan hämta nödvändig information digitalt. SSBTEK är en förkortning för sammanSatt BasTjänst för Ekonomiskt bistånd och gör det möjligt att via verksamhetssystemet inhämta uppgifter från statliga myndigheter och organisationer, såsom utbetalningar och bilnehav. Denna information används i prövningen av ansökningar om försörjningsstöd.

Myndigheter som tillhandahåller information via SSBTEK är följande:

- Transportstyrelsen
- Sveriges a-kassor
- Arbetsförmedlingen
- CSN
- Försäkringskassan
- Pensionsmyndigheten
- Skatteverket
- Migrationsverket

GIF (Gemensam Informationsförsörjning)

Initiativet GIF – Ekonomiskt bistånd har som mål att ersätta SSBTEK med en ny, mer ändamålsenlig informationsförsörjningstjänst under SKR-koncernens ansvar. Den nya lösningen kommer att erbjuda ökad effektivitet, högre kvalitet samt tillgång till fler informationsmängder från fler leverantörer. Detta väntas minska risken för felaktiga utbetalningar och ge kommunerna en mer effektiv och träffsäker handläggning. Tjänsten planeras att lanseras brett i slutet av 2026.

Utifrån den ovanstående redovisningen bedömer socialförvaltningen att motionen om att inrätta en särskild tjänst med uppdraget att motverka felaktiga utbetalningar redan är hanterad och tillgodosedd.

Karin Hallberg
Förvaltningschef

Sändlista

Kommunstyrelsen

Motion om en särskild kontrolltjänst i Vänersborg för att stoppa bidragsfusk och säkerställa rättvis och rättssäker fördelning av ekonomiskt bistånd

Vänersborgs kommun ska ta ansvar för att våra gemensamma skattemedel används rätt. Ekonomiskt bistånd är en viktig trygghet för de som verkligen behöver det, men idag riskerar bidragssystemet att utnyttjas av personer som lämnar falska uppgifter, undanhåller inkomster eller fuskar med folkbokföring för att få pengar de inte har rätt till. Vi kan inte acceptera att skattebetalarnas pengar går till bidragsfusk istället för att stärka välfärden och ge stöd till dem som verkligen behöver hjälp. Felaktiga utbetalningar och bedrägerier kostar kommunen och samhälle både resurser och förtroende, och det är hög tid att vi agerar kraftfullt för att sätta stopp för detta.

Därför bör Vänersborg inrätta en särskild tjänst inom socialtjänsten, med uppdrag att samordna och arbeta proaktivt mot bidragsfusk. Genom att samverka med Skatteverket, Försäkringskassan och andra myndigheter kan kommunen effektivt granska utbetalningar, upptäcka felaktigheter och förhindra att pengar betalas ut till personer som inte har rätt till dem.

Med anledning av ovanstående så föreslås kommunfullmäktige att besluta:

- Att Vänersborgs kommun utreder möjligheten att inrätta en särskild tjänst inom socialtjänsten med fokus på att identifiera, utreda och stoppa bidragsfusk genom noggranna kontroller och uppföljningar

Robin Danielsson (M)

2025-06-17

Dnr: KS 2025/213

Handläggare

Johan Högmark

johan.hogmark@vanersborg.se

Remiss av motion om en särskild kontrolltjänst i Vänersborg

Beslut

Kommunstyrelsen remitterar motion om en särskild kontrolltjänst i Vänersborg till socialnämnden.

Sammanfattning

Motion om en särskild kontrolltjänst i Vänersborg för att stoppa bidragsfusk och säkerställa rättvis och rättssäker fördelning av ekonomiskt bistånd inkom 2025-04-07. Kommunfullmäktige beslutade 2025-04-16 att remittera ärendet till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsens ordförande ser i samråd med kommunstyrelsens presidium att ärendet behöver remitteras till socialnämnden.

Regelverk

Beslutet är fattat med stöd av delegeringsordning för kommunstyrelsen den 9 oktober 2024 § 163, punkten 2.10 - Remiss och återremiss av ärenden som ska beslutas i kommunstyrelsen eller som ska beredas för beslut i kommunfullmäktige.

Underlag

- Motion om en särskild kontrolltjänst i Vänersborg för att stoppa bidragsfusk och säkerställa rättvis och rättssäker fördelning av ekonomiskt bistånd
- Kommunfullmäktiges beslut 2025-04-16, § 58

Benny Augustsson

Kommunstyrelsens ordförande

Sändlista för beslut

Socialnämnden

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Benny Augustsson

§ 58

Motion om en särskild kontrolltjänst i Vänersborg för att stoppa bidragsfusk och säkerställa rättvis och rättssäker fördelning av ekonomiskt bistånd

KS 2025/213

Beslut

Kommunfullmäktige remitterar ärendet till kommunstyrelsen. Ärendet ska handläggas på så sätt att det kan avgöras av kommunfullmäktige inom ett år.

Sammanfattning av ärendet

Robin Danielsson (M) har inkommit med motion om en särskild kontrolltjänst i Vänersborg för att stoppa bidragsfusk och säkerställa rättvis och rättssäker fördelning av ekonomiskt bistånd.

Beslutsunderlag

- Signerad motion om särskild kontrolltjänst

Kommunfullmäktiges behandling under sammanträdet

Ordföranden föreslog ovanstående beslut till avgörande och fann att kommunfullmäktige bifallit förslaget.

Sändlista

Kommunstyrelsen

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

Handläggare

Eva Grindén Nolblad
eva.grindennolblad@vanersborg.se
0521-72 24 41

Fatjon Peci

fatjon.peci@vanersborg.se
0521-72 13 50

Sändlista är en
sammanställning över vilka
organ, funktioner, personer
eller liknande som ska få
beslutet när ärendet är
färdigbehandlat

Mottagare

Socialnämnden

Dnr: SOC 2025/318

Utredning om ungdomsanställningar utifrån riktat uppdrag

Förslag till beslut

Socialnämnden ställer sig bakom utredningen och översänder den till kommunfullmäktige.

Sammanfattning av ärendet

I Mål och resursplan 2025-2027 (fastställd av kommunfullmäktige 2024-06-19) tilldelades socialnämnden uppdraget att utreda vad det skulle innebära att införa ungdomsanställningar.

Utredningen belyser bland annat tidigare arbete med ungdomsanställningar i kommunen samt vad ett införande skulle innebära för individen, organisationen samt ur ett ekonomiskt perspektiv. En beskrivning finns också som kopplar till målgrupp och behov.

Av utredningen framkommer att socialförvaltningen ser positivt på ungdomsanställningar och kan se fördelar med att använda ungdomsanställningar som en brygga över till etablering på arbetsmarknaden för den unge. Förvaltningen ser att det skulle kunna vara fördelaktigt med att arbeta med parallella spår som kompletterar varandra. Där det andra spåret kan vara praktik och jobbspår med möjlighet att kombinera med utbildning och socialt stöd.

Slutsatsen är att ungdomsanställningar bör erbjudas bredare än enbart till ungdomar som uppbär försörjningsstöd. Strategin ska vara att fånga in alla unga utan arbete eller studier, de som omfattas av kommunens aktivitetsansvar (KAA) eller just avslutat skolan, för att ge dem en väg tillbaka till studier eller arbetsmarknad.

Socialförvaltningen ser behov av vidare utredning och ett förlängt uppdrag innan ett eventuellt beslut om införande fattas. Delar som då behöver utredas är bland annat hur dessa ungdomsanställningar ska finansieras, hur de ska utformas samt en fördjupad ekonomisk beräkning.

Karin Hallberg
Förvaltningschef

Bilagor

Utredning om ungdomsanställningar utifrån riktat uppdrag

Sändlista

Kommunstyrelsen

2025-11-27

Dnr: SOC 2025/318

Handläggare

Eva Grindén Nolblad
eva.grindennolblad@vanersborg.se
0521-72 24 41

Mottagare

Socialnämnden

Fatjon Peci
fatjon.peci@vanersborg.se
0521-72 13 50

Utredning om ungdomsanställningar utifrån riktat uppdrag

Sammanfattning av rapporten

I Mål och resursplan 2025-2027 (fastställd av kommunfullmäktige 2024-06-19) tilldelades socialnämnden uppdraget att utreda vad det skulle innebära att införa ungdomsanställningar.

Utredningen belyser bland annat tidigare arbete med ungdomsanställningar i kommunen samt vad ett införande skulle innebära för individen, organisationen samt ur ett ekonomiskt perspektiv. En beskrivning finns också som kopplar till målgrupp och behov.

Av utredningen framkommer att socialförvaltningen ser positivt på ungdomsanställningar och kan se fördelar med att använda ungdomsanställningar som en brygga över till etablering på arbetsmarknaden för den unge. Förvaltningen ser att det skulle kunna vara fördelaktigt med att arbeta med parallella spår som kompletterar varandra. Där det andra spåret kan vara praktik och jobbspår med möjlighet att kombinera med utbildning och socialt stöd.

Slutsatsen är att ungdomsanställningar bör erbjudas bredare än enbart till ungdomar som uppbär försörjningsstöd. Strategin ska vara att fånga in alla unga utan arbete eller studier, de som omfattas av kommunens aktivitetsansvar (KAA) eller just avslutat skolan, för att ge dem en väg tillbaka till studier eller arbetsmarknad.

Socialförvaltningen ser behov av vidare utredning och ett förlängt uppdrag innan ett eventuellt beslut om införande fattas. Delar som då behöver utredas är bland annat hur dessa ungdomsanställningar ska finansieras, hur de ska utformas samt en fördjupad ekonomisk beräkning.

Karin Hallberg

Förvaltningschef

Innehållsförteckning

1	UPPDRAG.....	4
1.1	UPPDRAGSBESKRIVNING.....	4
1.2	MÅL OCH SYFTE.....	4
1.3	BERÖRDA PARTER/AKTÖRER.....	4
1.4	METOD	4
2	RESULTAT OCH SLUTSATSER.....	4
3	UTREDNING	5
3.1	VAD INNEBÄR UNGDOMSANSTÄLLNING?	5
3.2	STATUS OCH BEHOV	6
3.3	OMVÄRLDSBEVAKNING	6
3.4	TIDIGARE ARBETE MED UNGDOMSANSTÄLLNINGAR INOM VÄNERSBORGS KOMMUN	7
3.5	INFÖRANDE AV UNGDOMSANSTÄLLNINGAR SKULLE INNEBÄRA FÖR:.....	8

1 Uppdrag

1.1 Uppdragsbeskrivning

I Mål och resursplan 2025-2027 (fastställd av kommunfullmäktige 2024-06-19) tilldelades socialnämnden uppdraget att utreda vad det skulle innebära att införa ungdomsanställningar. Ungdomsanställningar ska vara en insats som riktar sig till unga och unga vuxna som är mellan 16 och 29 år och som varken arbetar eller studerar. Syftet med anställningen är att få erfarenheter och referenser av arbetslivet för att kunna ta sig vidare till arbete eller studier. Uppdraget skulle genomföras under 2025.

1.2 Mål och syfte

Utredningen hanterar vad det skulle innebära att införa ungdomsanställningar. Utredningen syftar till att vara ett underlag för vidare utredning och eventuella beslut.

1.3 Berörda parter/aktörer

Berörda parter i denna utredning har varit arbetsmarknadsenheten (AME) samt försörjningsstödsenheten.

1.4 Metod

Möten har hållits där representanter från AME, försörjningsstödsenheten, administrativa avdelningen samt kvalitet och utveckling varit delaktiga. Roller som deltagit är bland annat enhetschefer, arbetskonsulenter, socialsekreterare, verksamhetsledare, ekonom och utvecklingsledare. En arbetsgrupp har sedan bildats där några av dessa roller ingått. Utöver detta har omvärldsbevakning genomförts samt insamling av statistik från arbetsförmedling.

2 Resultat och slutsatser

Socialförvaltningen ser positivt på ungdomsanställningar och kan se fördelar med att använda ungdomsanställningar som en brygga över till etablering på arbetsmarknaden för den unge. Det bör därför finnas en strategi för hur ungdomsanställningen som är begränsad i tid kan ge långsiktiga effekter för ungdomen. Anställningen kan med fördel innehålla utbildningsinslag som kopplas till kommunens kompetens- och personalförsörjningsbehov för att på sikt skapa hållbarhet både för individ och organisation.

Det som bör beaktas är att gruppen är heterogen med skilda förutsättningar och behov. Förvaltningen ser att det skulle kunna vara fördelaktigt med att arbeta med parallella spår som kompletterar varandra, där det andra spåret skulle kunna vara praktik och jobbspår med möjlighet att kombinera med utbildning och socialt stöd.

Slutsatsen är att ungdomsanställningar bör erbjudas bredare än enbart till ungdomar som uppbär försörjningsstöd. Strategin ska vara att fånga in alla unga utan arbete eller studier, de som omfattas av kommunens aktivitetsansvar (KAA) eller just avslutat skolan, för att ge dem en väg tillbaka till studier eller arbetsmarknad. Därmed blir samverkan med kommunens aktivitetsansvar (KAA) viktigt för att nå ungdomar som inte fullföljt sina studier. Genom att kombinera arbetslivserfarenhet med stöd för återgång till utbildning skapas en tydlig väg mot egenförsörjning och fullföljd skolgång.

Arbetet med ungdomsanställningar bör ske inom ramen för kommunens överenskommelse med Arbetsförmedlingen gällande individsamverkan.

Socialförvaltningen ser behov av vidare utredning och ett förlängt uppdrag innan ett eventuellt beslut om införande fattas. Delar som då behöver utredas är bland annat hur dessa ungdomsanställningar ska finansieras, hur de ska utformas och en fördjupad ekonomisk beräkning.

3 Utredning

3.1 Vad innebär ungdomsanställning?

En ungdomsanställning är en tidsbegränsad anställningsform som syftar till att ge unga personer möjlighet att skaffa arbetslivserfarenhet. Anställningen är ofta förenad med handledning och kan i vissa fall innebära en lägre lön än ordinarie anställningar. Den riktar sig i huvudsak till personer i åldern 18–25 år, men kan i vissa program eller avtal omfatta individer upp till 29 år.

Huvudsyftet med ungdomsanställningar är att underlätta ungas inträde på arbetsmarknaden. Detta sker genom att:

- Ge arbetslivserfarenhet till personer som tidigare saknat anställning.
- Underlätta övergången mellan studier och arbetsliv.
- Minska ungdomsarbetslösheten genom särskilda anställningsformer eller subventionerade lösningar.

Villkor och utformning

Villkoren för ungdomsanställningar kan variera beroende på avtal, arbetsplats och individens behov. Exempel på vanliga inslag är:

- Anställningens längd: Vanligtvis 6–12 månader.
- Handledarstöd: Tillgång till handledare på arbetsplatsen, med anpassning efter individens behov.
- Utbildningsinslag: Kan inkludera exempelvis SFI (svenska för invandrare) eller yrkesinriktade kurser.
- Lön: Exempelvis enligt Kommunals BEA-avtal.
- Företrädesrätt: Ingen automatisk rätt till fortsatt anställning efter avslutad period, om inte annat anges i avtal.

Lönestöd och subventioner

En ungdomsanställning kan erbjudas med eller utan lönestöd från Arbetsförmedlingen. Vilket stöd som används beror på:

- Kommunens rutiner.
- Individens rätt till stöd.
- Vilket alternativ som är mest förmånligt för den enskilde.

3.2 Status och behov

Ungdomar inom Arbetsförmedlingen

Enligt statistik från Arbetsförmedlingen (november 2025) finns det 335 inskrivna ungdomar i åldern 18–29 år med Vänersborg som angiven ort.

Av dessa har 57 personer en timanställning på i genomsnitt mer än 8 timmar per vecka eller ett deltidsarbete.

Följande grupper ingår inte i denna siffra:

- Personer med anställningsstöd
- Personer som är förhindrade att arbeta
- Personer med tillfälliga arbeten i önskad omfattning
- Ombytessökande

Dessa grupper är för närvarande inte aktuella för ungdomsanställningar.

Gällande målgruppen 16–18 år är det i dagsläget färre än fem personer som är inskrivna. De ungdomar som varken arbetar eller studerar har kontakt med kommunen genom KAA-uppdraget samt med skolan.

Ungdomar inom Försörjningsstödsenheten

Vid genomgång av ungdomar i åldern 18–29 år som är aktuella hos försörjningsstödsenheten framkom att många har utmaningar, såsom:

- Funktionsnedsättningar
- Psykisk ohälsa
- Låg utbildningsnivå

Följande identifierades:

- 12 ungdomar som bedöms kunna ta ett reguljärt arbete utan anpassning
- 32 ungdomar som uppskattningsvis kan klara ett arbete med stöd, exempelvis enklare arbetsuppgifter med handledare som följer ungdomen under hela eller delar av anställningen

Det bör noteras att dessa individer kan ingå i den siffra som Arbetsförmedlingen har redovisat.

Ungdomar som är under 18 år eller som fortfarande går i gymnasiet omfattas av föräldrarnas försörjningsansvar. Därför är de inte aktuella för handläggning inom Försörjningsstödsenheten

Övriga aktörer

Utöver ovanstående har Friska Vindar cirka 10 ungdomar under 30 år som är aktuella.

3.3 Omvärldsbevakning

Omvärldsbevakningen har sin utgångspunkt i arbetet på Framtidscentrum i Trollhättan som ett exempel på hur samverkan mellan kommun, Arbetsförmedling, Försäkringskassa och region kan skapa vägar till arbete och studier för unga. Genom ett öppet hus erbjuds insatser inom utbildning, aktiviteter, praktik och socialt stöd. Modellen inkluderar jobbspår, arbetsträning och olika anställningsformer, vilket är direkt relevant för diskussionen om ungdomsanställningar i Vänersborg. Syftet är att minska rundgång mellan myndigheter och ge unga en tydlig väg mot egen försörjning.

Erfarenheter från arbetsgången i Trollhättan

Samlad ingång: Ett öppet hus där unga möter flera aktörer samtidigt minskar rundgång och ökar tillgänglighet.

Fyra steg i processen: Utbildning → Aktiviteter → Arbete → Socialt stöd, vilket ger struktur och progression.

Jobbspår och praktik: Konkret koppling mellan utbildning och arbetsmarknad genom praktikplatser och jobbskuggning.

Individuell planering: Gemensamma handlingsplaner med alla aktörer för att skapa tydliga mål.

Tvärsektoriell samverkan: Arbetsförmedling, socialtjänst och Försäkringskassa arbetar integrerat för snabbare beslut.

Fokus på motivation och hälsa: Aktiviteter som stärker psykisk och fysisk hälsa parallellt med arbetsinsatser.

Bild: Framtidscentrum Trollhättans Stad

3.4 Tidigare arbete med ungdomsanställningar inom Vänersborgs kommun

Bakgrund och utveckling av ungdomsanställningar i Vänersborgs kommun

Vänersborgs kommun har tidigare arbetat med riktade medel för ungdomsanställningar, främst avsedda för ungdomar upp till 25 år. Inledningsvis omfattade satsningen en bredare målgrupp, vilket möjliggjordes genom ett nära samarbete med Arbetsförmedlingen och ett stort inflöde av kandidater från deras verksamhet. Arbetsförmedlingen tillhandahöll listor över ungdomar som var berättigade till lönestöd, vilket underlättade urvalet.

Kommunen inledde processen med att kartlägga intresset hos olika kommunala verksamheter. De ungdomar som visade intresse erbjöds inledande praktik eller arbetsträning för att säkerställa att förutsättningarna för en anställning var uppfyllda. Vid prioritering gavs företräde åt individer med försörjningsstöd, även om majoriteten av deltagarna initialt kom från Arbetsförmedlingens register.

Förändringar i samverkan och målgrupp

I samband med omstruktureringar inom Arbetsförmedlingen och förändringar i samverkansformerna riktades kommunens medel i allt större utsträckning mot ungdomar med försörjningsstöd. Detta medförde att antalet ungdomar som kunde erbjudas ungdomsansättningar minskade, samtidigt som målgruppen förändrades. Den kom att omfatta fler individer med språkliga utmaningar, psykisk ohälsa samt neuropsykiatriska funktionsnedsättningar – grupper som generellt står längre från arbetsmarknaden.

Denna utveckling försvårade möjligheterna att genomföra ungdomsansättningar i den ursprungliga omfattningen. Följden blev att medel kvarstod i budgeten, vilket ledde till att dessa slogs samman med övriga åtgärdsanställningar för att kunna användas för hela målgruppen.

Anställningsformer och begränsningar

Ungdomsansättningar har i huvudsak kombinerats med lönestöd, främst i form av nystartsjobb. Kommunen har även använt andra stödformer såsom lönebidrag, introduktionsjobb och yrkesintroduktionsanställningar. Eftersom flera av dessa stödformer kräver att individen fyllt 20 år, har ungdomar inom det kommunala aktivitetsansvaret (16–20 år) i praktiken uteslutits.

Kravet på att individen ska vara berättigad till lönestöd har också inneburit att vissa delar av målgruppen inte kunnat omfattas, då alla inte uppfyller kriterierna för aktuella stödformer. Detta har medfört att kommunen inte alltid kunnat erbjuda anställning när ungdomen varit redo, utan har behövt invänta att rätt till lönestöd uppstår.

Projekt och särskilda satsningar

Ungdomsansättningar har även använts inom olika projekt och satsningar, exempelvis Steget ur bojan och Trainee Omvårdnad.

3.5 Införande av ungdomsansättningar skulle innebära för:

Individen

Forskning visar att ungdomars återgång till skolan eller inträde i arbetslivet medför många individuella vinster, både på kort och lång sikt. Skolmiljön har en positiv inverkan på den psykiska hälsan, där goda relationer till lärare och kamrater är starkt kopplade till bättre självskattad hälsa, högre livstillfredsställelse och färre psykiska besvär. Skolan fungerar också som en trygg zon, särskilt för ungdomar i utsatta områden, genom att erbjuda stabilitet, rutiner och en plats där de kan känna sig sedda och hörda. Att vara del av en meningsfull gemenskap minskar risken för isolering, depression och ångest, medan brist på stöd från skola och familj ökar risken för psykisk ohälsa.^{1 2 3}

Utöver den psykiska hälsan bidrar skola och arbete till att stärka ungdomars sociala kapital. Genom relationer och nätverk får de tillgång till sammanhang som skapar tillit och känsla av tillhörighet. Miljöer där ungdomar känner sig trygga och accepterade, så kallade "safe spaces", har visat sig vara särskilt viktiga för deras välbefinnande.⁴

Skolan ger också ungdomar en känsla av mening och motivation, vilket är avgörande för att bygga framtidstro, även för dem som har svåra förutsättningar. Att fullfölja utbildning eller komma in i arbetslivet ökar möjligheten till självförsörjning, minskar risken för arbetslöshet och bidrar till bättre hälsa över tid.^{5 6}

För de ungdomar som inte trivs i den traditionella skolmiljön kan arbete vara ett alternativ som ger liknande vinster. Arbetslivet erbjuder praktisk erfarenhet, utveckling av ansvarstagande och självständighet samt stärker självbilden och känslan av att kunna påverka sitt eget liv.⁷

Sammanfattningsvis visar forskningen att både skola och arbete är viktiga arenor för ungdomars personliga utveckling. De bidrar till förbättrad psykisk hälsa, stärkt socialt kapital, ökad framtidstro och utveckling av färdigheter som är avgörande för ett självständigt och meningsfullt liv.

Att få ett arbete som ungdom betyder mycket mer än bara en inkomst. Det kan innebära:

- Ekonomisk frihet – att kunna försörja sig själv och minska beroendet av stöd från familj eller samhället.
- Självkänsla och identitet – arbete ger en känsla av mening, ansvar och att vara en del av något större.
- Social inkludering – att få en plats i gemenskapen, skapa nätverk och känna sig delaktig i samhället.
- Framtidsmöjligheter – arbetslivserfarenhet öppnar dörrar till utbildning, karriär och personlig utveckling.

¹ Rapport Folkhälsomyndigheten Hur hänger olika skolfaktorer samman med ungdomars hälsa och välbefinnande i Sverige? (2022) [Länk](#)

² Göteborgs universitet Skolan en trygghet för unga i utsatta områden (2024) [Länk](#)

³ forskning.se Unga mår sämre – eller har vi bara blivit bättre på att se det? (2025) [Länk](#)

⁴ Forskningsprojekt, högskolan i Halmstad, Ungas psykiska hälsa, socialt kapital och hjälpsökande beteenden (2025) [Länk](#)

⁵ Göteborgs universitet Skolan en trygghet för unga i utsatta områden (2024) [Länk](#)

⁶ Skolverket, kunskapsöversikter: Forskning för skolan [Länk](#)

⁷ Forskningsprojekt, högskolan i Halmstad, Ungas psykiska hälsa, socialt kapital och hjälpsökande beteenden (2025) [Länk](#)

- Struktur och stabilitet – ett jobb ger rutiner som kan förebygga psykisk ohälsa och utanförskap.

Att ge ungdomar stöd att få och behålla arbete kan minska risken för utanförskap.

Organisationen

AME har en väl etablerad struktur och gedigen kompetens för att genomföra insatser riktade till unga. Verksamheten har lång erfarenhet av att arbeta med olika former av stöd, inklusive ungdomsanställningar. Detta innebär att det finns organisatoriska förutsättningar att hantera uppdraget på ett strukturerat och professionellt sätt.

Samtidigt är det viktigt att understryka att en sådan satsning kräver långsiktiga ekonomiska förutsättningar för att kunna genomföras på ett hållbart sätt. Utan en stabil finansiering riskerar insatsen att bli kortsiktig och därmed mindre effektiv.

Ekonomi

Utifrån ett ekonomiskt perspektiv är det viktigt att skapa ett välgrundat beslutsunderlag. Nedan presenteras ett exempel på kostnadsberäkning som illustrerar möjliga nivåer. För att få ett komplett och tillförlitligt underlag behöver en fördjupad utredning genomföras. Denna bör omfatta beräkningar av kostnader för anställningar, handledning och eventuella utbildningsinslag samt en kartläggning av befintliga resurser och behov av förstärkning. Utredningen ska även inkludera en analys av möjliga finansieringsmodeller, inklusive lönestöd från Arbetsförmedlingen. Inför nästa steg kommer det därför krävas att ett detaljerat ekonomiskt underlag tas fram som grund för ett väl avvägt beslut om eventuellt genomförande.

Kostnadsjämförelse

Exemplen nedan är exklusive eventuella bidrag från Arbetsförmedlingen. Kostnaden är högre vid heltid, men kan motiveras om syftet är att skapa långsiktiga lösningar och stabilitet.

Beräkningen baseras på en månadslön om 21 750 kr och ett PO-pålägg på 40,66 %, vilket ger en total kostnad på 30 594 kr per heltidstjänst och månad. Alla belopp är exklusive eventuella bidrag från Arbetsförmedlingen.

Alternativ 1: Anställningsgrad 50 %

- Kostnad per månad: 15 297 kr
- 12 månader för 20 personer: 3 671 226 kr

Alternativ 2: anställningsgrad 100 %

- Kostnad per månad: 30 594 kr
- 12 månader för 20 personer: 7 342 452 kr

Arbetsförmedlingen erbjuder flera sätt att minska kostnaden för ungdomsanställningar – från direkta lönebidrag till projektpengar. Alla stöd har tydliga villkor och riktar sig till ungdomar med svag ställning på arbetsmarknaden.

Godkännande

Dnr: SOC 2025/252

Handläggare

Zana Savic

zana.savic@vanersborg.se

0521-72 17 30

Mottagare

Socialnämnden

Fördelning av föreningsbidrag till sociala föreningar för år 2026

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar om fördelning av föreningsbidrag till sociala föreningar för år 2026 enligt följande:

BRIS Region Väst	9 000 kr
Hörselskadades förening Vänersborg-Trollhättan med omnejd	6 000 kr
IFS Fyrbodan	1 500 kr
Lions Club Vänersborg	5 000 kr
Spelberoendes förening Göteborg	29 000 kr
Brålanda Väsentjänst	68 500 kr
Demensföreningen i Trollhättan/Vänersborg	6 000 kr
Aktiva Länken	75 000 kr

Sammanfattning av ärendet

Förslag till fördelning av föreningsbidrag för verksamhetsår 2026 föreligger. Anslaget till föreningsbidrag uppgår till 200 000 kr.

Ansökningar om bidrag för verksamhetsår 2026 har inkommit i tid från BRIS Region Väst, Hörselskadades förening Vänersborg-Trollhättan med omnejd, IFS Fyrbodan, Lions Club i Vänersborg, Spelberoendes förening Göteborg, Brålanda Väsentjänst, Demensföreningen i Trollhättan/Vänersborg och Aktiva länken.

Kriterierna för att tilldelas föreningsbidrag är:

- Ansökan ska lämnas av styrelsen.
- Föreningens arbete ska vara frivilligt inom socialnämndens område.
- Arbetet ska i huvudsak vara förebyggande för barn, ungdom och vuxna.
- Arbetet ska vara förenligt med socialnämndens mål och inriktning.
- Arbetet ska utgöra komplement eller alternativ till socialnämndens verksamhet.

- Lokal förening (Vänersborgs kommun ska vara säte för styrelsen, och verksamhetsområde*).

*Undantag kan göras från lokaliseringskriteriet, att föreningen ska ha sitt säte i Vänersborgs kommun, om föreningens verksamhet anses komma kommuninvånarna till godo och gör konkret nytta för kommuninvånarna.

Fördelningen av föreningsbidraget för sociala föreningar baseras på kvalitativ bedömning över föreningarnas verksamhet och i vilken omfattning föreningarnas verksamheten är ett komplement till socialnämndens verksamhet.

Socialförvaltningen avser att se över samarbetet med föreningslivet utifrån nya socialtjänstlagen.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Bedömning vid fördelning av föreningsbidrag för sociala föreningar

Bris region Väst – Barnens rätt i samhället

Bris region Väst ansöker om 90 000 kr i föreningsbidrag för verksamhetsår 2026.

Bris är en barnrättsorganisation som arbetar för att stödja barn utifrån deras behov, mobilisera samhället och lyfta barns röster på den politiska agendan. Organisationen driver en nationell stöddlinje för barn, öppen dygnet runt, samt erbjuder individuellt stöd, föräldraskapsstöd och gruppstöd via Brismottagningen i Göteborg.

Bris betonar vikten av att göra barns röster hörda och mobilisera samhället för barns rättigheter. Verksamheten omfattar även stöd till kommuner i omställningen till nya socialtjänstlagen, krisberedskapsarbete, områdesutveckling ur barnrättsperspektiv samt tidiga insatser för en trygg uppväxt.

Hemsida: bris.se

Kriterier för bidrag: Barnen i Vänersborg har samma möjlighet som andra barn att ta kontakt med Bris. En stor del av kontakterna med Bris tas digitalt. Bris verksamhet kommer barn från Vänersborgs kommun tillgodo. Undantag från lokaliseringsprincipen görs då den konkreta nyttan anses vara stor trots att sätet inte är i Vänersborgs kommun. Övriga kriterier anses vara uppnådda.

Bris föreslås tilldelas 9 000 kr för verksamhetsår 2026.

Hörselskadades förening Vänersborg-Trollhättan med omnejd

Hörselskadades förening Vänersborg-Trollhättan med omnejd ansöker om 8 000 kr i föreningsbidrag för verksamhetsår 2026.

Föreningen arbetar för att stärka hörselskadades möjligheter att delta fullt ut i samhället. Verksamheten innefattar information och stöd till medlemmar om hörseltekniska hjälpmedel, tolk och rehabilitering, samt spridning av kunskap till personal inom hemtjänst och äldreboenden. Föreningen arrangerar även öppet hus med hörseltest, kafé, samt deltar i olika evenemang. Dessutom samarbetar föreningen med andra ideella organisationer för att förbättra hörmiljön och sprida kunskap om hörselskador.

Antal medlemmar 130 varav 33 medlemmar är från Vänersborgs kommun.

Hemsida: hrf.se/vanersborgtrollhattan

Kriterier för bidrag: Samtliga kriterier uppnås. Bedömning görs att Hörselskadades förening Vänersborg-Trollhättan med omnejd bör tilldelas föreningsbidrag.

Hörselskadades förening Vänersborg-Trollhättan med omnejd föreslås tilldelas 6 000 kr för verksamhetsår 2026.

IFS Fyrbodal

IFS Fyrbodal ansöker om 1500 kr för verksamhetsår 2026.

IFS Fyrbodal är en intresseförening för personer med schizofreni och liknande psykossjukdomar. Föreningen arbetar för att förbättra levnadsvillkoren för de drabbade och deras anhöriga genom att berätta om hur det är att leva med en psykossjukdom. Anordnar medlemsmöten med särskilt inbjudna företrädare från psykiatri och kommunal omsorg.

Föreningen har sitt säte i Uddevalla men har hela Fyrbodal som område. Undantag för lokaliseringsprincipen kan göras om föreningens verksamhet kommer kommunen tillgodo och gör konkret nytta, vilket bedöms vara fallet med föreningen. Antal medlemmar 111 varav 4 medlemmar är från Vänersborgs kommun.

Övriga kriterier uppnås, bedömning görs att IFS Fyrbodal bör tilldelas föreningsbidrag.

Utifrån att ett fåtal av medlemmarna är från Vänersborgs kommun föreslås att IFS Fyrbodal tilldelas 1 500 kr.

Lions Club Vänersborg

Lions Club Vänersborg ansöker om 10 000 kr för verksamhetsår 2026.

Föreningen har sitt säte i Vänersborgs kommun. Klubben är en ideell förening med internationell, nationell och lokal hjälpverksamhet. Den lokala verksamheten omfattar hjälp och stöd till Vänersborgs kommuns invånare. Exempel kan vara hjälp till familjer med svaga ekonomiska möjligheter att ordna aktiviteter för sina barn, utdelning av matkassar via kyrkan och samtal med ofrivilligt ensamma. Föreningen hjälper till med aktiviteter i kommunen, så som vintertid i Plantaget.

Lions Club Vänersborg har 26 medlemmar, varav 25 är från Vänersborgs kommun.

Hemsida: Lions Club Vänersborg - Lions e-Clubhouse

Kriterier för bidrag: Samtliga kriterier uppnås. Bedömning görs att Lions Club Vänersborg bör tilldelas föreningsbidrag.

Socialförvaltningen föreslår att Lions Club Vänersborg tilldelas 5 000 kr i föreningsbidrag för verksamhetsår 2026.

Spelberoende Förening Göteborg

Spelberoende förening Göteborg ansöker om 35 000 kr för verksamhetsår 2026.

Föreningen har sitt säte i Göteborg. Föreningen är medlem i Spelberoendes Riksförbund. Föreningen har en stödgrupp i Trollhättan för att kunna nå ännu fler

hjälpssökande. Både fysiska och digitala möten erbjuds samt aktiviteter och enskilda samtal. Föreningen erbjuder stöd till spelberoende samt till anhöriga.

Ett särskilt fokus ligger på unga vuxna mellan 16 och 25 år där föreningen de senaste åren sett en ökning. Förebyggande insatser riktas därför till skolor och ungdomsverksamheter. Föreningen samverkar med socialkontor, kriminalvård, budget- och skuldrådgivare, skolor och andra relevanta aktörer. Genom informationsspridning om spelandets baksida till allmänheten, myndigheter och organisationer ökar kunskapen om problematiken. Sociala aktiviteter för medlemmar och resurspersoner arrangeras för att främja samvaro och kompetensutveckling.

Kriterier för bidrag: Föreningen har inte sitt säte i Vänersborg. Undantag för lokaliseringsprincipen kan göras om föreningens verksamhet kommer kommunen tillgodo och gör konkret nytta, vilket bedöms vara fallet med föreningen. Föreningen har 15 st betalande medlemmar från Vänersborg. Föreningen har både fysiska och digitala träffar vilket möjliggör för större deltagande från kommuninvånarna. Föreningen har under den senaste par åren sett en ökning av andelen deltagare som kommer från Vänersborgs kommun.

Individ- och familjeomsorgen, som ansvarar för att ge stöd till målgruppen, ser föreningen som en viktig samarbetspartner. Föreningen anses vara av vikt för kommuninvånarna som har behov av föreningens verksamhet och bedömningen görs att föreningen är ett viktigt komplement till socialtjänstens verksamhet. Övriga kriterier anses vara uppnådda.

Antalet medlemmar i föreningen är 349. Av dessa kommer 15 från Vänersborg. Föreningens möten är även öppna för icke-medlemmar.

Hemsida: spelberoende.se

Socialförvaltningen föreslår att Spelberoende Förening Göteborg tilldelas 29 000 kr i föreningsbidrag för verksamhetsår 2026.

Brålanda Väntjänst

Brålanda Väntjänst ansöker om 70 000 kr för verksamhetsår 2026.

Brålanda Väntjänst verkar för att förbättra livskvaliteten för äldre, förtids- och sjukpensionärer i Brålanda med omnejd. Föreningen strävar efter att möta människor i olika livssituationer och bidra till ett meningsfullt och aktivt liv genom gemenskap och olika aktiviteter. Genom riktade insatser vill föreningen nå ut till ensamma personer för att bryta isolering och därigenom skapa ökad trygghet, trivsel, nya kontakter, bättre hälsa och en rikare gemenskap.

Föreningen har ett stort utbud av aktiviteter och välkomnar alla seniorer som önskar delta. Hembesök erbjuds efter önskemål. Brålanda Väntjänst samarbetar med kommunen och andra organisationer för att stödja anhängigvårdare, samt med skolan för att skapa möten mellan äldre och barn. Föreningens arbete ses som ett viktigt komplement till socialnämndens verksamhet inom frivillig verksamhet, träffpunktsverksamhet och anhörigstöd. Enheten för förebyggande verksamhet har ett uppbyggt och välfungerande samarbete med Brålanda Väntjänst. Utifrån att socialförvaltningen inte har en egen träffpunkt för seniorer i Brålanda bedöms Brålanda Väntjänst vara ett viktigt komplement till socialnämndens verksamhet.

bralandavantjanst.dinstudio.se

Kriterier för bidrag: Samtliga kriterier uppnås. Bedömning görs att Brålanda Väntjänst bör tilldelas föreningsbidrag.

Förslaget är att tilldela Brålanda Väntjänst 68 500 kr för verksamhetsår 2026.

Demensföreningen Trollhättan-Vänersborg

Demensföreningen Trollhättan-Vänersborg ansöker om 6000 kr för verksamhetsår 2026.

Föreningen arbetar för att stödja de som är drabbade av demenssjukdom samt deras anhöriga. Föreningen ordnar information och kontakter med personal med kunskap om sjukdomen. Ett fokus för föreningen är att man får träffa andra som är i liknande situation. Verksamheten inriktar sig mest på att stödja anhöriga, vilket också leder till att de som insjuknar kan få ett så bra liv som möjligt. Föreningen bjuder in experter inom olika områden till föreningens månadsmöten.

Antalet medlemmar i föreningen är 106. Av dessa kommer 39 från Vänersborg. Föreningens möten är även öppna för icke-medlemmar.

Hemsida: 2staddemens.cybersite.nu

Kriterier för bidrag: Samtliga kriterier uppnås. Bedömning görs att Demensföreningen Trollhättan-Vänersborg bör tilldelas föreningsbidrag.

Demensföreningen Trollhättan-Vänersborg föreslås tilldelas 6 000 kr för verksamhetsår 2026.

Aktiva Länken

Aktiva Länken i Vänersborg ansöker om 95 000 kr i föreningsbidrag för verksamhetsår 2026.

Aktiva Länken erbjuder stöd och hjälp till personer med alkohol- och drogmissbruk samt deras anhöriga, utan krav på medlemskap. Verksamheten omfattar bland annat regelbundna möten i föreningslokalen, punktmöten med fokus på föreningens sju steg till ett nyktert liv, öppna möten för allmänheten, samt spontana samtal och stödinsatser. Föreningen har även en jourtelefon som är tillgänglig dygnet runt och erbjuder hembesök samt stöd vid kontakt med vården vid behov.

Aktiva Länken planerar under år 2026 att som tidigare fortsätta samarbetet med flera organisationer. Aktiva Länken deltar i Socialt nätverk i Vänersborg, som samlas till regelbundna möten för samverkan. I nätverket ingår Vänersborgs kommun, Sonrise, kyrkor, frivilligorganisationer och representant från Länsnykterhetsförbundet.

Föreningen betonar vikten av att erbjuda en personlig kontakt med personer som själva har erfarenhet av missbruk, vilket skapar en särskild förståelse och trygghet för hjälpsökande.

Antalet medlemmar i föreningen är 15, samtliga från Vänersborgs kommun. Aktiva

Hemsida: aktivalanken.com

Kriterier för bidrag: Samtliga kriterier uppnås. Bedömning görs att Aktiva Länken bör tilldelas föreningsbidrag.

Aktiva Länken föreslås tilldelas 75 000 kr för verksamhetsår 2026.

Förslag till fördelning av föreningsbidrag för verksamhetsår 2026

Förening	Beviljat bidrag verksamhetsår 2025	Sökt bidrag verksamhetsår 2026	Förslag på Fördelning för verksamhetsår 2026
BRIS Region Väst	13 000 kr	90 000 kr	9 000 kr
Hörselskadades förening Vänersborg-Trollhättan med omnejd	Sökte ej bidrag inför 2025	8 000 kr	6 000 kr
IFS Fyrbodan	1 000 kr	1 500 kr	1 500 kr
Lions Club i Vänersborg	5 000 kr	10 000 kr	5 000 kr
Spelberoendes förening Göteborg	28 000 kr	35 000 kr	29 000 kr
Brålanda Våntjänst	68 000 kr	70 000 kr	68 500 kr
Demensföreningen i Trollhättan/Vänersborg	5 000 kr	6 000 kr	6 000 kr
Aktiva länken	75 000 kr	95 000 kr	75 000 kr
Summa		315 500 kr	200 000 kr

Beredning

Information har inhämtats från inkomna ansökningar, föreningarnas hemsidor och från verksamheter inom socialförvaltningen som har kontakt med föreningarna.

Underlag

Ansökningarna från respektive förening har tjänat som underlag för bedömning vid fördelning av föreningsbidraget.

Karin Hallberg
Förvaltningschef

Sändlista

Handläggare av ärendet

Ekonom adm avd

Kultur och fritidsförvaltningen

BRIS Region Väst

Hörselskadades förening Vänersborg-Trollhättan med omnejd

IFS Fyrbodal

Lions Club i Vänersborg

Spelberoendes förening Göteborg

Brålanda Väntjänst

Demensföreningen i Trollhättan/Vänersborg

Aktiva länken

2025-12-10

Dnr: SOC 2025/153

Handläggare

Jessica Havelin

jessica.havelin@vanersborg.se

0521-72 17 15

Mottagare

Socialnämnden

Avskrivning av hyresfordringar

Förslag till beslut

Socialnämnden skriver av fordringar avseende hyror som debiterats av AB Vänersborgsbostäder och där hyran inte inkommit.

Sammanfattning av ärendet

Enligt kommunens riktlinje för krav- och inkassoverksamhet, beslutade av kommunstyrelsen 2021-10-06, § 177, ska fordringar som är osäkra skrivas av bokföringsmässigt.

De aktuella skulderna utgörs bl.a. av fordringar mot dödsbon utan tillgångar där bouppteckningen ersatts av en dödsboanmälan.

Fordringarna uppgår sammanlagt till 109 950 kr och rör totalt 10 poster.

Avstämning av fordringskontot har skett i samarbete med AB Vänersborgsbostäder och förslag till avskrivningar har skett med stöd av de regler som rekommenderas av inkassobolaget Intrum.

Karin Hallberg

Förvaltningschef

Sändlista

Ekonomikontoret

Ekonom på socialförvaltningen

2025-12-10

Dnr: SOC 2025/1

Handläggare

Zana Savic

zana.savic@vanersborg.se

0521-72 17 30

Mottagare

Socialnämnden

Revidering av socialnämndens delegeringsordning

Förslag till beslut

Socialnämnden antar revideringarna av socialnämndens delegeringsordning, i enlighet med bilaga.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningen har identifierat behov av revidering av delegationsordningen.

Förslag om revidering av delegat - Beslut om placering i jourhem

Enhetschef fattar beslut om placering i jourhem upp till fyra månader (punkt 4.7.21),

medan beslut som överstiger fyra månader fattas av socialutskottet (punkt 4.7.22).

Förslaget innebär att tidsgränsen tas bort och att placeringar i jourhem inte längre särskiljs utifrån längd. De tidigare punkterna slås samman till en gemensam punkt, där socialutskottet föreslås som delegat för samtliga beslut om placering i jourhem. Vid brådskande ärenden föreslås att beslut fattas av socialnämndens ordförande.

Karin Hallberg

Förvaltningschef

Bilagor

Socialnämndens delegeringsordning- förslag revidering 2025-11-20

Sändlista

Nämndsekreterare

Verksamhetschef VSU och IFO

Enhetschefer IFO

Enhetschefer Biståndsenheten

Socialjouren

Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
----	-------------------	--------	---------	------------

Delegeringsordning

Socialnämnden

Förslag till socialnämnden 2025-12-18.
Föreslagna revideringar är markerade med gult.
Överstruken text föreslås tas bort.

Fastställd av socialnämnden, 2023-01-26, § 18,
reviderad 2025-11-20, § 124

Delegeringsordning				Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning

Innehåll

Delegering av beslutanderätt inom socialnämnden	4
Vad innebär delegering?.....	4
Förutsättningar för nämndens delegeringsrätt.....	4
Vad kan delegeras?	4
Delegering och ren verkställighet	5
Vem kan man delegera till?	6
Vidaredelegering	6
Delegering av beslutanderätten i brådska ärenden där socialnämndens avgörande inte kan avvaktas.....	6
Anmälan av delegeringsbeslut.....	7
Beslut som ska tas av socialutskott	7
Delegeringsförbud	8
Förkortningar på lagar, författningar och förordningar	10
1. Förvaltningsgemensamt	11
1.1 Allmänna ärenden	11
1.2 Ärendehantering, yttranden m.m	11
1.3 Överklaganden m.m	13
1.4 Polisanmälan, lämna ut uppgifter	14
1.5 Lämna ut uppgifter, upplysningar, anmälan m.m	15
2. Ekonomiska ärenden	16
2.1 Allmänt.....	16
2.2 Fonder	18
2.3 Projektmedel.....	18
3. Arbete, sysselsättning och integration	19
3.1 Allmänt.....	19
3.2 Personalärenden, specifikt arbete, sysselsättning och integration	19
4. Individ- och familjeomsorg	20
4.1 Gemensam handläggning.....	20
4.2 Yttrande vid misstänkt brottslighet.....	20
4.3 Övriga yttranden	21
4.4 Försörjningsstöd m.m. - utredning och insatsbeslut	21
Dödsboärenden	23
4.5 Vuxna med skadligt bruk och beroende	24
Utredning enligt SoL och LVM	24
Insatser i öppenvård	24

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
	Vård utom hemmet.....			24
	LVM			25
4.6	Vuxen, våld i nära relation			26
	Utredning.....			26
	Skyddat boende			26
	Insatser i öppenvård			27
4.7	Barn, unga och familj.....			28
	Utredning, förhandsbedömning, uppföljning m.m.....			28
	Insatser i öppenvård			29
	Placeringsärenden barn och ungdom.....			30
	LVU.....			33
	Lag om placering av barn i skyddat boende.....			38
4.8	Familjerätt - Ärenden gällande faderskap och föräldraskap			40
	Familjerätt - Ärenden gällande vårdnad, boende och umgänge.....			42
	Adoption			42
	Övrig familjerätt			43
4.9	Beslut som kan tas av socialjouren.....			44
5. Insatser för äldre samt barn och vuxna med funktionsnedsättning				46
5.1	Beslut om utredning m.m			46
5.2	Beslut avseende insatser enligt SoL			47
5.3	Beslut avseende insatser enligt LSS			49
6. Yrkesverksamhet inom hälso- och sjukvårdens område				52
7. Färdtjänsthandläggning.....				53
8. Tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen				54
8.1	Alkohollagen			54
8.2	Övriga yttranden			55
BILAGA				56
Förteckning över förordnade personer, kompletterande beslutanderätt.....				56
Förteckning över förordnade personer, begära polishandräckning				57

Delegeringsordning				Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning

Delegering av beslutanderätt inom socialnämnden

Vad innebär delegering?

Delegering enligt kommunallagen (KL) innebär att beslutanderätten, i ett visst ärende eller i en ärendegrupp, flyttas över till någon annan (= delegaten). Delegaten träder helt in i socialnämndens ställe. Ett beslut av delegaten ses som ett socialnämndens beslut och kan överklagas genom laglighetsprövning. Socialnämnden kan inte ändra delegatens beslut men kan naturligtvis återkalla delegeringsuppdraget.

Socialnämnden kan också genom eget handlande föregripa ett beslut i ett enskilt ärende genom att själv ta över ärendet och fatta beslut. Socialnämnden har redovisningsansvaret, men delegaten har det juridiska ansvaret (t.ex. tjänstefel, skadestånd).

Förutsättningar för nämndens delegeringsrätt

Delegering inom en nämnd förutsätter *alltid beslut i två led*. Först måste fullmäktige i ett *reglemente* eller i ett *särskilt beslut* ha uppdragit till nämnden att hantera ett visst verksamhetsområde eller besluta i vissa ärenden eller ärendegrupper. Därefter kan nämnden om den vill besluta om delegering av denna beslutanderätt. Nämnden lämnar delegeringsuppdrag genom *särskilt beslut* eller genom att fatta beslut om en *delegeringsordning* där beslutanderätten i olika ärenden överförs till delegater.

Nämnden beslutar själv i vilka ärenden eller ärendegrupper beslutanderätten ska delegeras. Räckvidden för en nämnds delegeringsbefogenhet framgår av 6 kap 38 § KL (se nedan) som anger vilka ärendetyper som inte får delegeras.

Vad kan delegeras?

Socialnämndens delegeringsrätt - delegeringsförbud

Socialnämnden får enligt 6 kap. 34 § KL inte delegera beslutanderätten i följande slag av ärenden:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet, d.v.s. socialnämndens övergripande ansvar för verksamheten,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige,
3. yttranden med anledning av att fullmäktiges beslut överklagats,
4. yttranden med anledning av att socialnämndens egna beslut överklagats,
5. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om ärendet är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
6. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som överlåtits till socialnämnden,
7. vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter bl.a. inom socialområdet.

Sammanfattningsvis kan man säga att ärenden som är av principiell beskaffenhet eller som annars är av större vikt är förbehållna socialnämnden. Oftast handlar det om ärenden som får stora konsekvenser för kommunen och ofta där politiska bedömningar är avgörande. Någon klar gräns för vad som är delegerbart eller inte delegerbart finns inte. Man får se på hur ofta ärendena

Delegeringsordning				Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning

förekommer, kommunens storlek, budgetomslutning, förvaltningens/verksamhetens storlek och organisation.

Förutom de generella undantagen från delegering ovan innehåller en del specialförfattningar, t.ex. socialtjänstlagen och föräldrabalken, också uttryckliga delegeringsförbud. I 30 kap. 6–9 §§ klargörs vilka beslut som endast får delegeras till socialnämndens socialutskott gällande SoL, LVU, LVM och FB. I 30 kap. 6–9 §§ framgår vilka beslut som omfattas av delegeringsförbud. Mer information om vilka beslut som omfattas av delegeringsförbud återfinns på sidan 7. Föreliggande förteckning upptar samtliga de beslut som socialnämnden beslutat delegera till socialutskott eller tjänstemän. Om besluten inte finns med i delegeringsordningen ska de beslutas av socialnämnden.

Delegering och ren verkställighet

Man skiljer mellan beslut i kommunallagens mening och ren verkställighet. I delegeringsordning ska endast upptas beslut i kommunallagens mening. I föreliggande delegeringsordning finns även vissa beslut med som ligger på nämnden att besluta om, men dessa beslut finns med för tydlighetens skull.

Gränsen mellan beslut som kräver delegering och ren verkställighet går inte att dra med exakthet.

Beslut i kommunallagens mening kännetecknas bl.a. av att det finns utrymme för alternativa lösningar och att beslutsfattaren måste göra vissa överväganden och bedömningar. Normalt kan denna typ av beslut överklagas genom laglighetsprövning eller genom förvaltningsbesvär. Men man kan inte endast gå på överklagbarheten för att särskilja ren verkställighet från beslut i kommunallagens mening eftersom t.ex. yttranden normalt inte kan överklagas, men ofta innehåller självständiga bedömningar och fordrar delegering för att kunna föras över från nämnd till annan.

Vid ren verkställighet saknas utrymme för självständiga bedömningar och beslutsalternativ. Det rör sig här om ”mekanisk verkställighet”, t.ex. avgiftsdebitering enligt en fastställd taxa. Beslut av rent förberedande eller verkställande art kan inte överklagas (jmf 13 kap. 2 § 2 p KL). Även om den enskilde inte kan överklaga beslutet genom laglighetsprövning - eller förvaltningsbesvär - finns andra vägar för den enskilde att angripa ett beslut den enskilde upplever som felaktigt, nämligen genom rättslig prövning vid allmän domstol, anhållan om en JO-granskning eller påkallande av de kommunala revisorernas uppmärksamhet.

Delegering av rätt att överklaga

Beslut att överklaga dom av allmän förvaltningsdomstol går att delegera, liksom beslut att begära inhibition. En förutsättning är att det överklagade beslutet i sig är delegerbart. Ett bemyndigande ska vara försett med förbehållet, att vad gäller ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda får delegeringen inte omfatta ärenden av principiell betydelse eller annars av större vikt.

Beslut utan delegeringsuppdrag

Om en anställd fattar ett beslut utan stöd av ett delegeringsuppdrag kan ett sådant beslut inte överklagas genom laglighetsprövning eftersom beslutet inte kan sägas existera i kommunallagens mening. Kommunen kan dock bli civilrättsligt bunden av beslutet om mottagaren är i god tro och det rör civilrättsliga förhållanden. Mottagaren kan i sådant fall även driva ärendet via allmän domstol.

Delegeringsordning				Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning

Vem kan man delegera till?

En nämnd kan enligt 6 kap. 37 § KL lämna delegeringsuppdrag till:

- ett utskott bestående av ledamöter eller ersättare i socialnämnden,
- en ledamot eller ersättare i socialnämnden,
- en anställd hos kommunen,
- presidiet.

Det är *inte tillåtet* att lämna delegeringsuppdrag till:

- flera anställda i grupp,
- till anställd tillsammans med ledamot eller ersättare, s.k. *blandad delegering*,
- anställd i kommunalt företag.

Det bör också vara klart, genom delegeringsordningen eller på annat sätt, vem som går in i en delegats ställe *vid delegatens frånvaro*.

Vidaredelegering

Enligt 7 kap. 6 § KL kan en nämnd om den uppdrar till en förvaltningschef inom den egna socialnämndens verksamhetsområde att fatta vissa beslut, även medge att förvaltningschefen i sin tur får överlåta sin beslutanderätt till annan anställd inom kommunen. Detta kallas vidaredelegering. En förutsättning för detta är att socialnämnden i ett beslut tillåtit det. Beslut som fattats på grund av vidaredelegering ska anmälas till förvaltningschefen. Någon uttrycklig skyldighet för förvaltningschefen att anmäla dessa beslut till socialnämnden föreligger däremot inte, men socialnämnden kan sätta upp sådana krav som villkor för delegeringen. Vidaredelegering kan endast ske i ett led.

Lämplighet delegat – förvaltningsorganisationen

Överordnad chef beslutar efter individuell bedömning om och när delegat ska ges behörighet att fatta beslut enligt delegeringsordningen. Socialsekreterare inom socialjouren undantas då de hör till Uddevalla kommuns organisation som har sin egen hantering.

Behörigheten att ta beslut enligt delegeringsordningen kan återkallas av överordnad chef om mottagaren bedöms sakna förmåga att utföra arbetsuppgiften efter särskild individuell omprövning.

Ersättare för delegat

Överordnad chef eller 1:e socialsekreterare har alltid underordnad delegats beslutsrättigheter, om inget annat anges.

Delegering av beslutanderätten i brådskande ärenden där socialnämndens avgörande inte kan avvaktas

En nämnd får enligt 6 kap. 39 § KL uppdra åt ordföranden eller en annan ledamot i socialnämnden att besluta i ärenden som är så brådskande att socialnämndens avgörande inte kan avvaktas. Ärenden som avgjorts med stöd av denna bestämmelse ska anmälas vid socialnämndens nästa

Delegeringsordning			Fastställt av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning

sammanträde. Denna typ av beslut anses som ett beslut av socialnämnden.

Med ordförande avses i denna förteckning tjänstgörande ordförande, det vill säga även 1:e och 2:e vice ordförande. Restriktivitet ska råda vid bedömning om beslut kan avvaktas eller om det finns skäl för ett ordförandebeslut.

I vissa brådskande beslut gäller dock så kallad kompletterande beslutanderätt. Den kompletterande beslutanderätten är inskriven i vissa lagrum i LVU, LVM och lag om placering av barn i skyddat boende. Kompletterande beslutanderätt är inte samma sak som delegering och har företräde framför delegeringsordningen i brådskande ärenden då socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas. Beslutet fattas då istället av särskilt förordnade personer som socialnämnden har utsett (förtroendevalda eller tjänstemän beroende på vilket lagrum som avses).

Anmälan av delegeringsbeslut

Nämnden ska enligt 6 kap. 40 § KL besluta i vilken utsträckning beslut som fattats med stöd av delegering ska anmälas till den. Nämnden bestämmer själv hur och när anmälan ska ske. Beslut som inte anmäls ska protokollföras särskilt, om beslutet får överklagas enligt bestämmelserna i 13 kap KL.

Syftet med anmälan är flera. Nämndernas informations- och kontrollbehov ska tillgodoses, dessutom kan det ha betydelse för beslutets laga kraftvinnande. Ett beslut vinner nämligen laga kraft tre veckor efter att det tillkännagetts på kommunens anslagstavla att det protokollförda beslutet justerats. Antingen kan delegaten skriva ett särskilt protokoll över beslutet som anslås eller så räknas klagotiden från den dag då anslag skedde om justering av protokollet från det sammanträde vid vilket beslutet anmäldes hos socialnämnden.

Beslut som ska tas av socialutskott

Enligt 30 kap. 6–9 §§ socialtjänstlagen får uppdrag att besluta på socialnämndens vägnar ges åt en särskild avdelning (utskott) som består av ledamöter eller ersättare i socialnämnden i följande ärenden.

Detta innebär att delegering till tjänstemän eller enskild förtroendevald inte är tillåtet i dessa ärenden. Observera att för vissa beslut enligt LVU, LVM och lag om placering av barn i skyddat boende gäller dock så kallad kompletterande beslutsrätt, om situationen är akut och socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas. Syftet med kompletterande beslutanderätt är att det alltid ska finnas någon beslutsbehörig att tillgå. Reglerna om kompletterande beslutsrätt ger ordförande eller annan ledamot rätt att fatta beslut om inte socialnämndens beslut kan avvaktas.

Lagrum	Beslut	Kompletterande beslutanderätt (anges med X)
22 kap. 2 § SoL	Medgivande att ta emot underårig i enskilt hem för stadigvarande vård och fostran som inte tillhör den underåriges föräldrar eller vårdnadshavare.	
22 kap.4 § SoL	Beslut att lämna medgivande att verka som jourhem	
22 kap. 13 § SoL	Övervägande om vård av underårig i annat hem än det egna fortfarande behövs.	

Delegeringsordning		Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20		
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
22 kap. 14 § SoL	Övervägande om det finns skäl att ansöka om överflyttning av vårdnaden enl. 6 kap. 8 § FB då den unge varit placerad i samma familjehem i två år			
22 kap. 16 § SoL	Övervägande att ansökan om flyttningsförbud			
22 kap. 17 § SoL	Lämna godkännande då en utländsk myndighet har placerat ett barn i familjehem eller HVB i kommunen.			
22 kap. 18 § SoL	Placering av barn i annat land			
24 kap. 1 § SoL	Medgivande att ta emot ett barn för internationell adoption			
24 kap. 2 § SoL	Anvisning om föräldrautbildning inför adoption			
24 kap. 4 § SoL	Återkallelse av medgivande att ta emot barn för adoption			
24 kap. 5 § SoL	Beslut att vägra samtycke till fortsatt adoptionsförfarande då barn har utsetts.			
33 kap. 4 § SoL	Beslut om att föra talan om ersättning hos förvaltningsrätt om återkrav enligt 33 kap. 1 § SoL			

Lagrum	Beslut	Kompletterande beslutanderätt (anges med X)
4 § LVU	Ansöka hos förvaltningsrätten om vård enligt LVU	
6 § LVU	Beslut om omedelbart omhändertagande.	X
6 a § LVU	Beslut om omedelbart omhändertagande när svensk domstol inte är behörig att besluta om beredande av vård enligt LVU	X
9 a § LVU	Ansökan om fortsatt omhändertagande när svensk domstol inte är behörig att besluta om beredande av vård enligt LVU	X
11 § 1 st LVU	Beslut om hur vården ska ordnas och var den unge ska vistas under vårdtiden.	X
11 § 2 st LVU	Beslut att den unge får vistas i det egna hemmet.	X
13 § 1 st LVU	Övervägande om vård enligt 2 § LVU ("miljöfall") fortfarande behövs.	
13 § 2 st LVU	Prövning om vård enligt 3 § LVU ("beteendefall") ska upphöra.	
13 b § LVU	Övervägande om flyttningsförbud när LVU ska upphöra för någon som är under 18 år och placerad i ett hem som avses i 22 kap. 2 § SoL	
13 c § LVU	Övervägande om överflyttning av vårdnaden.	
14 § 2 st 1 p LVU	Beslut om hur rätt till umgänge med den unge ska utövas när överenskommelse inte kan nås med förälder eller vårdnadshavare	X

Delegeringsordning		Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20		
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
14 § 2 st. 1 p LVU	Upphäva beslut om umgängesbegränsning			
14 § 2 st 2 p LVU	Beslut om att den unges vistelseort inte ska röjas för föräldern eller vårdnadshavaren			X
14 § 2 st 2 p LVU	Upphäva beslut om hemlighållande av vistelseort			
14 § 3 st LVU	Övervägande om beslut om umgänge eller hemlighållande av vistelseort fortfarande behövs.			
21 § 1 st LVU	Beslut om vård med stöd av LVU ska upphöra.			
22 § 1 st LVU	Beslut om kontaktperson (1 p) eller behandling i öppna former (2 p)			
22 § 3 st LVU	Prövning om beslut enligt 1 p eller 2 p fortfarande behövs samt beslut om upphörande av beslut enligt 1 p eller 2 p.			
24 § LVU	Ansöka hos förvaltningsrätten om flyttningsförbud.			
26 § 1 st LVU	Övervägande om beslut om flyttningsförbud fortfarande behövs.			
26 § 2 st LVU	Beslut om att flyttningsförbud ska upphöra			
27 § LVU	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud			X
31 § LVU	Beslut om den unges umgänge med förälder eller andra vårdnadshavare efter beslut om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud när överenskommelse inte kan nås			X
31 b § LVU	Beslut om ansökan hos förvaltningsrätten om utreseförbud			
31 c § 2 st LVU	Omprövning av beslut om utreseförbud			
31 g § 2 st LVU	Beslut om att utreseförbudet ska upphöra			
31 d § LVU	Beslut om tillfälligt utreseförbud			X
32 a § LVU	Beslut om att uppmana vårdnadshavare/förälder att lämna blod-, urin-, utandnings-, saliv-, svett- eller hårprov inför umgänge			
32 b § LVU	Beslut om att uppmana vårdnadshavare/förälder att lämna blod-, urin-, utandnings-, saliv-, svett- eller hårprov inför prövning av upphörande av LVU-vård			
43 § 1 p LVU	Begäran om biträde av polismyndighet för att genomföra läkarundersökning av den unge.			
43 § 2 p LVU	Begäran om biträde av polismyndighet för att genomföra beslut om vård eller omedelbart omhändertagande. OBS! Begäran får endast genomföras av särskilt förordnad namngiven person, även tjänsteman kan förordnas.			X
3 kap. 3 § Lag om placering av barn i skyddat boende	Beslut om ansökan hos förvaltningsrätten om skyddat boende			
4 kap. 1 § Lag om placering av barn i skyddat boende	Beslut om omedelbar insats i form av skyddat boende			X

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
5 kap. 1 § Lag om placering av barn i skyddat boende	Beslut om var barnet ska placeras och om hur insatsen i övrigt ska genomföras			X
5 kap. 3 § Lag om placering av barn i skyddat boende	Övervägande om insatsen ska fortsätta			
5 kap. 4 § 1 st. Lag om placering av barn i skyddat boende	Beslut om hemlighållande av barnets vistelseort för vårdnadshavare som barnet är placerat med			X
5 kap. 4 § 1 st. Lag om placering av barn i skyddat boende	Upphäva beslut om hemlighållande av vistelseort			
5 kap. 4 § 2 st. Lag om placering av barn i skyddat boende	Beslut om hur barnets umgänge med den vårdnadshavare som barnet är placerad med ska utövas			X
5 kap. 4 § 2 st. Lag om placering av barn i skyddat boende	Upphäva beslut om umgängesbegränsning			
5 kap. 6 § Lag om placering av barn i skyddat boende	Överväga om hemlighållande av vistelseort eller umgängesbegränsning fortfarande behövs			
7 kap. 1 § 1 st. Lag om placering av barn i skyddat boende	Beslut om upphörande av insats i form av skyddat boende			
8 kap. 7 § Lag om placering av barn i skyddat boende	Beslut om att begära polishandräckning för att genomföra beslut om skyddat boende, enligt 3 kap. eller om omedelbar insats i form av skyddat boende enligt 4 kap. samt återkallande av polishandräckning			X
11 § LVM	Ansöka hos förvaltningsrätten om vård enligt LVM			
13 § LVM	Beslut om omedelbart omhändertagande			X

Delegeringsförbud

Delegeringsförbud enligt 30 kap. 11 § SoL innebär att följande beslut får delegeras till utskott men inte till tjänsteman.

6 kap 13 a § FB	Beslut om medgivande till viss hälso- och sjukvård samt vissa sociala insatser utan den ene vårdnadshavarens samtycke
-----------------	---

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning

Delegeringsförbud enligt 30 kap. 11 § SoL gäller för både utskott som tjänsteman i följande ärende, vilket innebär att beslut ska fattas av socialnämnden.

18 kap. 11 § SoL	Förbud eller begränsning för en person som har sitt hem inom kommunen att i hemmet ta emot andras barn.
------------------	---

Förkortningar på lagar, författningar och förordningar

AL	Alkohollagen (2010:1622)
BegrL	Begravningslagen (1990:1144)
BrB	Brottsbalken (1962:700)
DSF	Dataskyddsförordningen (EU, 2016/679)
	Förordningen om offentligt biträde (1997:405)
	Förordningen om underhållsstöd (1996:1036)
FB	Föräldrabalken (1949:381)
FL	Förvaltningslagen (1986:223)
HSL	Hälso- och sjukvårdslag (1982:763)
KL	Kommunallagen (2017:725)
	Körkortslagen (1998:488)
	Lag om god man för ensamkommande barn (2005:429)
LMA	Lag om mottagande av asylsökande m.fl. (1994:137)
LOU	Lag om offentlig upphandling (2007:1091)
LPT	Lag om psykiatrisk tvångsvård (1991:1128)
LRV	Lag om rättspsykiatrisk vård (1991:1129)
LSS	Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387)
LUL	Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare (1964:167)
LVM	Lag om vård av missbrukare i vissa fall (1988:870)
LVU	Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (1990:52)
LBSB	Lag om placering av barn i skyddat boende (2024:79)
	Lag om anordnande av visst automatspel (1982:636)
	Lag om offentligt biträde (1996:1620)
	Lag om registerkontroll (2010:479)
	Lag om särskild personutredning i brottsmål m.m. (1991:2041)
	Lotterilagen (1994:1000)
OSL	Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)
PSL	Patientsäkerhetslag (2010:659)
SFB	Socialförsäkringsbalken (2010:110)
SoF	Socialtjänstförordningen (2001:937)
SoL	Socialtjänstlagen (2025:400)
SOSFS	Socialstyrelsens föreskrifter
	Studiestödsförordningen (2000:655)
TF	Tryckfrihetsförordningen (1949:105)
ÄB	Ärvedabalken (1958:637)
ÄktB	Äktenskapsbalken (1987:230)

Delegeringsordning				Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
Övriga förkortningar				
IVO	Inspektionen för vård och omsorg			
MAS	Medicinskt ansvarig sjuksköterska			
Verksamhetschef	Med verksamhetschef avses verksamhetschefer inom de olika verksamhetsgrenarna samt kvalitetschef och administrativ chef			

Delegeringsordning			Fastställt av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning

1. Förvaltningsgemensamt

1.1 Allmänna ärenden

1	Brådska ärenden	6 kap 39 § KL	Ordförande	
2	Representation och uppvaktningar rörande förtroendevalda		Ordförande	
3	Ordförandes deltagande i kurser och konferenser		Kommunstyrelsens ordförande	
4	Förtroendevaldas deltagande i kurser och konferenser		Ordförande	
5	Se ut personer som har rätt att kvittera ut rekommenderade postförsändelser och liknande		Förvaltningschef	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
6	Representation till ett belopp av 10 % av ett basbelopp per tillfälle		Verksamhetschef	
7	Representation till ett belopp av 15 % av ett basbelopp per tillfälle		Förvaltningschef	
8	Beslut om löpande förändringar i klassificeringsstruktur		Kommunarkivarie	Beslutet avser förändringar av gällande klassificeringsstruktur, så länge det inte påverkar verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet. En helt ny kommungemensam version ska antas av Kommunfullmäktige
9	Beslut om löpande förändringar i informationshanteringsplan		Kommunarkivarie	Beslutet avser förändringar av gällande klassificeringsstruktur, så länge det inte påverkar verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet. En helt ny kommungemensam version ska antas av Kommunfullmäktige
10	Beslut om gallring för informationsmängder och informationstyper som avviker från informationshanteringsplanen		Kommunarkivarie	Beslutet får inte påverka verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet.

1.2 Ärendehantering, yttranden m.m.

1	Prövning av enskilds begäran att få ut allmän handling	2 kap. 14 § TF 6 kap 4 § OSL	Förvaltningschef Verksamhetschef Enhetschef	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL Beslut att inte lämna ut, annars verkställighet
---	--	---------------------------------	---	---

Delegeringsordning

Fastställd av socialnämnden 2023-01-26,
reviderad 2025-11-20

Socialnämnden

Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
2	Prövning av att överklagande skett i rätt tid	45 § FL	Socialsekreterare, Biståndshandläggare, Avgiftshandläggare, Alkoholhandläggare, Nämndsekreterare	
3	Avvisning av överklagande som inkommit för sent	45 § FL	Socialsekreterare, Biståndshandläggare, Avgiftshandläggare, Alkoholhandläggare, Nämndsekreterare	
4	Omprövning av beslut	46 § FL	Delegat i ursprungsbeslutet	
5	Yttranden, ansökningar och liknande till myndigheter m.fl. som inte är av principiell beskaffenhet eller av större vikt	7 kap. 5-8 § KL	Förvaltningschef	Får vidaredelegeras enligt 6 kap 37 § KL
6	Yttrande till tillsynsmyndighet i individärenden		Socialutskottet	Tillsynsmyndigheter så som IVO, JO, JK m.fl.
7	Yttrande till tillsynsmyndighet i allmänna ärenden	28 kap. 2 § SoL	Socialnämnden	
8	Avskrivning av ärenden som <u>inte</u> är av principiell karaktär eller av större vikt		Förvaltningschef	
9	Avskrivning av ärenden i övrigt		Ordförande	
10	Ingå överenskommelser med regionen om att samverka i fråga om vissa målgrupper	7 kap. 2 § SoL	Verksamhetschef	
11	Ingå överenskommelser med regionen, Försäkringskassan eller Arbetsförmedlingen om att samverka	7 kap. 3 § SoL	Verksamhetschef	
12	Beslut gällande politisk representation deltagande i överläggningar, samverkan eller samarbete med andra organisationer samt medlemskap i intresseorganisationer, föreningar, förbund och liknande sammanslutningar, som <u>inte</u> är av principiell karaktär eller av större vikt		Ordförande	
13	Utnämning av dataskyddsombud	Dataskyddsförordningen, artikel 37	Socialnämnden	Vänersborgs kommun har gemensamt dataskyddsombud

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
14	Upprätta rapport samt anmäla till Integritetsskyddsmyndigheten efter personuppgiftsincident	Artikel 33 DSF	Dataskyddssamordnare	
15	Teckna avtal om personuppgiftsbiträdets behandling av personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning	Artikel 28 DSF	Förvaltningschef	
16	Avvisande av ombud vid socialnämndens/socialutskottets sammanträde	14 § FL	Mötesordförande	
17	Avslå begäran om att lämna uppgifter muntligt inför socialnämnden/socialutskottet	14 kap. 8 § SoL	Ordförande	Ex. framställning i ett visst ärende är uppenbart ogrundat
18	Avslå begäran om att lämna uppgifter muntligt inför beslutsfattare (delegat på tjänstpersonnivå)	14 kap. 8 § SoL	Delegat på insatsen som avses	
1.3 Överklaganden m.m.				
1	Beslut om att föra talan i ärenden eller mål vid allmän domstol eller förvaltningsdomstol	30 kap. 2 § SoL	Förvaltningschef	
2	Se ut ombud att föra socialnämndens talan	6 kap. 15 § KL, 30 kap. 2 § SoL	Förvaltningschef	
3	Överklagande och yrkande om inhibition när förvaltningsdomstol ändrat socialnämndens beslut	30 kap. 2 § SoL, 27 § LSS	Delegat i ursprungsbeslutet	
	I brådskande fall då beslutet fattats av nämnd eller socialutskott	6 kap. 39 § KL	Ordförande	Avser då sammanträde inte kan avvaktas.
4	Överklagande, yrkande om inhibition samt yttrande till förvaltningsdomstol i SoL-, LSS-, LVU- och LVM-ärenden samt i ärenden enligt lag om placering av barn i skyddat boende	30 kap. 2 § SoL, 27 § LSS	Delegat i ursprungsbeslutet	
	Då brådska råder/ sammanträde inte kan avvaktas avses även beslut fattade av socialutskott och nämnd	6 kap. 36 § KL	Ordförande	Avser då sammanträde inte kan avvaktas.
5	Överklagande, yrkande om inhibition och yttrande i ärende gällande särskild avgift	34 kap. 5-6 §§SoL 28 § LSS	Socialutskottet	
	I brådskande fall		Ordförande	Avser då sammanträde inte kan avvaktas

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
6	Överklagande, yrkande om inhibition, samt yttrande till förvaltningsdomstol i ärende rörande färdtjänst eller riksfärdtjänst		Delegat i ursprungsbeslutet	
7	Överklagande och yrkande om inhibition när Inspektionen för vård och omsorg har beslutat om överflyttning av ärende till socialnämnden I brådskande fall	35 kap. 2 § SoL	Socialutskottet Ordförande	 Avser då sammanträde inte kan avvaktas
9	Anmälan om behov av offentligt biträde	3 § lagen om offentligt biträde	Socialsekreterare	
10	Framställan till domstol om behov av målsägandebiträde för underårig	5 kap. 2 § SoF	Socialsekreterare	
11	Yttrande över ansökan om rätts-hjälp genom offentligt biträde samt yttrande över kostnadsräkning	3 § lagen om offentligt biträde och 7 § förordningen om offentligt biträde	Enhetschef	
1.4 Polisanmälan, lämna ut uppgifter				
1	Beslut om polisanmälan ang. vissa brott mot underårig samt vissa grövre brott	15 kap. 7 § SoL och 10 kap. 21 § OSL resp. 10 kap. 23 § OSL	1:e socialsekreterare IFO, enhetschef PSO	Beträffande brottsoffer över 18 år framgår förutsättningar för anmälan i 10 kap. 23 § OSL.
2	Beslut om att lämna uppgift till polis eller åklagare som angår misstanke om överlåtelse av narkotika eller dopningsmedel eller icke ringa fall av olovlig försäljning eller anskaffning av alkoholdrycker till underårig	15 kap. 7 § SoL, 10 kap. 22 § OSL	1:e socialsekreterare IFO, enhetschef PSO	
3	Beslut om att lämna uppgift av betydelse för utredningen av ett begånget brott som är sekretessbelagd lämnas till en åklagarmyndighet, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen eller någon annan myndighet som har till uppgift att ingripa mot brottet	10 kap. 23 § och 10 kap. 24 § OSL	1:e socialsekreterare IFO, enhetschef PSO	
4	Beslut om att till polismyndighet lämna uppgift som behövs för omedelbart polisiärt ingripande av underårig vid överhängande och allvarlig risk för den unges hälsa eller utveckling eller under begående av brott	10 kap. 20 § OSL	Socialsekreterare, familjebehandlare, fältsekreterare	

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
5	Beslut om polisanmälan gällande bidragsbrott (ekonomiskt bistånd, avgifter m.m.)	15 kap. 7 § SoL, och 6 § bidragsbrottslagen	Enhetschef	
6	Beslut att polisanmäla brott mot den egna verksamheten som begås av anställda inom Vänersborgs kommun		Ordförande Förvaltningschef	
1.5 Lämna ut uppgifter, upplysningar, anmälan m.m.				
1	Beslut att lämna ut uppgifter ur personregister till statliga myndigheter i forskningssyfte	15 kap. 3 § SoL	Förvaltningschef	
2	Upplysningar till polismyndighet i vapenärenden		Socialsekreterare	Uppgifter får endast lämnas ut om den enskilde har samtyckt till det (JO 1983/84 s. 188 f.)
3	Uppgiftslämnande till smittskyddsläkare	29 § smittskyddslagen	Verksamhetschef Enhetschef Enhetschef/MAS	
4	Anmälningsskyldighet enligt smittskyddslagen	31 § 1 st. smittskyddslagen	Verksamhetschef MAS	
5	Beslut om att lämna uppgift om ett djur som är nödvändig för ett ingripande av en kontrollmyndighet för djurskydd eller Polismyndigheten (lex Maja)	10 kap. 20 a § OSL	Enhetschef	
6	Underrättelse till Folkhälsomyndigheten om att nämnden uppmärksammat något som tyder på att det förekommer skadligt bruk eller beroende av nya medel eller att ändringar sker i mönstret för skadligt bruk eller beroende av kända medel	15 kap. 6 § SoL	Enhetschef	
Anmälan till Inspektionen för vård och omsorg (IVO)				
7	Anmälan till IVO om allvarliga missförhållanden i kommunens egen verksamhet (lex Sarah)	27 kap. 6 § SoL 24 f § LSS	Ordförande	Anmälan återrapporeras till socialnämnden genom muntlig föredragning vid nästkommande sammanträde.
8	Lämna uppgifter till IVO om ej verkställda gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL resp. LSS	34 kap. 1-2 §§ resp. 28 f, g §§ LSS	Socialt ansvarig samordnare (SAS)	Rapportering till IVO sker via IVOs e-tjänst. Återrapporeras sedan till socialnämnden som tar beslut om att översända

Delegeringsordning			Fastställt av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
				rapporteringen till kommunfullmäktige samt till kommunens revisorer.

Delegeringsordning				Fastställt av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning

2. Ekonomiska ärenden

2.1 Allmänt

1	Utse besluts- och mottagnings- attestanter samt beslut om beloppsgränser		Förvaltningschef	Reglemente för kontroll (attester) av ekonomiska transaktioner för Vänersborgs kommun
2	Beslut om bokföringsmässig avskrivning av fordran - upp till 10 000 kr - högst 1 basbelopp		Verksamhetschef Förvaltningschef	
3	Inhyrning, uthyrning och uppsägning av lokaler då – hyran uppgår till högst tjugo prisbasbelopp per år och avtalstiden är under tre år – hyran uppgår till högst tio prisbasbelopp per år och avtalstiden är under tre år – hyran uppgår till högst fem prisbasbelopp per år och avtalstiden är under tre år		Ordförande Förvaltningschef Verksamhetschef	
4	Beslut om förlikning i skadestånds- ärenden upp till ett prisbasbelopp		Förvaltningschef	
5	Anta anbud för socialnämndens räkning - upp till 2 prisbasbelopp - upp till 10 prisbasbelopp - upp till 25 prisbasbelopp		Beslutsattestant Verksamhetschef Förvaltningschef	Löpande anskaffnings- beslut inom ramen för uppdrag och budget är att betrakta som ren verkställighet och kräver därför inget delegeringsbeslut.
6	Försäljning av varor och tjänster då försäljningssumman uppgår till högst 1/10 basbelopp då försäljningssumman uppgår till högst 1 basbelopp då försäljningssumman uppgår till högst 10 basbelopp		Utsedd beslutsattestant Verksamhetschef Förvaltningschef	
7	Försäljning av insatser enligt SoL, LSS och HSL avtal om försäljning till annan huvudman avseende stöd, service, omvårdnad eller vård för äldre eller funktionshindrade då avtalad intäkt uppgår till högst 5 basbelopp och avtal löper på högst 1 år		Verksamhetschef	

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
	avtal om försäljning till annan huvudman av tjänster avseende stöd, service, omvårdnad eller vård för äldre eller funktionshindrade då avtalad intäkt uppgår till högst 20 basbelopp och avtal löper på högst 3 år		Förvaltningschef	
8	Beslut om överlåtelse av sådan lös egendom som inte längre behövs, dock - med ett beräknat försäljningsvärde upp till tre prisbasbelopp - med ett beräknat försäljningsvärde upp till ett prisbasbelopp		Förvaltningschef Verksamhetschef	Vid försäljning av lös egendom gäller ”Riktlinjer för försäljning av kommunal lös egendom” (KS 2009-02-25 § 48).
9	Beslut om anstånd för fordran på maximalt ½ basbelopp upp till 60 dagars anstånd från förfallodag upp till 6 månader från förfallodag i samband med upprättande av amorteringsplan		Avgiftshandläggare Verksamhetschef	
10	Beslut om att fordran inte ska överlämnas till betalningsföreläggande		Verksamhetschef	
11	Bemyndigande åt tjänsteman på förvaltningen att teckna post- och bankgiro m.m. (klientmedel)		Verksamhetschef IFO	Socialnämndsbeslut 1990, § 296
12	Beslut om att ersätta enskild person för egendomsskada vid myndighetsutövning som förorsakats av personal upp till ett belopp av 15 % av basbelopp Vid belopp överstigande 15 % av basbeloppet	3 kap. 2 § skadeståndslagen	Enhetschef Verksamhetschef Förvaltningschef	
13	Beslut att för egendomsskada, förorsakad av förvaltningens personal, ersätta enskild person med ett belopp motsvarande självrisken i gällande ansvarsförsäkring i annat sammanhang än myndighetsutövning		Enhetschef	Samråd med kommunjurist
14	Ingående/undertecknande av avtal med HVB-hem, stödboende, bostad med särskild service, korttidsboende och andra former av köpta platser. Gäller vid placering av barn, unga eller vuxna - Köpta platser inom PSO		Verksamhetschef	Beslut om placering se punkter under respektive område nedan.

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
	- Köpta platser inom VSU - Köpta platser IFO		Verksamhetschef Enhetschef	
2.2 Fonder				
1	Beslut om bidrag ur Dr och fru Karl Graméns fond		Nämndsekreterare	
2	Beslut om bidrag ur Ellen och Knut Petrés stiftelse		Nämndsekreterare	
3	Beslut om bidrag ur Stiftelsen Vänersborgs Skollovskoloni		Socialutskottet	
4	Beslut om bidrag ur Samfond I		Enhetschef för försörjningsstöd	
2.3 Projektmedel				
1	Ansökan och undertecknande av projektansökan för EU/ESF-projekt eller andra fondmedel - understigande 10 basbelopp - understigande 1 Mkr - överstigande 1 Mkr		Verksamhetschef Förvaltningschef Socialnämnden	
2	Utse behörig företrädare för EU/ESF-projekt eller andra fondmedel under projektiden			Följer delegation enl. beslut ovan

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning

3. Arbete, sysselsättning och integration

3.1 Allmänt

1	Uppdragsutbildningar: Undertecknande av avtal som ryms inom budget - upp till 1 Mkr - överstigande 1 Mkr		Verksamhetschef Förvaltningschef	
2	Avtal/överenskommelse om arbetsmarknadsinsatser med annan huvudman		Verksamhetschef	
3	Bekräftelse av anvisningsbeslut från annan huvudman i individärenden		Handläggare	

3.2 Personalärenden, specifikt arbete, sysselsättning och integration

1	Beslut om anställning inom beredskapsavtalet, d.v.s. OSA och trygghetsanställning		Enhetschef	
2	Beslut om att avsluta anställning inom beredskapsavtalet		Verksamhetschef	
3	Löneöverenskommelse vid anställning inom beredskapsavtalet		Enhetschef	

Delegeringsordning				Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning

4. Individ- och familjeomsorg

4.1 Gemensam handläggning

1	Beslut om framställning om överflyttning av ärende till annan kommun	29 kap. 10 § SoL	Enhetschef	
2	Beslut i fråga om mottagande av ärende från annan kommun	29 kap. 10 § SoL	Socialutskottet	
3	Beslut att ansöka hos IVO om överflyttning av ärende till annan kommun	29 kap. 11 § SoL	Socialutskottet	
4	Förhandsbesked om insats enligt SoL	29 kap. 7 § SoL	Delegeringsnivån regleras av den sökta insatsen	
5	Beslut om anmälan till överförmyndaren om behov av god man/förvaltare	5 kap. 3 § SoF	Socialsekreterare	
6	Beslut om anmälan till överförmyndaren om att behov av god man/ förvaltare inte längre föreligger	5 kap. 3 § SoF	Socialsekreterare	
7	Beslut om anmälan till överförmyndaren om förhållanden beträffande att förvaltningen av underårigs egendom inte sker på betryggande sätt	5 kap. 3 § SoF	Socialsekreterare	
8	Ansökan om god man för ensamkommande barn	3 § lag om god man för ensamkommande barn	Socialsekreterare	
9	Beslut att ansöka om undantag från Socialstyrelsens föreskrifter gällande behörighet att få utföra vissa arbetsuppgifter i socialtjänstens barn och ungdomsvård	SOFS 2014:7	Enhetschef	
10	Beslut om insats i form av råd och stöd bostad	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	Se Rutin vid insatsen Råd och stöd bostad (BOSAM)
11	Ändra ett beslut till den enskildes nackdel om förhållandena för den enskilde har förändrats väsentligt	14 kap. 9 § SoL	Ursprungsdelegat	
12	Insatser för personliga behov utöver vad som följer av 11 kap. 1 § SoL	11 kap. 4 § SoL	Socialutskottet	
13	Beslut om övrig insats enligt SoL, som inte regleras i annan punkt	11 kap. 1 § SoL	Socialutskottet	Delegering av insatser för personliga behov enligt 11 kap. 1 § SoL som ej hanteras i annan punkt

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
4.2 Yttrande vid misstänkt brottslighet				
1	Lämnande av upplysningar och förslag på åtgärder till rätten, åklagare eller kriminalvård	6 § Lag om särskild personutredning i brottmål m.m.	Enhetschef	
2	Yttrande till allmän domstol i brottmål	31 kap. 1 § 1 st BrB	Enhetschef	
3	Yttrande till allmän domstol när den som begått brottslig gärning kan bli föremål för LVM-vård	31 kap. 2 § 1 st. BrB	Enhetschef	
4	Yttrande till åklagare vid åtalsprövning beträffande den som vårdas enl. LVM	46 § LVM	Socialsekreterare	
5	Yttrande till åklagarmyndigheten betr. den under 21 år	32 kap. 1 § BrB	Socialsekreterare	
6	Yttrande till åklagarmyndigheten	11 § LuL	Socialsekreterare	
7	Begäran om utredning enligt LuL för den som inte fyllt femton år	31 § 2 st LuL	Enhetschef	LuL-utredningen ska antas ha betydelse i socialtjänstens bedömning av den unges vårdbehov.
8	Begäran hos åklagare om förande av bevistalan	37 § LuL	Enhetschef	
9	Underrättelse till åklagarmyndigheten avseende unga att vård eller annan åtgärd inte kommit till stånd	15 kap. 5 § SoL	Socialsekreterare	
4.3 Övriga yttranden				
1	Yttrande till passmyndighet vid utfärdande av pass utan vårdnadshavares medgivande	3 § 2 st. passförförordningen	Socialsekreterare Familjerätten	Hanteras av familjerätten
2	Yttrande till passmyndighet vid utfärdande av pass utan vårdnadshavares medgivande under pågående placering	3 § 2 st. passförförordningen	Socialsekreterare	
3	Yttrande i körkortsärende	3 kap. 8 § och 5 kap. 2 § körkortsförordn.	Socialsekreterare	
4	Yttrande till försvarsmakten att anta en person till hemvärnet för att tjänstgöra som hemvärnsman	5 § hemvärnsförordningen	Socialsekreterare	
5	Yttrande ang. en utlännings personliga förhållanden	17 kap. 1 § utlänningslagen	Socialutskottet	
6	Yttrande till Skatteverket i folkbokföringsfrågor	17 a § andra stycket, folkbokföringslagen	Socialsekreterare	

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
4.4 Försörjningsstöd m.m. - utredning och insatsbeslut				
1	Beslut att inleda utredning	14 kap. 2 § SoL	Socialsekreterare	Avser utredning gällande försörjningsstöd Se 4.9.1 avseende socialjourens delegation.
2	Beslut om att inledd utredning ska läggas ned	14 kap. 2 § SoL	Socialsekreterare	Avser då enskild återtar ansökan.
3	Beslut om bistånd enligt riksnorm och riktlinjer	12 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	Se 4.9.2 avseende socialjourens delegation.
4	Beslut om bistånd till tandvård - belopp upp till 25 % av basbelopp - belopp upp till 50 % av basbelopp - belopp över 50 % av basbelopp	12 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare 1:e socialsekreterare Socialutskottet	
5	Beslut om bistånd i form av förmedling av egna medel	12 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
6	Beslut om bistånd till hyresskulder mer än tre månader	12 kap. 1 el. 2 §§ SoL	Socialutskottet	
7	Beslut om bistånd/försörjningsstöd utöver skyldighet enligt 12 kap. 1 § SoL	12 kap. 2 § SoL	1:e socialsekreterare	
8	Beslut om bistånd med villkor om praktik eller kompetenshöjande åtgärder	12 kap. 4 § SoL	Socialsekreterare	
9	Beslut om bistånd med vägran av eller nedsättning av fortsatt försörjningsstöd	12 kap. 5 § SoL	Socialsekreterare	
10	Beslut om återkrav av ekonomiskt bistånd	33 kap. 1 § SoL	Enhetschef	
11	Återkrav när ekonomiskt bistånd betalats ut som förskott på förmån eller ersättning m.m.	33 kap. 2 § SoL	Socialsekreterare	
12	Beslut om återkrav av ekonomiskt bistånd enl. 12 kap. 2 § SoL som utbetalats med villkor om återbetalning	33 kap. 3 § SoL	1:e socialsekreterare	Återkrav får endast ske om biståndet getts under villkor om återbetalning
13	Beslut om att föra talan om ersättning hos förvaltningsrätt om återkrav enligt 33 kap. 1 § SoL	33 kap. 4 § SoL	Socialutskottet	Omfattas av delegeringsförbud. Gäller då enskild obehörigen erhållit bistånd genom oriktiga uppgifter el. underlåtenhet
14	Beslut om att föra talan om ersättning hos förvaltningsrätt om återkrav enligt 33 kap. 2 § SoL	33 kap. 4 § SoL	Enhetschef	
15	Beslut om eftergift av ersättningsskyldighet enligt 33 kap. 1 § SoL och 33 kap. 2 § SoL	33 kap. 6 § SoL	Enhetschef	

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
16	Beslut om att underrätta Försäkringskassa om att socialnämnden ska uppbära ersättning enligt SFB som ersättning för ekonomiskt bistånd som utgivits som förskott på förmån	107 kap. 5 § SFB 33 kap. 2 § SoL	Socialsekreterare	Retroaktiv ersättning ska avse samma period. Avser ej barnbidrag eller assistansersättning
17	Beslut att bevilja eller avslå bistånd i form av dagersättning till asylsökande m.fl. i enlighet med regeringens föreskrifter	9 och 17-19 §§ LMA	Socialsekreterare	Vilka personer som omfattas regleras i 1 § p. 3 och 3 a § LMA Särskilda belopp gäller, bistånd enl. SoL ej tillämbart.
18	Beslut om nedsättning av dagersättning enligt 17 § LMA	10 § LMA	Socialsekreterare	
Dödsboärenden				
19	Dödsboanmälan	20 kap. 8a § ÄB	Dödsbohandläggare	
20	Beslut att föranstalta om boupp-teckning	20 kap. 2 § 2 st ÄB	Dödsbohandläggare	Kommunen har rätt till ersättning från dödsboet för kostnaderna.
21	Beslut om gravsättning och andra frågor enligt BegrL inklusive kostnader.	5 kap. 2 § BegrL m.fl.	Dödsbohandläggare	Kommunen har rätt till ersättning från dödsboet för kostnaderna.
22	Beslut om ekonomiskt bistånd till begravningskostnader och utgifter i anslutning till dödsfallet enligt riktlinjer.	12 kap. 1 el. 2 §§ SoL	Dödsbohandläggare	

Delegeringsordning				Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning

4.5 Vuxna med skadligt bruk och beroende

Utredning enligt SoL och LVM

1	Beslut om att inleda utredning enl. SoL	14 kap. 2 § SoL	Socialsekreterare	Se 4.9.3 avseende socialjourens delegation.
2	Beslut om att utredning enl. SoL ska avslutas utan åtgärd	14 kap. 2 § SoL	1:e socialsekreterare	
3	Beslut om att inleda utredning om skäl för tvångsvård	7 § LVM	1:e socialsekreterare	Se 4.9.4 avseende socialjourens delegation.
4	Beslut att påbörjad LVM-utredning ska läggas ned alternativt övergå i utredning enl. 11 kap. 1 § SoL	7 § LVM	Enhetschef	
5	Ställningstagande till att utredning enligt 7 § LVM ej är tillämplig		1:e socialsekreterare	

Insatser i öppenvård

6	Beslut om insatser för personliga behov i egen öppenvård	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
7	Beslut om köp av insatser för personliga behov av extern vårdgivare (öppenvård)	11 kap. 1 § SoL	Socialutskottet	

Vård utom hemmet

9	Beslut om insats åt vuxna i form av vård i hem för vård eller boende (HVB) eller familjehem, som gäller korttidsplaceringar om kostnaden understiger ett basbelopp.	11 kap. 1 § SoL	Enhetschef	Ej varaktig vård, högst en månad.
10	Beslut om insats åt vuxna i form av vård i hem för vård eller boende (HVB) eller familjehem	11 kap. 1 § SoL	Socialutskottet	Avser då placeringen ej ryms inom villkoren ovan.
11	Beslut om att ingå avtal med familjehem gällande ersättningsnivå - enligt SKR:s riktlinjer - utöver SKR:s riktlinjer		Socialsekreterare Socialutskottet	Se aktuellt cirkulär från SKR
12	Beslut om upphörande av vård vid hem för vård eller boende eller i familjehem - på enskilds initiativ - på utförarens initiativ	11 kap. 1 § SoL	1:e socialsekreterare Enhetschef	Gäller endast vid ej planerat avslut innan insatstiden löper ut.

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
13	Beslut om att begära ersättning för uppehälle (egenavgift) vid stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär när vård sker vid hem för vård eller boende eller i familjehem	32 kap. 2-3 §§ SoL, och 6 kap. 1 § SoF	Socialsekreterare	Gäller både SoL- och LVM-placeringar
14	Beslut om att begära ersättning för uppehälle (egenavgift) vid andra stöd- och hjälpinsatser än vård och behandling	32 kap. 1 § SoL,	Socialsekreterare	Avser t.ex. omvårdnadsboende och stödboende. Nivå ska vara skälig.
15	Beslut om att föra talan om ersättning hos förvaltningsrätt om återkrav enligt 8 kap. 1 §	33 kap. 4 § SoL	Enhetschef	
16	Beslut att efterge egenavgift	33 kap. 6 § SoL	Enhetschef	
17	Beslut om anmälan till Försäkringskassa om att socialnämnden ska uppbära sjukpenning för den som bereds vård i sådant hem för vård eller boende eller familjehem enligt SoL som ger vård och behandling åt missbrukare av alkohol eller narkotika eller liknande medel	106 kap. 13 § SFB	Socialsekreterare	
LVM				
18	Beslut om läkarundersökning samt utse läkare för undersökningen	9 § LVM	Socialsekreterare	Läkarundersökning ska ske om det inte är uppenbart obehövligt. Se 4.9.6 avseende socialjourens delegation.
19	Beslut om ansökan hos förvaltningsrätt om vård enl. LVM	11 § LVM	Socialutskottet	Omfattas av delegeringsförbud.
20	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare Om socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas	13 § LVM	Socialutskottet Tjänstgörande ordförande, annan ledamot som socialnämnden har förordnat	Ska anmälas till nästkommande sammanträde.
21	Beslut om att omedelbart omhändertagande enligt 13 § LVM ska upphöra Om socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas	18 b § LVM	Socialutskottet Tjänstgörande ordförande, annan ledamot som socialnämnden har förordnat	Ska anmälas till nästkommande sammanträde.
22	Beslut om att begära polishandräckning för att föra en missbrukare till läkarundersökning	45 § p 1 LVM	1:e socialsekreterare	Se 4.9.7 avseende socialjourens delegation.

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
23	Beslut om att begära polishand-räckning för inställelse vid LVM-hem eller sjukhus	45 § p 2 LVM	1:e socialsekreterare	Se 4.9.8 avseende socialjourens delegation.
4.6 Vuxen, våld i nära relation, övriga våldsärenden				
Utredning				
1	Beslut om att inleda utredning	14 kap. 2 § SoL	Socialsekreterare	
2	Beslut om att inledd utredning ska avslutas utan åtgärd	14 kap. 2 § SoL	1:e socialsekreterare	
Skyddat boende				
Punkterna nedan avser skyddat boende för vuxna. Delegering avseende skyddat boenden barn, se 4.7 Barn och unga				
4	Beslut om insats i form av skyddat boende på ”Enheten mot våld i nära relation”	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	Enligt kommunens samarbetsavtal med Trollhättan
5	Beslut om bistånd insats i form av placering av vuxen i skyddat boende hos extern utförare (ej enheten mot våld i nära relation) - maximalt en månad - överstigande en månad	11 kap. 1 § SoL	Enhetschef Socialutskottet	Placering utanför kommunens samarbetsavtal med Trollhättan
6	Beslut om upphörande av skyddat boende - på enskilds initiativ - på utförarens initiativ	11 kap. 1 § SoL	1:e socialsekreterare Enhetschef	Gäller endast vid ej planerat avslut innan insatstiden löper ut.
7	Beslut om att begära ersättning för uppehälle (egenavgift) vid stöd och hjälpinsatser våld i nära relation/våld	32 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
8	Beslut om att föra talan om ersättning hos förvaltningsrätt om återkrav enligt 8 kap. 1 §	33 kap. 4 § SoL	Enhetschef	
9	Beslut om att efterge egenavgift	33 kap. 6 § SoL	Enhetschef	
Bistånd och insatser i öppenvård				
10	Beslut om insats i form av kommunens egna öppenvårdsinsatser	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
11	Beslut om ekonomiskt bistånd till vuxen i syfte att tillfälligt upprätthålla eget skydd -belopp upp till 50 % av basbelopp -belopp över 50 % av basbelopp	12 kap. 1 § SoL	Enhetschef Socialutskottet	

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
4.7 Barn, unga och familj				
Utredning, förhandsbedömning, uppföljning m.m.				
1	Beslut om att inleda utredning	14 kap. 2 § SoL	Socialsekreterare	Se 4.9.11 avseende socialjourens delegation.
2	Beslut om att utredning inte ska inledas	14 kap. 2 § SoL	1:e socialsekreterare/ Processledare IFO	
3	Beslut om att utredning ska avslutas utan åtgärd	14 kap. 2 § SoL	1:e socialsekreterare/ Processledare IFO	
4	Avskrivning av ärendet från fortsatt handläggning efter återtagen ansökan	14 kap. 2 § SoL	1:e socialsekreterare/ Processledare IFO	
5	Bedömning av barn och ungas behov av omedelbart skydd (skyddsbedömning)	20 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	Ska genomföras omedelbart och dokumenteras.
6	Förlänga tid för förhandsbedömning vid synnerliga skäl	20 kap. 2 § SoL	1:e socialsekreterare/ Processledare IFO	
7	Beslut om förlängning av utredningstid i ärenden som rör barn i särskilda skäl	20 kap. 3 § SoL	Socialutskottet	
8	Beslut om anmälan till tingsrätten att utse särskilt förordnad vårdnadshavare I brådskande fall	6 kap. 8 § FB	Socialnämnden Ordförande	Omfattas av delegeringsförbud Ska anmälas till nästkommande sammanträde
9	Beslut om att ansöka hos tingsrätt att flytta över vårdnaden till en tillfällig vårdnadshavare I brådskande fall	6 kap. 10 d § FB	Socialnämnden Ordförande	Ska anmälas till nästkommande sammanträde
10	Beslut om framställan om biträde av vistelsekommun för att kunna slutföra pågående utredning avseende barn eller unga	29 kap. 9 § SoL	1:e socialsekreterare/ Processledare IFO	
11	Beslut om uppföljning av ett barns situation när en utredning som gäller barnets behov av stöd eller skydd avslutats utan beslut om insats	23 kap. 1 § SoL	1:e socialsekreterare/ Processledare IFO	

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
12	Beslut om uppföljning av ett barns situation efter det att en placering i ett familjehem, skyddat boende eller i ett hem för vård eller boende har upphört	23 kap. 2 § SoL	1:e socialsekreterare/ Processledare IFO	Om barnet bedöms vara i särskilt behov av stöd eller skydd, men samtycke saknas.
13	Avsluta uppföljning	23 kap. 1 och 2 §§ SoL	1:e socialsekreterare/ Processledare IFO	
14	Beslut om att återkoppla information till anmälare som omfattas av anmälningsplikt enl.19 kap. 1 § SoL avseende om utredning har inletts eller ej eller om utredning redan pågår	19 kap. 6 § SoL	Socialsekreterare Mottagare	Information ska lämnas om det utifrån omständigheterna inte är olämpligt
15	Beslut att åtgärd vidtas utan hänsyn till den andra vårdnadshavarens samtycke om det krävs för barnets bästa avseende: - psykiatrisk eller psykologisk utredning eller behandling som omfattas av HSL - behandling i öppna former som ges med stöd av 11 kap. 1 § SoL - utseende av kontaktperson eller en familj som avses i 13 kap. 7 § SoL	6 kap. 13 a § FB	Socialutskottet	Delegeringsförbud, men får beslutas av utskott. Gäller endast om barnet har två vårdnadshavare och endast den ena samtycker till en åtgärd till stöd för barnet. Därtill finns bestämmelser om vårdnadshavares bestämmanderätt i 6 kap. 1§ Lag om placering av barn i skyddat boende
Insatser i öppenvård				
16	Beslut om insatser för personliga behov	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
17	Beslut om köp av öppenvård i annan kommun eller hos annan vårdgivare - beslut som inte kan invänta nästa socialutskottsammanträde		Socialutskottet Ordförande	Ska anmälas till nästkommande sammanträde
18	Beslut om insats i form av kontaktperson/-familj	11 kap. 1 § SoL samt 13 kap. 7 § SoL	Socialsekreterare	Avser även ”Särskilt kvalificerad kontaktperson”
19	Förordnande och entledigande av kontaktperson eller kontaktfamilj gällande uppdrag och ersättningsnivå - enligt SKR:s riktlinjer		Socialsekreterare	

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
20	Beslut om arvode och omkostnadsersättning till kontaktperson/-familj - enligt norm och riktlinjer - över norm och riktlinjer		Socialsekreterare Enhetschef	Se aktuellt cirkulär från SKR
Placeringsärenden barn och ungdom				
21	Beslut om placering i jourhem, max 4 månader	11 kap. 1 § SoL	Enhetschef	
22	Beslut om placering i jourhem längre än 4 månader I brådsakande fall	11 kap. 1 § SoL	Socialutskottet Ordförande	
23	Beslut om tillfällig placering i -nätverk, i annat hem, HVB, stödboende	11 kap. 1 § SoL	Enhetschef	Tillfälliga placeringar får vara i max 4 månader
24	Beslut om placering i nätverk, i annat hem, HVB, stödboende överstigande 4 månader	11 kap. 1 § SoL	Socialutskottet	
25	Beslut om placering för stadigvarande vård	11 kap. 1 § SoL	Socialutskottet	
26	Beslut om insats i form av skyddat boende till barn på ”Enheten mot våld i nära relation”	11 kap. 1 § SoL	Enhetschef	Enligt kommunens samarbetsavtal med Trollhättan
27	Beslut om insats i form av skyddat boende till barn hos extern utförare (ej enheten mot våld i nära relation) - maximalt en månad - överstigande en månad	11 kap. 1 § SoL	Enhetschef Socialutskottet	Placering utanför kommunens samarbetsavtal med Trollhättan
28	Beslut om upphörande av placering enligt SoL i familjehem, jourhem, nätverket, skyddat boende, stödboende eller HVB	11 kap. 1 § SoL	Enhetschef	
29	Beslut om ekonomiskt bistånd till barn och ungdom i samband med placering, omplacering eller flyttning från familjehem	11 kap. 1 § SoL	Enhetschef	
30	Medgivande eller beslut om stadigvarande vård, omsorg och uppfostran i enskilt hem/familjehem som inte tillhör någon av hens föräldrar eller annan vårdnadshavare.	22 kap. 2 § SoL	Socialutskottet	Medgivande avser privatplacering och beslut om vård avser placering i annat enskilt hem/familjehem. Beslut om placering enligt 11 kap. 1 § SoL alt. 11 § LVU ska alltid fattas.

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
31	Beslut att lämna medgivande att verka som jourhem	22 kap. 4 § SoL	Socialutskottet	
32	Ingå avtal med familjehem gällande uppdrag och ersättningsnivå - enligt SKR:s riktlinjer - över SKR:s riktlinjer - ersättning förlorad arbetsförtjänst upp till 4 mån - ersättning förlorad arbetsförtjänst över 4 mån	22 kap. 3 § 1 st. SoL	Socialsekreterare Socialutskottet Enhetschef Socialutskottet	Avtalet ska innehålla överenskommelse om hur ansvar regleras
33	Övervägande om vård i annat hem än det egna fortfarande behövs	22 kap. 13 § SoL	Socialutskottet	
34	Övervägande om det finns skäl att ansöka om överflyttning av vårdnaden enl. 6 kap. 8 § FB då den unge varit placerad i samma familjehem i två år	22 kap. 14 § SoL	Socialutskottet	Omfattas av delegeringsförbud. Beslutet om ansökan om vårdnadsöverflytt tas sedan av socialnämnden
35	Övervägande att ansöka om flyttningsförbud I brådsakande fall	22 kap. 16 § SoL	Socialutskottet Ordförande	Ska anmälas till nästkommande möte
36	Beslut om ersättning till särskilt förordnad vårdnadshavare som tidigare varit familjehemsförälder - upp till samma nivå som SKR:s rekommendationer gällande ersättning till familjehem - överstigande SKR:s rekommendationer	22 kap. 15 § SoL	Enhetschef Socialutskottet	
37	Beslut om att lämna godkännande då en utländsk myndighet har placerat ett barn i familjehem eller HVB i kommunen	22 kap. 17 § SoL	Socialutskottet	
38	Beslut om att placera ett barn i familjehem eller HVB i utlandet	22 kap. 18 § SoL	Socialutskottet	
39	Beslut om ersättning från föräldrar vars barn är under 18 år och får vård i ett annat hem än det egna	32 kap. 3 § SoL och 6 kap. 2 § SoF	Socialsekreterare	Bestämmelserna gäller ej föräldrar vars barn är placerade i skyddat boende med stöd av SoL eller Lag om placering av barn i skyddat boende

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
40	Beslut om att meddela underhållsskyldig att socialnämnden ska uppbära underhållsbidrag i stället för vårdnadshavaren	32 kap. 3 § SoL	Socialsekreterare	
41	Beslut att begära ersättning från unga över 18 år för dess omkostnader i familjehem vid placering utan behandlingsbehov då barnet/den unge uppbär egna inkomster av aktivitetsersättning eller dylikt	32 kap. 2 §§ SoL	Socialsekreterare	Ersättningen från barnet får högst uppgå till vad kommunen betalar i omkostnadsersättning.
42	Ändring av avgift	32 kap. 10 § SoL	Enhetschef	
43	Beslut att efterge egenavgift enligt 32 kap. 2 § SoL	33 kap. 6 § SoL	Enhetschef	
44	Beslut om att föra talan om ersättning hos förvaltningsrätt om återkrav enligt 32 kap. 2 § SoL och 33 kap. 2 § SoL	33 kap. 4 § SoL	Enhetschef	
45	Begära hos Försäkringskassan om ändring av betalningsmottagare av barnbidraget då barn har placerats utanför hemmet	16 kap. 18 § SFB och 106 kap. 6 och 7 §§ SFB	Socialsekreterare	
46	Framställa hos CSN om förändrad betalningsmottagare avseende studiehjälp för ungdom	2 kap. 33 § studiestöds- förfordningen	Socialsekreterare	Avser omyndig ungdom. Studiehjälp ska komma den unges försörjning till del.
47	Begära hos Försäkringskassan om förändrad betalningsmottagare av underhållstöd	18 kap. 19 § SFB	Enhetschef	
48	Underrättelse till Försäkringskassan om att barn med underhållstöd placerats i familjehem resp. återflyttat till boendeförälder	106 kap. 8 § SFB och 2 § förfordningen om underhållstöd	Socialsekreterare	
49	Förbud eller begränsning för en person som har sitt hem inom kommunen att i hemmet ta emot andras barn	18 kap. 11 § SoL	Socialnämnden	
LVU				
50	Beslut om ansökan hos förvaltningsrätt om vård enl. LVU	4 § LVU	Socialutskottet	Omfattas av delegeringsförbud
51	Beslut om omedelbart omhändertagande av barn och ungdom Om socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas	6 § 1 st LVU 6 § 1 och 2 st LVU	Socialutskottet Tjänstgörande ordförande, annan ledamot som socialnämnden har	Ska anmälas till nästkommande sammanträde

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
			förordnat	
52	Beslut om omedelbart omhändertagande när svensk domstol inte är behörig att besluta om beredande av vård enligt LVU Om socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas	6 a § 1 st LVU 6 a § 2 st LVU	Socialutskottet Tjänstgörande ordförande, annan ledamot som socialnämnden har förordnat	Ska anmälas till nästkommande sammanträde
53	Begäran om förlängd tid för ansökan om vård	8 § LVU	Enhetschef	
54	Beslut om att omedelbart omhändertagande enligt 6 § LVU ska upphöra Om socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas	9 § 3 st LVU	Socialutskottet Tjänstgörande ordförande, annan ledamot som socialnämnden har förordnat	Ska anmälas till nästkommande sammanträde
55	Ansökan om fortsatt omhändertagande när svensk domstol inte är behörig att besluta om beredande av vård enligt LVU	9 a § LVU	Socialutskottet	
56	Upphörande av omedelbart omhändertagande enligt 6 a § LVU	9 b § LVU	Socialutskottet	
57	Beslut om hur vården ska ordnas och var den unge ska vistas under vårdtiden Om socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas	11 § 1 st LVU 11 § 1 och 3 st LVU	Socialutskottet Tjänstgörande ordförande, annan ledamot som socialnämnden har förordnat	Avser placering i nätverk, i annat hem, jourhem, familjehem, HVB, SiS, stödboende Ska anmälas till nästkommande sammanträde
58	Beslut om att den unge får vistas i sitt eget hem under vårdtiden Om socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas	11 § 2 st LVU 11 § 2 och 3 st. LVU	Socialutskottet Tjänstgörande ordförande, annan ledamot som socialnämnden har förordnat	Ska anmälas till nästkommande sammanträde.
59	Beslut rörande den unges personliga förhållanden i den mån beslutet inte är att hänföra till 11 § 1 och 2 st. LVU	11 § 4 och 5 st LVU	Socialsekreterare	

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
60	Övervägande om vård med stöd av 2 § LVU fortfarande behövs	13 § 1 st LVU	Socialutskottet	Omfattas av delegeringsförbud. Är ej ett formellt beslut.
61	Prövning om vård med stöd av 3 § LVU ska upphöra	13 § 2 st LVU	Socialutskottet	Omfattas av delegeringsförbud.
62	Övervägande om det finns skäl att ansöka om överflyttning av vårdnaden enl. 6 kap. 8 § FB då den unge varit placerad i samma familjehem i två år	13c § LVU	Socialutskottet	Omfattas av delegeringsförbud. Beslutet om ansökan om vårdnadsöverflytt tas sedan av socialnämnden
63	Beslut om hur rätt till umgänge med den unge ska utövas när överenskommelse inte kan nås med föräldern eller vårdnadshavare. Om socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas	14 § 2 st 1 p LVU	Socialutskottet Tjänstgörande ordförande eller annan ledamot som socialnämnden har förordnat	 Ska anmälas till nästkommande sammanträde
64	Beslut om att den unges vistelseort inte ska röjas för föräldern eller vårdnadshavaren Om socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas	14 § 2 st 2 p LVU	Socialutskottet Tjänstgörande ordförande eller annan ledamot som socialnämnden har förordnat	 Ska anmälas till nästkommande sammanträde
65	Övervägande om beslut om umgänge eller hemlighållande av vistelseort enl. 14 § 2 st. 1 p och 2 p fortfarande behövs	14 § 3 st LVU	Socialutskottet	
66	Upphäva beslut om umgångsbegränsning Vid brådskande beslut-	14 § 2 st 1 p LVU	Socialutskottet Tjänstgörande ordförande	 Ska anmälas till nästkommande sammanträde
67	Upphäva beslut om hemlighållande av vistelseort Vid brådskande beslut-	14 § 2 st 2 p LVU	Socialutskottet Tjänstgörande ordförande	 Ska anmälas till nästkommande sammanträde
68	Beslut om att uppmana vårdnadshavare/förälder att lämna blod-, urin-, utandnings-, saliv-, svett- eller hårprov inför umgänge Om socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas	32 a § LVU	Socialutskottet Tjänstgörande ordförande	 Ska anmälas till nästkommande sammanträde

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
69	Ansökan om skyddad folkbokföring för barn i vissa situationer som vårdas enligt 2 § LVU	14 § 4 st LVU	Socialutskottet	Se även 30 § tredje st. folkbokföringslagen
70	Beslut om utlämnande av uppgifter till Statens Institutionsstyrelse (SiS)	14 a § LVU	Socialsekreterare	Avser ej hela akten utan de uppgifter som är relevanta för SiS uppföljning
71	Beslut om att LVU-vården ska upphöra	21 § 1 st LVU	Socialutskottet	Omfattas av delegeringsförbud
72	Inleda uppföljning efter upphörande av vård enligt 21 § LVU	21 b § LVU	Socialsekreterare	
73	Avsluta uppföljning	21 b § LVU	1:e socialsekreterare/ processledare IFO	
74	Beslut om att uppmana vårdnadshavare/förälder att lämna blod-, urin-, utandnings-, saliv-, svett- eller hårprov inför prövning av upphörande av LVU-vård Om socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas	32 b § LVU	Socialutskottet Tjänstgörande ordförande	 Ska anmälas till nästkommande sammanträde
75	Beslut om särskilt kvalificerad kontaktperson eller behandling i öppna former	22 § 1 st 1 p eller 2 p LVU	Socialutskottet	Omfattas av delegeringsförbud
76	Prövning av beslut enligt 1 och 2 p LVU fortfarande behövs	22 § 3 st LVU	Socialutskottet	Omfattas av delegeringsförbud
77	Beslut om att förebyggande insats enligt 22 § 1 st LVU ska upphöra	22 § 3 st LVU	Socialutskottet	Omfattas av delegeringsförbud
78	Ansökan om flyttningsförbud	24 § LVU	Socialutskottet	Omfattas av delegeringsförbud
79	Övervägande om flyttningsförbud fortfarande behövs	26 § 1 st LVU	Socialutskottet	Omfattas av delegeringsförbud Övervägande ska ske minst var tredje månad
80	Beslut om att flyttningsförbud ska upphöra	26 § 2 st LVU	Socialutskottet	Omfattas av delegeringsförbud
81	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud Om socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas	27 § 1 st LVU	Socialutskottet Tjänstgörande ordförande eller annan	 Ska anmälas till nästkommande sammanträde

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
			ledamot som socialnämnden har förordnat	.
82	Beslut om att ett tillfälligt flyttningsförbud enligt 27 § LVU ska upphöra Om socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas	30 § 2 st LVU	Socialutskottet Tjänstgörande ordförande	Ska anmälas till nästkommande sammanträde
83	Beslut om den unges umgänge med förälder eller andra vårdnadshavare efter beslut om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud när överenskommelse inte kan nås Om socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas	31 § LVU	Socialutskottet Tjänstgörande ordförande eller annan ledamot som socialnämnden har förordnat	Ska anmälas till nästkommande sammanträde
84	Övervägande om flyttningsförbud när LVU ska upphöra för någon som är under 18 år och placerad i ett hem som avses i 22 kap. 2 § SoL	13 b § LVU	Socialutskottet	
85	Ansökan hos förvaltningsrätten om utreseförbud	31 b § LVU	Socialutskottet	Omfattas av delegeringsförbud
86	Omprövning av utreseförbud	31 c § 1 st LVU	Socialutskottet	Omfattas av delegeringsförbud (omprövning inom 6 månader från dagen för beslutet)
87	Beslut om att utreseförbudet ska upphöra	31 c § 2 st LVU	Socialutskottet	Omfattas av delegeringsförbud
88	Beslut om tillfälligt utreseförbud Om socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas	31 d § 1 st LVU 31 d § 2 st LVU	Socialutskottet Tjänstgörande ordförande, annan ledamot som socialnämnden har förordnat	Kopia av beslut om tillfälligt utreseförbud ska genast skickas till Polismyndigheten (23 c § 2 passförordningen) Ska anmälas till nästkommande sammanträde
89	Beslut om att ett tillfälligt utreseförbud ska upphör Om socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas	31 g § 2 st LVU	Socialutskottet Tjänstgörande ordförande, annan ledamot som	Ska anmälas till nästkommande

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
			socialnämnden har förordnat	sammanträde
90	Beslut om tillfälligt undantag från utreseförbud	31 i § LVU	Socialutskottet	Kopia av beslut om tillfälligt undantag från ett utreseförbud ska genast skickas till Polismyndigheten (23 c § 3 Passförordningen)
91	Beslut om läkarundersökning, att utse läkare samt plats för läkarundersökningen	32 § LVU	Socialsekreterare	Se 4.9.14 avseende socialjourens delegation.
92	Beslut att begära polishandräckning för att genomföra läkarundersökning Om socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas	43 § 1 p LVU	Socialutskottet Ordförande	Ska anmälas till nästkommande sammanträde
93	Beslut att begära polishandräckning för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande med stöd av LVU. Om socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas	43 § 2 p LVU	Socialutskottet Namngiven tjänsteman som socialnämnden har förordnat	
Lag om placering av barn i skyddat boende				
94	Beslut om ansökan hos förvaltningsrätten om skyddat boende	3 kap. 3 § lagen om placering av barn i skyddat boende	Socialutskottet	Insatsen får enbart beviljas om den vårdnadshavare som barnet placeras med är myndig och samtycker till insatsen.
95	Beslut om omedelbar insats i form av skyddat boende Om socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas	4 kap. 1 § lagen om placering av barn i skyddat boende	Socialutskottet Tjänstgörande ordförande eller annan ledamot som nämnden förordnat	Insatsen får enbart beviljas om den vårdnadshavare som barnet placeras med är myndig och samtycker till insatsen. Beslutet ska underställas förvaltningsrätten inom en vecka. När förvaltningsrätten fastställt beslutet skall nämnden inom sex veckor från placeringsdagen inkomma med ansökan om skyddat boende enligt 3 kap.
96	Beslut om var barnet ska placeras och om hur insatsen i övrigt ska genomföras	5 kap. 1 § Lag om placering av barn i skyddat boende	Socialutskott	

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
	Om socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas		Tjänstgörande ordförande eller annan ledamot som nämnden förordnat	Ska anmälas till nästkommande sammanträde
97	Beslut om att hemlighålla barnets vistelseort för den vårdnadshavare som barnet inte är placerat tillsammans med Om socialnämndens sammanträde inte kan avvaktas	5 kap 4 § 1p. Lag om placering av barn i skyddat boende	- Socialutskottet Tjänstgörande ordförande eller annan ledamot som nämnden förordnat	Delegeringsförbud. Får ej delegeras annat än vid brådskande fall till ordförande/förordnad ledamot Ska anmälas till nästkommande sammanträde
98	Upphäva beslut om hemlighållande av vistelseort	5 kap. 4 § 1 st. Lag om placering av barn i skyddat boende	Socialutskottet	
99	Beslut om hur barnets umgänge med den vårdnadshavare som barnet inte är placerat tillsammans med ska utövas Om socialnämndens sammanträde inte kan avvaktas	5 kap 4 § 2 p. Lag om placering av barn i skyddat boende	Socialutskottet Tjänstgörande ordförande eller annan ledamot som nämnden förordnat	Delegeringsförbud. Får ej delegeras annat än vid brådskande fall till ordförande/förordnad ledamot Ska anmälas till nästkommande sammanträde
100	Upphäva beslut om umgängesbegränsning	5 kap. 4 § 1 st. Lag om placering av barn i skyddat boende	Socialutskottet	
101	Övervägande om insats i form av skyddat boende ska fortsätta.	5 kap. 3 § Lag om placering av barn i skyddat boende	Socialutskott	
102	Övervägande om beslut av hemlighållande av vistelseort och/eller begränsning av umgänge enligt 5 kap. 4 § fortfarande behövs	5 kap. 6 § Lag om placering av barn i skyddat boende	Socialutskott	
103	Beslut, efter övervägande enligt 5 kap. 6 § Lag om placering av barn i skyddat boende, att det inte längre finns grund för umgängesbegränsning eller hemlighållande av vistelseort	5 kap. 6 § Lag om placering av barn i skyddat boende	Socialutskottet	

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
104	Beslut om att omedelbar insats i form av skyddat boende ska upphöra Om socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas	4 kap 8 § Lag om placering av barn i skyddat boende	Socialutskottet Tjänstgörande ordförande eller annan ledamot som nämnden förordnat	Ska anmälas till nästkommande sammanträde
105	Beslut om upphörande av insats i form av skyddat boende	7 kap. 1 § Lag om placering av barn i skyddat boende	Socialutskott	Insatsen ska upphöra senast när vårdnadshavarens insats i form av skyddat boende upphör eller när barnet fyller 18 år.
106	Beslut om att begära polishandräckning för att genomföra beslut om skyddat boende, enligt 3 kap. eller om omedelbar insats i form av skyddat boende enligt 4 kap. samt återkallande av polishandräckning Om socialutskottets sammanträde inte kan avvaktas	8 kap. 7 § Lag om placering av barn i skyddat boende	Socialutskott Namngiven tjänsteperson som socialnämnden har förordnat	Se bilaga Förteckning över förordnade personer
107	Begäran om förlängd tid för ansökan om skyddat boende	4 kap 6 § 2 st Lag om placering av barn i skyddat boende	Enhetschef	
108	Beslut om att avvisa vårdnadshavares framställan om att inte hålla vistelseorten hemlig och/eller om umgängets utövande	5 kap 7 § Lag om placering av barn i skyddat boende	1:e socialsekreterare/ Processledare IFO	Framställan från den vårdnadshavare som barnet ej är placerat tillsammans med får avvisas om den inkommer inom sex månader från beslutet enligt 4 § fått laga kraft.
109	Beslut om att avvisa vårdnadshavares framställan om att placering i skyddat boende ska upphöra.	7 kap 2 § Lag om placering av barn i skyddat boende	1:e socialsekreterare/ Processledare IFO	Framställan från den vårdnadshavare som barnet ej är placerat tillsammans med får avvisas om den inkommer inom sex månader från rättsens beslut i fråga om skyddat boende fått laga kraft.
4.8 Familjerätt - Ärenden gällande faderskap och föräldraskap				
1	Beslut om att inleda och bedriva utredning om fastställande av faderskap.	2 kap. 1, 4-6, 8 §§ FB	1:e socialsekreterare familjerätt	

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
2	Beslut om att inleda och bedriva utredning om fastställande av föräldraskap.	2 kap. 8a §§ FB Det som sägs i 2, 4-6, 8 §§ FB tillämpas även i fråga om föräldraskapet för en kvinna.	1:e socialsekreterare familjerätt	
3	Godkännande av faderskapsbekräftelse	1 kap. 4 § 1 st FB	Socialsekreterare familjerätt	Utredning ska anses inledd när socialnämnden fått födelseanmälan eller rätten förklarat en man inte vara far enligt 2 kap. 2 § FB
4	Godkännande av föräldraskaps-bekräftelse vid assisterad befruktning som skett enligt lagen om genetisk integritet	1 kap. 9 och 4 §§ FB	Socialsekreterare familjerätt	Avser då befruktning skett vid svensk sjukvårdsinrättning och moderns make/sambo el. partner har samtyckt till behandlingen
5	Beslut om att inleda och bedriva utredning om fastställande av faderskap när dom eller bekräftelse finns och faderskapet kan ifrågasättas. Beslut att inte inleda utredning om fastställande av faderskap enligt ovan.	2 kap. 1, 4, 6, 8 §§ FB 2 kap. 1 § FB	1:e socialsekreterare familjerätt Socialnämnden	1:e socialsekr. får endast fatta beslut om att inleda utredning. Delegeringsförbud gällande beslut att inte inleda utredning. Beslut om att inte inleda utredning kan överklagas hos länsstyrelsen.
6	Beslut om att inleda och bedriva utredning om fastställande av föräldraskap när dom eller bekräftelse finns och föräldraskapet kan ifrågasättas. Beslut om att inte inleda utredning om fastställande av föräldraskap enligt ovan.	2 kap. 8 a § FB 2 kap. 8 a § FB	1:e socialsekreterare familjerätt Socialnämnden	1:e socialsekr. får endast fatta beslut om att inleda utredning. Delegeringsförbud gällande beslut att inte inleda utredning. Beslut om att inte inleda utredning kan överklagas hos länsstyrelsen.
7	Beslut om att återuppta nedlagd utredning gällande faderskap/föräldraskap	2 kap. 1 § FB	Enhetschef	
8	Beslut om att lägga ned utredning om faderskap/föräldraskap	2 kap. 7 § FB	Socialnämnden	Omfattas av delegeringsförbud. Kan överklagas hos länsstyrelsen.

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
9	Beslut om att inleda utredning om någon annan man än den som är gift med barnets mor kan vara far till barnet.	2 kap. 9 § 1 st. FB	Enhetschef	Omfattas av delegeringsförbud, enhetschef får endast fatta beslut om att inleda utredning. Beslut om att inte inleda el. nedlägga utredning kan överklagas hos länsstyrelsen.
	Beslut att inte inleda eller att nedlägga utredning enl. ovan.	2 kap. 9 § 1 st. FB	Socialnämnden	
10	Beslut om DNA-analys	2 kap. 6 § FB	Socialsekreterare familjerätt	
11	Beslut om överflyttning av faderskapsutredning/föräldraskapsutredning	2 kap. 3 § FB	Socialnämnden	Omfattas av delegeringsförbud
12	Begära att annan kommun ska vara behjälplig i utredning beträffande fastställande av faderskap/föräldraskap	2 kap. 4 § FB	Socialsekreterare familjerätt	
13	Beslut att väcka och föra talan i mål om fastställande av faderskap	3 kap. 5 § 2 st, 6 § 2 st FB	Socialsekreterare familjerätt	
14	Beslut att väcka och föra talan i mål om fastställande av föräldraskap	3 kap. 14 § 2 st FB	Socialsekreterare familjerätt	
Familjerätt - Ärenden gällande vårdnad, boende och umgänge				
15	Beslut att godkänna eller inte godkänna föräldrars avtal om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 6 § 2 st, 6 kap. 14 a § 2 st resp. 6 kap. 15 a § 3 st FB	Socialsekreterare familjerätt	Beslutet kan inte överklagas.
16	Beslut om att inleda utredning avseende umgängesreglering enligt 6 kap. 15 a FB	14 kap. 2 § SoL 6 kap. 15 a § FB	1:e socialsekreterare familjerätt	Beslut om att inleda utredning tas enligt SoL, ärendet avser dock väcka talan om umgängesreglering enligt FB
17	Beslut om att utredning inte ska inledas avseende umgängesreglering enligt 6 kap. 15 a FB	14 kap. 2 § SoL 6 kap. 15 a § FB	Enhetschef	Beslut om att inte inleda utredning tas enligt SoL, ärendet avser dock väcka talan om umgängesreglering enligt FB
18	Beslut att väcka talan om umgängesreglering	6 kap. 15 a FB	Socialnämnden	Omfattas av delegeringsförbud
19	Yttrande till domstol gällande umgängesstöd och beslut att utse viss person att medverka vid umgänge	6 kap. 15 c § 3 st FB	Socialsekreterare familjerätt	
20	Beslut att utse handläggare för samarbetssamtal	6 kap. 18 § FB	1:e socialsekreterare familjerätt	
21	Lämnande av yttrande till domstol i ärenden om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 19 § 2 st FB	Socialsekreterare familjerätt	

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
22	Beslut att utse utredare i ärenden om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 19 § 3 st FB	1:e socialsekreterare familjerätt	
23	Lämnande av upplysningar inför interimistiskt beslut i domstol betr. vårdnad, boende eller umgänge	6 kap. 20 § FB	Socialsekreterare familjerätt	
Adoption				
24	Medgivande att ta emot ett barn för internationell adoption	24 kap. 1 § SoL	Socialutskottet	Omfattas av delegeringsförbud till tjänsteman men kan delegeras till utskott.
25	Återkallelse av medgivande att ta emot barn för internationell adoption	24 kap. 4 § SoL	Socialutskottet	Se ovan
26	Beslut om samtycke till fortsatt adoptionsförfarande då barn har utsetts.	24 kap. 5 § SoL	Socialsekreterare familjerätt	Vid tvekan ang.de rättsliga förutsättningarna ska konsultation ske med NIA och den förmedlande organisationen (SKR:s cirkulär 1997:79)
27	Beslut att vägra samtycke till fortsatt adoptionsförfarande då barn har utsetts.	24 kap. 5 § SoL	Socialutskottet	Omfattas av delegeringsförbud till tjänsteman men kan delegeras till utskott.
28	Förlängning av tid för prövning av fortsatt adoptionsförfarande	24 kap. 5 § SoL	Socialsekreterare familjerätt	
29	Anvisning om föräldrautbildning inför adoption	24 kap. 2 § SoL	Socialutskottet	Anvisning om föräldrautbildning på generell nivå, ej på individnivå
30	Beslut att utse utredare i adoptionsärenden	4 kap. 14 § FB	1:e socialsekreterare familjerätt	
31	Lämnande av yttrande inför beslut i domstol beträffande adoption	4 kap. 14 § FB	Socialsekreterare familjerätt	
Övrig familjerätt				
32	Beslut om att godkänna avtal om att underhållsbidrag ska betalas för längre period än tre månader	7 kap. 7 § 2 st FB	Socialsekreterare familjerätt	

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
33	Beslut om att godkänna avtal om underhållsbidrag i form av engångsbelopp	7 kap. 7 § FB	Socialnämnden	Omfattas av delegeringsförbud
34	Yttrande enligt lag om personnamn	44 och 45 §§ lag om personnamn	Socialsekreterare familjerätt	
35	Yttrande och upplysningar till domstol beträffande äktenskaps-skillnad avseende äktenskap som ingåtts av underårig	5 kap. 5 § 3 st ÄktB	1:e socialsekreterare familjerätt	
36	Beslut om anmälan till överförmyndaren om behov av god man/förvaltare	5 kap. 3 § SoF	Socialsekreterare familjerätt	
37	Beslut om anmälan till överförmyndaren om att behov av god man/förvaltare inte längre föreligger	5 kap. 3 § SoF	Socialsekreterare familjerätt	
38	Begäran hos Försäkringskassan om förändrad betalningsmottagare av barnbidrag	16 kap. 18 § SFB	Enhetschef	Vid synnerliga skäl för att tillförsäkra att barnbidraget kommer barnet till del. Skälen ska framgå i den begäran som sänds till Försäkringskassan.

4.9 Beslut som kan tas av socialjouren

Beslut som delegerats till socialjouren. Hänvisning till punkt som gäller vid ordinarie verksamhets öppettider.

Beslut som kan tas av socialjouren- Försörjningsstöd

1	Beslut att inleda utredning	14 kap. 2 § SoL	Socialsekreterare i socialjouren	Se 4.4.1 avseende delegation under ordinarie verksamhets öppettider.
2	Beslut om bistånd enligt riksnorm och riktlinjer	12 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare i socialjouren	Se 4.4.3 avseende delegation under ordinarie verksamhets öppettider.

Beslut som kan tas av socialjouren- Vuxna med skadligt bruk och beroende

3	Beslut om att inleda utredning enl. SoL	14 kap. 2 § SoL	Socialsekreterare i socialjouren	Se 4.5.1 avseende delegation under ordinarie verksamhets öppettider.
4	Beslut om att inleda utredning om skäl för tvångsvård	7 § LVM	Socialsekreterare i socialjouren	Se 4.5.3 avseende delegation under ordinarie verksamhets öppettider.

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
5	Beslut om insats i form av jour- eller akutboende	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare i socialjouren	
6	Beslut om läkarundersökning samt utse läkare för undersökningen	9 § LVM	Socialsekreterare i socialjouren	Se 4.5.18 avseende delegation under ordinarie verksamhets öppettider. Läkarundersökning ska ske om det inte är uppenbart obehövt.
7	Beslut om att begära polishandräckning för att föra en missbrukare till läkarundersökning	45 § p 1 LVM	Socialsekreterare i socialjouren	Se 4.5.22 avseende delegation under ordinarie verksamhets öppettider.
8	Beslut om att begära polishandräckning för inställelse vid LVM-hem eller sjukhus	45 § p 2 LVM	Socialsekreterare i socialjouren	Se 4.5.23 avseende delegation under ordinarie verksamhets öppettider.
Beslut som kan tas av socialjouren- Vuxen, våld i nära relation, övriga våldsärenden				
9	Beslut om insats i form av placering av vuxna på skyddat boende på ”Enheten mot våld i nära relation” i högst en vecka	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare i socialjouren	Enligt kommunens samarbetsavtal med Trollhättan
10	Beslut om insats i form av annat skyddat boende till nästkommande arbetsdag	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare i socialjouren	Placering utanför kommunens samarbetsavtal med Trollhättan
Beslut som kan tas av socialjouren- Barn, unga och familj				
11	Beslut om att inleda utredning	14 kap. 2 § SoL	Socialsekreterare i socialjouren	Se 4.7.1 avseende delegation under ordinarie verksamhets öppettider.
12	Beslut om insats i form av skyddat boende till barn på ”Enheten mot våld i nära relation” i upp till en vecka	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare-socialjouren	Enligt kommunens samarbetsavtal med Trollhättan
13	Beslut om insats i form av skyddat boende till barn hos extern utförare (ej enheten mot våld i nära relation) till nästkommande arbetsdag	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare-socialjouren	Placering utanför kommunens samarbetsavtal med Trollhättan
14	Beslut om läkarundersökning, att utse läkare samt plats för läkarundersökningen	32 § LVU	Socialsekreterare i socialjouren	Se 4.7.91 avseende delegation under ordinarie verksamhets öppettider.

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning

Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
----	-------------------	--------	---------	------------

5. Insatser för äldre samt barn och vuxna med funktionsnedsättning

5.1 Gemensamt biståndsenheten- Beslut om utredning m.m.

1	Beslut om att inleda utredning	14 kap. 2 § SoL	Biståndshandläggare	
2	Beslut om att inledd utredning ska läggas ned	14 kap. 2 § SoL	1:e socialsekreterare	
3	Beslut om att utredning ska avslutas utan åtgärd	14 kap. 2 § SoL	1:e socialsekreterare	
4	Beslut att inte inleda utredning	14 kap. 2 § SoL	1:e socialsekreterare	
6	Beslut om anmälan till överförmyndaren om behov av god man/förvaltare	5 kap. 3 § SoF	Biståndshandläggare	
7	Beslut om anmälan till överförmyndaren om att behov av god man/förvaltare inte längre föreligger	5 kap. 3 § SoF	Biståndshandläggare	
8	Beslut om framställning om överflyttning av ärende till annan kommun	29 kap. 10 § SoL	Enhetschef	
9	Beslut i fråga om mottagande av ärende från annan kommun	29 kap. 10 § SoL	Socialutskottet	
10	Beslut att ansöka hos IVO om överflyttning av ärende till annan kommun	29 kap. 11 § SoL	Socialutskottet	
11	Beslut om medgivande till viss hälso- och sjukvård samt vissa sociala insatser utan den ene vårdnadshavarens samtycke	6 kap. 13 a § FB	Socialutskottet	Avser insatser enligt 9 § 4, 5 eller 6 p LSS. Delegeringsförbud, men får beslutas av utskott. Den andre vårdnadshavaren måste samtycka till insatsen.
12	Undertecknande av samordnad vårdplan i samband med ansökan om öppen psykiatrisk tvångsvård och öppen rättspsykiatrisk tvångsvård	7 a § LPT resp. 12 a § LRV	Biståndshandläggare	
13	Prövning av om överklagan inkommit i rätt tid, samt beslut om att avvisa överklagan om den inkommit för sent	45 § FL	Biståndshandläggare	

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
14	Beslut om förordnande och entledigande av kontaktperson		Enhetschef utförare	
15	Beslut om korttidsboende under icke kontorstid, endast på anvisad korttidsplats		Sjuksköterska i hemsjukvård	Se separat rutin
16	Beslut om arvode och omkostnadsersättning till kontaktperson/kontaktfamilj - enligt norm och riktlinjer utöver norm och riktlinjer		Enhetschef verkställighet Verksamhetschef verkställighet	Enligt aktuellt cirkulär från SKR
17	Beslut om avgift och jämkning av avgift för hemtjänst, service och omvårdnad samt boende - enligt riktlinjer i övriga fall	32 kap. 1 § SoL 32 kap. 9 § SoL samt 12 kap. 2 § SoL	Avgiftshandläggare Enhetschef bistånd	Se KF:s beslut om taxor och avgifter
18	Beslut om att bekosta insatser för enskild som tillfälligt vistas i annan kommun då den kommunen verkställer insatserna.	29 kap. 6 § SoL	Verksamhetschef	
5.2 Beslut avseende insatser enligt SoL				
1	Beslut om insats i form av hemtjänst. - enligt vägledande nivåer - utöver vägledande nivåer	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare Enhetschef bistånd	Samråd ska ske med 1:e socialsekreterare innan den går vidare till högre delegat
2	Beslut om insats i form av hemgångsbeslut upp till 3 veckor	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare	
3	Beslut om insats i form av boendestöd	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare	
4	Beslut om insats i form av råd och stöd bostad (BOSAM)	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare	Se Rutin vid insatsen Råd och stöd bostad (BOSAM)
5	Beslut om insats i form av trygghetslarm	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare	
6	Beslut om insats i form av matdistribution	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare	
7	Beslut om-insats i form av särskild boendeform samt bostad med särskild service	11 kap. 1 § SoL		1:e socialsekr. ska godkänna utredningsunderlaget och motivering till beslut innan

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
	- för personer under gängse pensionsålder för personer över gängse pensionsålder		Socialutskottet Biståndshandläggare	den går vidare till högre delegat
8	Beslut om att bevilja medboende/parboende åt make/sambo i särskild boendeform	11 kap. 1 § SoL och 11 kap. 3 § SoL	Biståndshandläggare	Gäller när make/sambo beviljats boende i form av särskild boendeform. Sammanboendet ska ha varit varaktigt. 1:e socialsekr. ska godkänna utredningsunderlaget och motivering till beslut
9	Beslut om insats i form av korttidsboende för vuxna - enligt vägledande nivåer utöver vägledande nivåer	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare Enhetschef bistånd	1:e socialsekr. ska godkänna utredningsunderlaget och motivering till beslut innan den går vidare till högre delegat Direkt efterföljande beslutsperioder avser den högre delegatsnivån.
10	Beslut om insats i form av plats i dagverksamhet	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare	
11	Beslut om insats i form av ledsagarservice - enligt vägledande nivåer - utöver vägledande nivåer	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare Enhetschef bistånd	1:e socialsekr. ska godkänna utredningsunderlaget och motivering till beslut innan den går vidare till högre delegat
12	Beslut om insats i form av kontaktperson- - enligt vägledande nivåer - utöver vägledande nivåer	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare Enhetschef bistånd	1:e socialsekr. ska godkänna utredningsunderlaget och motivering till beslut innan den går vidare till högre delegat
13	Beslut om förordnande och entledigande av kontaktperson eller kontaktfamilj		Enhetschef verkställighet	
14	Beslut om arvode och omkostnadsersättning till kontaktperson/-familj		Enhetschef verkställighet	Enligt aktuellt cirkulär från SKR
15	Beslut om avlösarservice - enligt vägledande nivåer - utöver vägledande nivåer	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare Enhetschef bistånd	1:e socialsekr. ska godkänna utredningsunderlaget och motivering till beslut innan den går vidare till högre delegat

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
16	Beslut om korttidsvistelse för barn - enligt vägledande nivåer - utöver vägledande nivåer, max 3 månader - utöver vägledande nivåer, över 3 månader	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare Enhetschef bistånd Socialutskottet	1:e socialsekr. ska godkänna utredningsunderlaget och motivering till beslut innan den går vidare till högre delegater. Specifik ansökan om extern verkställighet är utöver vägledande nivåer.
17	Beslut om avgift och jämkning av avgift för boendestöd, service och omvårdnad samt boende - enligt riktlinjer - i övriga fall	32 kap. 1 § SoL 32 kap. 9 § SoL samt 12 kap. 2 § SoL	Avgiftshandläggare Enhetschef bistånd	Se KF:s beslut om taxor och avgifter samt Vägledande nivåer för insatser enligt SoL och LSS Se vidare bestämmelser i 32 kap. 4-10 §§ SoL
18	Beslut om köp av boende, daglig verksamhet eller korttidsverksamhet i annan kommun eller hos annan vårdgivare		Socialutskottet	LOU ska beaktas
19	Beslut om att bekosta insatser för enskild som tillfälligt vistas i annan kommun då den kommunen verkställer insatserna.	29 kap. 6 § SoL resp. 16 b § LSS	Verksamhetschef verkställighet	
20	Beslut om upphörande av insats enligt SoL på enskilds begäran	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare	Gäller endast vid ej planerat avslut innan insatstiden löper ut
21	Ändra ett beslut till den enskildes nackdel om förhållandena för den enskilde har förändrats väsentligt	14 kap. 9 § SoL	Ursprungsdelegat	
22	Beslut om övrig bistånd insats enligt SoL, som inte regleras i annan punkt	11 kap. 1 § SoL	Socialutskottet	Delegering av insatser för personlig behov enligt 4 kap. 1 § SoL 11 kap. 1 § SoL som ej hanteras i annan punkt
23	Insatser för personliga behov utöver vad som följer av 11 kap. 1 § SoL	11 kap. 4 § SoL	Socialutskottet	

5.3 Beslut avseende insatser enligt LSS

1	Beslut om personkretstillhörighet	1 § och 7 § LSS	Biståndshandläggare	Beslut om personkretstillhörighet fattas inte särskilt utan är en del av beslut om insats enl. 9 § LSS. Bedömning om personkrets tillhörighet kan följaktligen inte heller överklagas särskilt.
---	-----------------------------------	-----------------	---------------------	---

Delegeringsordning

Fastställt av socialnämnden 2023-01-26,
reviderad 2025-11-20

Socialnämnden

Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
2	Beslut om biträde av personlig assistent och ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för personlig assistent - upp till 20 timmar - över 20 timmar	7 § och 9 § p. 2 LSS	Biståndshandläggare Socialutskottet	Avser personer som inte uppnått gängse pensionsålder 1:e socialsekr. ska godkänna utredningsunderlaget och motivering till beslut innan den går vidare till högre delegat
3	Ekonomiskt stöd för att bekosta personlig assistent vid tillfälligt utökade behov - upp till 40 timmar per vecka - över 40 timmar per vecka	7 § och 9 § p. 2 LSS	1:e socialsekreterare Socialutskottet	
4	Ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för den faktiska merkostnad som uppstår vid ordinarie personlig assistents sjukdom.	7 § och 9 § p. 2 LSS	1:e socialsekreterare	
5	Beslut om ledsagarservice - enligt vägledande nivåer - utöver vägledande nivåer	7 § och 9 § p. 3 LSS	Biståndshandläggare Enhetschef bistånd	1:e socialsekr. ska godkänna utredningsunderlaget och motivering till beslut innan den går vidare till högre delegat
6	Beslut om biträde av kontaktperson - enligt vägledande nivåer - utöver vägledande nivåer	7 § och 9 § p. 4 LSS	Biståndshandläggare Enhetschef bistånd	1:e socialsekr. ska godkänna utredningsunderlaget och motivering till beslut innan den går vidare till högre delegat
7	Beslut om förordnande och entledigande av kontaktperson eller kontaktfamilj		Enhetschef verkställighet	
8	Beslut om arvode och omkostnadsersättning till kontaktperson el. kontaktfamilj		Enhetschef verkställighet	Enligt aktuellt cirkulär från SKR
9	Beslut om avlösarservice - enligt vägledande nivåer - utöver vägledande nivåer	7 § och 9 § p. 5 LSS	Biståndshandläggare Enhetschef bistånd	1:e socialsekr. ska godkänna utredningsunderlaget och motivering till beslut innan den går vidare till högre delegat
10	Beslut om korttidsvistelse utanför det egna hemmet - enligt vägledande nivåer - utöver vägledande nivåer, max 3 månader - utöver vägledande nivåer, över 3 månader	7 § och 9 § p 6 LSS	Biståndshandläggare Enhetschef bistånd Socialutskottet	1:e socialsekr. ska godkänna utredningsunderlaget och motivering till beslut innan den går vidare till högre delegat

Delegeringsordning

Fastställt av socialnämnden 2023-01-26,
reviderad 2025-11-20

Socialnämnden

Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
11	Beslut om korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov inom befintlig verksamhet - enligt vägledande nivåer - utöver vägledande nivåer	7 § och 9 § p 7 LSS	Biståndshandläggare Enhetschef bistånd	1:e socialsekr. ska godkänna utredningsunderlaget och motivering till beslut innan den går vidare till högre delegat
12	Beslut om köp av verkställighet om insatser enligt LSS av extern utförare		Socialutskottet	
13	Beslut om boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdomar	7 § och 9 § p. 8 LSS	Socialutskottet	1:e socialsekr. ska godkänna utredningsunderlaget och motivering till beslut
14	Beslut om boende för vuxna i bostad med särskild service	7 § och 9 § p. 9 LSS	Socialutskottet	1:e socialsekr. ska godkänna utredningsunderlaget och motivering till beslut
15	Beslut om daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig	7 § och 9 § p.10 LSS	Biståndshandläggare	
16	Beslut om upprättande av individuell plan	10 § LSS	Biståndshandläggare	
17	Beslut om att utbetala assistansersättning till annan person än den som är berättigad till insatsen	11 § LSS	Verksamhetschef verkställighet	
18	Beslut om upphörande av insats enligt LSS	7 § och 9 § LSS	Biståndshandläggare	Gäller endast vid ej planerat avslut innan insatstiden löper ut
19	Beslut om återbetalningsskyldighet för felaktig eller för hög assistansersättning	12 § LSS	Verksamhetschef verkställighet	
20	Beslut om att anmäla behov av assistansersättning till Försäkringskassan	15 § p. 8 LSS	Biståndshandläggare	Gäller under förutsättning att den enskilde ansökt om per sonlig assistent enl. LSS, inte enl. SoL
21	Anmäla till IVO om det finns anledning att anta att en tillståndshavares lämplighet för att bedriva verksamhet med personlig assistans kan ifrågasättas	15 § p. 11 LSS	Verksamhetschef verkställighet	
22	Förhandsbesked om rätt till insats enligt LSS för person som inte är bosatt i kommunen	16 § 2 st. LSS	Delegeringsnivån regleras av den sökta insatsen	

Delegeringsordning				Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning

6. Yrkesverksamhet inom hälso- och sjukvårdens område

1	Anmälan till IVO av verksamhet eller verksamhetsförändring på hälso- och sjukvårdens område	2 kap. 1-2 §§ PSL	Verksamhetschef MAS	
2	Anmälan till IVO om allvarlig skada eller risk att drabbas av allvarlig skada eller sjukdom i samband med vård, behandling eller undersökning (lex Maria)	3 kap. 5 § PSL	Verksamhetschef MAS	Vårdgivaren ansvarar för att lex Maria- anmälningar görs. SOSFS 2005:28, SOSFS 2013:3 Verksamhetschef och socialnämnden ska underrättas om upprättad anmälan.
3	Anmälan till IVO av anställd eller tidigare anställd legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal då det kan befaras att denne utgör en fara för patientsäkerheten	3 kap. 7 § PSL	Verksamhetschef MAS	
4	Upprättande av patientsäkerhetsberättelse	3 kap. 10 § PSL	MAS	
5	Ansvar för användning och egentillverkning av medicintekniska produkter samt att till tillverkaren och läkemedelsverket anmäla olyckor och tillbud avseende medicinteknisk utrustning och hjälpmedel	SOSFS 2013:3	Verksamhetschef MAS	

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning

7. Färdtjänsthandläggning

1	Beslut om tillstånd till färdtjänst med regelkompletteringar (enligt riktlinjer)	6-9 §§ lag om färdtjänst	Färdtjänsthandläggare	
2	Beslut om att återkalla tillstånd till färdtjänst - om förutsättningarna för tillstånd inte längre finns - om tillståndshavaren gjort sig skyldig till allvarliga och upprepade överträdelser av de föreskrifter och villkor som gäller	12 § lag om färdtjänst 12 § lag om färdtjänst	Färdtjänsthandläggare Socialutskottet	
3	Beslut om tillstånd till riksfärdtjänst	4-7 §§ lag om riksfärdtjänst	Färdtjänsthandläggare	
4	Beslut om att återkalla tillstånd för riksfärdtjänst - om förutsättningarna för tillstånd inte längre finns. - om tillståndshavaren gjort sig skyldig till allvarliga upprepade överträdelser av de föreskrifter som gäller för riksfärdtjänst	9 § lag om riksfärdtjänst 9 § lag om riksfärdtjänst	Socialutskottet Socialutskottet	
5	Rätt att muntligt meddela entreprenör att färdtjänstresa får företas i avvaktan på expediering av beslut		Färdtjänsthandläggare	

Delegeringsordning				Fastställt av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning

8. Tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen

8.1 Alkohollagen

1	Beslut om stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten	8 kap. 2 § AL	Ordförande	
2	Beslut om stadigvarande serveringstillstånd till slutet sällskap	8 kap. 2 § AL	Ordförande	
3	Beslut om tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten	8 kap. 2 § AL	Alkoholhandläggare	
4	Beslut om tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap	8 kap. 2 § AL	Alkoholhandläggare	
5	Beslut om utökat/utvidgat tillstånd	8 kap. 2 § AL	Alkoholhandläggare	
6	Beslut om stadigvarande utökning av serveringstid	8 kap. 2 § AL	Alkoholhandläggare	
7	Beslut om tillfällig utökning av serveringstid, även serveringstid utöver normaltiden	8 kap. 2 § AL	Alkoholhandläggare	Enl. riktlinjer för serveringstillstånd
8	Beslut om stadigvarande serveringstillstånd för cateringverksamhet för slutna sällskap	8 kap. 4 § AL	Ordförande	
9	Godkännande av serveringslokal för cateringverksamhet efter anmälan	8 kap. 4 § AL	Alkoholhandläggare	
10	Beslut om serveringstillstånd på hotell med rumsservering och minibar	8 kap. 5 § AL	Ordförande	
11	Beslut om särskilt tillstånd för provsmakning vid arrangemang	8 kap. 6 § AL	Alkoholhandläggare	
12	Beslut om särskilt tillstånd för provsmakning vid tillverkningsstället	8 kap. 7 § AL	Ordförande	
13	Beslut om gårdsförsäljning	5 a kap. 2 § AL	Ordförande	
14	Beslut om gemensam serveringsyta	8 kap. 14 § AL	Alkoholhandläggare	
15	Beslut med anledning av ansökan från konkursbo om att få fortsätta rörelsen	9 kap. 12 § AL	Ordförande	Ansökan ska enligt alkohollagen behandlas med förtur
16	Beslut om erinran	9 kap. 17 § AL	Alkoholhandläggare	
17	Beslut om varning	9 kap. 17 § AL	Socialnämnden	
18	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd som inte längre utnyttjas	9 kap. 18 § p. 1 AL	Alkoholhandläggare	

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
19	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd I särskilt brådskande fall	9 kap. 18 § p. 2 och 3 AL	Socialnämnden Ordförande	
20	Beslut om återkallelse av gårdsförsäljningstillstånd som inte längre utnyttjas	9 kap. 18 a § p.1 AL	Alkoholhandläggare	
21	Beslut om återkallelse av gårdsförsäljningstillstånd I särskilt brådskande fall	9 kap. 18 a § p. 2, 3 och 4 AL	Socialnämnden Ordförande	
22	Beslut om att förbjuda detaljhandel av öl eller servering av öl	9 kap. 19 § AL	Socialnämnden	
23	Beslut om att meddela varning till den som bedriver detaljhandel med eller servering av öl	9 kap. 19 § AL	Socialnämnden	
24	Beslut om förbud eller inskränkning av försäljning av alkoholdrycker för visst tillfälle	3 kap. 10 § 2 st. AL	Socialnämnden	
8.2 Övriga yttranden				
1	Yttrande gällande kasinospel	Spelförordn. 7 kap. 12 §	Alkoholhandläggare	
2	Yttrande angående värdeautomatspel	Spelförordn. 3 kap. 11 §	Alkoholhandläggare	

Delegeringsordning			Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20	
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning

BILAGA

Förteckning över förordnade personer, kompletterande beslutanderätt

Följande ledamöter är förordnade att fatta beslut i de ärenden som enligt delegeringsordningen kan förordnas av nämnd till annan ledamot. Förordnandet gäller då socialnämndens ordförande Dan Nyberg, 1:e vice ordförande Magnus Ekström eller 2:e vice ordförande Henrik Josten är förhindrad att fatta aktuellt beslut.

Reidar Eriksson

Anette Taimory

Förteckning över förordnade personer, begära polishandräckning

Följande tjänstemän förordnas att begära polishandräckning med stöd av 43§ p 2 LVU samt 8 kap. 7 § lag om placering av barn i skyddat boende i enlighet med delegationsordning, avsnitt 4.7 LVU nr 81 och 4.7 lag om placering av barn i skyddat boende, nr 92:

Individ- och familjeomsorgen

Åsa Turesson, verksamhetschef

Ellinor Karlsson, enhetschef

Karin Saini, enhetschef

Martin Lindqvist, enhetschef

Jennie Nielsen, enhetschef

Sara Lundmark, enhetschef

Ann-Mari Holmen, 1:e socialsekreterare

Camilla Svensson, 1:e socialsekreterare

My Hellåker, 1:e socialsekreterare

Anna Backelin, 1:e socialsekreterare

Catharina Lilja, 1:e socialsekreterare

Jessica Avekvist, 1:e socialsekreterare

Helena Broberg, enhetschef

Delegeringsordning				Fastställd av socialnämnden 2023-01-26, reviderad 2025-11-20
Socialnämnden				
Nr	Delegeringsärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning

Socialsekreterare sociala jouren, med säte i Uddevalla kommun:

2025-12-01

Dnr: SOC 2025/10

Handläggare

Zana Savic

zana.savic@vanersborg.se

0521-72 17 30

Mottagare

Socialnämnden

Meddelandelista till socialnämndens sammanträde 2025-12-18

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner redovisningen av meddelandelistan.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningen har lämnat förteckning över meddelanden som inkommit för att redovisas vid socialnämndens sammanträde den 18 december 2025.

Underlag

- Meddelandelista 2025-11-06--2025-12-01

Karin Hallberg

Förvaltningschef

Sändlista

Handläggare av ärendet

Dokument

Utskriftsdatum: 2025-12-01

Utskriven av: Zana Savic

Diarieenhet:	Socialnämnden	Sekretess:	Visas ej
Beskrivning av sökning:			
Meddelandlista 2025-11-06--2025-12-01			

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	Dokumenttyp
2025.1855	I	Beslut KS 2025-11-05 Anvisningar för boksluts- och redovisningsarbetet 2025	Anders Lundberg
2025-11-11		Kommunstyrelsen	Administrativa avdelningen
SOC 2025/296		Bokslut, årsredovisning och verksamhetsberättelse socialnämnden 2025	BESLUT
2025.1860	I	Tillsyn enligt alkohollagen i Vänersborgs kommun, Länsstyrelsens beslut	Elisabeth Moberg
2025-11-12		Länsstyrelsen	Administrativa avdelningen
SOC 2025/117		Verksamhetstillsyn av socialnämndens arbete enligt alkohollagen	BESLUT
2025.1877	I	Beslut om kommunal 2026 Västra Götalands län	Ulrika Gardtman
2025-11-17		Länsstyrelsen i Västra Götaland	Arbete, sysselsättning, integration
SOC 2025/214		Länsstyrelsen Västra Götalands förslag till kommunal för mottagande av nyanlända 2026	BESLUT
2025.1878	I	Öppet brev om minutstyrningen i hemtjänsten	Anna Cederlund
2025-11-12		SPF Seniorerna	Hemtjänst
SOC 2025/302		Öppet brev från SPF Seniorerna till Sveriges kommuner om minutstyrningen i hemtjänsten	SKRIVELSE
2025.1889	I	Beslut om remiss från Kommunstyrelsen- Remiss av nytt hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande överenskommelser i Västra Götaland	Zana Savic
2025-11-18		Kommunstyrelsen	Socialförvaltningen övergripande
SOC 2025/65		Nytt Hälso- och sjukvårdsavtal- remiss från kommunstyrelsen samt information om nytt avtal	BESLUT
2025.1984	I	Beslut SBN 2025-11-20 Igångsättning lokalplanering Lindgården	Eva Grindén Nolblad
2025-11-25		Samhällsbyggnadsnämnden	Kvalitet och utveckling
SOC 2025/207		Förstudie Lindgården Lokaler Daglig verksamhet samt enheten Digital utveckling och systemförvaltning (DUS)	BESLUT
2025.1985	I	Dom i mål nr 6725-25- Kamrarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och avslår ansökan om särskild avgift	Ewa Peterson
2025-11-26		Kamrarrätten i Göteborg	Kvalitet och utveckling
SOC 2025/71		Begäran om yttrande och handlingar - individärende rörande ej verkställt beslut	DOM

2025-12-01

Dnr: SOC 2025/9

Handläggare

Zana Savic

zana.savic@vanersborg.se

0521-72 17 30

Mottagare

Socialnämnden

Anmälan av delegeringsbeslut till socialnämndens sammanträde 2025-12-18

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner redovisningen av beslut fattade med stöd av delegeringsordning för socialnämnden.

Sammanfattning av ärendet

Delegeringsbeslut fattade under perioden 2025-11-06--2025-12-01 anmäls.

Socialutskottet

2025-11-11 § 548-560, 2025-11-25 § 561-586 även innehållande anmälan av ordförandebeslut samt domar och beslut.

Underlag

- Delegeringslista socialnämnden 2025-11-06--2025-12-01

Karin Hallberg

Förvaltningschef

Sändlista

Handläggare av ärendet

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2025-12-01 Utskriven av: Zana Savic

Diarienummer:	Socialnämnden
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Socialnämnden
Sammanträdesdatum:	2025-12-18
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2025.1850	Tillfälligt utökad serveringsyta för Uppegårdens Vilt, Kök & Rum AB	8.1.5
2025-11-11	Uppegårdens Vilt Kök & Rum AB	Elisabeth Moberg
SOC 2025/120	Stadigvarande tillstånd för servering av alkoholdrycker till allmänheten för Uppegårdens Vilt Kök & Rum AB Serveringsställe: Uppegårdens Vilt Kök & Rum	8.1.5
		Elisabeth Moberg
2025.1858	Överklagan – begäran om prövningstillstånd	
2025-11-12		
SOC 2025/71	Begäran om yttrande och handlingar - individärende rörande ej verkställt beslut	
		Ewa Peterson
2025.1890	Stadigvarande tillstånd för servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat till allmänheten på restaurang Vioni samt vid catering till slutna sällskap för VLF AB	8.1.1
2025-11-18	VLF AB	Dan Nyberg
SOC 2025/210	Stadigvarande tillstånd för servering av alkoholdrycker till allmänheten samt vid catering till slutna sällskap för VLF AB Serveringsställe: VioNi	8.1.1
		Elisabeth Moberg
2025.1988	Tillfälligt tillstånd för servering av alkoholdrycker till allmänheten för Trollhättans Rockbar Backstage AB	8.1.3
2025-11-27	Trollhättans Rockbar Backstage AB	Elisabeth Moberg
SOC 2025/301	Tillfälligt tillstånd för servering av alkoholdrycker till allmänheten för Trollhättans Rockbar Backstage AB den 29 november 2025	8.1.3
		Elisabeth Moberg